

Korkeakoulujen oppimisympäristön laatu syksyllä 2020

Oppimisympäristön laatumittarilla seitsemässä korkeakoulussa
toteutetun arvioinnin tiivistetyt päätulokset

22.7.2021

Jyri Manninen, Itä-Suomen yliopisto
jyri.manninen@uef.fi

Tiivistelmä

Raportissa kuvataan korkeakoulujen oppimisympäristön laatumittarin tausta ja idea, sekä sillä tammi-maaliskuussa 2021 neljässä yliopistossa (Itä-Suomi, Turku, Vaasa ja Tampere) ja kolmessa ammattikorkeakoulussa (Tampere, Karieli ja Jyväskylä) tehdyn kyselyn tiivistetyt päätulokset. Laatumittari on kehitetty osana DigiCampus-hanketta (info.digicampus.fi). Mittari eli kyselylomake on nähtävissä verkossa: <https://link.webropol.com/s/laatumittarinsilmailyversio>.

Kyselyssä opettajia ja opiskelijoita pyydettiin arvioimaan yliopistojen arviointiasteikolla 0-5 oman korkeakoulunsa oppimisympäristön toimivuutta viidestä eri näkökulmasta (fyysisestä, teknisestä, pedagogisesta, sosiaalisesta ja paikallisesta). Lisäksi opettajia pyydettiin arvioimaan oman korkeakoulunsa oppimisympäristöstrategiaa. Kyselyvastaajia oli 3356 (opettajia 661, joista englanninkielisessä kyselyssä 56, ja opiskelijoita 2695, joista englanninkielisessä 159). Kyselyssä arvioitiin oppimisympäristön toimivuutta syksyllä 2020 viimeksi suoritettun tai opetetun opintojakson osalta. Tuolloin koronarajoitukset olivat voimassa, ja vastaajista 61 % oli opettanut tai opiskellut syksyllä 2020 vain etänä. Kyseessä on siis korkeakoulujen 'koronaoppimisympäristön' toimivuuden ja laadun arviointi. Tässä raportissa kuvataan korkeakoulujen yhdistetyt päätulokset 'arvosanojen' keskiarvojen tasolla, ja sen liitteenä on opiskelijoiden ja opettajien vastausjakaumien vertailu Webropol-raporttina. Korkeakouluja ei vertailla raportissa keskenään eikä aseteta 'paremmuusjärjestykseen'.

Poikkeustilanteessa syksyllä 2020 parhaiten toimiviksi asioiksi arvioitiin pedagogiseen näkökulmaan liittyvät opettajien hyvä sisältöalueen tuntemus ja osaamistavoitteiden selkeys, ja tekniseen näkökulmaan liittyvät etäosallistumismahdollisuudet sekä oppimateriaalien ja verkkoympäristöjen saavutettavuus. Huonoimman arvosanan saaneet väittämät liittyivät paikalliseen näkökulmaan. Näissä 40–55 % vastaajista antoi 'hylätyn' arvosanan (0), eli käytännössä syksyllä 2020 poikkeustilanteessa suoritettulla tai opetetulla opintojaksolla ei ollut hyödynnetty kontekstuaalista paikallisuutta (opiskelu oikeissa tai simuloituissa ympäristöissä) tai kognitiivista paikallisuutta (vuorovaikutus oman alan työssä olevien kanssa tai kehittämisprojektina toteutettu opintojakso).

Opettajien ja opiskelijoiden arvioiden keskiarvojen välillä oli tilastollisesti merkitseviä eroja. Opettajat arvioivat pedagogiseen, sosiaaliseen ja paikalliseen näkökulmaan liittyvät oppimisympäristön osatekijät paremmin toimiviksi kuin opiskelijat. Opiskelijat olivat sen sijaan tyytyväisempiä fyysisiin tiloihin kuin opettajat. Teknisen näkökulman arvioissa opettajien ja opiskelijoiden välillä ei ole eroja.

Raportin lopussa on listattu kehittämisohdotuksia tulosten pohjalta.

Sisällysluettelo

1	Oppimisympäristön laatumittarin taustan ja idean kuvaus.....	1
1.1	Taustalla oppimisympäristön arvioinnin viisi näkökulmaa	1
1.2	Oppimisympäristön laatumittari osana korkeakoulun laadunhallintajärjestelmää	2
1.3	Laatumittarin kysymykset ja väittämät	3
2	Kyselyn toteutus ja aineiston analyysi.....	4
2.1	Aineistonkeruu eri korkeakouluissa.....	5
2.2	Vastaajamäärät korkeakouluittain.....	5
2.3	Aineiston analyysi.....	6
3	Laatumittarikyselyn tiivistetyt päätulokset.....	7
3.1	Opettajien ja opiskelijoiden arvioiden erot	7
3.1.1	Opettajien ja opiskelijoiden arvioiden erot näkökulmatasolla	7
3.1.2	Opettajien ja opiskelijoiden arvioiden erot yksityiskohtaisemmin faktoritasolla	9
3.1.3	Parhaiten ja huonoiten toimivat asiat.....	10
3.2	Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen erot.....	13
3.3	Tieteenalakohtaiset erot	14
3.4	Korkeakoulujen oppimisympäristöstrategian toimivuus	16
3.5	Avovastauksista ja niiden alustavasta analyysistä lyhyesti	18
4	Suosituksia ja kehittämis ehdotuksia.....	20

Kuviot

Kuvio 1	Oppimisympäristön laatumittari osana korkeakoulun laadunhallintajärjestelmää.....	2
Kuvio 2	Laatumittarissa käytetyt viisi näkökulmaa, niiden tarkastelutasot ja esimerkkiväittämät.....	4
Kuvio 3	Esimerkki, miten opiskelijoiden ja opettajien vastausten hajonnat eroavat toisistaan	7
Kuvio 4	Viiden näkökulman keskiarvojen vertailu (opiskelijat vs. opettajat)	8
Kuvio 5	Arviot viimeksi suoritettua tai opetettua opintojakson laadusta faktoreittain	9
Kuvio 6	Oppimisympäristön laatu yleisemmin faktoreittain	10
Kuvio 7	Opettajien ja opiskelijoiden arviot parhaiten toimivista asioista.....	11
Kuvio 8	Opettajien ja opiskelijoiden arviot huonoiten toimivista asioista.....	12
Kuvio 9	Viiden näkökulman keskiarvojen vertailu (yliopistot vs. ammattikorkeakoulut)	13
Kuvio 10	Tieteenalakohtaiset erot viimeksi suoritettua tai opetettua opintojakson osalta	15
Kuvio 11	Oppimisympäristön toimivuus yleisellä tasolla tieteenaloittain	16
Kuvio 12	Korkeakoulun strategiaan liittyvät faktorit ja niihin liittyvät esimerkkiväittämät	17
Kuvio 13	Arviot oman korkeakoulun oppimisympäristöstrategian toimivuudesta faktoritasolla.....	18
Kuvio 14	Esimerkki Miten korkeakoulusi oppimisympäristöä voisi kehittää -kysymyksen avovastausten analyysistä (Kari Korhonen, UEF)	20

Taulukot

Taulukko 1	Korkeakoulukohtaiset vastaajamäärät.....	5
Taulukko 2	Vastaajien tieteenala.....	14
Taulukko 3	Oppimisympäristöstrategiaan liittyvät väittämät ja niiden keskiarvot	17
Taulukko 4	Esimerkkejä pedagogiseen näkökulmaan liittyvien huonojen arvosanojen perusteluista.....	18
Taulukko 5	Esimerkkejä kehittämis ehdotuksiin liittyvistä avovastauksista	19

Liitteet:

LIITE 1. Näkökulma- ja väittämäkohtaiset keskiarvot ja hajonnat

LIITE 2. Näkökulma- ja väittämäkohtaiset vastausjakaumat prosentteina

LIITE 3. Näkökulmien alateemojen määrittely faktorianalyysin avulla

LIITE 4. Opiskelijoiden ja opettajien vastausjakaumien vertailu (automaattinen Webropol-raportti)

1 Oppimisympäristön laatumittarin taustan ja idean kuvaus

1.1 Taustalla oppimisympäristön arvioinnin viisi näkökulmaa

Oppimisympäristöihin liittyvää tutkimusta on tehty paljon, mutta yleensä vain yhdestä näkökulmasta, esimerkiksi fyysisten tilaratkaisujen (esim. Blackmore, Manninen, Cresswell & Fisher 2013; Zandvliet 2014) tai opetusteknologian käytön näkökulmasta (esim. Vlachopoulos & Makri 2019). Vastaavasti erilaisia korkeakoulujen oppimisympäristöjen laatumittareita ja kriteeristöjä on olemassa, mutta ne kaikki arvioivat oppimisympäristöä lähinnä vain yhdestä näkökulmasta (esim. pedagoginen laatu; Biggs 2001; Skordi & Fraser 2019; Long, Sinclair, Fraser, Larson & Harrell 2021) tai muutaman näkökulman yhdistelmistä (esimerkiksi HELPS - Healthy Environments and Learning Practices Survey; Zandvliet, Stanton & Dhaliwal 2019). Tässä raportissa kuvattu korkeakoulun oppimisympäristön laatumittari on tietävästi ensimmäinen, jossa on oppimisympäristön laadun arvioinnissa kattavasti otettu mukaan useampi eli viisi näkökulmaa, joista korkeakoulun oppimisympäristöä arvioidaan kokonaisuutena. Näkökulmien taustalla on pitkä kokemus erilaisista oppimisympäristöjen tutkimus- ja kehittämishankkeista (esim. Manninen 1992; Manninen & Pesonen 1997). Näissä on havaittu, että koska oppimisympäristö on käsitteenä moniulotteinen, oppimisympäristöjen kehittämisen yhteydessä tulisi aina määritellä, mistä näkökulmasta oppimisympäristöjä tarkastellaan. Esimerkiksi tilasuunnittelijalle ja arkkitehdille käsite ”oppimisympäristö” tuo yleensä ensimmäiseksi mieleen koulurakennuksen, mutta opetusteknologian kehittäjälle etäopetusvälineet tai verkkopohjaisen oppimisympäristön, ja opettajalle käytännön opetusjärjestelyt ja muut pedagogiset valinnat.

Tässä raportissa käytetyllä korkeakoulun oppimisympäristön laatumittarilla arvioidaan oppimisympäristön laatua kokonaisuutena viidestä näkökulmasta (Manninen, Burman, Koivunen ym. 2007), eli **fyysisestä** (esim. rakennukset, tilat), **teknisestä** (opetusteknologia, korkeakoulun verkkopalvelut), **pedagogisesta** (opetusmenetelmät, opetussuunnitelma), **sosiaalisesta** (oppimista tukeva ilmapiiri, ryhmäytyminen) ja **paikallisesta** (harjoittelut ja opiskelu kampuksen ulkopuolella erilaisissa reaaliympäristöissä, opetussuunnitelman työelämärelevanssi). Nämä viisi näkökulmaa oppimisympäristöihin ovat toisiaan täydentäviä, osin myös päällekkäisiä (esimerkiksi sosiaalinen vuorovaikutus on olennainen osa joitakin pedagogisia lähestymistapoja, ja opetusteknologia ja sen pedagogisesti järkevä käyttö muodostavat saumattoman kokonaisuuden; ks. esim. Tondeur, van Braak, Sang, Voogt, Fisser & Ottenbreit-Leftwich 2012). Näkökulmien tarkoitus on kuitenkin määritellä erilaisia tulokulmia oppimisympäristöproblematiikkaan, ja ne painottavat siten erilaisia oppimisympäristön toimivuuteen ja laatuun vaikuttavia osatekijöitä. Samaa opetukseen ja opiskeluun tarkoitettua tilannetta tai tilaa (esimerkiksi perinteistä luentosalia) voi ja tulisi tarkastella eri näkökulmista, esimerkiksi millaiseen fyysiseen tilaratkaisuun se pohjautuu, miten opetusteknologia on integroitu opetukseen ja kyseiseen tilaan, ja millaisen sosiaalisen vuorovaikutuksen (esim. ryhmäkeskustelut) ja pedagogiset toteutustavat se mahdollistaa.

Näistä kaikista näkökulmista on tehty aikaisemminkin korkeakoulupedagogista tutkimusta, mutta pääasiassa keskittyen joko yhteen tai muutaman näkökulman tarkasteluun ilman kokonaistarkastelua. Lisäksi käytännön oppimisympäristöjen kehittämistyössä korkeakouluissa painottuvat pääasiassa fyysinen ja tekninen näkökulma, joskus myös pedagoginen, mutta etenkin sosiaalinen ja paikallinen näkökulma usein unohtuvat. Kuitenkin lähes kaikilla tieteenaloilla on (ja tulisi olla) myös paikalliseen näkökulmaan liittyviä käytännön harjoitteluja, työelämäjaksoja, kenttäkursseja, oikeiden käytännön ongelmanratkaisutilanteiden tai niiden simulaatioiden käyttöä opetuksessa. Myös opetuksen, opiskelun ja opetussuunnitelman työelämärelevanssi olisi hyvä muistaa (vrt. Virtanen, Helin & Tynjälä 2020). Etenkin opiskelijat kokevat myös sosiaalisen vuorovaikutuksen ja opiskeluilmapiirin merkittäväksi oppimista ja opiskelua tukevaksi näkökulmaksi (esim. Wiers-Jenssen, Stensaker & Grøgaard 2002; Manninen, Sointu & Valtonen [tulossa]).

Laatumittarin kehittämisen ja väittämien pohjana on käytetty erilaisia korkeakoulujen laatumalleja sekä aikaisempia eri näkökulmiin liittyviä laatumittareita ja korkeakoulupedagogisia tutkimuksia. Lisäksi väittämissä on hyödynnetty korkeakoulupedagogisia malleja, esimerkiksi paikallisen näkökulman väittämissä

palveluoppimista (service learning; esim. Twill, Elpers & Lay 2011) ja integratiivista pedagogiikkaa (esim. Tynjälä, Heikkinen & Kiviniemi 2011). Mittariin on pyritty siis tiivistämään korkeakoulujen oppimisympäristöihin liittyvä teoria ja tutkimuksen keskeiset tulokset, kuitenkin niin, ettei mittarista tule liian laaja. Jälkimmäinen tavoite tekee mittarista pakostakin vain tiivistetyn yleiskuvan tarjoavan työkalun korkeakoulujen oppimisympäristöjen kehittämisen tueksi.

1.2 Oppimisympäristön laatumittari osana korkeakoulun laadunhallintajärjestelmää

Korkeakoulun oppimisympäristön laatumittari sijoittuu korkeakoulun laadunhallintajärjestelmässä oppimisympäristön laadun **määrittelyn** ja laadun **arvioinnin** osioihin. Oppimisympäristön laadun määrittely on tehty tässä laatumittarissa tavallista laajemmin, eli viiden oppimisympäristönäkökulman pohjalta, kuten edellisessä alaluvussa kuvattiin. Oppimisympäristön laatu on siis määritelty laajemmin ja useammasta eri näkökulmasta, ei vain esimerkiksi fyysisten tilojen, pedagogisten ratkaisujen tai opetusteknologian käytön arviointia painottaen, kuten aikaisemmissa mittareissa on tehty. Laatumittarilla alkuvuodesta 2021 seitsemässä korkeakoulussa tehty kysely eli oppimisympäristön laadun arviointi pohjautuu sekä ”asiakaspalautteeseen” (opiskelijoiden arvioihin oman korkeakoulun oppimisympäristön toimivuudesta) että ”itsearviointiin” (opettajanäkökulma eli opetustehtävissä toimivien itsearviointi samasta oppimisympäristöstä). Opiskelijatytyväisyys on yksi yleisesti käytetty laadun arviointitapa (esim. Wiers-Jenssen, Stensaker & Grøgaard 2002), ja itsearviointi tyypillinen osa laatutyötä. Laatumittarin sijoittuminen osaksi korkeakoulun laadunhallintajärjestelmää on kuvattu alla.

Kuvio 1 Oppimisympäristön laatumittari osana korkeakoulun laatuja järjestelmää

Koska mittarissa tarkastelu on rajattu opiskelu- ja opetustilanteisiin, ei mittarissa ole kysytty esimerkiksi opinto-ohjauksen, kirjaston, opinto-ohjauksen tai opiskelijahyvinvoinnin palveluiden toimivuutta. On kuitenkin hyvä muistaa, että myös nämä ovat osa korkeakoulujen laajempaa oppimisympäristöä, ja näillä on suuri merkitys erityisesti opiskelijatytyväisyyden syntymisessä (Wiers-Jenssen ym. 2002).

1.3 Laatumittarin kysymykset ja väittämät

Kuhunkin näkökulmaan liittyvät kysymykset ja niiden alle sijoitetut väittämät ovat eräänlainen oppimisympäristön eri osatekijöiden laadunarvioinnin tarkistuslista, jonka avulla oppimisympäristön käyttäjiä (opiskelijat ja opettajat) pyydetään arvioimaan, kuinka hyvin mainitut tekijät (esim. langattoman verkon toimivuus) toteutuvat tällä hetkellä. Kyseessä on siis eräänlainen oppimisympäristön laadun itsearviointityökalu, jonka avulla korkeakoulut voivat arvioida oman opiskelu- ja opetusympäristönsä toimivuutta. Arvioinnissa käytetään yliopistojen arvosana-asteikkoa (0-5, jossa 0 = hylätty ja 5 = erinomainen; mukana oli myös ”en osaa sanoa/Ei sovellu” -vaihtoehto). Mittarissa käytetyt kysymykset ja väittämät näkyvät verkkolomakkeessa (<https://link.webropol.com/s/laatumittarinsilmailyversio>), liitteiden 1, 2 ja 3 taulukoissa sekä liitteessä 4 olevissa vastausjakaumakuvioidissa.

Lomakkeella vastaajia pyydettiin arvioimaan korkeakoulunsa oppimisympäristöä kahdella tasolla (viimeisimmän opintojakson ja yleisemmin oman oppi- tai pääaineen osalta). Eri näkökulmiin ja tasoihin liittyvät väittämät on aineiston analyysissä ryhmitelty faktorianalyysin avulla tarkempia analyyseja varten keskiarvosumma- muuttujiksi, jotka on kuvattu alla ja liitteessä 3.

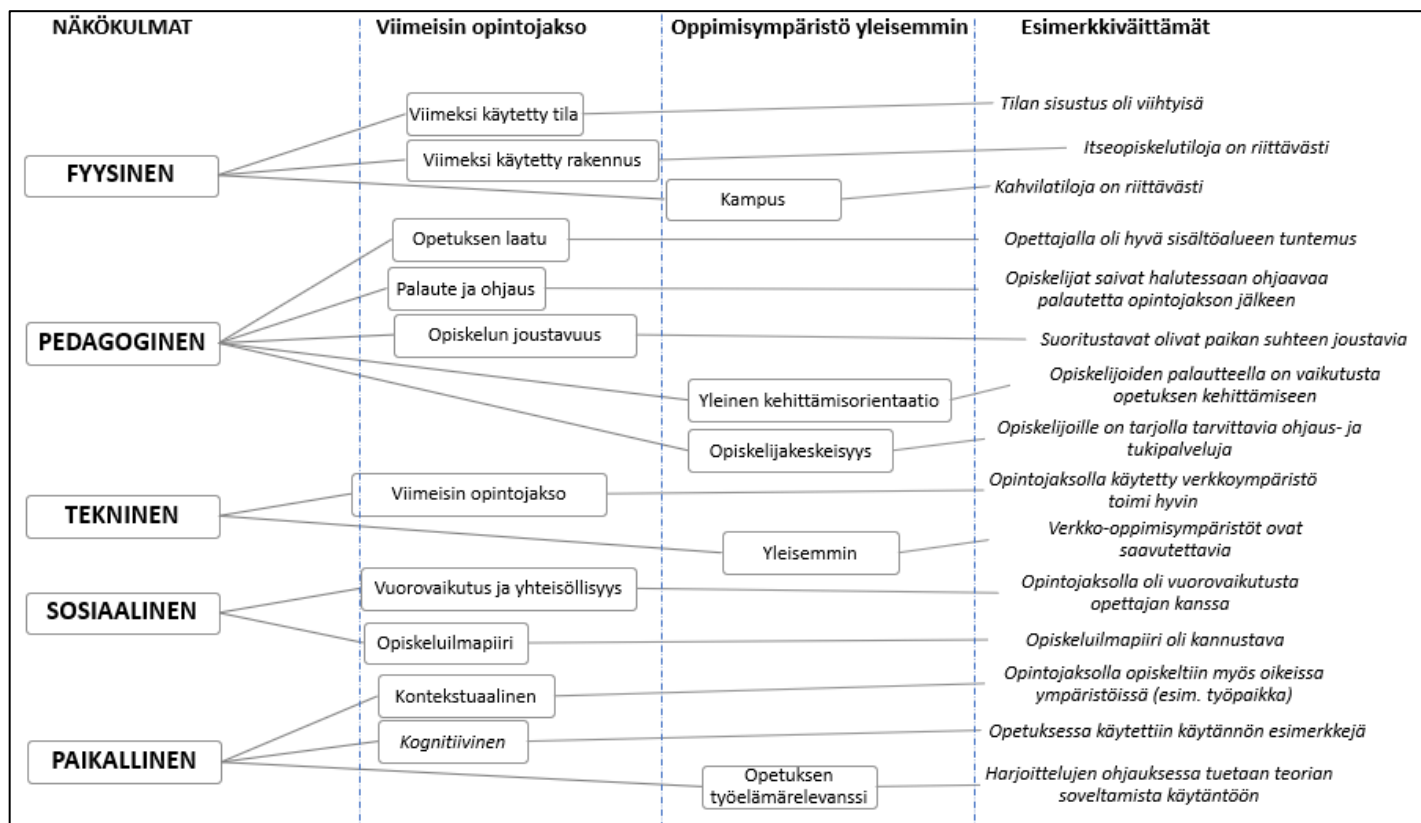
1. Taso: viimeisimmän suoritettun tai opetetun opintojakson laatu

- fyysinen näkökulma: viimeksi käytetty tila ja rakennus (jos viimeisin opintojakso on sisältänyt myös lähiopetusta)
- pedagoginen: opetuksen laatu, palaute ja ohjaus, opiskelun joustavuus opintojaksolla
- tekninen: opetusteknologian käyttö ja toimivuus opintojaksolla
- paikallinen: kontekstuaalinen ja kognitiivinen paikallisuus opintojaksolla
- sosiaalinen: vuorovaikutus ja yhteisöllisyys, opiskeluilmapiiri opintojaksolla

2. Taso: oppimisympäristön laatu yleisemmin oman oppi- tai pääaineen osalta

- fyysinen: kampus kokonaisuutena
- pedagoginen: yleinen kehittämisorientaatio, opiskelijakeskeisyys
- paikallinen: opetuksen ja opetussuunnitelman työelämärelevanssi

Sosiaalista näkökulmaa arvioidaan vain viimeisimmän opintojakson osalta, koska se on hyvin tilannesidon- nainen. Paikalliseen näkökulmaan liittyvät väittämät mittaavat viimeisimmän opintojakson osalta (1) opetuk- sen ja opiskelun konkreettista ’kontekstuaalista paikallisuutta’ (opintojaksolla opiskelu tapahtui oikeissa tai simuloituissa työtilanteissa tai ympäristöissä) ja (2) opetussisällöissä näkyvää ’kognitiivista paikallisuutta’ (opintojaksolla opiskeltiin käytännöstä nouseviin ilmiöihin liittyviä asioita), sekä yleisemmin (3) opetussuunni- telman ja opintojen ’työelämärelevanssia’. Näkökulmat, faktorit ja niiden arviointitasot (viimeisin opintojakso ja yleisemmin) sekä niihin liittyvät esimerkkiväittämät on kuvattu alla olevassa kuviossa.

Kuvio 2 Laatumittarissa käytetyt viisi näkökulmaa, niiden tarkastelutasot ja esimerkkiväittämät

Lisäksi opettajia pyydettiin arvioimaan oman korkeakoulunsa oppimisympäristöstrategiaa (ks. luku 3.4).

Päätuloksia kuvataan tässä raportissa sekä viiden näkökulman kokonaistarkasteluna (esimerkiksi luku 3.1.1) että tarkemmin näkökulmien faktoroidujen keskiarvosummamuuttujien osalta (esimerkiksi luku 3.1.2). Vertailuja on tehty pääosin opiskelijoiden ja opettajien vastausten osalta, mutta myös tieteenaloittain ja korkeakoulun tyypin mukaan (yliopistot ja ammattikorkeakoulut).

Tuloksia arvioitaessa on hyvä muistaa, että vastaajia on pyydetty arvioimaan oppimisympäristöä syksyn 2020 poikkeustilanteen opiskelu- ja opetuskokemusten pohjalta (vrt. Long ym. 2021). Suuri osa korkeakouluopetuksesta toteutettiin silloin etä- tai verkko-opintoina koronarajoitusten vuoksi, joten tulokset kuvaavat 'korkeakoulujen korona-ajan oppimisympäristön laatua'. Vastaajista 61 % oli tuona syksynä opettanut tai opiskellut vain etänä. Fyysisten opetus- ja opiskelutilojen toimivuutta arvioitiin kysymyksiin ovat vastanneet vain ne henkilöt, jotka olivat opettaneet tai opiskelleet jotain lähiopetuksena syksyllä 2020.

2 Kyselyn toteutus ja aineiston analyysi

Tässä raportissa kuvataan kyselyyn osallistuneiden seitsemän korkeakoulun yhdistetyt päätulokset (opettajien ja opiskelijoiden vastausjakaumat ja keskiarvot). Tämä raportti on julkinen, ja tarkoitettu yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen oppimisympäristöjen kehittämisen tueksi. Raportissa ei vertailla eikä aseteta paremmuusjärjestykseen eri korkeakouluja. Jokainen korkeakoulu on lisäksi saanut omaan käyttöönsä oman aineistonsa ja avovastaukset, sekä raportit omista tuloksistaan ja oman korkeakoulun tulosten vertailun suhteessa muiden kuuden korkeakoulun yhdistettyyn tulokseen.

2.1 Aineistonkeruu eri korkeakouluissa

Oppimisympäristön laatumittarilla kerättiin tammi-maaliskuussa 2021 aineisto neljästä yliopistosta (Itä-Suomi, Turku, Vaasa ja Tampere) ja kolmesta ammattikorkeakoulusta (Tampere, Karelia ja Jyväskylä). Lomakkeesta oli tarjolla sekä suomen- että englanninkielinen versio. Aineistonkeruuta ei toteutettu satunnaisotannalla vaan avoimella kyselykutsulla, joita jaettiin kunkin korkeakoulun itse valitsemalla tavalla opiskelijoille ja opetusteh-
tävissä toimiville henkilökunnan jäsenille. Osa korkeakouluista käytti sisäisiä opiskelija- tai henkilöstörekiste-
ristä poimittuja sähköpostilistoja, osa opiskelijoiden ja opettajien käytössä olevia verkkofoorumeita (esim.
Yammer), osa jakoi kyselykutsua vain verkkosivujen, viikkotiedotteiden tai vastaavien tiedotuskanavien
kautta. Näin korkeakoulukohtaiset vastaajamäärät vaihtelivat varsin paljon, Itä-Suomen yliopiston 1485 vas-
taajasta Jyväskylän ammattikorkeakoulun 209 vastaajaan.

Satunnaisotannan puuttuessa tulokset eivät ole yleistettävissä laajemmin, koska vastaajiksi on valikoitunut
satunnaisesti sellaisia henkilöitä, jotka ovat kyselykutsun huomanneet ja kiinnostuneet eri syistä vastaamaan
kyselyyn. Joidenkin korkeakoulujen pienet vastaajamäärät myös heikentävät näiden omien tulosten yleistet-
tävyttä. Kysely on siten enemmänkin laatumittarin testaus ja toimivuuden arviointi. Suuri kokonaisvastaaja-
määrä kuitenkin mahdollistaa yhdistetyn aineiston avulla tietyin varauksin korkeakoulujen 'koronaoppimisym-
päristön' toimivuuden ja laadun arvioinnin.

Vastaajamääriä oletettavasti pienensi koronatilanteesta aiheutunut työ- ja opiskeluväsymys sekä erilaisten
verkkokyselyjen suuri määrä ja mahdollinen päällekkäisyys. Kyselykutsut ja kyselyyn liittyneet tiedotteet ovat
myös saattaneet hautautua muun informaatiotulvan alle.

2.2 Vastaajamäärät korkeakouluittain

Vastaajia oli yhteensä 3356, joista opettajia 661 (näistä englanninkielisen kyselyn vastaajia 56) ja opiskeli-
joita 2695 (näistä englanninkielisen kyselyn vastaajia 159). Korkeakoulukohtaiset vastaajamäärät on kuvattu
alla olevassa taulukossa. Korkeakoulukohtaiset vastaajamäärät vaihtelivat varsin paljon, mikä on hyvä muis-
taa tulosten tulkinnessa.

Taulukko 1 Korkeakoulukohtaiset vastaajamäärät

Korkeakoulu		opiskelija	opettaja	yht.*
Itä-Suomen yliopisto	n	1226	259	1485
	%	82,6%	17,4%	(44,2 %)
Turun yliopisto	n	196	102	298
	%	65,8%	34,2%	(8,9 %)
Vaasan yliopisto	n	429	81	510
	%	84,1%	15,9%	(15,2 %)
Tampereen yliopisto	n	211	118	329
	%	64,1%	35,9%	(9,8 %)
Jyväskylän ammattikorkeakoulu	n	189	20	209
	%	90,4%	9,6%	(6,2 %)
Karelia-ammattikorkeakoulu	n	172	46	218
	%	78,9%	21,1%	(6,5 %)
Tampereen ammattikorkeakoulu	n	272	35	307
	%	88,6%	11,4%	(9,1 %)
Yhteensä	n	2695	661	3356
	%	80,3%	19,7%	

* tässä sarakkeessa suluissa olevat prosentit kuvaavat korkeakoulun vastaajien osuutta koko aineistossa

Aineistossa on eniten vastaajia Itä-Suomen yliopistosta (44 % kaikista vastaajista). Opiskelija- ja opettajavastaajien suhde vaihteli jonkin verran korkeakouluittain (esimerkiksi Turun yliopistossa vastaajista 34 % oli opettajia, Jyväskylän ammattikorkeakoulussa hieman alle 10 %).

2.3 Aineiston analyysi

Tässä tiivistetyssä perusraportissa on käytetty vain tilastollisia perusanalyysimenetelmiä eli keskiarvo- ja hajontajakaumia ja niiden avulla tehtyjä keskiarvovertailuja (T-testi, Anova). Eri näkökulmia mittaavista väittämistä on muodostettu koko näkökulmaa kuvaavat keskiarvosummamuuttujat. Sen lisäksi on muodostettu faktorianalyysillä tarkemmat eri näkökulmien alle sijoittuvat faktorit (ks. Liite 3 ja Kuvio 2) ja laskettu niille vastaavat keskiarvosummamuuttujat.

Raportissa käytettyjen kuvailevien keskiarvotarkastelujen tavoitteena on antaa tiivis yleiskuva siitä, millaiseksi kyselyyn vastanneet opettajat ja opiskelijat arvioivat oman korkeakoulunsa oppimisympäristön laadun koronapoikkeustilanteessa syksyllä 2020. Arvioinnissa on käytetty yliopiston arviointiasteikkoa 0-5 (0 hylätty, 1 välttävä, 2 tyydyttävä, 3 hyvä, 4 kiitettävä, 5 erinomainen). Mukana oli myös asteikon lopussa En osaa sanoa/Ei sovellu -vaihtoehto (EOS; ks. liite 2). Analyysikuvioissa on esitetty näkökulmien tai niiden faktoreiden keskiarvoja ryhmittäin (opiskelijat vs. opettajat, ammattikorkeakoulut vs. yliopistot, eri tieteenalat) ja mahdollinen näiden ryhmien välisten keskiarvojen erojen tilastollinen merkitsevyys.

Keskiarvojen lisäksi on hyvä huomioida eri väittämien vastausjakaumat (ks. liitteet 2 ja 4). Liitteessä 2 on kuvattu myös EOS-vastaajien prosenttiosuudet. Vastausjakaumien lisäksi on hyvä tarkkailla väittämien ja niistä muodostettujen keskiarvosummamuuttujien hajontoja (ks. liite 1), jotka kuvaavat, kuinka yksimielisiä vastaajat ja vastaajaryhmät ovat olleet arvioissaan. Hajonnan suuruus vaikuttaa ja näkyy myös erojen tilastollisessa merkitsevyydessä. Esimerkiksi alla oleva kuvio näyttää, miten opiskelijoiden ja opettajien arviot ja niiden hajonta eroavat toisistaan pedagogisen näkökulman alle sijoittuvassa Opetuksen laatu -faktoria kuvaavassa keskiarvosummamuuttujassa. Opettajat ovat arvioineet opetuksensa laadun paremmaksi (keskiarvo 4,3) ja yhtenäisemmin (hajonta 0,58) kuin opiskelijat (keskiarvo 3,9, hajonta 0,88). Opiskelijoiden vastausjakauma kattaa siten enemmän myös negatiivisempia arvioita kuin opettajien arviot. Pystyviivat kuvaavat opettajien ja opiskelijoiden vastausten sijoittumista yhden hajonnan mitan verran keskiarvosta.

Kuvio 3 Esimerkki, miten opiskelijoiden ja opettajien vastausten hajonnat eroavat toisistaan

Opiskelijavastaajien arvioiden suurempi hajonta vaikuttaa myös keskiarvojen erojen tilastolliseen merkitsevyyteen. Esimerkiksi seuraavassa luvussa on kuvattu Opetuksen laatu -faktorin keskiarvojen ero opiskelijoiden ja opettajien välillä ($p < 0,001$ ***; Kuvio 5).

Laatumittarissa oli mukana myös paljon avokysymyksiä, joiden tarkoitus oli tuottaa laadullista aineistoa ja tarkempaa sisällöllistä kuvaa oppimisympäristön kehittämistarpeista. Avovastausten analyysia ei ole vielä tehty, mutta kukin korkeakoulu on saanut omat avovastauksensa itselleen oppimisympäristöjen kehittämisen tueksi. Avovastauksia ja yksi alustava esimerkki niiden laadullisesta analyysistä on kuvattu raportin loppupuolella (Kuvio 14, luku 3.5).

3 Laatumittarikyselyn tiivistetyt päätulokset

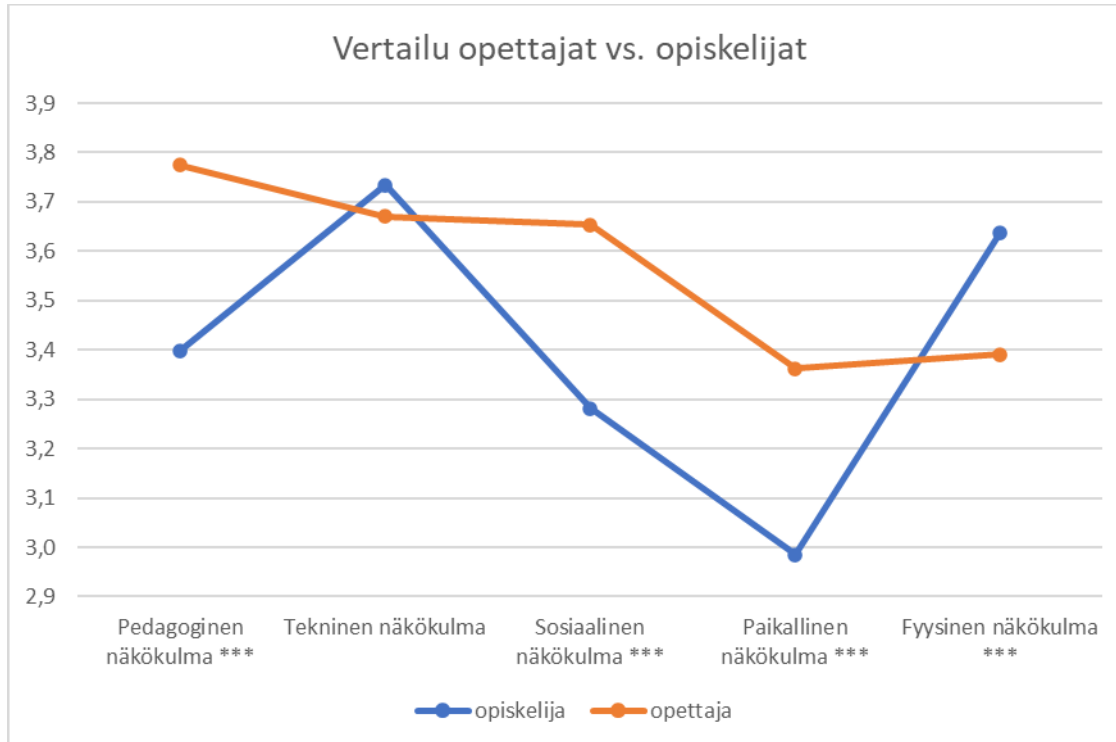
3.1 Opettajien ja opiskelijoiden arvioiden erot

3.1.1 Opettajien ja opiskelijoiden arvioiden erot näkökulmatasolla

Liitetaulukossa 1 on kuvattu näkökulmakohtaiset näkökulmien ja väittämien keskiarvot. Väittämät on järjestetty keskiarvon mukaan laskevaan järjestykseen, eli ensimmäisenä olevat kuhunkin näkökulmaan liittyvät väittämät kertovat korkeakoulujen oppimisympäristöjen eri näkökulmien vahvuudet, ja niiden loppupäästä voi paikantaa niihin liittyviä kehittämistarpeita. Viimeisimmän opintojakson osalta opettajan pedagoginen ja sisältöosaaminen arvioitiin keskimäärin kiitettäväksi (keskiarvot 4,3 – 3,9 asteikolla 0-5). Kehitettävää näyttäisi hieman enemmän olevan palautekäytännöissä (2,9 ja 2,8 eli lähellä hyvää) ja vaihtoehtoisten suoritustapojen tarjonnassa (2,1 eli välttävä). Teknisestä näkökulmasta hyvin näyttäisi toimivan etäosallistumisen mahdollistavan teknologian käyttö (4,2 – 4,0), mutta opetustallenteiden tekemisessä on kehitettävää (3,1). Kyseessä on siis koronatilanteen aiheuttaman poikkeustilanteen arviointi syksyn 2020 osalta.

Sosiaaliseen näkökulmaan liittyvät tekijät saivat arvosanoja välillä 3,8–3,1 (hyvä), paitsi mahdollisuus valita yksilö- tai ryhmäsuoritustapa sai keskiarvoksi vain 1,9 (lähellä tyydyttävää). Kognitiivinen paikallisuus arvioitiin varsin hyvin toimivaksi (esimerkiksi käytännön esimerkkien käyttö opetuksessa 3,8), mutta kontekstuaalinen paikallisuus toteutui vain välttävällä tasolla (1,9–1,6).

Alla olevassa kuviossa on kuvattu ja vertailtu viiden näkökulman keskiarvot ja niiden erot opiskelijoiden ja opettajien kesken. Kyseessä on tiettyyn näkökulmaan liittyvien kaikkien väittämien keskiarvo. Vastausasteikkoa on siis yliopiston arvosana-asteikko (0-5). Keskiarvojen erot ovat käytännössä pieniä. Erojen tilastollista merkitsevyyttä on arvioitu T-testillä, ja jos keskiarvojen ero opettajien ja opiskelijoiden välillä on tilastollisesti merkitsevä, se on merkitty tähdellä näkökulman nimen perään (* = $p < 0,05$, ** = $p < 0,01$, *** = $p < 0,001$).

Kuvio 4 Viiden näkökulman keskiarvojen vertailu (opiskelijat vs. opettajat)

Asteikko: 0 hylätty, 1 välttävä, 2 tyydyttävä, 3 hyvä, 4 kiitettävä, 5 erinomainen

* = $p < 0,05$, ** = $p < 0,01$, *** = $p < 0,001$

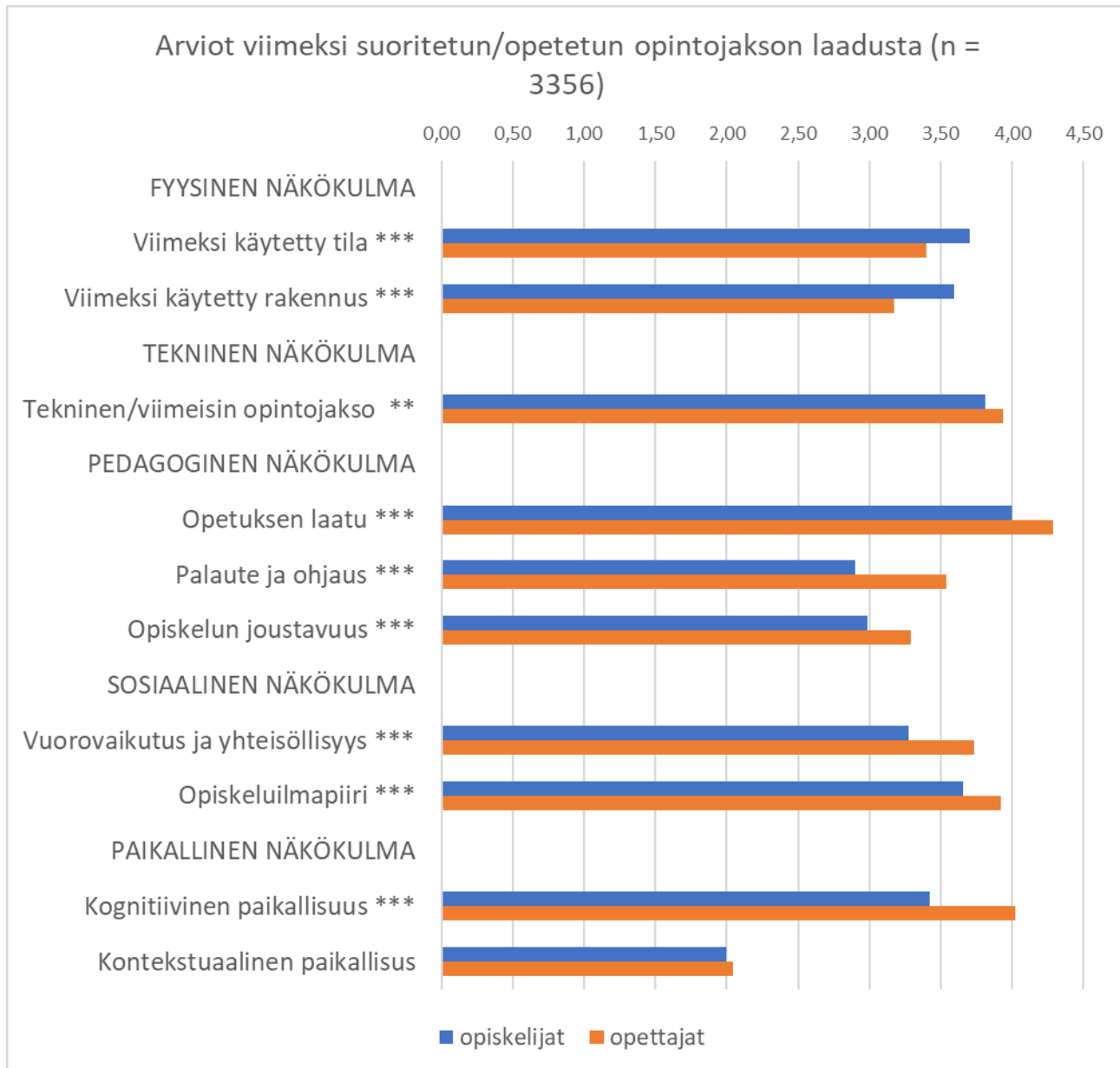
Kuten kuviosta nähdään, opiskelijoiden ja opettajien arvioiden välillä on tilastollisesti merkitseviä eroja pedagogisessa, sosiaalisessa, paikallisessa ja fyysisessä näkökulmassa (ks. myös liite 4, jossa on kuvattu opettajien ja opiskelijoiden väittämäkohtaiset vastausjakaumat). Näyttäisi siltä, että opettajilla on hieman 'ruusuisempi' kuva niiden asioiden laadusta ja toimivuudesta, joihin voivat itse omilla pedagogisilla valinnoillaan ja opetussuunnitelmatyöllä vaikuttaa. Opiskelijat puolestaan näkevät kampuksen ja opiskelutilat hieman positiivisemmassa valossa. Selitys voi olla, että opiskelijat liikkuvat opettajia enemmän kampuksella ja eri tiloissa, jolloin heille syntyy hieman erilainen kokonaiskuva fyysiseen näkökulmaan liittyvistä asioista. Opettaja puolestaan saattaa opettaa pääosin vain tietyissä tiloissa, joiden toimivuus sitten vaikuttaa omaan arvioon enemmän. Teknisen näkökulman kohdalla vastaajaryhmien arviot ovat yhdenmukaiset.

On hyvä muistaa, etteivät opettajat ja opiskelijat ole välttämättä arvioineet samoja opintojaksoja. Kyselyssä ei tietosuojasyistä ja nimettömyyden takaamiseksi yksilöity viimeksi suoritettua tai opetettua opintojaksoa esimerkiksi kurssin nimellä tai opintojaksokoodilla, joten on mahdoton vertailla opettajien ja opiskelijoiden arvioita tarkasti opintojaksokohtaisesti. Suuri vastaajamäärä kuitenkin mahdollistaa tällaisen yleistason vertailun. Kyseessä on korkeakoulujen syksyllä 2020 suoritettut ja opetetut opintojaksot, eli molemmat vastaajaryhmät ovat arvioineet saman 'koronaoppimisympäristön' toimivuutta.

3.1.2 Opettajien ja opiskelijoiden arvioiden erot yksityiskohtaisemmin faktoritasolla

Opettajien ja opiskelijoiden arvioita ja niiden eroja kuvataan seuraavaksi tarkemmin faktoritasolla. Oppimisympäristön laadun arviointia viidestä näkökulmasta on siis tarkennettu määrittelemällä kunkin näkökulman alle keskiarvosummamuuttujat, joilla kuvataan, mitä kyseiseen näkökulmaan liittyvää asiaa arvioidaan. Esimerkiksi pedagogisen näkökulman alle on määritetty viimeksi suoritettun tai opetetun opintojakson osalta kolme faktoria (Opetuksen laatu, Palaute ja ohjaus sekä Opiskelun joustavuus) ja yleisemmin kaksi faktoria (Pedagoginen kehittämisorientaatio ja Opiskelijälähtöisyys).

Tarkastelukohteena on ensin viimeksi eli syksyllä 2020 suoritettun tai opetetun opintojakson laatu faktoritasolla. Alla on kuvattu näiden avulla oppimisympäristön laatuarvioiden keskiarvot.

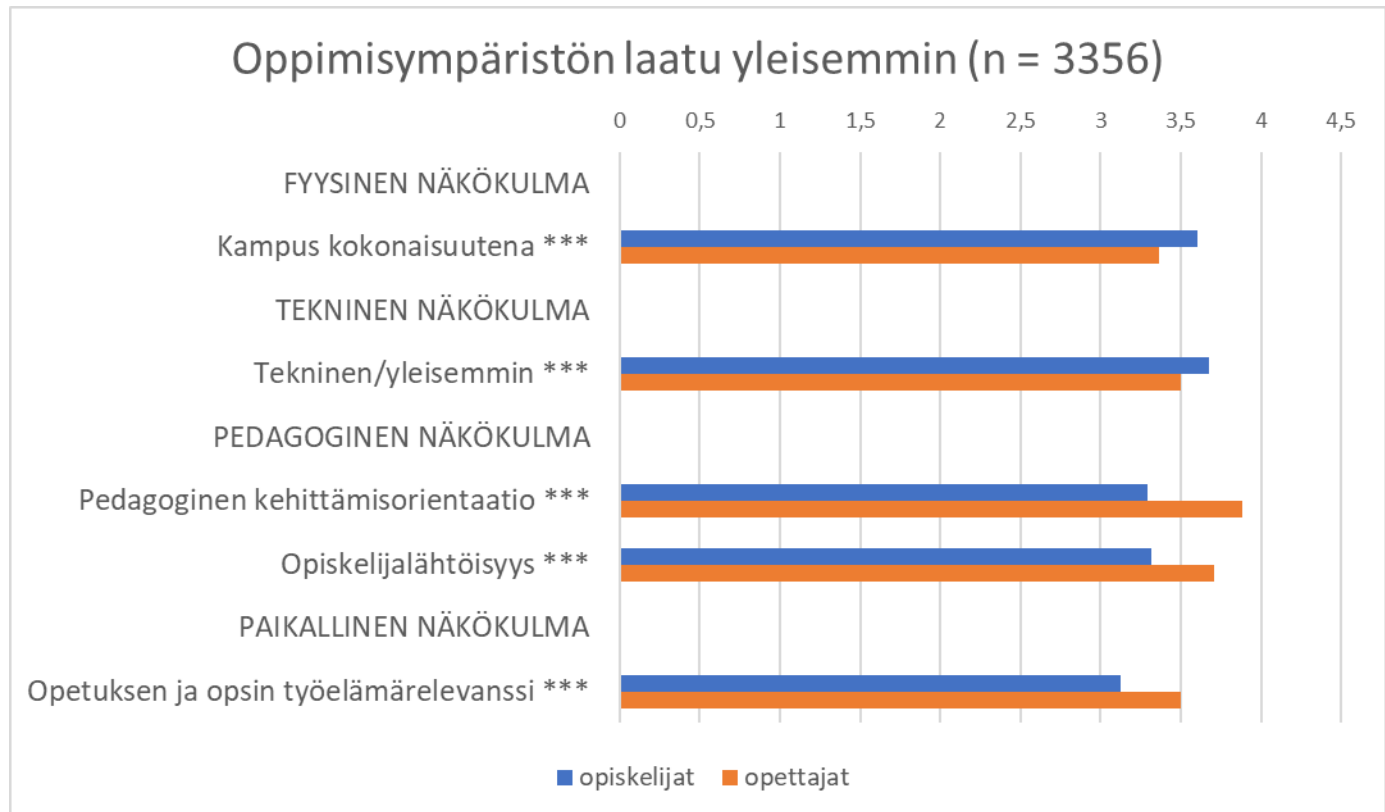
Kuvio 5 Arviot viimeksi suoritettun tai opetetun opintojakson laadusta faktoreittain

Asteikko: 0 hylätty, 1 välttävä, 2 tyydyttävä, 3 hyvä, 4 kiitettävä, 5 erinomainen

* = $p < 0,05$, ** = $p < 0,01$, *** = $p < 0,001$

Kuviossa näkyy selvästi, että opiskelijoiden kokemus fyysistä tiloista on opettajien arviota myönteisempi, mutta sitten pedagogisten ja sosiaalisten tekijöiden toimivuudesta ja kognitiivisesta paikallisuudesta opettajien arviot ovat positiivisempia. Erot ovat tilastollisesti erittäin merkitseviä.

Seuraavassa kuviossa on samanlainen analyysi oman korkeakoulun oppimisympäristön toimivuuden arvioista yleisemmin. Vastaavalla tavalla fyysinen ja tekninen näkökulma saavat opiskelijoilta paremman keskiarvon kuin opettajilta, ja opettajat arvioivat pedagogisen ja paikallisen näkökulman myönteisemmin. Kaikki keskiarvojen erot ovat tilastollisesti merkitseviä.

Kuvio 6 Oppimisympäristön laatu yleisemmin faktoreittain

Asteikko: 0 hylätty, 1 välttävä, 2 tyydyttävä, 3 hyvä, 4 kiitettävä, 5 = erinomainen

* = $p < 0,05$, ** = $p < 0,01$, *** = $p < 0,001$

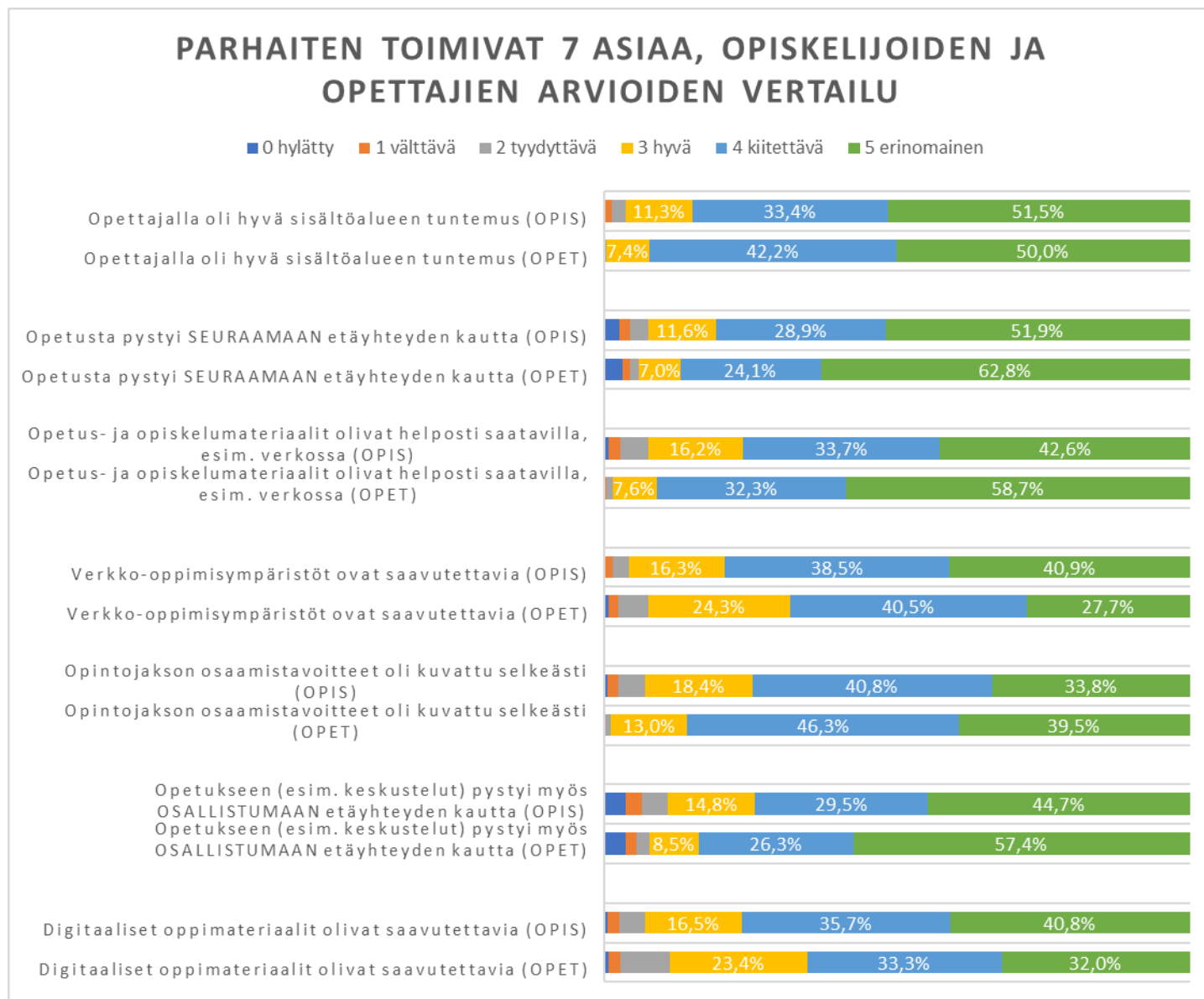
Opettajat arvioivat selvästi opiskelijoita myönteisemmin oppiaineensa pedagogisen kehittämisorientaation, opiskelijälähtöisyyden sekä opetuksen ja opetussuunnitelman työelämärelevanssin. Tätä saattaa osin selittää se, että esimerkiksi opettajien tekemä pedagoginen kehittämissyö (tässä keskiarvosummamuuttujassa siis uusien opetus- ja arviointimenetelmien kehittäminen ja opiskelijoiden palautteen vaikutus opetuksen kehittämiseen; ks. liitteet 2 ja 3) ei välttämättä näy selvästi opiskelijoille omassa opiskelun arjessa. Sama saattaa koskea opiskelijälähtöisyyttä, erityisesti opiskelijoille tarjolla olevia erilaisia palautteenantokanavia, joita opettajat tietävät olevan olemassa, mutta tieto niistä ei välttämättä ole saavuttanut myös opiskelijoita, tai niiden käyttö on tehty hankalaksi.

3.1.3 Parhaiten ja huonoiten toimivat asiat

Korkeakoulujen oppimisympäristöjen kehittämisen tueksi aineistosta paikannettiin opiskelijoiden ja opettajien arvioinneista, mitkä yksittäiset väittämät (asiat) nähdään parhaiten ja huonoiten toimiviksi. Tähän vertailuun ei otettu mukaan fyysiseen näkökulmaan liittyviä väittämiä, mutta niiden keskiarvot löytyvät liitteessä 1 olevasta taulukosta. Muiden neljän näkökulman parhaiten ja huonoiten toimiviksi arvioidut väittämät on kuvattu seuraavissa kuvioissa vastausjakaumien avulla. Kuvioissa väittämien järjestys on määritelty opiskelijoiden

arvioiden pohjalta, eli ensimmäisenä kuvioissa on opiskelijoiden parhaiten (Kuvio 7) tai huonoiten (Kuvio 8) toimiviksi kokemat asiat.

Ensimmäinen kuvio näyttää ne seitsemän yhteistä asiaa, jotka molemmat vastaajaryhmät eli sekä opettajat että opiskelijat ovat arvioineet parhaiten toimiviksi oman korkeakoulunsa oppimisympäristössä. Opettaja- ja opiskelijavastaajien arvio näistä oli 'yksimielinen', eli molemmat vastaajaryhmät arvioivat nämä parhaiten toimiviksi ja samassa järjestyksessä. Parhaiten toimivaksi on arvioitu opettajien hyvä sisältöalueen tuntemus, jolle puolet sekä opettajista että opiskelijoista on antanut arvosanaksi erinomainen (5). Vastausjakaumakuvio osoittaa, että muissa arvosanoissa myös tässä väittämässä on sitten enemmän hajontaa opiskelijoiden vastauksissa. Kaikki parhaiten toimiviksi asioiksi koetut ovat joko pedagogiseen tai tekniseen näkökulmaan liittyviä väittämiä.

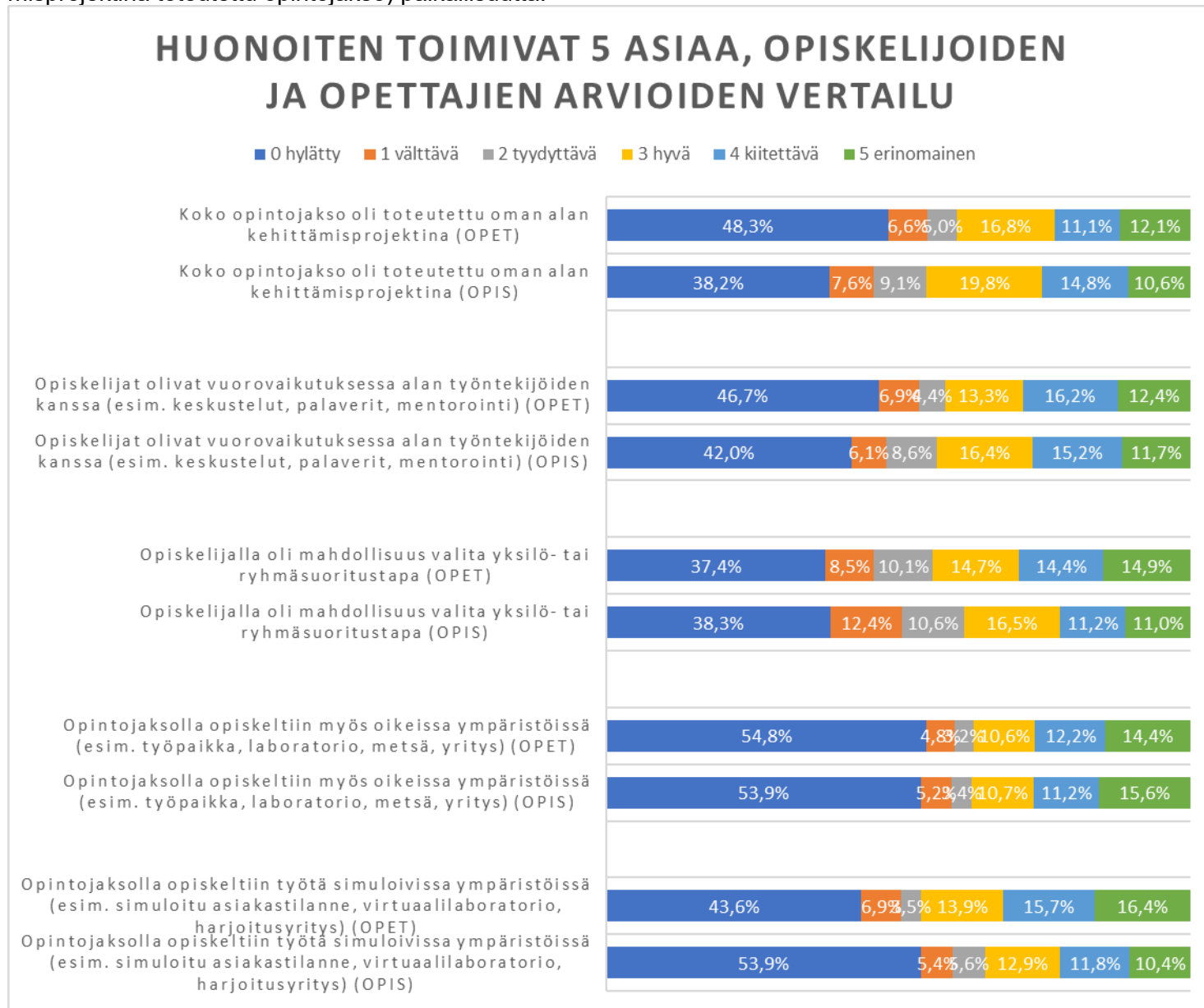

Kuvio 7 Opettajien ja opiskelijoiden arviot parhaiten toimivista asioista

Kuvion perusteella näyttäisi siltä, että poikkeustilanteessa syksyllä 2020 korkeakoulut onnistuivat parhaiten opetuksen sisällön ja etäosallistumisen sekä oppimateriaalien ja verkkoympäristöjen saavutettavuuden osalta.

Seuraavassa kuviossa on vastaavalla tavalla kuvattu ne asiat, jotka sekä opettajat että opiskelijat arvioivat huonoiten toimiviksi. Tällaisia molempien vastaajaryhmien tunnistamia asioita löytyi viisi kappaletta. Yksi niistä liittyy sosiaaliseen näkökulmaan (mahdollisuus valita joko yksilö- tai ryhmäsuoritustapa). Opiskelijan näkökulmasta kyse on opiskelun joustavuudesta ja opiskeluun liittyvistä mieltymyksistä, eli kokeeko ryhmätyöt ikävinä vai oppimista edistävinä mukavina sosiaalisen vuorovaikutuksen tarjoajina. Opettajan näkökulmasta kyseessä on usein resurssihaaste, eli kahden erilaisen suoritustavan tarjoaminen opiskelijoille lisää opettajan työmäärää.

Kaikki muut huonoimman arvosanan saaneet väittämät liittyvät paikalliseen näkökulmaan viimeksi suoritettun tai opetetun opintojakson osalta. Näissä 40–55 % vastaajista antaa 'hylätyn' arvosanan (0), eli käytännössä syksyllä 2020 suoritettulla tai opetetulla opintojaksolla ei ollut hyödynnetty kontekstuaalista (opiskelu oikeissa tai simuloituissa ympäristöissä) tai kognitiivista (vuorovaikutus oman alan työssä olevien kanssa tai kehittämisprojektina toteutettu opintojakso) paikallisuutta.

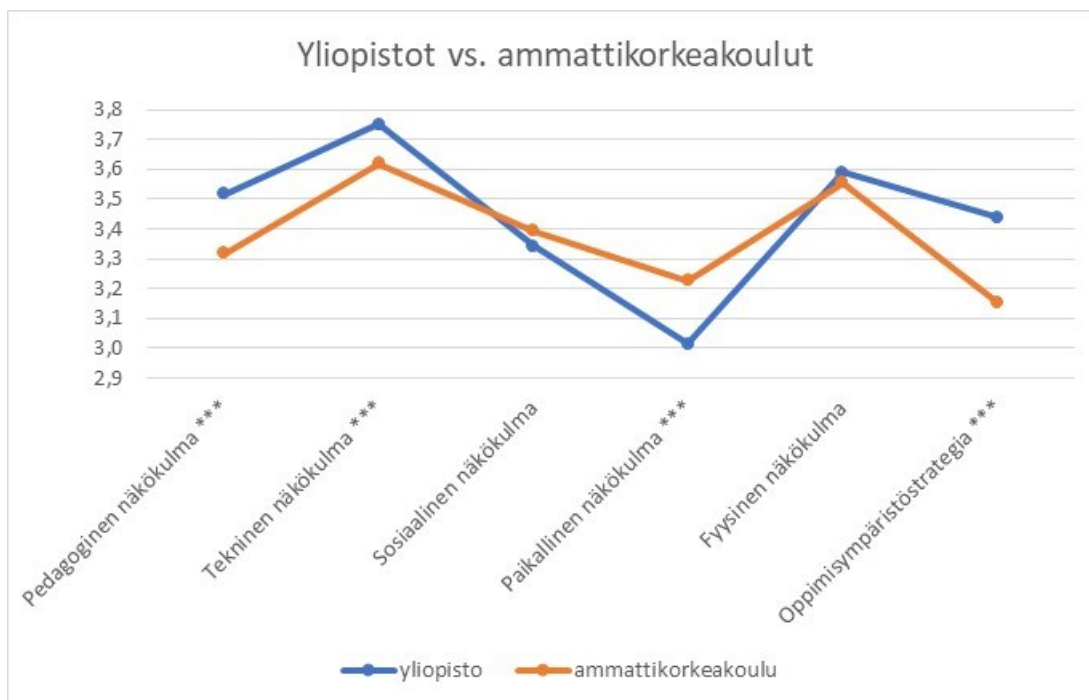
Kuvio 8 Opettajien ja opiskelijoiden arviot huonoiten toimivista asioista

Paikallisen näkökulman saamat huonot arviot selittyvät kolmella tavalla:

1. Koronarajoituksista johtuvassa poikkeustilanteessa syksyllä 2020 harjoitteluja, vierailuja ja vastaavia ei voitu järjestää perinteiseen tapaan
2. Kaikille opintojaksoille ei ole tarpeen tai edes mahdollista tuoda mukaan paikallisuutta
 - myös teoreettisemmin painottuvia opintojaksoja tarvitaan, ja niiden pohjalta on myöhemmin soveltavat opintojaksot ja erilaiset harjoittelut.
 - opetussuunnitelmissa on käytännössä vähemmän sellaisia opintojaksoja, joihin paikallisuus luontevasti sijoittuu, ja vastaajien syksyllä 2020 suorittamista tai opettamista opintojaksoista vain osa oli tällaisia opintojaksoja.
 - erilaisten simulaattoreiden käyttö opetuksessa on vielä myös vähäistä niiden kalleuden takia. Viimeisen väittämän vastausjakaumasta löytyy kuitenkin näiden osalta opettajia (45 %) ja opiskelijoita (30 %), jotka ovat antaneet sille vähintään arvosanan 3 (hyvä).
3. Toisaalta huonot arviot kertovat myös paikallisen näkökulman vähäisemmästä hyödyntämisestä opetuksessa ja oppimisympäristöjen kehittämisessä korkeakouluissa (erityisesti yliopistoissa).
 - esimerkiksi ns. palveluoppimisen (Twill ym. 2011) ja projektipohjaisen oppimisen (Almulla 2020) pedagoginen hyödyntäminen on Suomessa marginaalista.
 - Tässä on toki myös paljon tieteenalakohtaisia eroja, eli esimerkiksi lääke- ja terveystieteissä sekä maatalous- ja metsätieteissä etenkin kontekstuaalinen paikallisuus on vahvemmin mukana kuin vaikkapa humanistisissa tieteissä (ks. luku 3.3).

3.2 Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen erot

Seuraavassa kuviossa on vertailtu yliopistojen (4) ja ammattikorkeakoulujen (3) vastaajien arvioita. Tilastollisesti merkitseviä eroja löytyy kolmen näkökulman osalta – yliopistovastaajat arvioivat pedagogisen ja teknisen näkökulman hieman myönteisemmin, ja ammattikorkeakouluvastaajat puolestaan paikallisuuden toteutumisen hieman paremmaksi, mikä on luonnollista amk-opintojen käytännönläheisyyden vuoksi. Sosiaalisen ja fyysinen näkökulman arvioiden keskiarvoissa ei ole tilastollisesti merkitsevää eroa. Analyysissa on myös mukana opettajavastaajien arviot oman korkeakoulunsa oppimisympäristöstrategian toimivuudesta, jonka yliopistovastaajat arvioivat laadukkaammaksi.

Kuvio 9 Viiden näkökulman keskiarvojen vertailu (yliopistot vs. ammattikorkeakoulut)

3.3 Tieteenalakohtaiset erot

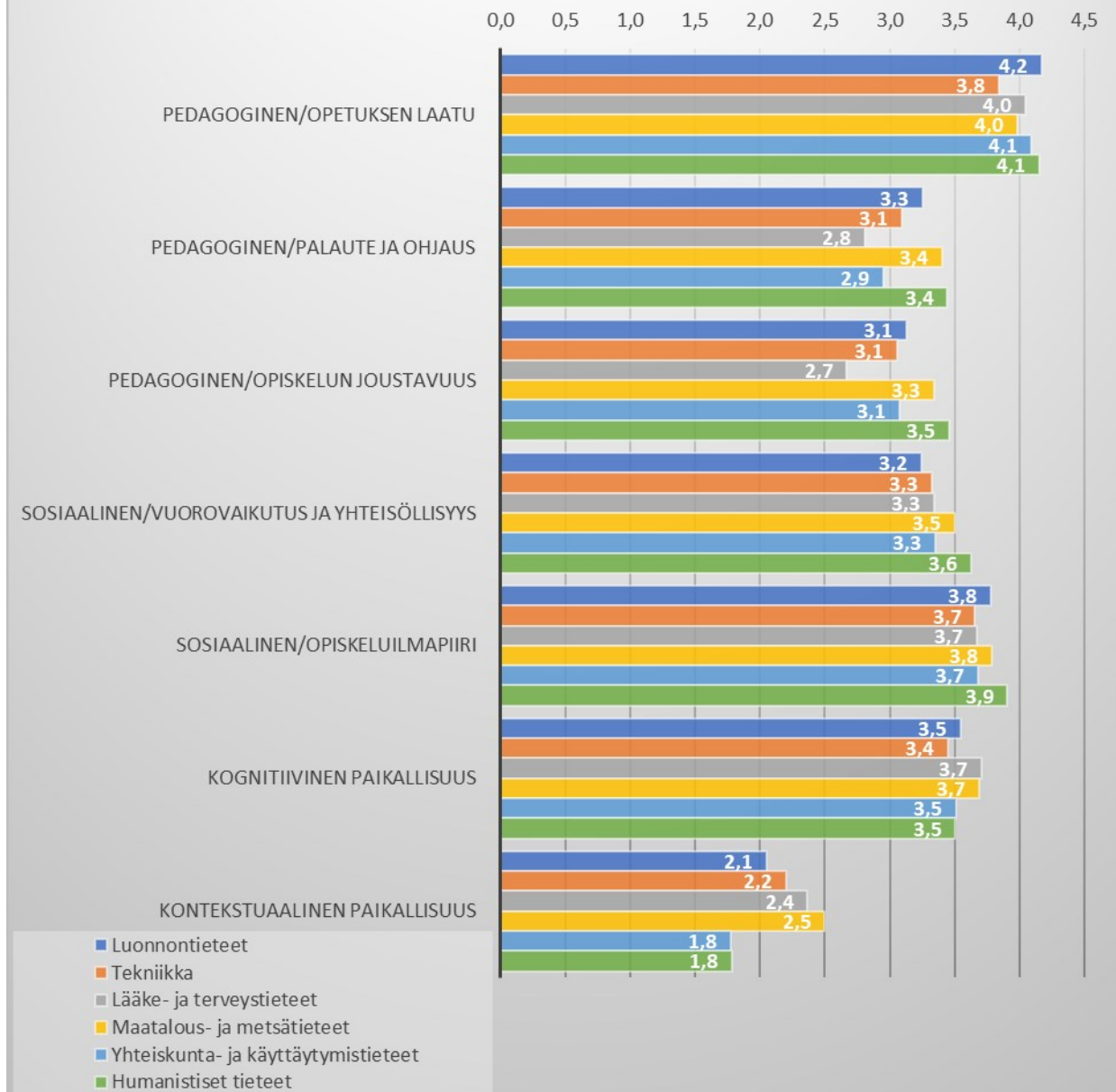
Oppimisympäristön toimivuuden arvioita vertailtiin myös tieteenaloittain. Yliopistovastaajille oli kyselylomakkeella tarjolla Tilastokeskuksen tieteenalaluokituksen mukainen listaus tieteenaloista, joista vastaaja valitsi omansa tai Muu-vaihtoehdon, jota pyydettiin tarkentamaan avovastauksella. Opiskelijoita pyydettiin merkitsemään oman pääaineensa mukainen tieteenala. Ammattikorkeakouluvastaajille oli samalla tavalla tarjolla tieteenalalista, mutta se pohjautui Vipusen (<https://vipunen.fi/fi-fi>) hieman erilaiseen luokitukseen, joka toimii hieman paremmin ammattikorkeakoulujen koulutustarjonnan kuvaajana. Vastaajien Muu-valinnat on korjattu tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan avovastausten perusteella, ja amk-vastaajien valinnat on käsin koodattu uudestaan Tilastokeskuksen päätieteenalojen mukaiseksi. Vastaajien tieteenalat on kuvattu seuraavassa taulukossa.

Taulukko 2 Vastaajien tieteenala

Tieteenala	n	%
Luonnontieteet	325	9,9
Tekniikka	433	13,1
Lääke- ja terveystieteet	682	20,7
Maatalous- ja metsätieteet	76	2,3
Yhteiskunta- ja käyttäytymistieteet	1407	42,7
Humanistiset tieteet	370	11,2
yhteensä	3293	100,0

Tieteenalojen väliset keskiarvojen erot viimeisimmän suoritettun tai opetetun opintojakson osalta on kuvattu seuraavassa kuviossa. Kaikissa faktoreissa tieteenalojen väliset keskiarvojen erot ovat tilastollisesti merkitseviä.

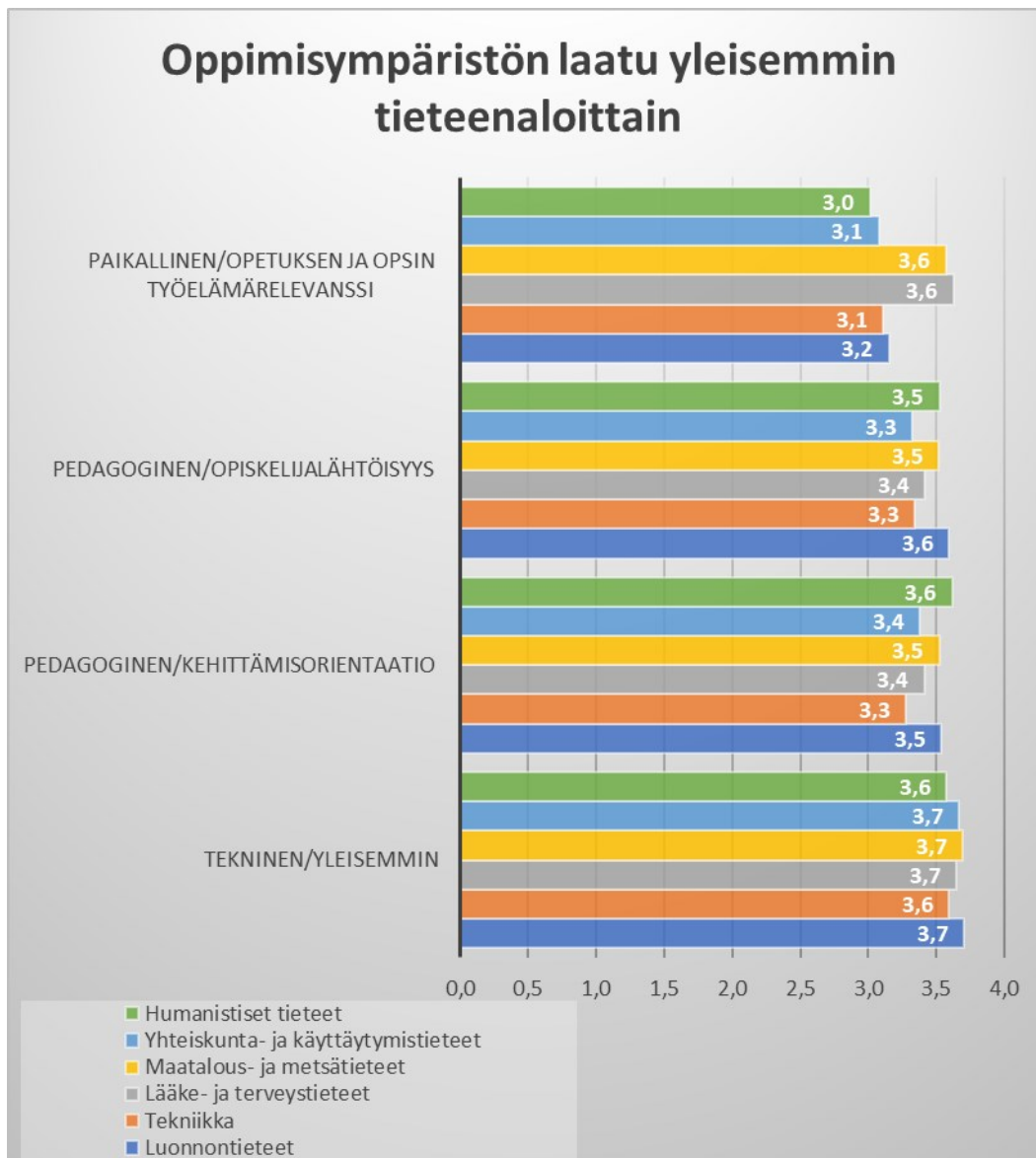
Viimeisimmän opintojakson keskiarvot tieteenaloittain

Kuvio 10 Tieteenalakohtaiset erot viimeksi suoritettuna tai opetetun opintojakson osalta

Kuviosta voi havaita, että viimeksi suoritettuna tai opetetun opintojakson arvioissa parhaimmat arvosanat saa opetuksen laatu. Heikoiten näyttäisi toteutuvan kontekstuaalinen paikallisuus. Myös opiskelun joustavuudessa ja palautteen ja ohjauksen saatavuudessa näyttäisi olevan kehitettävää. Tieteenalakohtaisista eroista osa on luontevaa, kuten esimerkiksi humanististen tieteiden opiskelun parempi joustavuus (keskiarvo 3,5), joka lääke- ja terveystieteissä saa keskiarvon 2,7. Jälkimmäinen taas päihittää yhdessä maatalous- ja metsätieteiden kanssa humanistiset ja yhteiskunta- ja käyttäytymistieteet kontekstuaalisessa paikallisuudessa. Palaute- ja ohjauskäytännöissä näyttäisi olevan melko suuria tieteenalakohtaisia eroja.

Seuraavassa kuviossa näkyvät tieteenalakohtaiset erot oppimisympäristön yleisemmän tason osalta. Teknisen näkökulman yleisen toimivuuden arvioissa ei ole tilastollisesti merkitseviä eroja tieteenalojen välillä, mutta muissa on. Kuviossa näkyy selvästi lääke- ja terveystieteiden sekä maatalous- ja metsätieteiden muita tieteenaloja parempi opetuksen ja opetussuunnitelman työelämärelevanssi.

Kuvio 11 Oppimisympäristön toimivuus yleisellä tasolla tieteenaloittain

3.4 Korkeakoulujen oppimisympäristöstrategian toimivuus

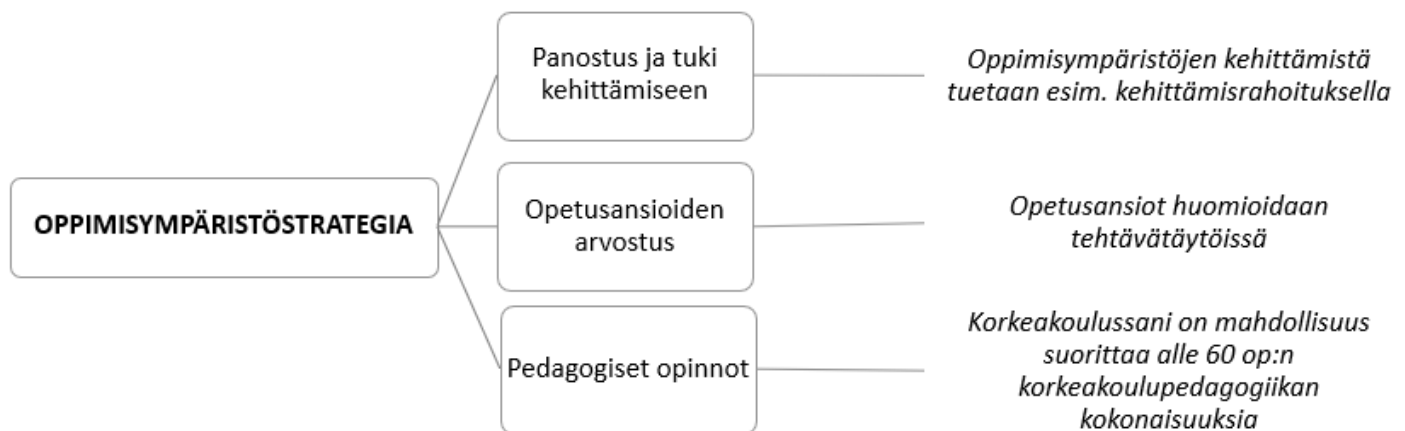
Laatumittarin lopussa oli opetushenkilökunnalle näkynyt kysymys, jossa vastaajaa pyydettiin arvioimaan, miten oppimisympäristöjen kehittäminen on huomioitu oman korkeakoulun strategiassa ja sen käytännön toimenpanossa. Väittämät ja niiden keskiarvot on kuvattu seuraavassa taulukossa keskiarvojen mukaisessa järjestyksessä. Kiitettävän (4) tasolle nousee mahdollisuus suorittaa omassa korkeakoulussa korkeakoulupedagogisia opintoja alle 60 opintopisteen verran (eli niillä ei saavuta vielä pedagogista pätevyyttä). Lähelle kiitettävää on myös arvioitu oppimisympäristöjen kehittämisen huomioiminen korkeakoulun strategiassa, panostus niiden kehittämiseen esimerkiksi kehittämisohjelmien kautta sekä opettajille tarjolla oleva pedagogis-tekninen tuki. Häntäpäähän tyydyttävän arvosanan tuntumaan jäävät opetusansioiden huomioiminen tehtävänäytöissä ja mahdollisuus varata konkreettista työaikaa vaativampaan oppimisympäristöjen kehittämiseen. On hyvä huomioida, että vastausten hajonta on varsin suuri, eli opettajien arvioissa (ja siten myös korkeakoulujen ja niiden yksiköiden välillä) on varsin paljon eroja.

Taulukko 3 Oppimisympäristöstrategiaan liittyvät väittämät ja niiden keskiarvot

OPPIMISYMPÄRISTÖSTRATEGIA (KYSYTTY VAIN OPETTAJILTA)	n	ka	hajonta
Oppimisympäristöstrategia (keskiarvo)	633	3,40	0,951
Korkeakoulussani on mahdollisuus suorittaa alle 60 op:n korkeakoulupedagogiikan kokonaisuuksia	436	4,07	1,36
Oppimisympäristöjen kehittäminen on huomioitu strategiassa	454	3,75	1,11
Korkeakouluni panostaa oppimisympäristöjen kehittämiseen (esim. kehittämisohjelmat)	523	3,70	1,10
Korkeakouluni tarjoaa opettajille opetusteknologian käytön tukea	614	3,70	1,14
Korkeakouluni tarjoaa opettajille pedagogista tukea	604	3,61	1,22
Korkeakoulussani on mahdollisuus suorittaa 60 op korkeakoulupedagogiset pätevyysopinnot	389	3,54	1,85
Henkilöstöä kannustetaan oppimisympäristöjen kehittämiseen	571	3,53	1,25
Oppimisympäristöjen kehittämistä tuetaan esim. kehittämisrahoituksella	398	3,38	1,34
Pedagogiset opinnot huomioidaan tehtävätäytöissä	458	3,18	1,40
Opetusansiot huomioidaan tehtävätäytöissä	439	2,89	1,50
Vaativampaa oppimisympäristöjen kehittämistä tuetaan vähentämällä muita töitä väliaikaisesti	428	1,80	1,61

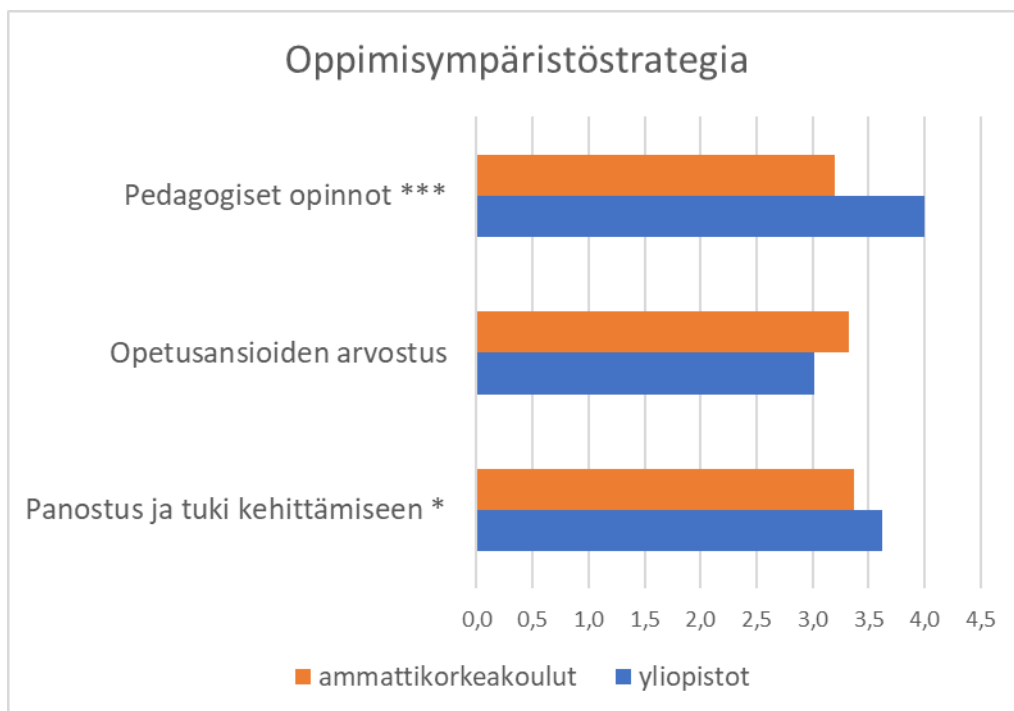
Väittämät järjestetty keskiarvon mukaan. Asteikko 0-5 (0 hylätty, 1 välttävä, 2 tyydyttävä, 3 hyvä, 4 kiitettävä, 5 erinomainen)

Oppimisympäristöstrategiaan liittyvistä väittämistä tehtiin faktorianalyysi samaan tapaan kuin viiteen näkökulmaan liittyvistä väittämistä. Väittämät on jaettu sen pohjalta kolmeen faktoriin (seuraava kuvio).

Kuvio 12 Korkeakoulun strategiaan liittyvät faktorit ja niihin liittyvät esimerkkiväittämät

Kun ammattikorkeakouluja ja yliopistoja vertaillaan näiden faktoreiden osalta, näyttäisi siltä, että opettajien arvion mukaan pedagogisten opintojen tarjonta toimii hieman paremmin yliopistoissa, ja ne myös panostavat hieman enemmän kehittämiseen (seuraava kuvio, jossa on vertailtu ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen opettajien arvioita). Opetusansioden arvostuksessa ei ole tilastollisesti merkitsevää eroa.

Kuvio 13 Arviot oman korkeakoulun oppimisympäristöstrategian toimivuudesta faktoritasolla

Kahden korkeakoulutyypin keskiarvovertailu antaa vain yleiskuvan, sillä kyselyyn osallistuneiden korkeakoulujen vastaajien välillä oli paljon eroja, jotka eivät niinkään selittyneet korkeakoulun tyypillä, vaan kunkin korkeakoulun omilla strategisilla linjauksilla. Tulosten mukaan on esimerkiksi yksi ammattikorkeakoulu, jossa opettajat ovat arvioineet pedagogisten opintojen tarjonnan muita korkeakouluja paremmaksi, mutta myös toinen ammattikorkeakoulu, jossa se oli arvioitu muita korkeakouluja huonommaksi. Samaten oli yliopistoja, joissa opetusansioiden arvostus ja oppimisympäristöjen kehittämisen tuki sai hyviä keskiarvoja, mutta vastaavasti myös sellaisia yliopistoja, joissa keskiarvot eivät yltäneet muiden korkeakoulujen tasolle. Näyttäisi siis siltä, ettei oppimisympäristöjen kehittäminen ja siihen liittyvät strategiset panostukset ole riippuvaisia korkeakoulun tyypistä, vaan niiden omista pedagogisen johtamisen linjauksista.

3.5 Avovastauksista ja niiden alustavasta analyysistä lyhyesti

Jokaisen näkökulman eri kysymysten jälkeen lomakkeella oli avokysymys, jossa pyydettiin vastaajia perustelemaan arvionsa, jos oli antanut huonoja arvosanoja (hylätty 0, välttävä 1 tai tyydyttävä 2) edellä olevan kysymyksen väittämiin. Avovastaukset kuvaavat siten vastaajan kokemusta huonosti toimivista eli kehittämistä vaativista asioista. Alla olevassa taulukossa on esimerkkejä avovastauksista, joita vastaajat ovat kirjoittaneet perusteluiksi viimeksi suoritettua tai opetettua opintojaksoa koskeviin pedagogiseen näkökulmaan liittyviin huonoihin arvosanoihin.

Taulukko 4 Esimerkkejä pedagogiseen näkökulmaan liittyvien huonojen arvosanojen perusteluista

Jos annoit edellä arvosanoja 0-2, kuvaile minkälaisia ongelmia havaitsit:
Arvioinnit venyivät ja palautetta ei saanut ollenkaan
Kaikki kyseisen kurssin luennot olivat luentotallenteita, jotka julkaistiin yksi luentokerta viikossa kurssin aikana. Osa luennoitsijoista luki vain lähes kokonaan suoraan dioista, osa opetti lisäksi muuten. Osissa videoissa äänenlaatu oli todella huono, joten niitä oli vaikea seurata. Kurssilla tehtiin oppimispäiväkirja, jonka ohjeistus oli hieman epäselvä.
Palautetta saa kyllä aina antaa suoraan opettajalle, mutta palautetta ei kerätty erikseen mitään kautta (esim. tentin yhteydessä tai weboodissa). Opetusmenetelmänä olivat vain luennot, ei mitään oheismateriaalia tai harjoituksia. Yksilöllistä ohjausta olisi varmasti saanut kun olisi kysynyt, mutta ei sitä erikseen mainostettu.

kurssi paljon jäljessä muista yliopiston kursseista opintomenetelmiltään. Kurssimateriaali oli sekavaa ja huonosti selitettyä. Opettaja ei tuntunut ymmärtävän opiskelijoita.

Lisäksi vastaajilta pyydettiin yhdessä avokysymyksessä ehdotuksia, miten oman korkeakoulun oppimisympäristöä voisi kehittää, ja sen jälkeen vielä yleisiä kommentteja oppimisympäristöihin liittyen. Alla olevassa taulukossa on kuvattu esimerkkejä kehittämis ehdotuksia koskevaan avokysymykseen tulleista vastauksista.

Taulukko 5 Esimerkkejä kehittämis ehdotuksiin liittyvistä avovastauksista

Miten korkeakoulusi oppimisympäristöä voisi tai pitäisi kehittää?
[X-rakennuksen] luokkahuonetiloja ja ilmanvaihtoa voisi/pitäisi parantaa. Ainakin ennen korona-aikaa ilma oli tunkkainen ja luokkahuonetilat nuhjuisempia kuin monissa muissa [X] kampuksen rakennuksissa.
ehkä juuri osallistamalla ja liittämällä opintoja enemmän työelämään
En osaa sanoa
Enemmän opiskelijoita suunnittelutyöhön mukaan, jotta saadaan näkökulmaa myös ruudun toiselta puolelta. Verkkosivuissa yms. (esim. [opiskelijoiden intranet]) yksinkertaisuus on valttia, tulee ensin varmistaa, että tieto löytyy sieltä mistä pitää ja vasta sen jälkeen miettiä muuta.
Enemmän ryhmäsuoritusvaihtoehtoja myös [X] alalle
Enemmän ryhmätyötiloja, enemmän tietokoneita kirjastolle, lisää itseopiskelutiloja. Kirjastolle inva-wc.

Avovastausten analyysia ei ole tehty vielä kootusti, mutta kukin korkeakoulu on saanut omat kysymyskohtaiset yksiköittäin kootut avovastauksensa omaan käyttöönsä oppimisympäristöjen kehittämisen tueksi.

Alla on yksi esimerkki, miten Itä-Suomen yliopiston vastaajien kehittämis ehdotuksiin liittyviä avovastauksia on analysoitu alustavasti sanapilven avulla. Analyysin on tehnyt oppimisympäristöjen kehittämisjohtaja Kari Korhonen.

henkilökohtaista palautetta, jos vain sellaista pyytää. Myös oppiaineen pedagoginen kehittämisorientaatio ja opiskelijälähtöisyys saattavat näyttäytyä opiskelijoille huonosti, jos ei tiedoteta ja tehdä paremmin opiskelijoille näkyväksi opettajien tekemää pedagogista kehittämistyötä ja vaikkapa opiskelija-palautteen hyödyntämistä siinä.

Tekniseen näkökulmaan liittyviä kehittämistarpeita ovat lähinnä opetustallenteiden tekeminen myöhemmin katsottavaksi ja korkeakoulun verkkosivujen (mm. intra) helppokäyttöisyyden lisääminen. Näissäkin keskiarvot olivat kuitenkin hyvän (3) tasolla.

Sosiaalisessa näkökulmassa eri asioiden arvioidaan toimivan varsin hyvin (keskiarvot yhtä lukuun ottamatta hyvän ja kiitettävän välillä). Tämä näkökulma kuitenkin jää helposti riittävästi huomioimatta opetuksen suunnittelussa, mutta koetaan tärkeäksi opiskelijoiden taholta. Esimerkiksi opiskeluilmapiirin turvallisuus nousee usein esiin opiskelijoiden kokemuksiin liittyvissä tutkimuksissa (esim. Manninen, Sointu & Valtonen [tulossa]; Dochy & Segers 2018). Arvioissa vain mahdollisuus valita yksilö- tai ryhmätyötapa opintojaksoilla saa tyydyttävän alle jäävän keskiarvon (1,9). Tällaisia opiskelun joustavuuteen liittyviä mahdollisuuksia on käytännössä harvoin tarjolla. Toisaalta ryhmätyöskentelyn hyödyntämisessä on kyse sosiokonstruktivismiin pohjautuvasta opetusmenetelmästä, joten yksilösuoritusvaihtoehtojen tarjoaminen ei välttämättä ole pedagogisesti perusteltua, vaikka osa opiskelijoista niitä usein toivookin.

Paikalliseen näkökulmaan liittyvissä asioissa löytyy eniten tyydyttävän alle jääviä keskiarvoja. Osittain näitä selittää koronarajoituksia johtunut poikkeustilanne, joka ei mahdollistanut työpaikkavierailujen ja harjoitteluiden toteuttamista normaaliin tapaan. Kehittämistä kuitenkin olisi opetuksen ja opetus-suunnitelman yleisessä työelämärelevanssissa, erityisesti jonkinlaisen oman alan työtehtävissä työskentelyn sisällyttämisessä opintoihin. Tässä on suuria eroja tieteenalojen välillä, mutta mikään ei estä, etteikö sitä voisi hyödyntää myös humanistisilla ja yhteiskuntatieteellisillä aloilla. Myös joidenkin opintojaksojen toteuttamista oman alan kehittämisprojektina voisi lisätä, esimerkiksi hyödyntämällä palveluoppimista (Twill ym. 2011) tai projektipohjaista oppimista (Almulla 2020).

Opettajavastaajien arviot oman korkeakoulunsa **oppimisympäristöstrategiasta ja sen käytännön toimeenpanosta** osoittavat, että eniten kehitettävää olisi mahdollisuudessa saada tukea vaativampaan oppimisympäristöjen kehittämiseen vähentämällä muita töitä väliaikaisesti. Myös opetusansioita voisi huomioida paremmin tehtävätöissä. Korkeakoulujen välillä oli varsin paljon eroja tähän kokonaisuuteen liittyvissä keskiarvoissa.

Kyselyyn osallistuneiden korkeakoulujen kannattaa hyödyntää oppimisympäristönsä kehittämisessä omaan käyttöönsä saamansa omien vastaajiensa **avovastaukset**, joissa on perusteltu, miksi on antanut johonkin väittämään huonon arvosanan. Samaten kyselylomakkeella pyydetty vastaajien kehittämisehdotukset voi hyödyntää kehittämisessä. Korkeakouluille on lisäksi lähetetty omaan käyttöön **omat vastausjakaumat** ja tilastoanalyysi, miten oman korkeakoulun keskiarvot vertautuvat kuuden muun korkeakoulun yhdistettyihin keskiarvoihin eri näkökulmien osalta. Oman korkeakoulun vastausjakaumasta kannattaa paikantaa erityisesti ne väittämät, joissa on enemmän arvosanan 3 (hyvä) alle jääviä arvosanoja. Koko aineiston osalta nämä näkyvät tämän raportin liitteestä 2, jossa on kuvattu annettujen arvosanojen ja myös en osaa sanoa/ei sovellu -vastausvaihtoehdon prosenttijakaumat, sekä liitteestä 4, jossa on kuvattu Webropol-raporttina jokaisen väittämän vastausjakaumat opiskelijoiden ja opettajien osalta ja yhdistettynä molempien vastaajaryhmien osalta. Esimerkiksi pedagogiseen näkökulmaan liittyvässä väittämässä 'Otettiin huomioon erilaiset tavat osoittaa osaamista' on varsin paljon arvosanoja 0, 1 ja 2, eli käytännössä arviointimenetelmien kehittämistarvetta näyttäisi olevan. Samanlainen vastausjakauma on esimerkiksi erilaisten opiskelutapojen huomioimisessa, monipuolisten opetusmenetelmien hyödyntämisessä ja yksilöllisen ohjauksen mahdollisuuksien tarjoamisessa.

Lähteet

- Almulla, M. A. (2020). The Effectiveness of the Project-Based Learning (PBL) Approach as a Way to Engage Students in Learning. Sage Open, 10(3). <https://doi.org/10.1177/21582440209387>
- Biggs, J. (2001). The reflective institution: Assuring and enhancing the quality of teaching and learning. Higher education, 41(3), 221-238.
- Blackmore, J., Manninen, J., Cresswell, J. & Fisher, K. (2013). Framework for the LEEP Module on the Efficiency and Effectiveness of the Physical Learning Environment. Learning environments evaluation programme (LEEP). Directorate for Education and Skills, Education Policy Committee, EDU/EDPC/GNEELE (2013)2. Paris: OECD.
- Dochy, F., & Segers, M. (2018). Creating impact through future learning: The high impact learning that lasts (HILL) model. London: Routledge.
- Long, C. S., Sinclair, B. B., Fraser, B. J., Larson, T. R., & Harrell, P. E. (2021). Preservice teachers' perceptions of learning environments before and after pandemic-related course disruption. Learning Environments Research (online version 6th July 2021), 1-15. <https://doi.org/10.1007/s10984-021-09376-9>
- Manninen, J. (1992). Tietokonevälitteinen viestintä etäopetuksessa. Teoksessa: Hein & Larna (toim.) Lähellä, kaukana, yksin, yhdessä - näkökulmia monimuoto opetukseen. Helsinki: Lahden Tutkimus- ja koulutuskeskus. ss. 119 – 133.
- Manninen, J. & Pesonen, S. (1997). Uudet oppimisympäristöt. Aikuiskasvatus 4/97.
- Manninen, J., Burman, A., Koivunen, A., Kuittinen, E., Luukannel, S., Passi, S. & Särkkä, H. (2007). Oppimista tukevat ympäristöt – Johdatus oppimisympäristöajatteluun. Helsinki: OPH.
- Manninen, J., Sointu, E. & Valtonen, T. (tulossa). Empirical testing of 5P Learning Environment Model.
- Skordi, P., & Fraser, B. J. (2019). Validity and use of the What Is Happening in this Class? (WIHIC) questionnaire in university business statistics classrooms. Learning Environments Research, 22(2), 275-295.
- Tondeur, J., Van Braak, J., Sang, G., Voogt, J., Fisser, P., & Ottenbreit-Leftwich, A. (2012). Preparing pre-service teachers to integrate technology in education: A synthesis of qualitative evidence. Computers & Education, 59(1), 134-144.
- Twil, S., Elpers, K. & Lay, K. (2011). Achieving HBSE Competencies through Service-Learning. Advances in Social Work Vol. 12 No. 1 (Spring 2011), 49-62
- Tynjälä, P., Heikkinen, H. & Kiviniemi, U. (2011). Integratiivinen pedagogiikka opetusharjoittelussa opettajan autonomisuuden tukena. Kasvatus 42 (4), 302–315.
- Virtanen, A., Helin, J., & Tynjälä, P. (toim. 2020). Työelämäpedagogiikka korkeakoulutuksessa. Jyväskylä: Koulutuksen tutkimuslaitos.
- Vlachopoulos, D., & Makri, A. (2019). Online communication and interaction in distance higher education: A framework study of good practice. International Review of Education, 65(4), 605-632.
- Wiers-Jenssen, J., Stensaker, B. & Grøgaard, J. (2002) Student Satisfaction: Towards an empirical deconstruction of the concept. Quality in Higher Education, 8:2, 183-195, DOI: 10.1080/1353832022000004377

Zandvliet, D. B. (2014). PLACES and SPACES: Case studies in the evaluation of post-secondary, place-based learning environments. *Studies in Educational Evaluation*, 41, pp. 18-28.

Zandvliet, D. B., Stanton, A., & Dhaliwal, R. (2019). Design and validation of a tool to measure associations between the learning environment and student well-being: The Healthy Environments and Learning Practices Survey (HELPS). *Innovative Higher Education*, 44(4), 283-297.

LIITE 1. Näkökulma- ja väittämakohtaiset keskiarvot ja hajonnat

Seuraavassa taulukossa on kuvattu näkökulmakohtaiset väittämien keskiarvot. Väittämät on järjestetty keskiarvon mukaan laskevaan järjestykseen, eli ensimmäisenä olevat kuhunkin näkökulmaan liittyvät väittämät kertovat korkeakoulujen oppimisympäristöjen eri näkökulmien vahvuudet, ja niiden loppupäästä voi paikantaa niihin liittyviä kehittämistarpeita.

FYYSINEN NÄKÖKULMA	n	ka	hajonta
Fyysinen/kampus kokonaisuutena (keskiarvo)	2793	3,55	0,960
Kampuksella on riittävästi kahvilapalveluita	2604	3,86	1,209
Kampuksella on riittävästi ravintolapalveluita	2687	3,83	1,242
Rakennuksiin ja opetustiloihin on selkeä opastejärjestelmä	2693	3,24	1,173
Tieto tilojen esteettömyydestä on helposti saatavilla	1422	2,96	1,313
Fyysinen/viimeksi käytetty tila (keskiarvo; näissä väittämissä vastaajina vain ne, joilla ollut lähiopetusta syksyllä 2020)	1294	3,65	0,782
Tila mahdollisti opettajan ja opiskelijoiden välisen keskustelun	1251	4,09	0,977
Tila oli valaistu hyvin	1283	4,06	0,913
Tilassa oli esteetön näköyhteys opettajan ja opiskelijoiden välillä	1252	3,98	1,067
Tilassa oli mahdollista käyttää omaa tietokonetta tms. opiskeluun	1202	3,96	1,227
Tilassa ei ollut ulkopuolelta tulevia häiritseviä ääniä tai melua	1274	3,89	1,145
Tila mahdollisti ryhmäkeskustelun	1239	3,86	1,171
Tilassa oli opetusta ja opiskelua tukevat kalusteet	1261	3,75	1,126
Tilassa oli hyvä akustiikka	1190	3,64	1,022
Tilassa oli sopiva lämpötila	1283	3,47	1,152
Tilassa oli hyvä ilmanlaatu	1266	3,40	1,187
Tilassa pystyi liikkumaan esteettömästi, myös eri apuvälineiden avulla	861	3,31	1,371
Tilaa oli mahdollista muunnella eri opetus- ja opiskelutapojen mukaan	1135	3,29	1,250
Tilan sisustus oli viihtyisä	1238	3,28	1,177
Kalusteiden ergonomia oli hyvä	1252	3,16	1,203
Tiloissa oli saavutettavuutta tukeva tekninen varustelu erityisryhmille (esim. induktiosilmukka)	339	2,56	1,714
Fyysinen/viimeksi käytetty rakennus (keskiarvo; näissä väittämissä vastaajina vain ne, joilla ollut lähiopetusta syksyllä 2020)	1290	3,51	0,946
Rakennus on turvallinen	1181	4,17	0,935
Rakennukseen ja tiloihin on helppo tulla	1274	3,92	1,034
WC-tiloja on riittävästi	1233	3,68	1,176
Itseopiskelutiloissa voi osallistua myös verkko-opintoihin	840	3,48	1,373
Opetustiloja (esim. seminaarihuoneet) voi käyttää myös itseopiskeluun	686	3,21	1,486
Ryhmätyöskentelytiloja on riittävästi	960	2,75	1,398
Itseopiskelutiloja on riittävästi	937	2,73	1,415

Väittämät järjestetty keskiarvon mukaan. Asteikko 0-5 (0 hylätty, 1 välttävä, 2 tyydyttävä, 3 hyvä, 4 kiitettävä, 5 erinomainen)

PEDAGOGINEN NÄKÖKULMA	n	ka	hajonta
Pedagoginen/viimeisin opintojakso (keskiarvo)	3227	3,50	0,908
Opettajalla oli hyvä sisältöalueen tuntemus	3139	4,33	0,840

Opintojakson osaamistavoitteet oli kuvattu selkeästi	3171	4,03	0,951
Opettajalla oli hyvä opetusosaaminen	3117	3,94	1,076
Opetus tuki asian ymmärtämistä ulkoa oppimisen sijaan	3113	3,91	1,117
Suoritustavat olivat paikan suhteen joustavia	2977	3,84	1,443
Opiskelumateriaalit sai hyvissä ajoin etukäteen	3134	3,75	1,246
Opintojaksolta kerättiin riittävästi palautetta	2880	3,61	1,326
Kontaktiopetuksen ja itsenäisen työskentelyn suhde oli sopiva	2815	3,43	1,392
Opetuksessa käytettiin monipuolisia opetusmenetelmiä	3119	3,36	1,294
Otettiin huomioon erilaiset tavat opiskella	2983	3,24	1,295
Opiskelijoilla oli mahdollisuus saada yksilöllistä ohjausta opettajalta	2754	3,24	1,542
Otettiin huomioon erilaiset tavat osoittaa osaamista	2957	3,21	1,317
Opiskelijat saivat halutessaan ohjaavaa palautetta opintojakson jälkeen	2242	2,97	1,678
Opiskelijoilla oli mahdollisuus saada palautetta eri muodoissa (esim. kirjallinen, sanallinen, video)	2756	2,85	1,576
Opintojaksolla oli vaihtoehtoisia suoritustapoja	2798	2,13	1,731
Pedagoginen/yleisemmin (keskiarvo)	3243	3,41	1,035
Opettajat kehittävät uusia opetusmenetelmiä	2847	3,52	1,167
Opiskelijoiden palautteella on vaikutusta opetuksen kehittämiseen	2679	3,50	1,264
Opiskelijoille on tarjolla tarvittavia ohjaus- ja tukipalveluja	2878	3,44	1,197
Opiskelijoilla on käytettävissä erilaisia palautteenantokanavia	2992	3,38	1,220
Opettajat kehittävät uusia menetelmiä oppimisen arvioimiseen	2496	3,22	1,235

Väittämät järjestetty keskiarvon mukaan. Asteikko 0-5 (0 hylätty, 1 välttävä, 2 tyydyttävä, 3 hyvä, 4 kiitettävä, 5 erinomainen)

TEKNINEN NÄKÖKULMA

	n	ka	hajonta
Tekninen/viimeisin opintojakso (keskiarvo)	3247	3,83	0,801
Opetusta pystyi SEURAAMAAN etäyhteyden kautta	3086	4,21	1,147
Opetus- ja opiskelumateriaalit olivat helposti saatavilla, esim. verkossa	3229	4,15	1,000
Opetukseen (esim. keskustelut) pystyi myös OSALLISTUMAAN etäyhteyden kautta	3070	4,03	1,265
Digitaaliset oppimateriaalit olivat saavutettavia	3083	4,03	1,029
Digitaaliset oppimateriaalit olivat helppokäyttöisiä	3169	3,96	0,991
Opintojaksolla käytetty verkkoympäristö toimi hyvin	3207	3,88	1,054
Opintojaksolla käytetty muu teknologia (esim. esitysten kuva, ääni) toimi hyvin	3139	3,81	1,014
Opintojaksolla käytettiin opusteknologiaa oppimista tukevalla tavalla	2981	3,75	1,089
Opettajan tietotekniset valmiudet olivat hyvät	3120	3,72	1,102
Opintojaksolla käytettiin oppimista tukevia teknisiä vuorovaikutustyökaluja	2954	3,56	1,233
Opetusta tallennettiin verkkoon myöhemmin katsottavaksi	3022	3,06	1,866
Tekninen/yleisemmin (keskiarvo)	3292	3,64	0,814
Verkko-oppimisympäristöt ovat saavutettavia	3089	4,09	0,929
Verkko-oppimisympäristöt ovat helppokäyttöisiä	3258	3,93	0,949
Opetuksessa ja opiskelussa tarvittava keskeinen teknologia on hyvin saatavilla	2777	3,84	0,964
Langattomaan verkkoon on helppo päästä	2403	3,83	1,136
Verkkokursseja on tarjolla riittävästi	2798	3,77	1,183
Opetuksessa ja opiskelussa käytettävät laitteet ja ohjelmistot ovat yhteensopivia	2654	3,77	1,035
Korkeakoulun verkkosivut (mm. intra) ovat saavutettavia	2982	3,69	1,138

Langaton verkko toimii hyvin	2367	3,68	1,144
Opintohallinnossa ja opetuksessa käytettävät ohjelmistot ovat yhteensopivia	1822	3,67	1,128
Opetuksessa ja opiskelussa tarvittavan teknologian käyttöön on saatavilla tukea	2537	3,62	1,117
Opetuksessa ja opiskelussa tarvittavan teknologian käytön ohjeet ovat selkeitä	2810	3,60	1,044
Tietokoneita on riittävästi esim. kirjastossa tai atk-luokissa opiskelijoiden käyttöön	1674	3,53	1,285
Verkko-oppimisympäristöjen ja -materiaalien käyttöön on tarjolla tukea	2697	3,52	1,138
Opinnoissa tarvittavat tietotekniset laitteet ja ohjelmat on kerrottu etukäteen	2844	3,50	1,250
Opetukseen ja opiskeluun liittyvät tiedot löytyvät helposti verkosta	3162	3,50	1,160
Sähköiset materiaalit mahdollistavat avustavan teknologian käytön (mm. ruudunlukija)	861	3,47	1,242
Verkkosivut mahdollistavat avustavan teknologian käytön (mm. ruudunlukija)	863	3,45	1,261
Opetuksessa ja opiskelussa tarvittavan teknologian käyttöön on saatavilla koulutusta	1966	3,41	1,263
Korkeakoulun verkkosivut (mm. intra) ovat helpokäyttöisiä	3140	3,18	1,281

Väittämät järjestetty keskiarvon mukaan. Asteikko 0-5 (0 hylätty, 1 välttävä, 2 tyydyttävä, 3 hyvä, 4 kiitettävä, 5 erinomainen)

SOSIAALINEN NÄKÖKULMA

	n	ka	hajonta
Sosiaalinen/viimeisin opintojakso (keskiarvo)	3176	3,35	1,084
Opiskeluilmapiiri oli turvallinen, omien ajatusten ilmaisemista tukeva	2977	3,78	1,177
Opetusryhmä oli sopivan kokoinen	2896	3,74	1,283
Opiskeluilmapiiri oli kannustava	3002	3,73	1,200
Opiskeluilmapiiri oli osallistava ja tasavertainen	2987	3,70	1,225
Opintojaksolla oli vuorovaikutusta opettajan kanssa	3139	3,54	1,274
Opetuksessa käytettiin oppimista tukevia vuorovaikutuksen tapoja	3042	3,54	1,209
Opintojaksolla oli vuorovaikutusta muiden opiskelijoiden kanssa	3106	3,47	1,407
Opetustilanteissa käytettiin oppimista tukevia ryhmäkeskusteluja	3072	3,41	1,431
Opintojaksolla opiskeltiin sopivassa määrin ryhmissä	2946	3,31	1,470
Opiskelutilanteissa oli saatavissa vertaistukea	2818	3,20	1,451
Työskentelytavat tukivat yhteisöllisyyttä	2983	3,12	1,455
Opiskelijalla oli mahdollisuus valita yksilö- tai ryhmäsuoritustapa	2810	1,87	1,824

Väittämät järjestetty keskiarvon mukaan. Asteikko 0-5 (0 hylätty, 1 välttävä, 2 tyydyttävä, 3 hyvä, 4 kiitettävä, 5 erinomainen)

PAIKALLINEN NÄKÖKULMA

	n	ka	hajonta
Paikallinen/viimeisin opintojakso: "Kognitiivinen" paikallisuus (keskiarvo)	3025	3,54	1,196
Opetuksessa käytettiin käytännön esimerkkejä	2906	3,81	1,242
Toteutustapa auttoi yhdistämään teorian ja käytännön	2864	3,58	1,338
Opiskeltiin myös opitun soveltamista	2781	3,52	1,387
Opintotehtävät pohjautuivat oman alan käytännön ongelmiin	2719	3,41	1,418
Opintojaksolla opiskeltiin alan käytännön ongelmien ratkaisemista	2675	3,33	1,473
Koko opintojakso oli toteutettu oman alan kehittämisprojektina	1877	1,91	1,849
Paikallinen/viimeisin opintojakso: "Kontekstuaalinen" paikallisuus (keskiarvo)	2572	2,01	1,686
Opiskelijat olivat vuorovaikutuksessa alan työntekijöiden kanssa (esim. keskustelut, palaverit, mentorointi)	2214	1,90	1,901

Opintojaksolla opiskeltiin myös oikeissa ympäristöissä (esim. työpaikka, laboratorio, metsä, yritys)	2135	1,66	2,012
Opintojaksolla opiskeltiin työtä simuloivissa ympäristöissä (esim. simuloitu asiakastilanne, virtuaalilaboratorio, harjoitusyritys)	2091	1,64	1,920
Paikallinen/yleisemmin (opetuksen ja opsin työelämärelevantssi) (keskiarvo)	2973	3,20	1,293
Harjoittelujen ohjauksessa tuetaan teorian soveltamista käytäntöön	1863	3,42	1,562
Opintoihin sisältyy käytännön harjoittelua tai työssäoppimisjaksoja	2496	3,35	1,731
Opinnot tarjoavat hyvän kuvan alan työtehtävistä ja -mahdollisuuksista	2712	3,34	1,336
Opiskella voi myös alan oikeissa ympäristöissä, kun se on tarkoituksenmukaista	2165	3,29	1,571
Opiskelijoita otetaan mukaan kehittämis- ja tutkimushankkeisiin	1975	3,19	1,509
Opintoihin sisältyy kohtaamisia jo valmistuneiden alalla työskentelevien kanssa	2395	3,11	1,647
Harjoitteluissa otetaan huomioon saavutettavuus ja esteettömyys	1049	3,05	1,654
Opintoihin sisältyy muuta työskentelyä oman alan työtehtävissä	1976	2,53	1,835

Väittämät järjestetty keskiarvon mukaan. Asteikko 0-5 (0 hylätty, 1 välttävä, 2 tyydyttävä, 3 hyvä, 4 kiitettävä, 5 erinomainen)

VIISI NÄKÖKULMAA YHTEENSÄ (KESKIARVOT)	n	ka	hajonta
PEDAGOGINEN NÄKÖKULMA	3323	3,47	0,88
TEKNINEN NÄKÖKULMA	3325	3,72	0,75
SOSIAALINEN NÄKÖKULMA	3176	3,35	1,08
PAIKALLINEN NÄKÖKULMA	3198	3,06	1,17
FYYSINEN NÄKÖKULMA	2801	3,58	0,84

LIITE 2. Näkökulma- ja väittämäkohtaiset vastausjakaumat prosentteina

- sekä opiskelija- että opettajavastaajien antamien väittämäkohtaisten arvosanojen 5-jakaumat
- yliopistojen arvosana-asteikko: 0 hylätty, 1 välttävä, 2 tyydyttävä, 3 hyvä, 4 kiitettävä, 5 erinomainen
- mukana myös 'en osaa sanoa/ei sovellu' -vastausvaihtoehto (EOS) valinneiden prosenttiosuus
- Väittämät on järjestetty arvosanan 5 (erinomainen) antaneiden vastaajien prosenttiosuuden mukaan laskevaan järjestykseen, eli ensimmäisenä olevat kuhunkin näkökulmaan liittyvät väittämät kertovat korkeakoulujen oppimisympäristöjen eri näkökulmien vahvuudet, ja niiden loppupäästä voi paikantaa niihin liittyviä kehittämistarpeita

FYYSINEN NÄKÖKULMA	arvosanat							
Fyysinen/kampus kokonaisuutena	0	1	2	3	4	5		- EOS -
Kampuksella on riittävästi ravintolapalveluita	1,9%	3,1%	6,5%	14,5%	26,1%	30,5%		17,4%
Kampuksella on riittävästi kahvilapalveluita	1,6%	2,8%	5,9%	14,5%	25,3%	30,0%		19,9%
Rakennuksiin ja opetustiloihin on selkeä opastejärjestelmä	1,1%	5,1%	14,8%	25,8%	23,6%	12,5%		17,1%
Tieto tilojen esteettömyydestä on helposti saatavilla	1,7%	5,1%	7,3%	14,7%	9,1%	5,8%		56,3%
Fyysinen/viimeksi käytetty tila	0	1	2	3	4	5		- EOS -
Tilassa oli mahdollista käyttää omaa tietokonetta tms. opiskeluun	2,0%	3,1%	5,7%	15,4%	25,1%	40,8%		7,9%
Tila mahdollisti opettajan ja opiskelijoiden välisen keskustelun	0,5%	1,5%	3,6%	17,7%	33,0%	39,6%		4,3%
Tilassa oli esteetön näköyhteys opettajan ja opiskelijoiden välillä	0,7%	2,2%	6,1%	17,0%	33,2%	36,4%		4,4%
Tila oli valaistu hyvin	0,2%	0,8%	4,3%	17,8%	39,0%	35,8%		2,0%
Tilassa ei ollut ulkopuolelta tulevia häiritseviä ääniä tai melua	0,9%	3,4%	7,6%	17,7%	32,0%	35,8%		2,7%
Tila mahdollisti ryhmäkeskustelun	0,8%	4,2%	7,1%	18,2%	30,1%	34,7%		4,8%
Tilassa oli opetusta ja opiskelua tukevat kalusteet	0,8%	3,7%	8,3%	20,7%	34,9%	28,0%		3,5%
Tilassa oli sopiva lämpötila	1,2%	5,0%	12,1%	26,3%	34,9%	18,4%		2,1%

Tilassa oli hyvä akustiikka	0,5%	2,8%	7,3%	25,6%	36,5%	18,2%	9,0%
Tilassa oli hyvä ilmanlaatu	1,5%	5,8%	12,7%	25,9%	33,6%	17,2%	3,3%
Tilan sisustus oli viihtyisä	1,9%	5,7%	12,5%	32,9%	27,0%	14,8%	5,1%
Tilassa pystyi liikkumaan esteettömästi, myös eri apuvälineiden avulla	2,2%	5,9%	9,6%	14,7%	19,0%	14,7%	33,9%
Tilaa oli mahdollista muunnella eri opetus- ja opiskelutapojen mukaan	3,1%	5,7%	10,0%	25,8%	28,8%	13,5%	13,2%
Kalusteiden ergonomia oli hyvä	3,0%	5,9%	15,3%	31,8%	27,9%	11,9%	4,3%
Tiloissa oli saavutettavuutta tukeva tekninen varustelu erityisryhmille (esim. induktiosilmukka)	4,9%	3,1%	3,4%	5,5%	5,1%	4,0%	74,0%
Fyysinen/viimeksi käytetty rakennus	0	1	2	3	4	5	- EOS -
Rakennus on turvallinen	0,5%	0,8%	3,2%	13,7%	31,9%	40,0%	9,9%
Rakennukseen ja tiloihin on helppo tulla	0,9%	1,5%	5,8%	20,2%	36,1%	32,5%	3,0%
WC-tiloja on riittävästi	1,1%	4,5%	7,7%	23,1%	30,9%	26,8%	5,8%
Itseopiskelutiloissa voi osallistua myös verkko-opintoihin	2,2%	4,9%	6,2%	15,5%	17,0%	18,2%	36,0%
Opetustiloja (esim. seminaarihuoneet) voi käyttää myös itseopiskeluun	4,0%	3,8%	6,6%	12,7%	13,7%	11,6%	47,6%
Itseopiskelutiloja on riittävästi	4,8%	10,6%	14,1%	20,9%	12,1%	9,1%	28,4%
Ryhmätyöskentelytiloja on riittävästi	5,0%	9,9%	15,4%	20,0%	14,7%	8,4%	26,6%

PEDAGOGINEN NÄKÖKULMA	arvosanat						
Pedagoginen/viimeisin opintojakso	0	1	2	3	4	5	- EOS -
Opettajalla oli hyvä sisältöalueen tuntemus	0,2%	0,8%	2,0%	10,1%	33,4%	48,9%	4,4%
Suoritustavat olivat paikan suhteen joustavia	5,1%	3,7%	5,3%	13,7%	21,8%	41,2%	9,2%
Opettajalla oli hyvä opetusosaaminen	0,9%	2,5%	5,8%	16,5%	35,4%	33,8%	5,0%
Opintojakson osaamistavoitteet oli kuvattu selkeästi	0,6%	1,4%	3,7%	16,8%	40,3%	33,6%	3,6%
Opiskelumateriaalit sai hyvissä ajoin etukäteen	2,1%	3,6%	8,7%	20,2%	28,1%	32,8%	4,5%
Opetus tuki asian ymmärtämistä ulkoa oppimisen sijaan	1,3%	3,1%	5,5%	15,7%	36,5%	32,8%	5,1%
Opintojaksolta kerättiin riittävästi palautetta	3,1%	4,8%	7,7%	19,0%	27,1%	26,4%	12,0%
Opiskelijoilla oli mahdollisuus saada yksilöllistä ohjausta opettajalta	6,2%	7,7%	9,9%	18,5%	19,7%	22,0%	15,9%
Kontaktiopetuksen ja itsenäisen työskentelyn suhde oli sopiva	4,4%	5,6%	8,2%	19,4%	27,2%	21,1%	14,0%
Opetuksessa käytettiin monipuolisia opetusmenetelmiä	3,5%	5,5%	11,4%	27,3%	27,6%	20,0%	4,6%
Opiskelijat saivat halutessaan ohjaavaa palautetta opintojakson jälkeen	9,1%	6,4%	8,2%	14,6%	14,4%	15,7%	31,6%
Otettiin huomioon erilaiset tavat opiskella	3,7%	6,0%	12,7%	26,9%	26,3%	15,5%	8,9%
Otettiin huomioon erilaiset tavat osoittaa osaamista	4,0%	5,9%	14,0%	25,0%	26,1%	15,3%	9,8%
Opiskelijoilla oli mahdollisuus saada palautetta eri muodoissa (esim. kirjallinen, sanallinen, video)	8,9%	10,8%	11,5%	20,4%	18,0%	14,5%	15,9%
Opintojaksolla oli vaihtoehtoisia suoritustapoja	23,8%	10,5%	13,0%	16,5%	11,8%	9,7%	14,7%
Pedagoginen/yleisemmin	0	1	2	3	4	5	- EOS -
Opiskelijoiden palautteella on vaikutusta opetuksen kehittämiseen	2,6%	4,5%	7,1%	19,6%	28,7%	17,9%	19,5%
Opettajat kehittävät uusia opetusmenetelmiä	2,0%	3,5%	8,1%	23,3%	31,5%	17,1%	14,5%
Opiskelijoilla on käytettävissä erilaisia palautteenantokanavia	2,1%	5,8%	9,5%	28,2%	27,7%	16,8%	9,9%
Opiskelijoille on tarjolla tarvittavia ohjaus- ja tukipalveluja	2,2%	4,3%	8,8%	25,7%	29,4%	16,3%	13,3%
Opettajat kehittävät uusia menetelmiä oppimisen arvioimiseen	2,6%	4,9%	9,8%	24,9%	22,0%	11,0%	24,8%

TEKNINEN NÄKÖKULMA		arvosanat						
Tekninen/viimeisin opintojakso		0	1	2	3	4	5	- EOS -
Opetusta pystyi SEURAAMAAN etäyhteyden kautta		2,7%	1,6%	2,7%	10,1%	26,3%	50,7%	5,9%
Opetus- ja opiskelumateriaalit olivat helposti saatavilla, esim. verkossa		0,6%	1,7%	3,9%	14,2%	32,7%	44,8%	1,9%
Opetukseen (esim. keskustelut) pystyi myös OSALLISTUMAAN etäyhteyden kautta		3,5%	2,4%	3,8%	12,8%	27,0%	44,2%	6,3%
Digitaaliset oppimateriaalit olivat saavutettavia		0,6%	1,8%	4,8%	16,7%	33,0%	36,7%	6,3%
Digitaaliset oppimateriaalit olivat helppokäyttöisiä		0,4%	1,8%	5,1%	19,5%	37,1%	32,4%	3,7%
Opintojaksolla käytetty verkkoympäristö toimi hyvin		0,8%	2,6%	5,8%	20,0%	38,0%	30,6%	2,3%
Opetusta tallennettiin verkkoon myöhemmin katsottavaksi		16,8%	6,4%	7,8%	14,5%	16,7%	29,9%	7,8%
Opintojaksolla käytetty muu teknologia (esim. esitysten kuva, ääni) toimi hyvin		0,7%	2,1%	6,3%	21,7%	39,7%	25,4%	4,2%
Opettajan tietotekniset valmiudet olivat hyvät		1,1%	3,0%	7,4%	23,2%	35,5%	24,8%	4,9%
Opintojaksolla käytettiin opetusteknologiaa oppimista tukevalla tavalla		1,4%	2,6%	5,2%	23,3%	34,3%	24,0%	9,3%
Opintojaksolla käytettiin oppimista tukevia teknisiä vuorovaikutus-työkaluja		2,7%	3,8%	7,7%	24,0%	29,9%	21,9%	9,9%
Tekninen/yleisemmin		0	1	2	3	4	5	- EOS -
Verkko-oppimisympäristöt ovat saavutettavia		0,4%	1,2%	3,0%	16,6%	36,4%	36,0%	6,4%
Verkko-oppimisympäristöt ovat helppokäyttöisiä		0,4%	1,4%	4,8%	21,2%	41,3%	29,4%	1,5%
Verkkokursseja on tarjolla riittävästi		1,2%	3,5%	6,2%	19,1%	26,9%	27,8%	15,3%
Korkeakoulun verkkosivut (mm. intra) ovat saavutettavia		1,2%	3,3%	7,4%	22,2%	32,2%	23,9%	9,7%
Langattomaan verkkoon on helppo päästä		1,1%	2,4%	4,4%	15,7%	25,6%	23,8%	27,0%
Opetuksessa ja opiskelussa tarvittava keskeinen teknologia on hyvin saatavilla		0,5%	1,7%	3,5%	21,3%	35,9%	21,7%	15,4%
Opetuksessa ja opiskelussa käytettävät laitteet ja ohjelmistot ovat yhteensopivia		0,6%	2,3%	4,6%	20,7%	31,7%	20,9%	19,1%
Opetukseen ja opiskeluun liittyvät tiedot löytyvät helposti verkosta		1,3%	5,0%	10,3%	27,4%	32,3%	19,8%	3,9%
Opinnoissa tarvittavat tietotekniset laitteet ja ohjelmat on kerrottu etukäteen		2,5%	4,9%	7,3%	23,3%	28,6%	19,8%	13,6%
Langaton verkko toimii hyvin		1,0%	2,5%	6,5%	17,0%	25,9%	18,9%	28,1%
Opetuksessa ja opiskelussa tarvittavan teknologian käyttöön on saatavilla tukea		1,1%	3,0%	6,0%	21,8%	27,6%	17,7%	22,8%
Opetuksessa ja opiskelussa tarvittavan teknologian käytön ohjeet ovat selkeitä		0,8%	2,8%	6,1%	27,6%	31,3%	17,0%	14,5%
Verkko-oppimisympäristöjen ja -materiaalien käyttöön on tarjolla tukea		1,5%	3,2%	8,0%	24,3%	28,5%	16,3%	18,2%
Korkeakoulun verkkosivut (mm. intra) ovat helppokäyttöisiä		2,7%	8,6%	14,0%	28,7%	26,1%	15,0%	4,8%
Opintohallinnossa ja opetuksessa käytettävät ohjelmistot ovat yhteensopivia		0,6%	2,6%	3,6%	15,1%	19,7%	14,2%	44,2%
Tietokoneita on riittävästi esim. kirjastossa tai atk-luokissa opiskelijoiden käyttöön		1,5%	3,1%	4,4%	12,5%	16,5%	12,9%	49,0%
Opetuksessa ja opiskelussa tarvittavan teknologian käyttöön on saatavilla koulutusta		2,0%	3,3%	6,2%	17,4%	18,6%	12,4%	40,2%
Sähköiset materiaalit mahdollistavat avustavan teknologian käytön (mm. ruudunlukija)		0,7%	1,5%	2,1%	8,2%	7,6%	6,0%	73,7%
Verkkosivut mahdollistavat avustavan teknologian käytön (mm. ruudunlukija)		0,7%	1,6%	2,3%	7,9%	7,6%	6,0%	73,9%

SOSIAALINEN NÄKÖKULMA	arvosanat						
Sosiaalinen/viimeisin opintojakso	0	1	2	3	4	5	- EOS -
Opetusryhmä oli sopivan kokoinen	2,8%	4,0%	6,0%	17,9%	29,0%	29,7%	10,6%
Opiskeluilmapiiri oli turvallinen, omien ajatusten ilmaisemista tukeva	2,2%	2,7%	5,5%	21,2%	31,5%	28,9%	8,0%
Opiskeluilmapiiri oli kannustava	2,5%	2,7%	6,7%	21,4%	31,5%	28,0%	7,3%
Opiskeluilmapiiri oli osallistava ja tasavertainen	2,7%	3,0%	6,8%	21,3%	31,0%	27,4%	7,8%
Opintojaksolla oli vuorovaikutusta muiden opiskelijoiden kanssa	4,9%	5,9%	9,5%	21,1%	27,9%	26,4%	4,3%
Opintojaksolla oli vuorovaikutusta opettajan kanssa	2,5%	5,4%	10,3%	22,7%	31,0%	25,0%	3,1%
Opetustilanteissa käytettiin oppimista tukevia ryhmäkeskusteluja	6,5%	4,6%	8,8%	21,5%	29,7%	23,6%	5,3%
Opetuksessa käytettiin oppimista tukevia vuorovaikutuksen tapoja	2,7%	3,7%	8,3%	26,1%	31,7%	21,3%	6,2%
Opintojaksolla opiskeltiin sopivassa määrin ryhmissä	7,3%	5,3%	8,1%	22,1%	27,3%	20,9%	9,1%
Työskentelytavat tukivat yhteisöllisyyttä	6,7%	7,7%	11,5%	25,1%	23,4%	17,5%	8,1%
Opiskelutilanteissa oli saatavissa vertaistukea	6,4%	6,4%	9,8%	22,4%	24,8%	17,2%	13,0%
Opiskelijalla oli mahdollisuus valita yksilö- tai ryhmäsuoritustapa	33,0%	10,0%	9,1%	13,9%	10,3%	10,2%	13,5%

PAIKALLINEN NÄKÖKULMA	arvosanat						
Paikallinen/viimeisin opintojakso: "Kontekstuaalinen" paikallisuus	0	1	2	3	4	5	- EOS -
Opintojaksolla opiskeltiin myös oikeissa ympäristöissä (esim. työpaikka, laboratorio, metsä, yritys)	35,7%	3,4%	2,2%	7,0%	7,5%	10,2%	33,9%
Opiskelijat olivat vuorovaikutuksessa alan työntekijöiden kanssa (esim. keskustelut, palaverit, mentorointi)	29,4%	4,3%	5,3%	10,8%	10,6%	8,1%	31,5%
Opintojaksolla opiskeltiin työtä simuloivissa ympäristöissä (esim. simuloitu asiakastilanne, virtuaalilaboratorio, harjoitusyritys)	33,4%	3,7%	3,3%	8,5%	8,2%	7,6%	35,2%
Paikallinen/viimeisin opintojakso: "Kognitiivinen" paikallisuus	0	1	2	3	4	5	- EOS -
Opetuksessa käytettiin käytännön esimerkkejä	3,0%	2,5%	5,9%	17,2%	30,6%	31,0%	9,9%
Toteutustapa auttoi yhdistämään teorian ja käytännön	4,1%	4,2%	6,9%	19,1%	29,9%	24,6%	11,2%
Opiskeltiin myös opitun soveltamista	5,0%	4,1%	6,5%	19,9%	27,0%	23,7%	13,8%
Opintotehtävät pohjautuivat oman alan käytännön ongelmiin	6,2%	3,6%	6,2%	20,9%	27,3%	19,8%	15,9%
Opintojaksolla opiskeltiin alan käytännön ongelmien ratkaisemista	7,2%	3,8%	6,9%	20,6%	25,3%	19,2%	17,0%
Koko opintojakso oli toteutettu oman alan kehittämisprojektina	23,5%	4,3%	4,7%	11,1%	8,1%	6,4%	41,9%
Paikallinen/yleisemmin (opetuksen ja opsin työelämärelevanssi)	0	1	2	3	4	5	- EOS -
Opintoihin sisältyy käytännön harjoittelua tai työssäoppimisjaksoja	10,5%	3,9%	4,7%	13,6%	17,2%	26,8%	23,5%
Opintoihin sisältyy kohtaamisia jo valmistuneiden alalla työskentelevien kanssa	9,0%	5,9%	6,6%	16,6%	17,7%	17,9%	26,2%
Opiskella voi myös alan oikeissa ympäristöissä, kun se on tarkoituksenmukaista	7,1%	3,4%	5,2%	15,3%	18,3%	17,0%	33,7%
Opinnot tarjoavat hyvän kuvan alan työtehtävistä ja -mahdollisuuksista	4,2%	5,0%	8,2%	23,9%	25,4%	16,8%	16,6%
Harjoittelujen ohjauksessa tuetaan teorian soveltamista käytäntöön	6,0%	2,5%	3,5%	10,8%	18,4%	16,1%	42,7%
Opiskelijoita otetaan mukaan kehittämis- ja tutkimushankkeisiin	5,8%	3,9%	5,5%	16,3%	16,6%	12,9%	39,1%
Opintoihin sisältyy muuta työskentelyä oman alan työtehtävissä	15,2%	5,1%	5,7%	12,6%	11,1%	10,9%	39,4%
Harjoitteluissa otetaan huomioon saavutettavuus ja esteettömyys	5,0%	1,4%	2,7%	8,2%	8,3%	6,7%	67,7%

OPPIMIYMPÄRISTÖSTRATEGIA (VAIN OPETTAJAT, n = 661)	arvosanat							- EOS -
	0	1	2	3	4	5		
Korkeakoulussani on mahdollisuus suorittaa alle 60 op:n korkeakoulupedagogiikan kokonaisuuksia	4,1%	1,3%	1,6%	7,8%	18,0%	35,5%		31,8%
Korkeakoulussani on mahdollisuus suorittaa 60 op korkeakoulupedagogiset pätevyysopinnot	10,2%	2,0%	1,4%	6,3%	13,0%	28,0%		39,1%
Korkeakouluni tarjoaa opettajille opetusteknologian käytön tukea	1,3%	2,8%	9,9%	22,1%	34,2%	26,0%		3,8%
Korkeakouluni tarjoaa opettajille pedagogista tukea	2,0%	4,4%	8,4%	23,8%	30,3%	25,5%		5,6%
Henkilöstöä kannustetaan oppimisympäristöjen kehittämiseen	2,8%	4,8%	6,1%	24,6%	29,8%	20,9%		10,9%
Korkeakouluni panostaa oppimisympäristöjen kehittämiseen (esim. kehittämisohjelmat)	1,1%	3,1%	4,8%	21,2%	31,0%	20,3%		18,4%
Oppimisympäristöjen kehittäminen on huomioitu strategiassa	1,4%	1,7%	4,4%	17,2%	27,5%	18,8%		29,0%
Pedagogiset opinnot huomioidaan tehtävätöissä	4,2%	5,8%	9,1%	19,4%	20,4%	12,9%		28,2%
Oppimisympäristöjen kehittämistä tuetaan esim. kehittämisrahoituksella	2,7%	4,7%	6,3%	14,1%	22,0%	12,5%		37,8%
Opetusansiot huomioidaan tehtävätöissä	6,1%	8,5%	9,4%	17,3%	17,9%	9,7%		31,1%
Vaativampaa oppimisympäristöjen kehittämistä tuetaan vähentämällä muita töitä väliaikaisesti	19,7%	14,4%	9,5%	10,5%	8,8%	4,1%		33,0%

LIITE 3. Näkökulmien alateemojen määrittely faktorianalyysin avulla

- Analyysissa käytetty pääkomponenttiratkaisua (principal components) ja Varimax-rotatiota
- joitakin väittämiä poistettu joko huonon kommunaliteetin tai selkeämmän faktorirakenteen vuoksi
- faktoreista muodostettujen keskiarvosummamuuttujien reliabiliteetti tarkistettu, Cronbachin alfat hyviä (välillä .78 - .94), vain Opiskelun joustavuus -faktorissa se on .51 (muuttujassa vain kaksi väittämää)
- Fyysistä ja teknistä näkökulmaa mittaavista väittämistä ei muodostu selkeitä faktoreita, mutta muista kolmesta näkökulmasta ja oppimisympäristöstrategiaan liittyvistä väittämistä sellaisia löytyy

PEDAGOGISEEN NÄKÖKULMAAN LIITTYVÄT FAKTORIT

Opetuksen laatu (viimeisin opintojakso)
Opettajalla oli hyvä sisältöalueen tuntemus
Opettajalla oli hyvä opetusosaaminen
Opintojakson osaamistavoitteet oli kuvattu selkeästi
Opetus tuki asian ymmärtämistä ulkoa oppimisen sijaan
Palaute ja ohjaus (viimeisin opintojakso)
Opiskelijoilla oli mahdollisuus saada palautetta eri muodoissa (esim. kirjallinen, sanallinen, video)
Opiskelijat saivat halutessaan ohjaavaa palautetta opintojakson jälkeen
Opiskelijoilla oli mahdollisuus saada yksilöllistä ohjausta opettajalta
Opintojaksolta kerättiin riittävästi palautetta
Opiskelun joustavuus (viimeisin opintojakso)
Suoritustavat olivat paikan suhteen joustavia
Opintojaksolla oli vaihtoehtoisia suoritustapoja
Yleinen kehittämisorientaatio
Opettajat kehittävät uusia opetusmenetelmiä
Opettajat kehittävät uusia menetelmiä oppimisen arvioimiseen

Opiskelijoiden palautteella on vaikutusta opetuksen kehittämiseen
Yleinen opiskelijälähtöisyys
Opiskelijoille on tarjolla tarvittavia ohjaus- ja tukipalveluja
Opiskelijoilla on käytettävissä erilaisia palautteenantokanavia

SOSIAALISEEN NÄKÖKULMAAN LIITTYVÄT FAKTORIT

Vuorovaikutus ja yhteisöllisyys
Opintojaksolla oli vuorovaikutusta muiden opiskelijoiden kanssa
Työskentelytavat tukivat yhteisöllisyyttä
Opetustilanteissa käytettiin oppimista tukevia ryhmäkeskusteluja
Opetuksessa käytettiin oppimista tukevia vuorovaikutuksen tapoja
Opintojaksolla opiskeltiin sopivassa määrin ryhmissä
Opintojaksolla oli vuorovaikutusta opettajan kanssa
Opiskelutilanteissa oli saatavissa vertaistukea
Opiskeluilmapiiri
Opiskeluilmapiiri oli turvallinen, omien ajatusten ilmaisemista tukeva
Opiskeluilmapiiri oli osallistava ja tasavertainen
Opiskeluilmapiiri oli kannustava
Opetusryhmä oli sopivan kokoinen

PAIKALLISEEN NÄKÖKULMAAN LIITTYVÄT FAKTORIT

Kontekstuaalinen paikallisuus (viimeisin opintojakso)
Opintojaksolla opiskeltiin myös oikeissa ympäristöissä (esim. työpaikka, laboratorio, metsä, yritys)
Opintojaksolla opiskeltiin työtä simuloivissa ympäristöissä (esim. simuloitu asiakastilanne, virtuaali-laboratorio, harjoitusyritys)
Opiskelijat olivat vuorovaikutuksessa alan työntekijöiden kanssa (esim. keskustelut, palaverit, mentorointi)
Koko opintojakso oli toteutettu oman alan kehittämisprojektina
Kognitiivinen paikallisuus (viimeisin opintojakso)
Opintotehtävät pohjautuivat oman alan käytännön ongelmiin
Opintojaksolla opiskeltiin alan käytännön ongelmien ratkaisemista
Opetuksessa käytettiin käytännön esimerkkejä
Toteutustapa auttoi yhdistämään teorian ja käytännön
Opiskeltiin myös opitun soveltamista
Opetuksen ja opetussuunnitelman työelämärelevanssi
Opiskelijoita otetaan mukaan kehittämis- ja tutkimushankkeisiin
Opinnot tarjoavat hyvän kuvan alan työtehtävistä ja -mahdollisuuksista
Opintoihin sisältyy kohtaamisia jo valmistuneiden alalla työskentelevien kanssa
Harjoitteluissa otetaan huomioon saavutettavuus ja esteettömyys
Harjoittelujen ohjauksessa tuetaan teorian soveltamista käytäntöön
Opiskella voi myös alan oikeissa ympäristöissä, kun se on tarkoituksenmukaista

Opintoihin sisältyy käytännön harjoittelua tai työssäoppimisjaksoja
Opintoihin sisältyy muuta työskentelyä oman alan työtehtävissä

OPPIMISYMPÄRISTÖSTRATEGIAAN LIITTYVÄT FAKTORIT

Panostus ja tuki oppimisympäristöjen kehittämiseen
Korkeakouluni panostaa oppimisympäristöjen kehittämiseen (esim. kehittämisohjelmat)
Oppimisympäristöjen kehittäminen on huomioitu strategiassa
Henkilöstöä kannustetaan oppimisympäristöjen kehittämiseen
Oppimisympäristöjen kehittämistä tuetaan esim. kehittämisrahoituksella
Korkeakouluni tarjoaa opettajille opetusteknologian käytön tukea
Korkeakouluni tarjoaa opettajille pedagogista tukea
Opetusosaamisen arvostus
Pedagogiset opinnot huomioidaan tehtävätöissä
Opetusansiot huomioidaan tehtävätöissä
Korkeakoulupedagogiset opinnot
Korkeakoulussani on mahdollisuus suorittaa 60 op korkeakoulupedagogiset pätevyysopinnot
Korkeakoulussani on mahdollisuus suorittaa alle 60 op:n korkeakoulupedagogiikan kokonaisuuksia

LIITE 4. Opiskelijoiden ja opettajien vastausjakaumien vertailu (automaattinen Webropol-raportti)

- Tässä liitteessä kuvataan näkökulmakohtaisten kysymysten eri väittämien vastausjakaumat suomenkieliseen kyselyyn vastanneiden opiskelijoiden (n = 2536) ja opettajien (n = 605) osalta, koska kuviot on tuotettu Webropolin raportointityökalulla sellaisenaan. Kuvioissa ja vastaajamäärissä eivät siis ole mukana englanninkielisen lomakkeen (erillinen Webropol-lomake) vastaajat.
- vastausjakaumissa ei ole mukana 'en osaa sanoa/ei sovellu' -vastausvaihtoehdon (EOS) valintoja, eli jakaumakuviot kuvaavat vain jonkin arvosanan kyseiselle väittämälle antaneiden vastaajien arvioita. Kuvioiden tulkinnan tueksi kannattaa katsoa myös liitteestä 2, missä väittämissä on ollut paljon EOS-valintoja.

2. Oletko...

Vastaajien määrä: 3141

	Opiskelijat		Opettajat		Kaikki	
	n	Pro-sentti	n	Pro-sentti	n	Pro-sentti
opiskelija	2536	100%	0	0%	2536	80,74%
opetus- tai tutkimushenkilöstöä (jolla on myös opetusta)	0	0%	605	100%	605	19,26%
Yhteensä	2536		605		3141	

6. Mikä on yliopistosi tai ammattikorkeakoulusi?

Vastaajien määrä: 3141

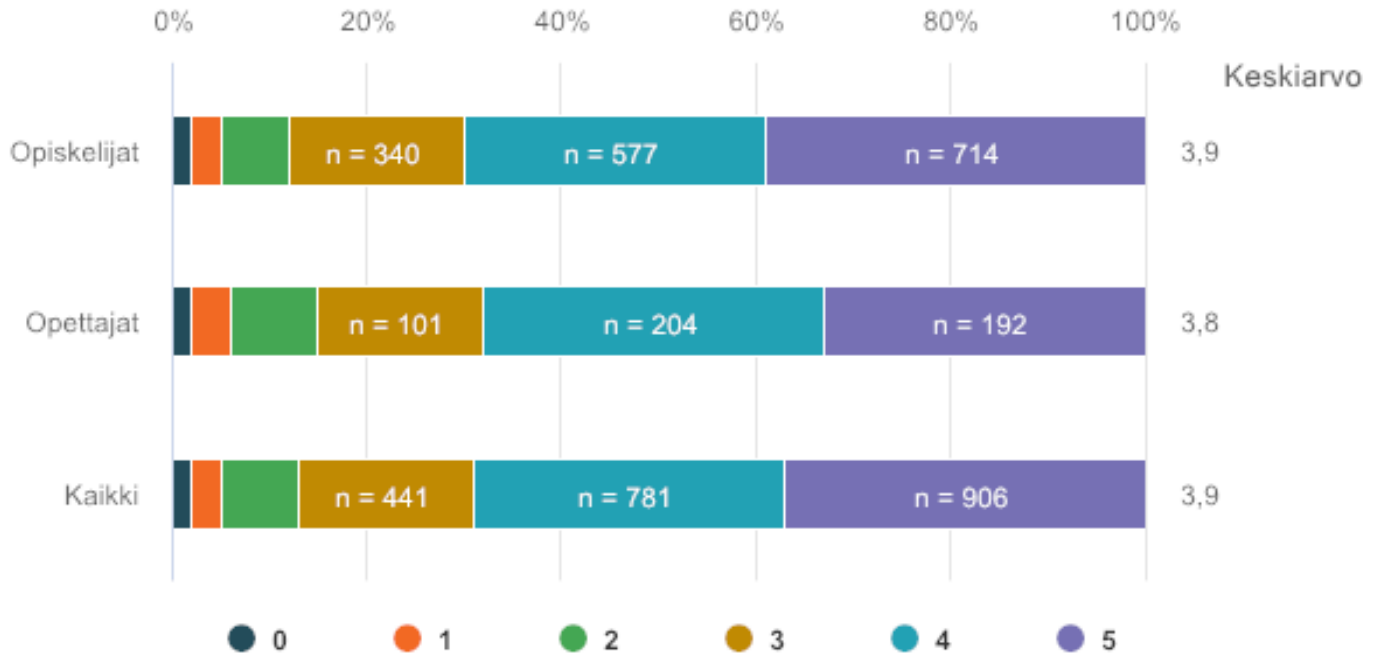
	Opiskelijat		Opettajat		Kaikki	
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti
Itä-Suomen yliopisto	1174	46,29%	248	40,99%	1422	45,27%
Turun yliopisto	188	7,41%	87	14,38%	275	8,76%
Vaasan yliopisto	385	15,18%	61	10,08%	446	14,2%
Tampereen yliopisto	195	7,69%	110	18,18%	305	9,71%
Jyväskylän ammattikorkeakoulu	180	7,1%	20	3,31%	200	6,37%
Karelia-ammattikorkeakoulu	169	6,67%	45	7,44%	214	6,81%
Tampereen ammattikorkeakoulu	245	9,66%	34	5,62%	279	8,88%
Yhteensä	2536		605		3141	

30. Arvioi, miten seuraavat asiat toteutuvat sillä kampuksella, jonka edellä valitsit:

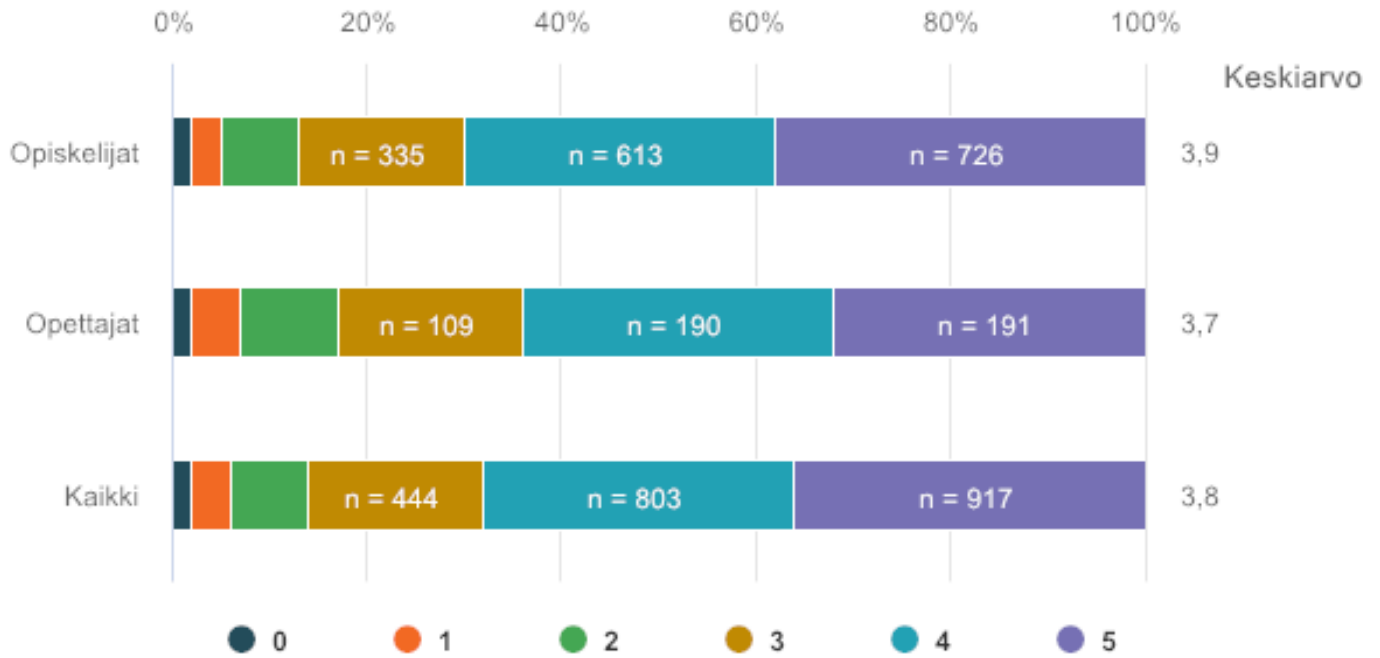
0 = ei toteudu lainkaan, 1 = vähintään, 2 = tyydyttävästi, 3 = hyvin, 4 = kiitettävästi, 5 = erinomaisesti (EOS = ei sovellu/en osaa sanoa)

Vastaajien määrä: 3048

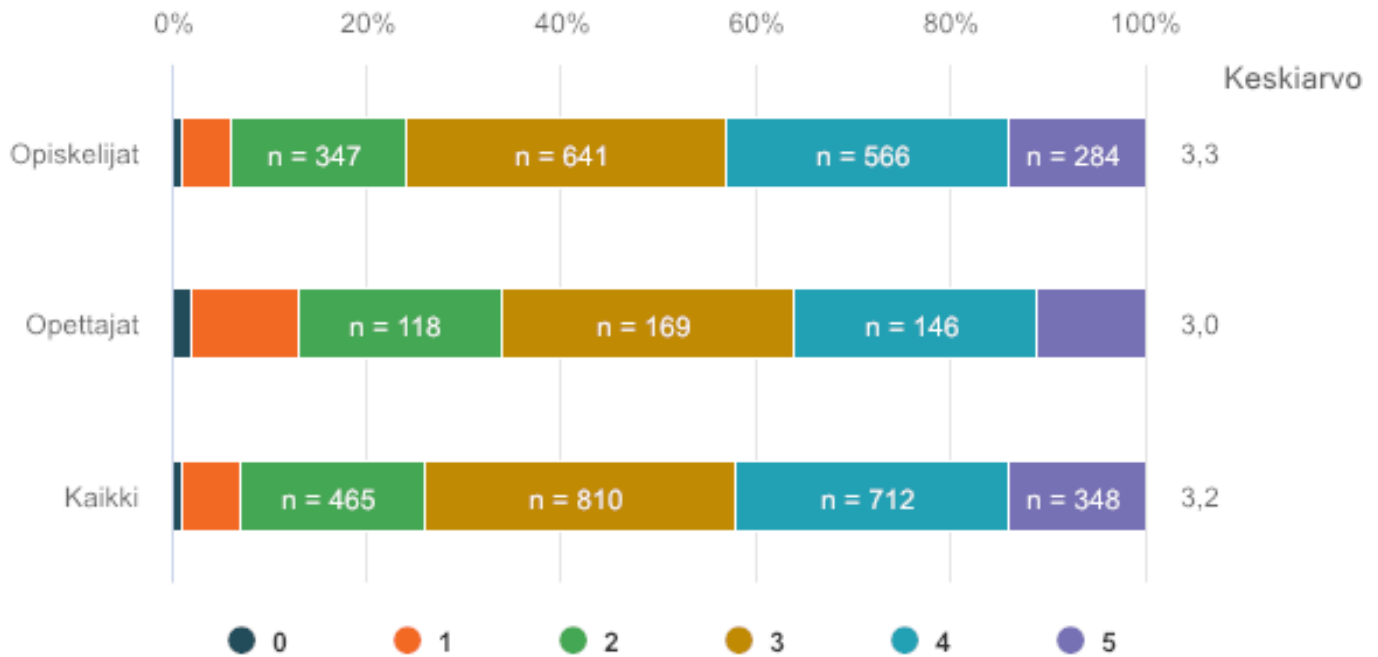
Kampuksella on riittävästi kahvilapalveluita.

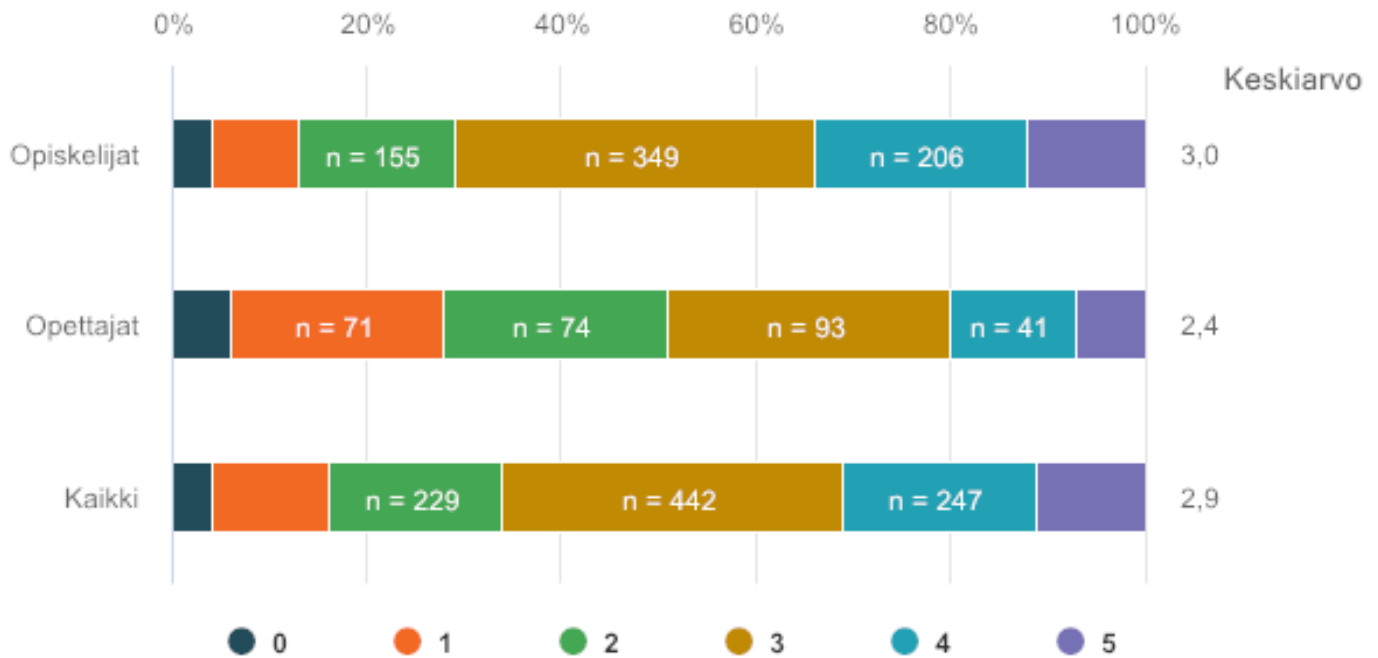
Kampuksella on riittävästi ravintolapalveluita.

Rakennuksiin ja opetustiloihin on selkeä opastejärjestelmä.

Tieto tilojen esteettömyydestä on helposti saatavilla

31. Oletko opiskellut tai opettanut jotain syksyn 2020 aikana lähiopetuksessa?

Vastaajien määrä: 3141

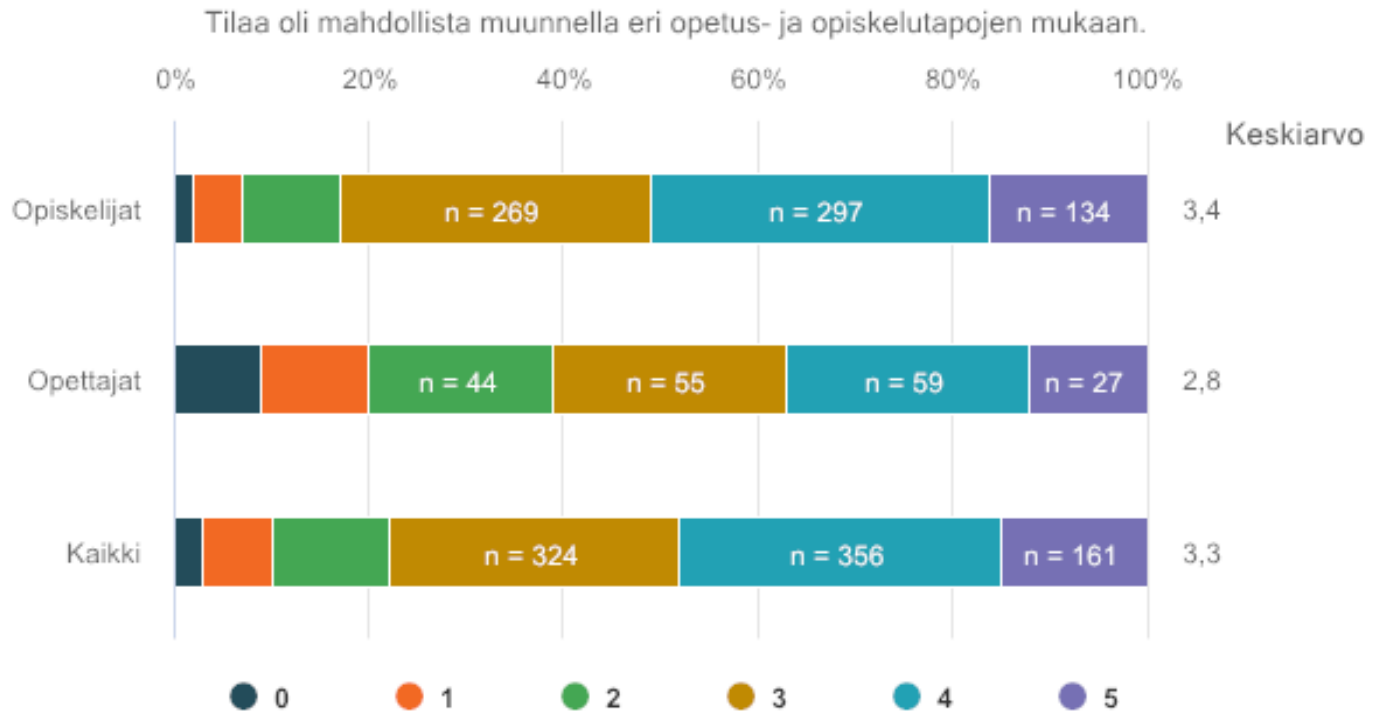
	Opiskelijat	Opettajat	Kaikki	
--	-------------	-----------	--------	--

	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	Yhteensä
Kyllä	1009	39,79%	242	40%	1251	39,83%	2502
En	1527	60,21%	363	60%	1890	60,17%	3780
Yhteensä	2536		605		3141		6282

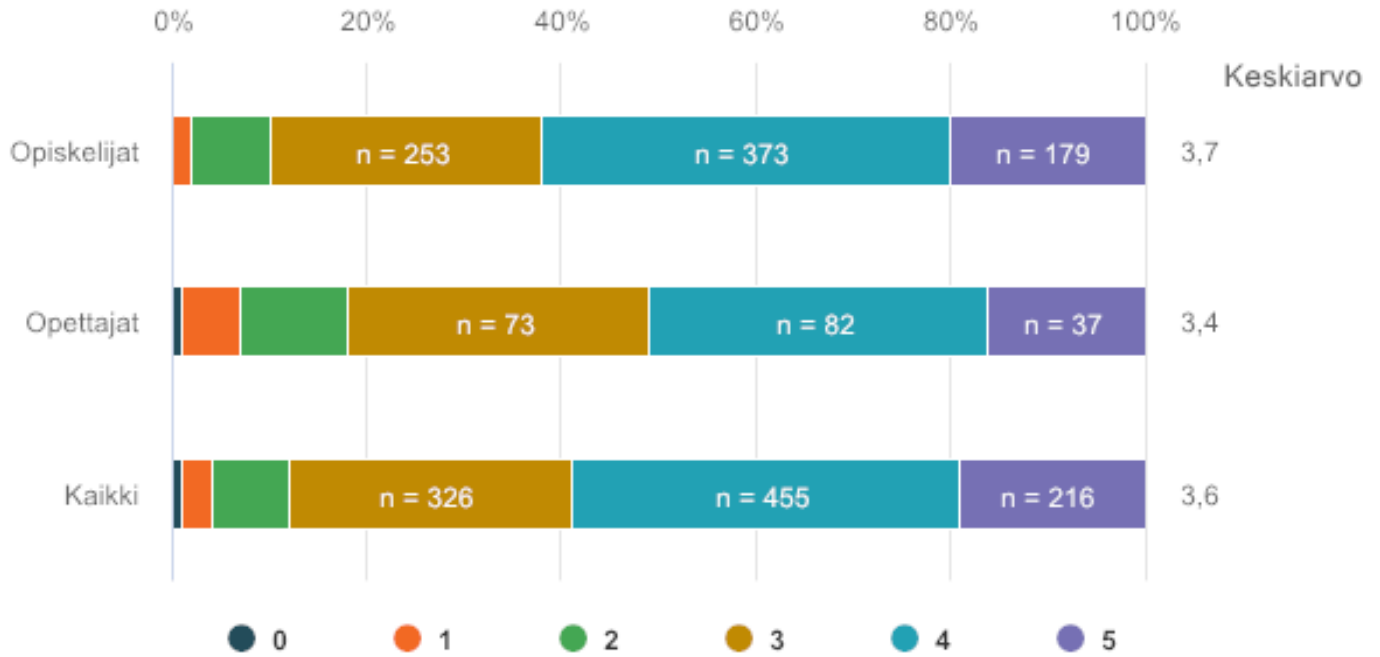
32. Arvioi viimeksi käyttämäsi opiskelu/opetustilaa seuraavien väittämien avulla.

0 = ei toteutunut lainkaan, 1 = vähintään, 2 = tyydyttävästi, 3 = hyvin, 4 = kiitettävästi, 5 = erinomaisesti (EOS = ei sovellettu/en osaa sanoa)

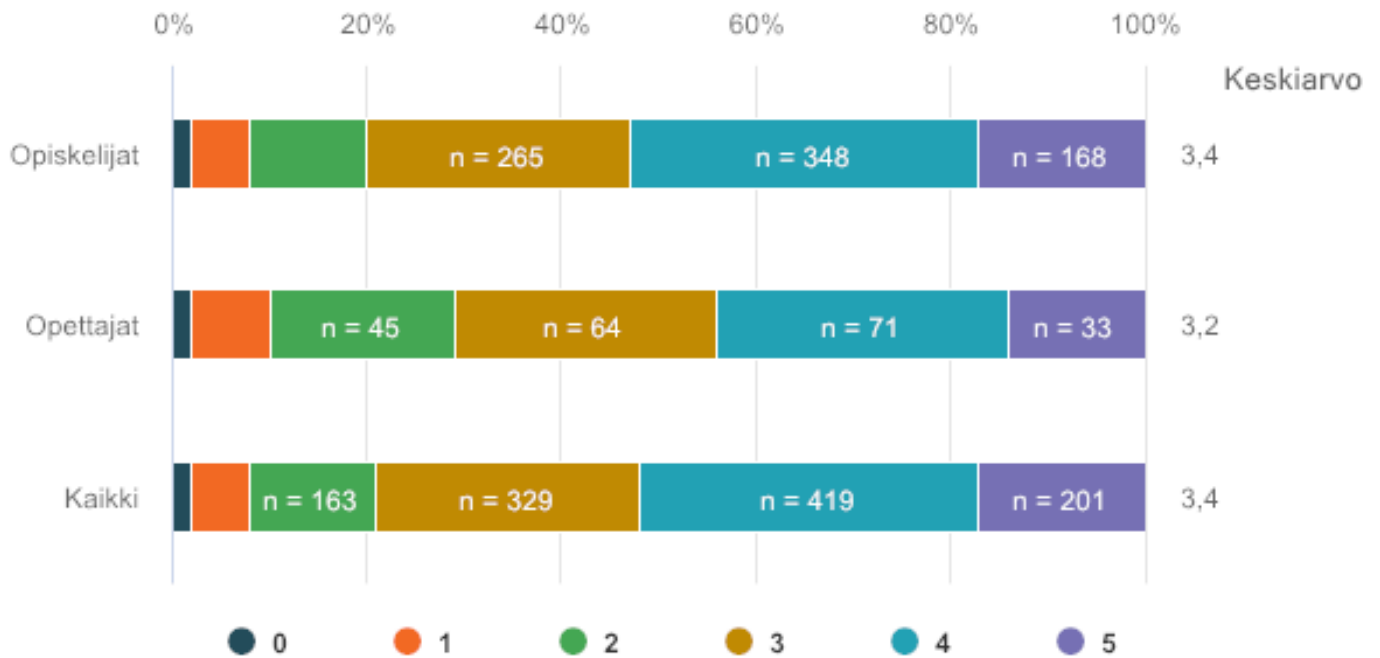
Vastaajien määrä: 1247

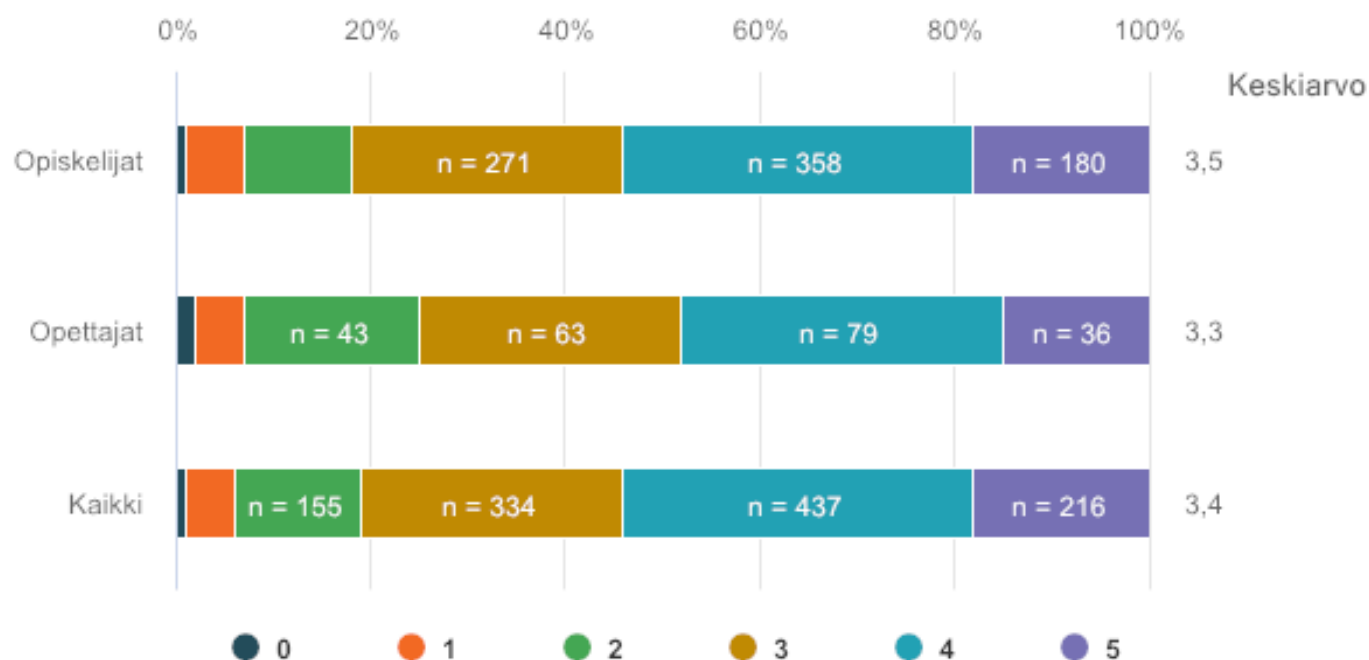
Tilassa oli hyvä akustiikka.

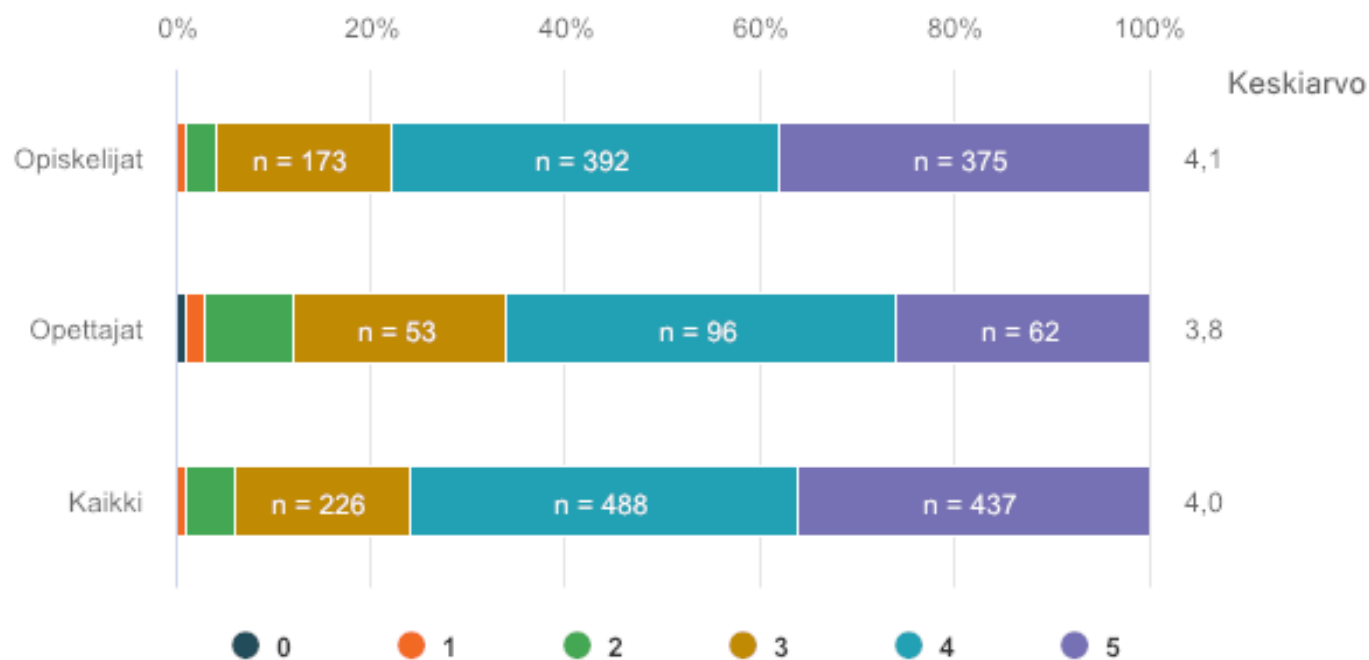
Tilassa oli hyvä ilmanlaatu.

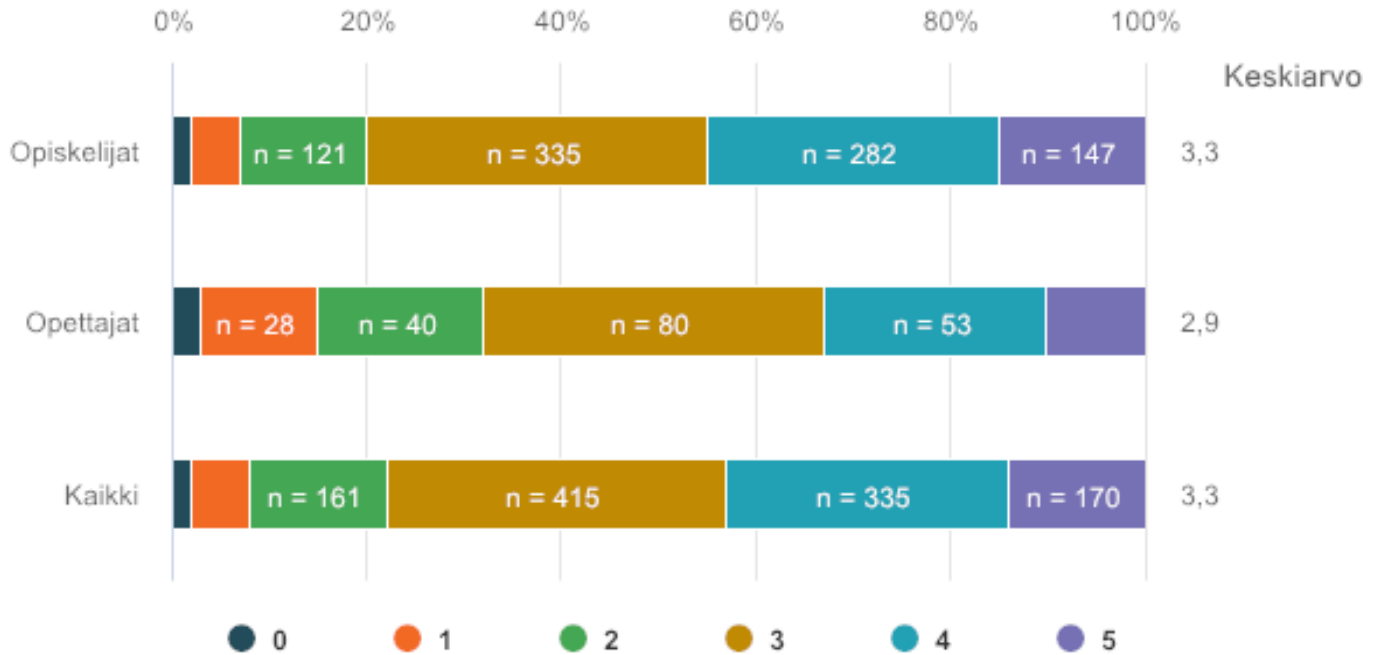
Tilassa oli sopiva lämpötila.

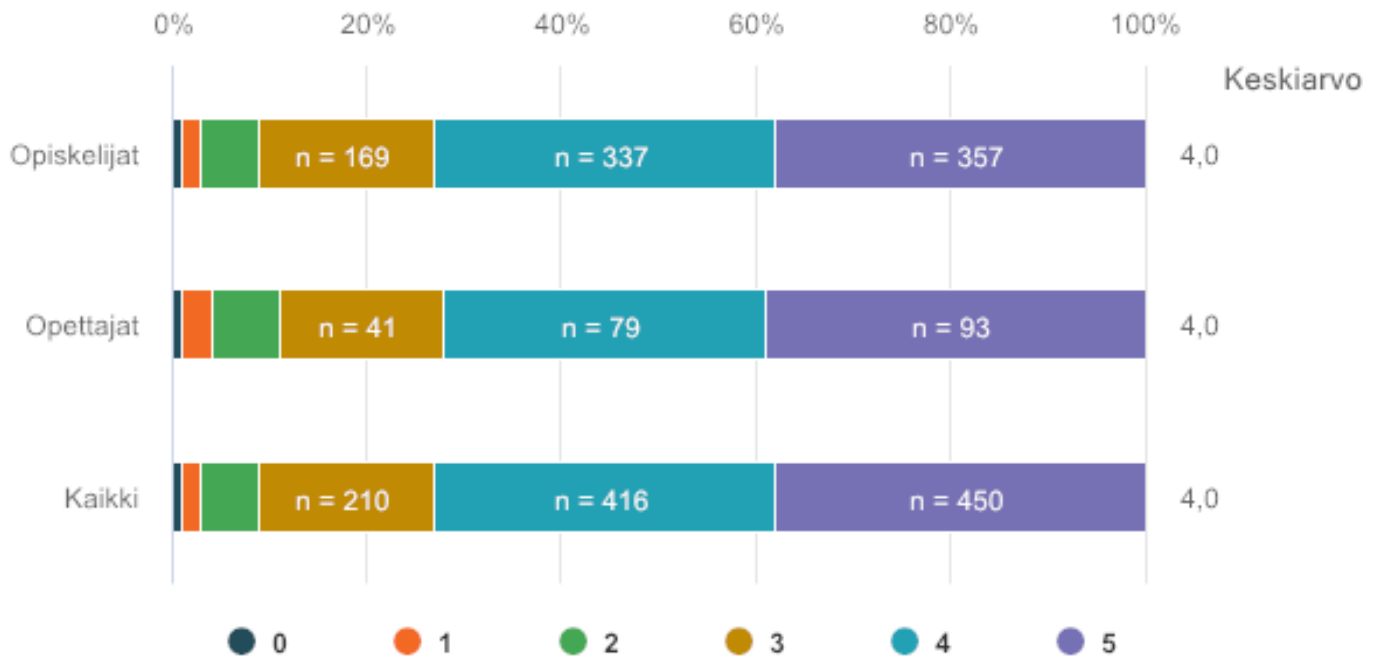
Tila oli valaistu hyvin.

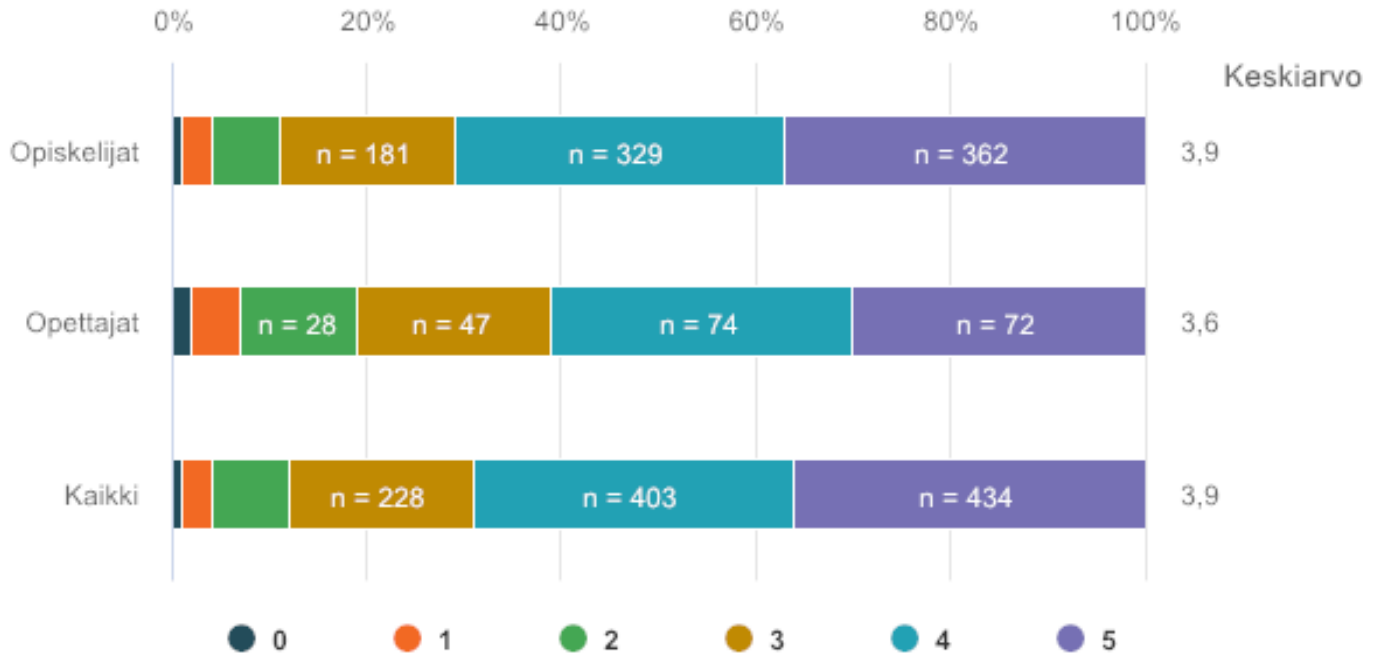
Tilan sisustus oli viihtyisä.

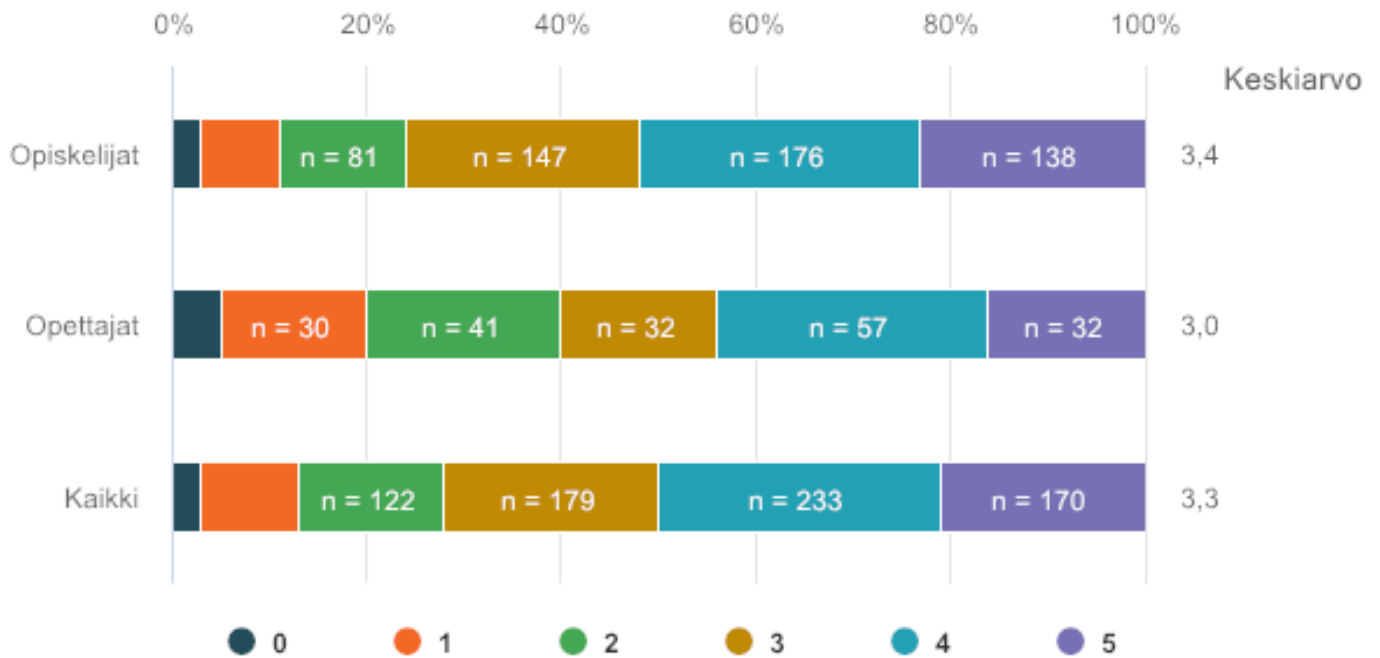
Tilassa oli esteetön näköyhteys opettajan ja opiskelijoiden välillä.

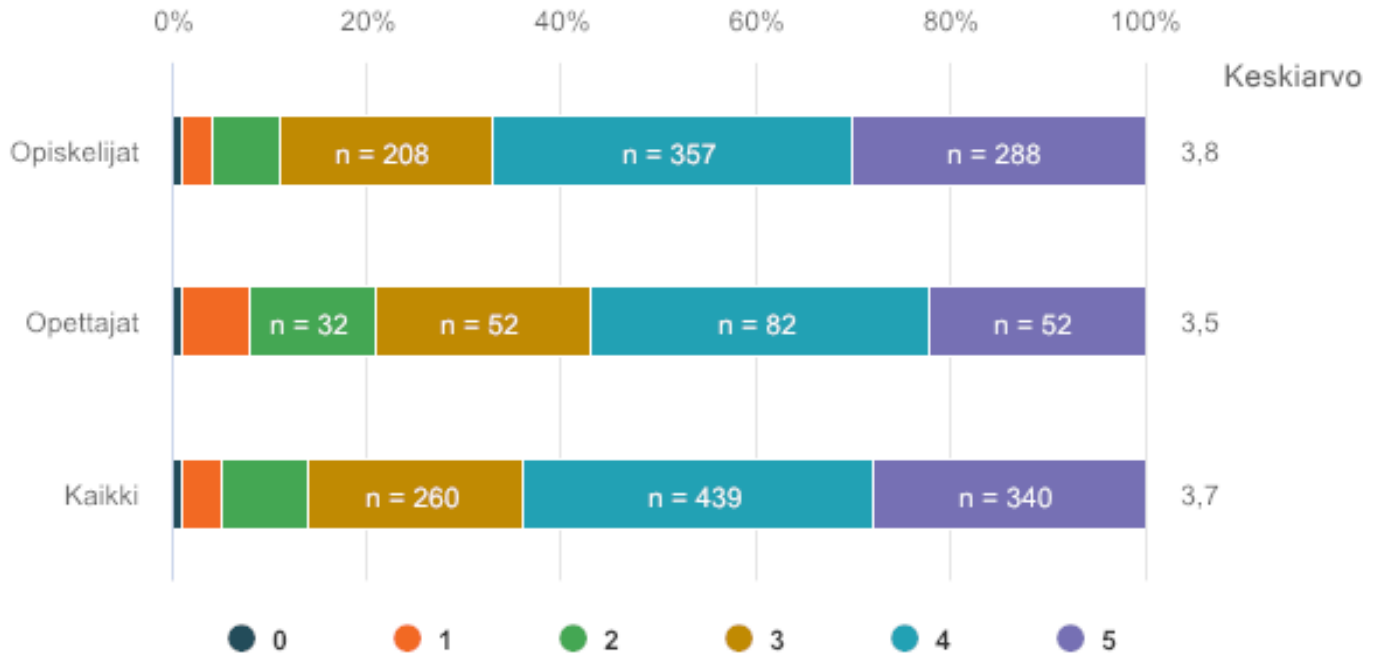
Tilassa ei ollut ulkopuolelta tulevia häiritseviä ääniä tai melua.

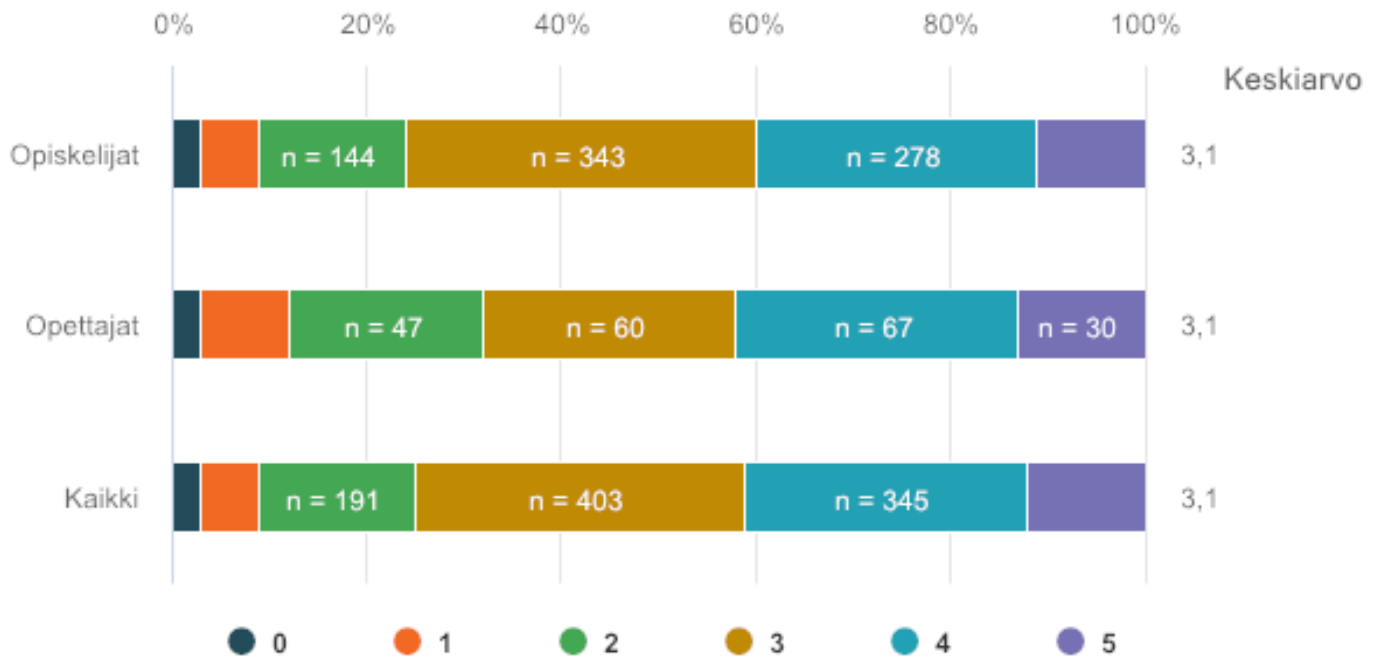
Tilassa pystyi liikkumaan esteettömästi, myös eri apuvälineiden avulla.

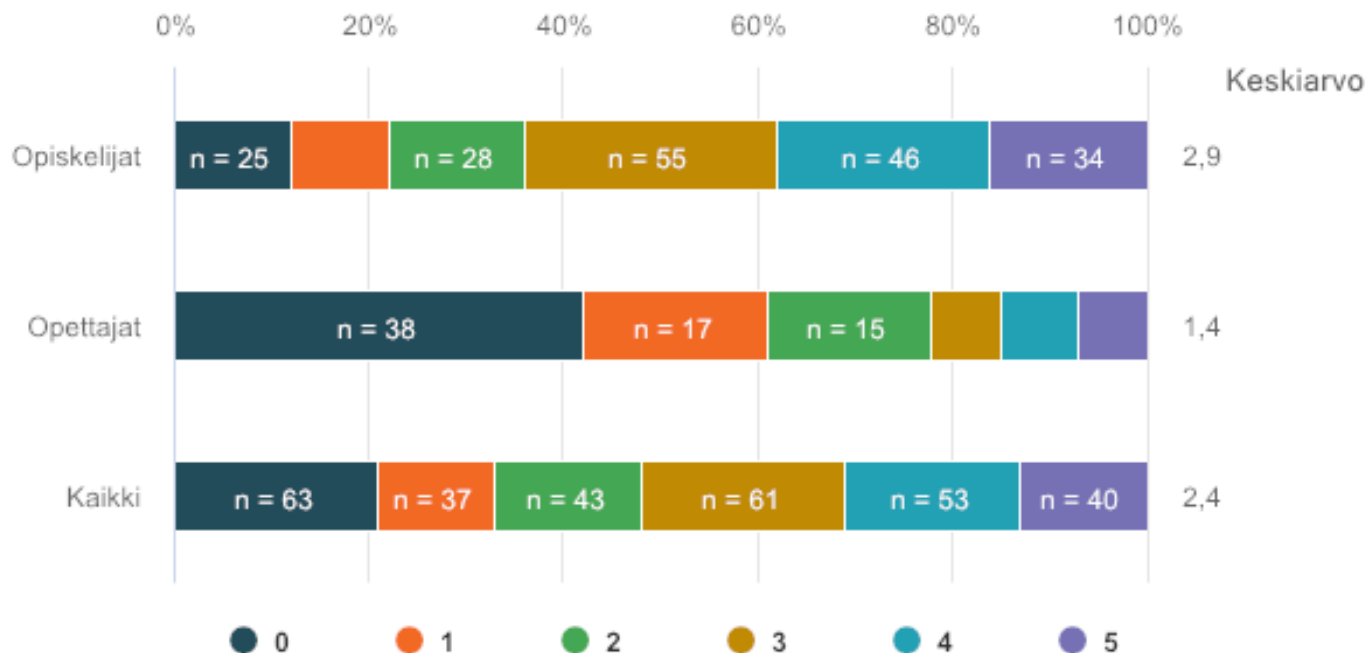
Tilassa oli opetusta ja opiskelua tukevat kalusteet.

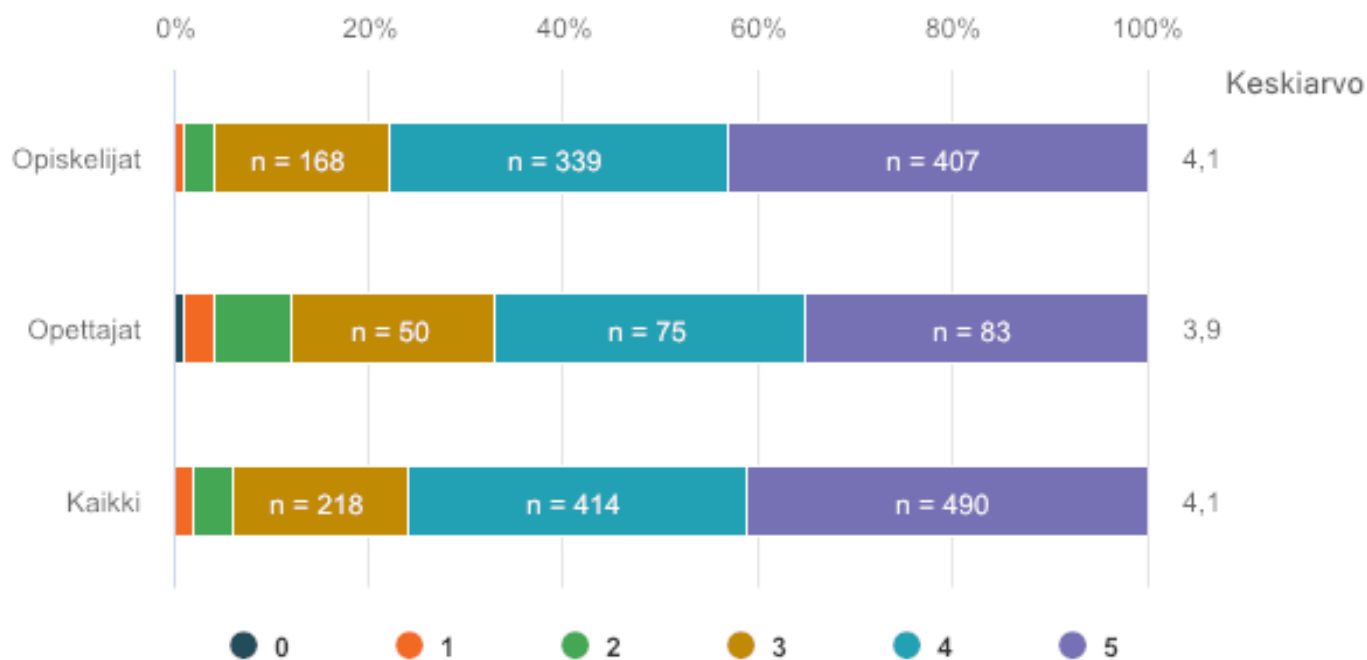
Kalusteiden ergonomia oli hyvä.

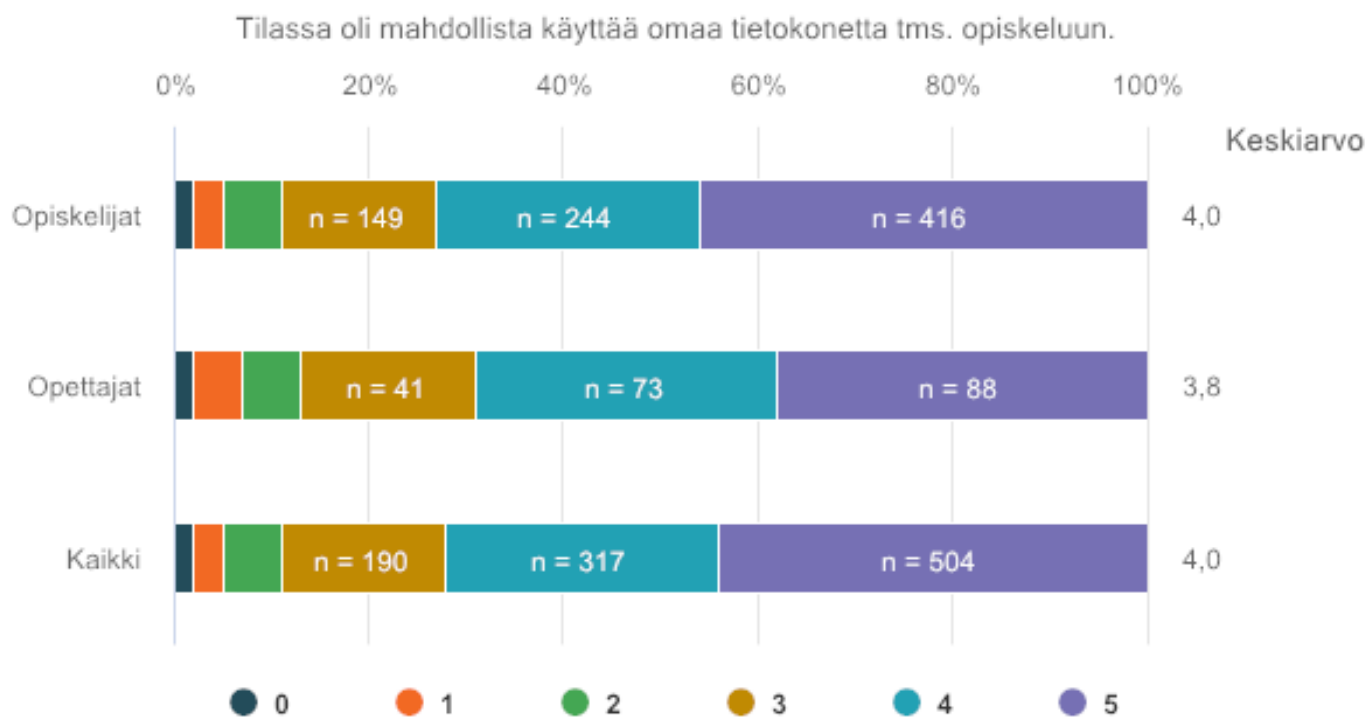
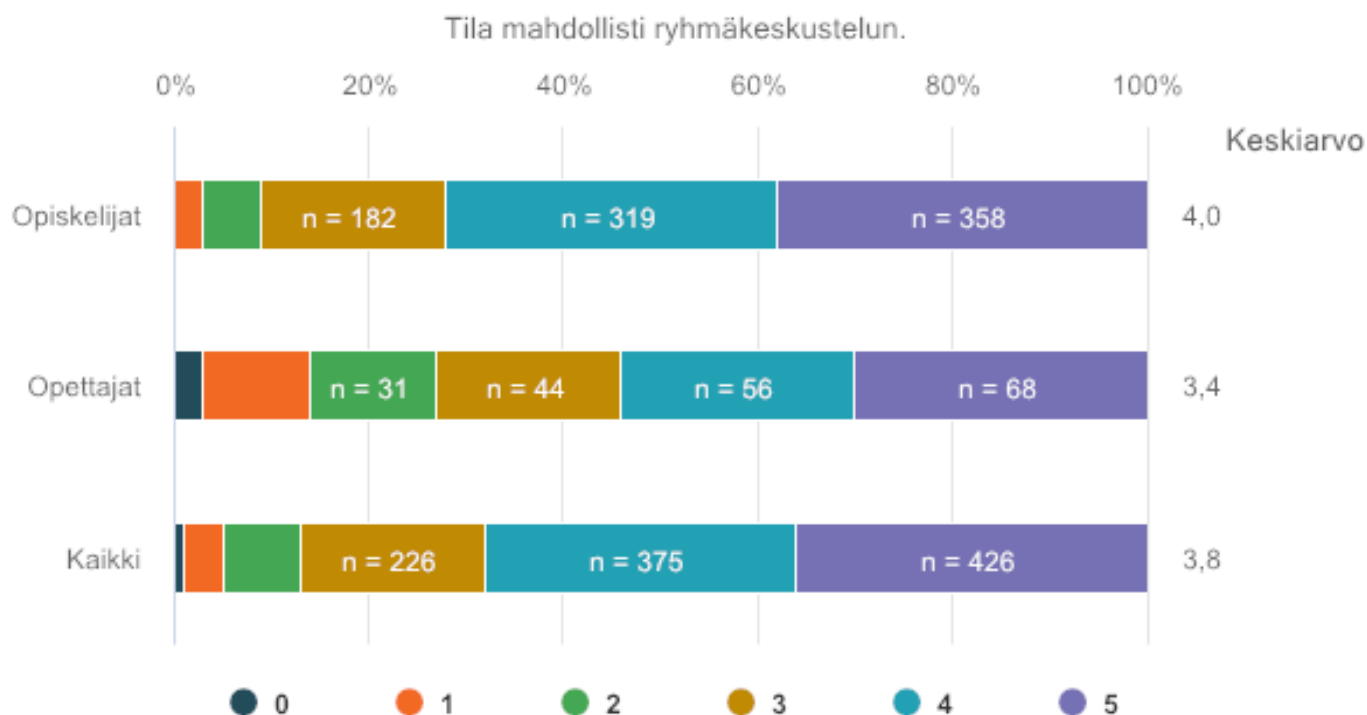

Tiloissa oli saavutettavuutta tukeva tekninen varustelu erityisryhmille (esim. induktiosilmukka).

Tila mahdollisti opettajan ja opiskelijoiden välisen keskustelun.

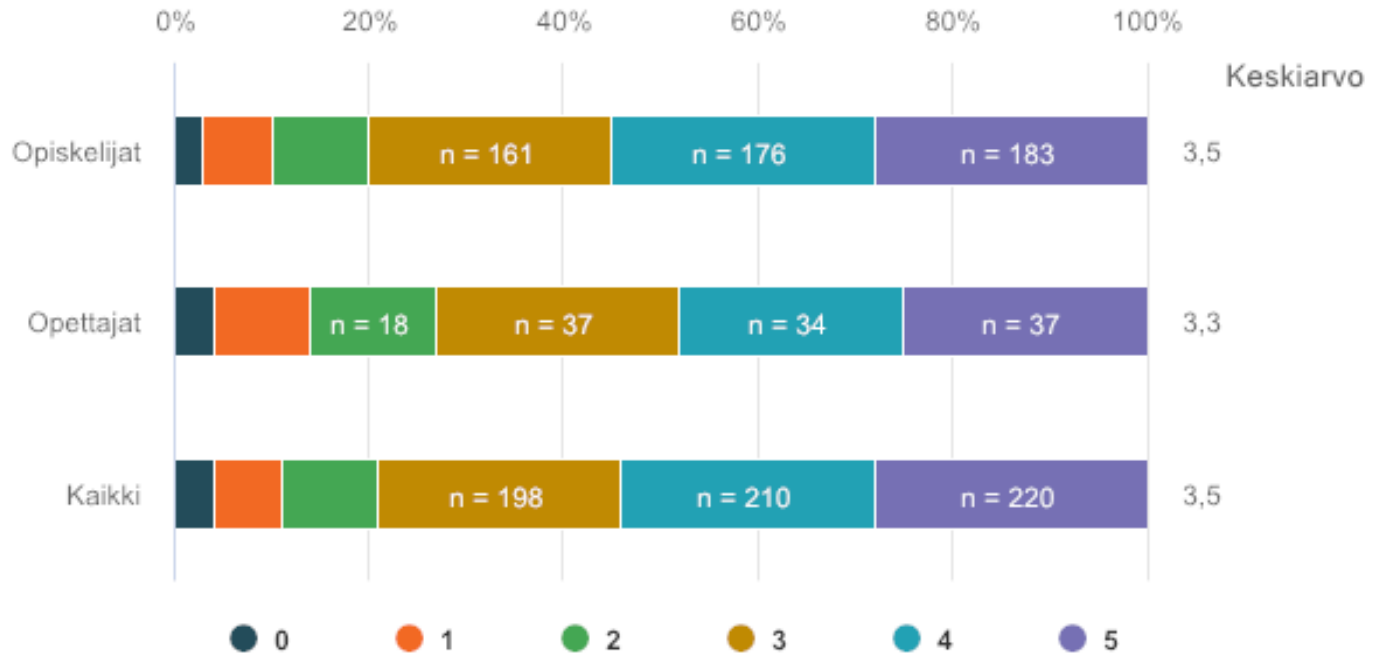

33. Arvioi seuraavaksi kyseistä rakennusta kokonaisuutena:

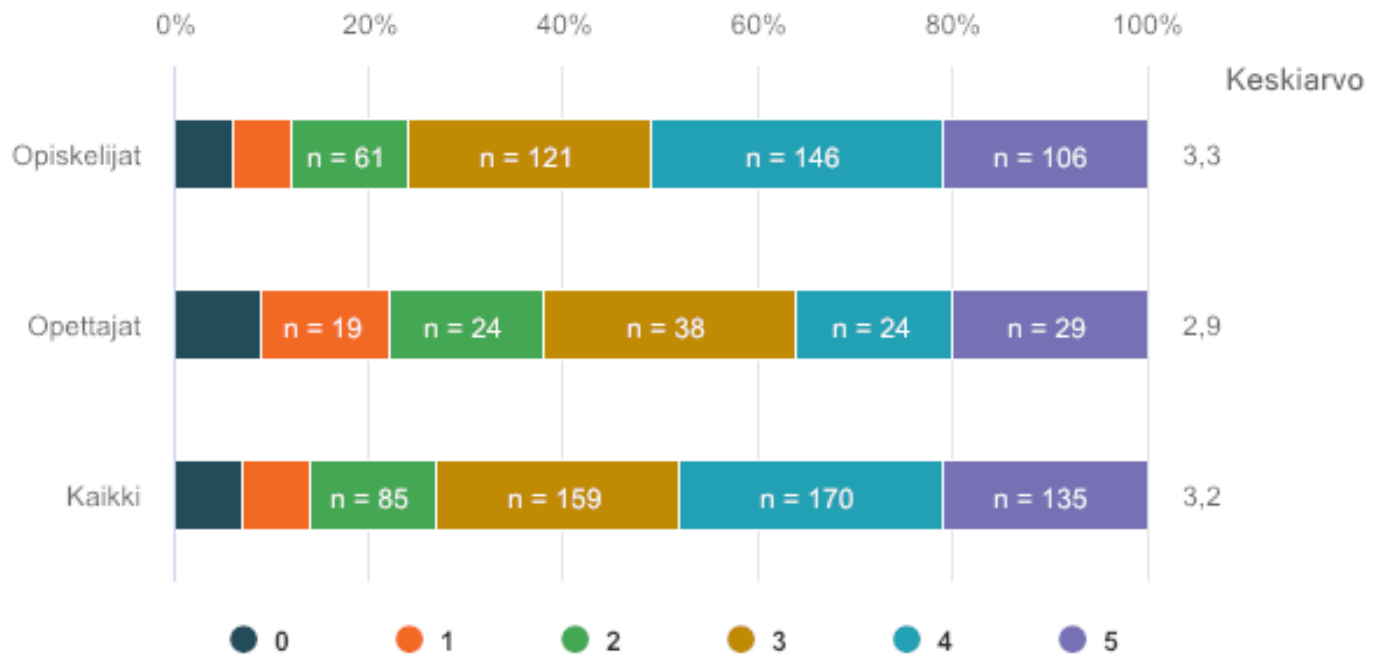
0 = ei toteudu lainkaan, 1 = välttävästi, 2 = tyydyttävästi, 3 = hyvin, 4 = kiitettävästi, 5 = erinomaisesti (EOS = ei sovellu/en osaa sanoa)

Vastaajien määrä: 1249

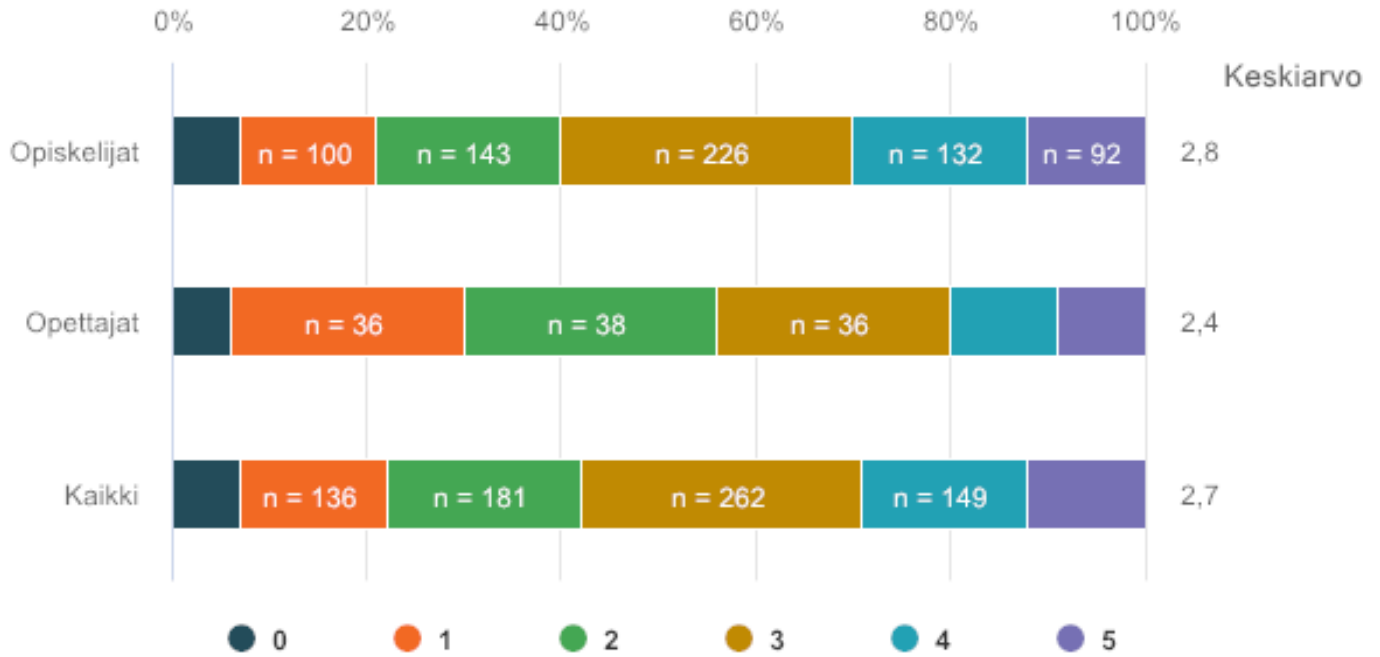
Itseopiskelutiloissa voi osallistua myös verkko-opintoihin.

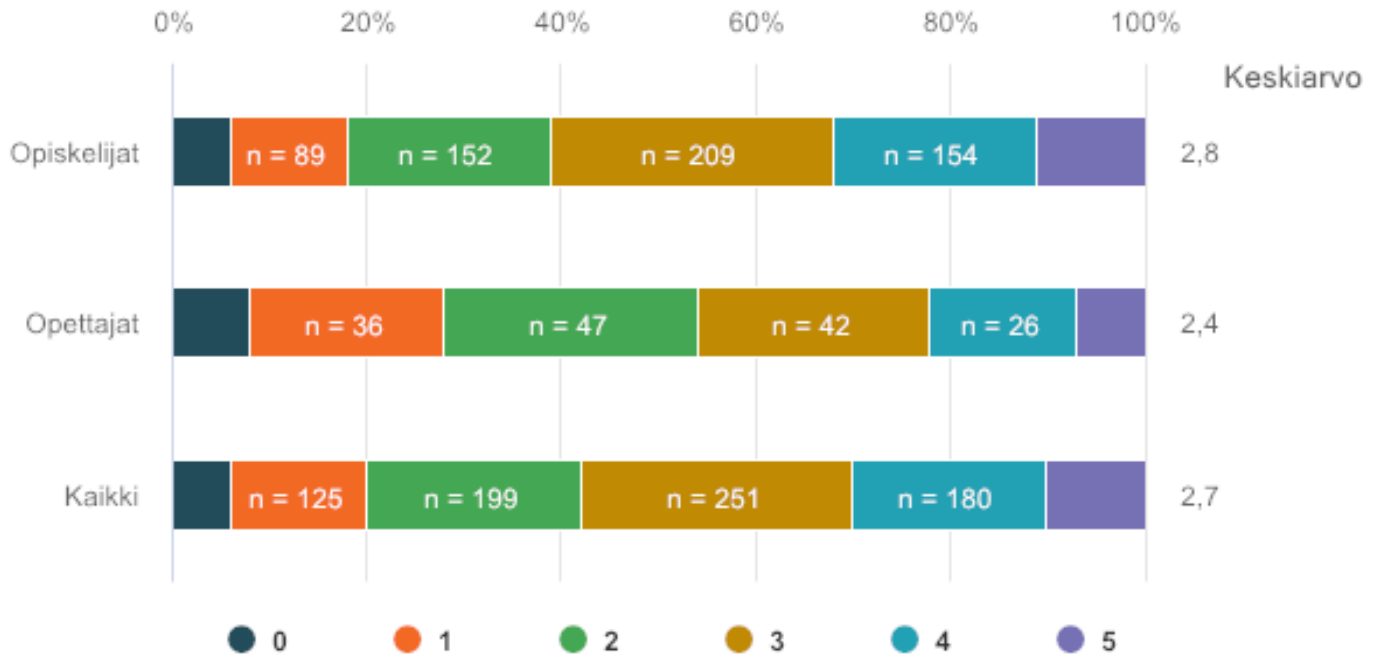
Opetustiloja (esim. seminaarihuoneet) voi käyttää myös itseopiskeluun.

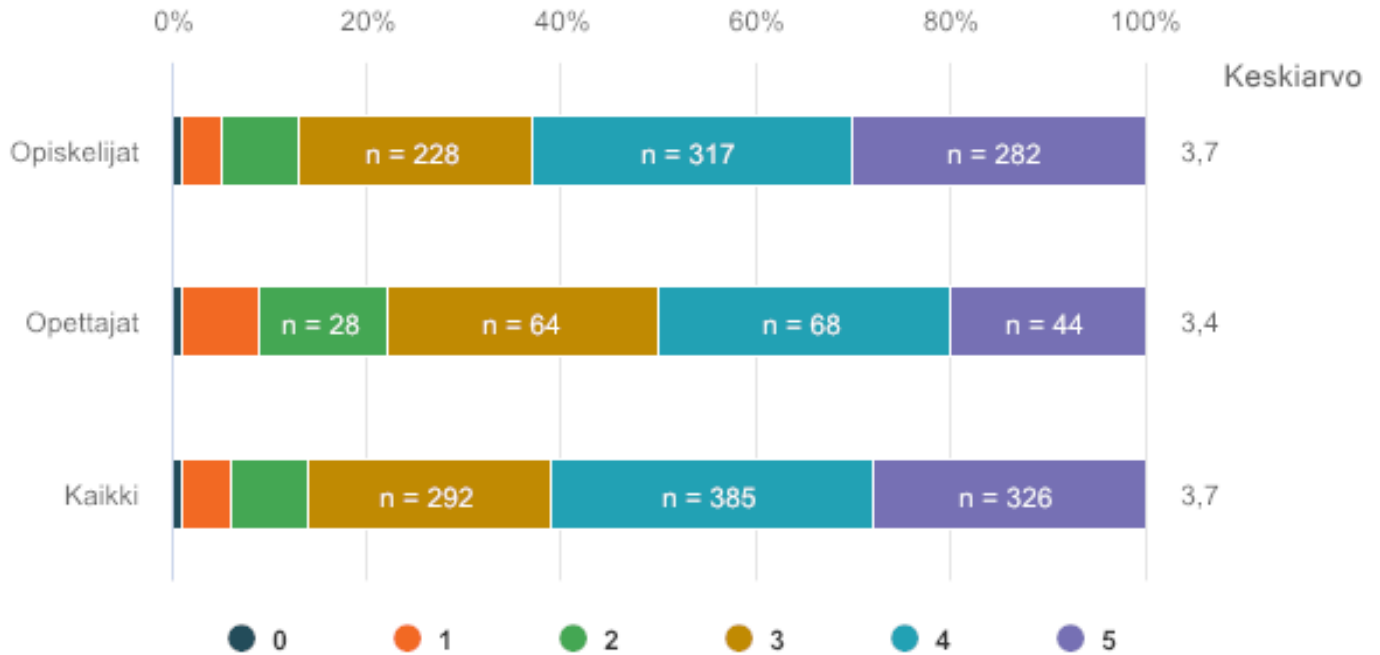
Itseopiskelutiloja on riittävästi.

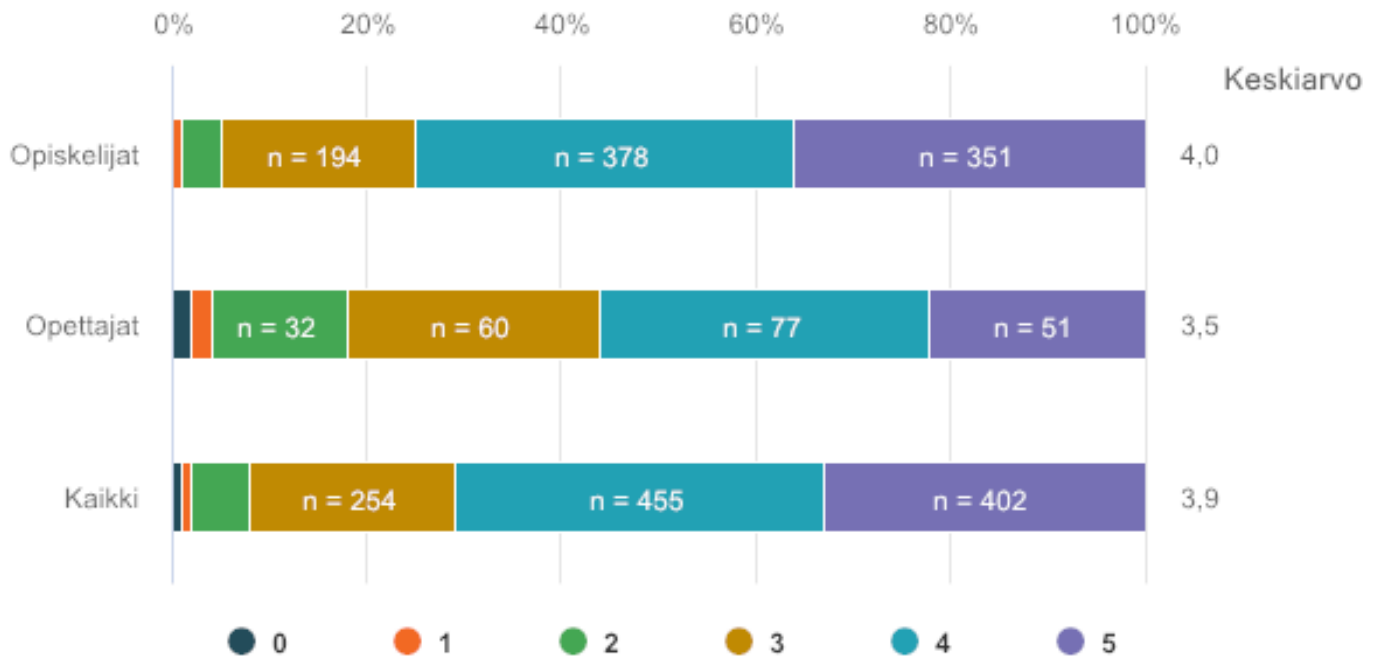
Ryhmätyöskentelytiloja on riittävästi.

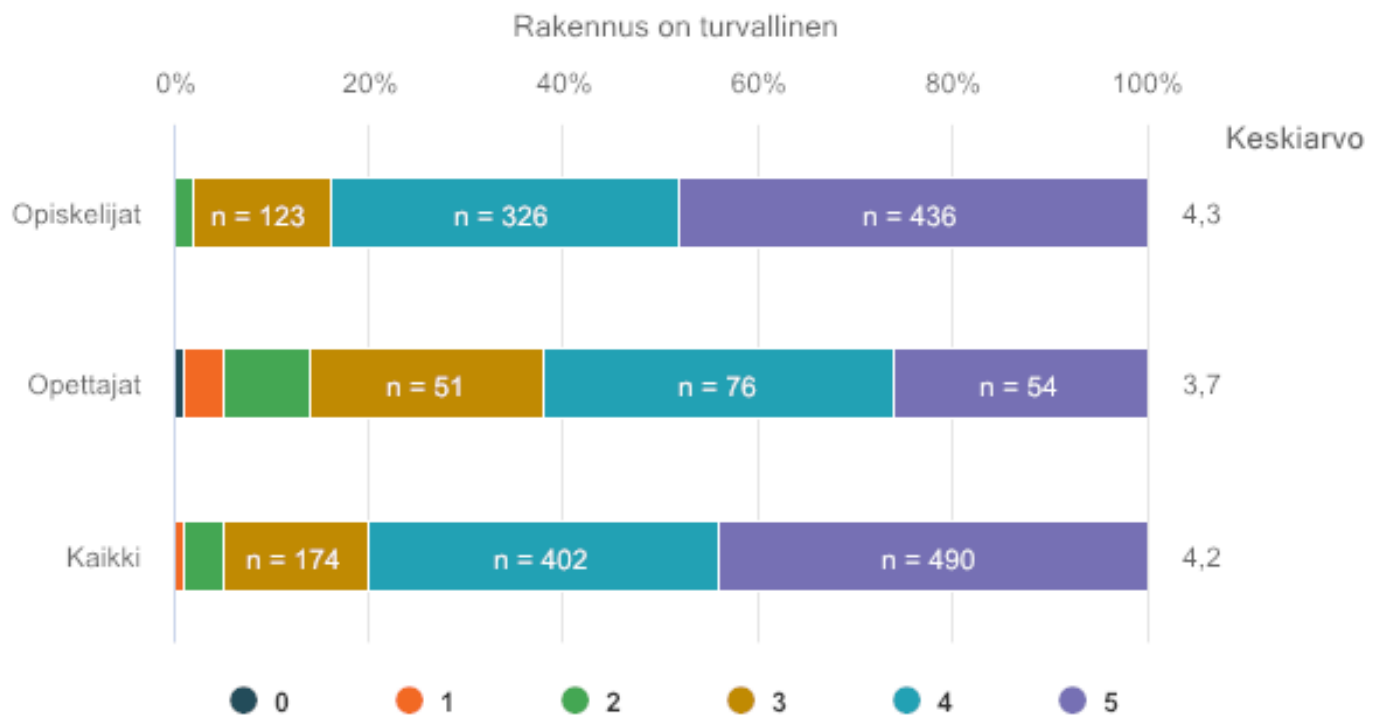

WC-tiloja on riittävästi.

Rakennukseen ja tiloihin on helppo tulla.

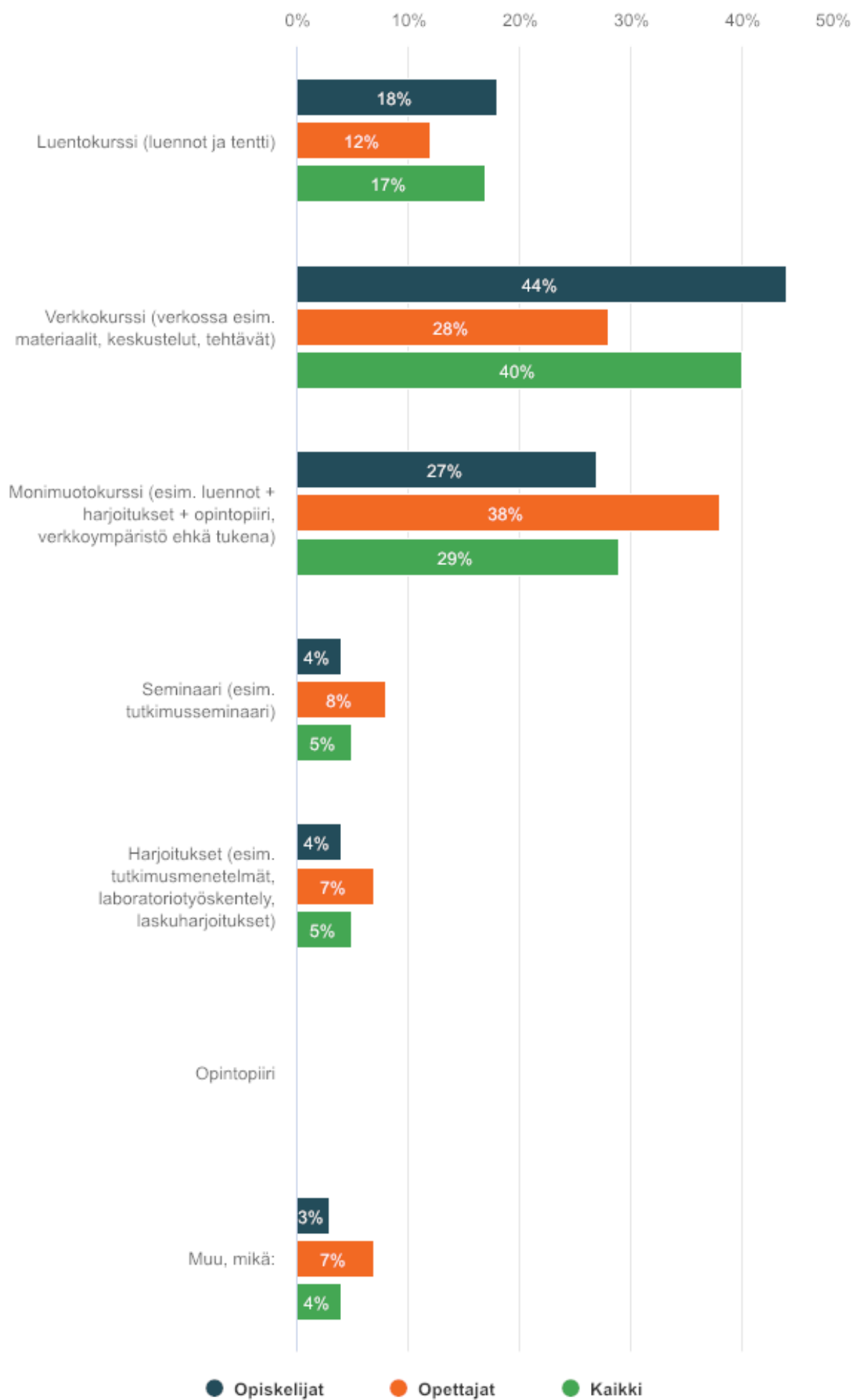

34. Mikä seuraavista kuvaa parhaiten tätä opintojaksoa?

Tällä kysymyksellä on tarkoitus määritellä, minkätyyppinen opintojakso oli kyseessä

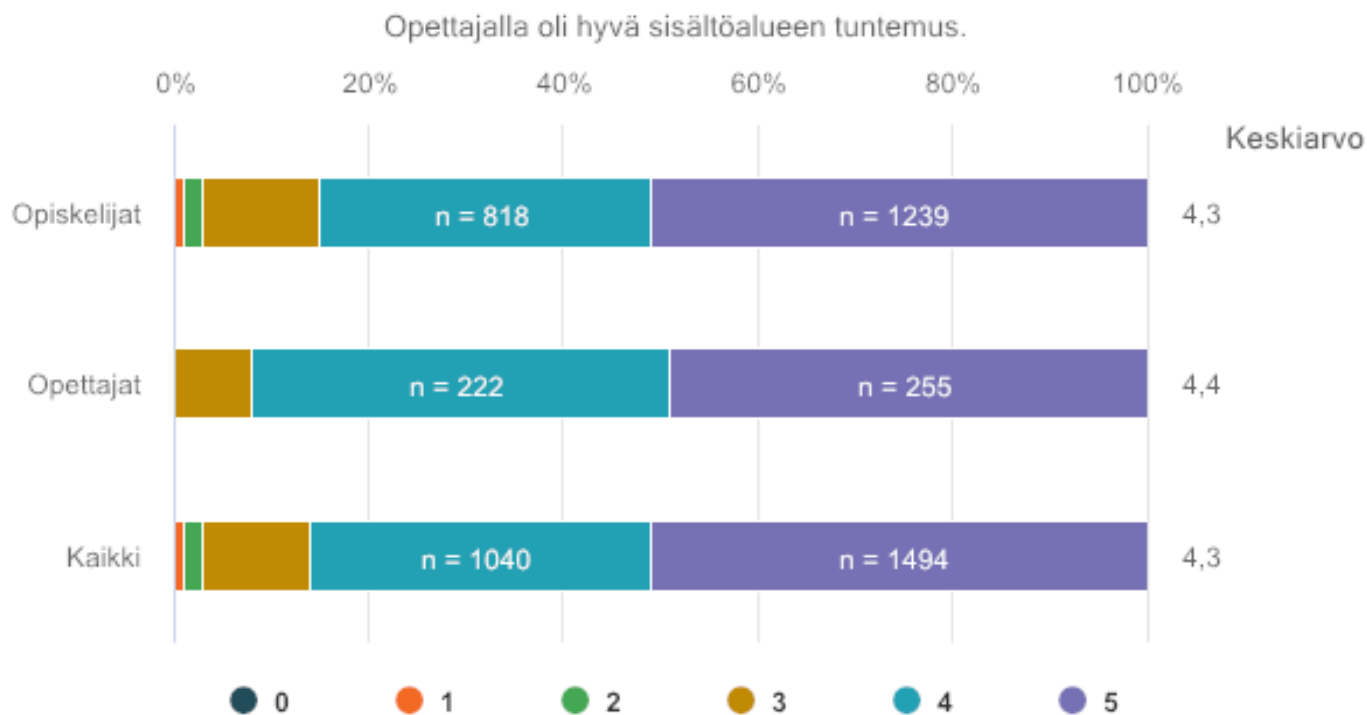
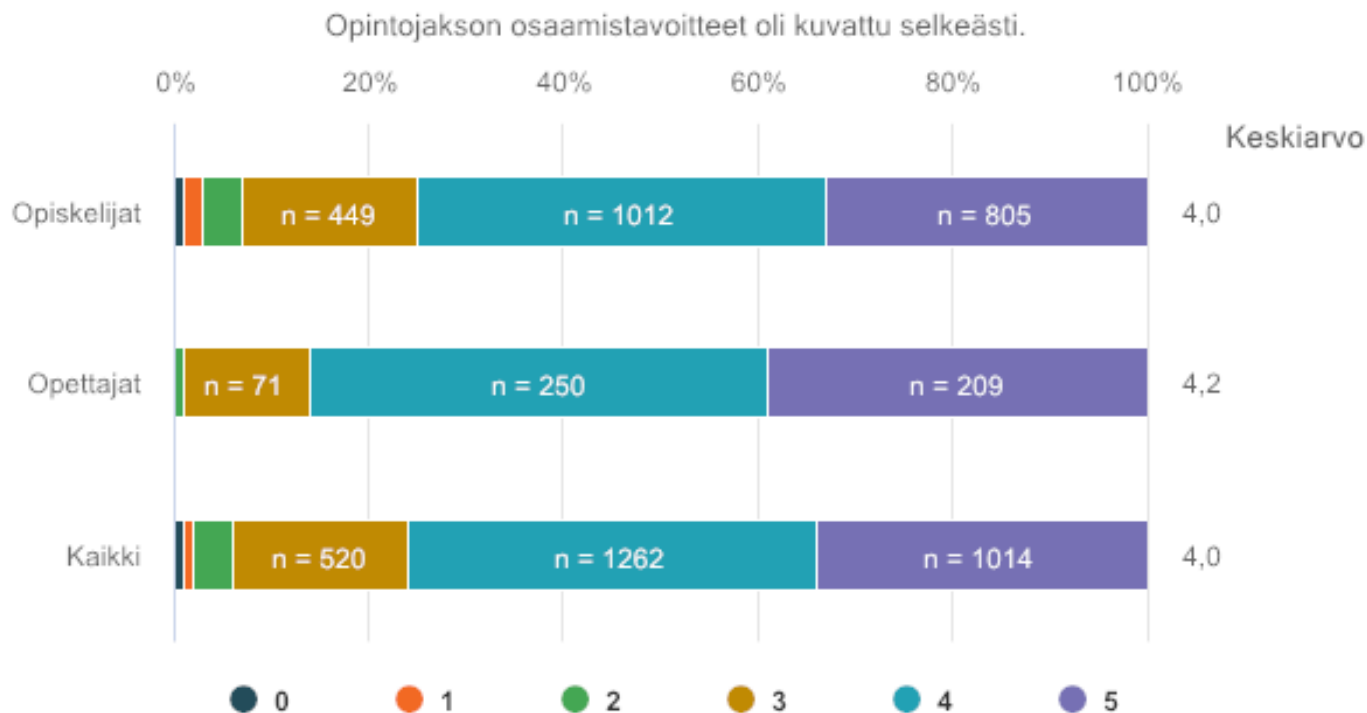
Vastaajien määrä: 3080

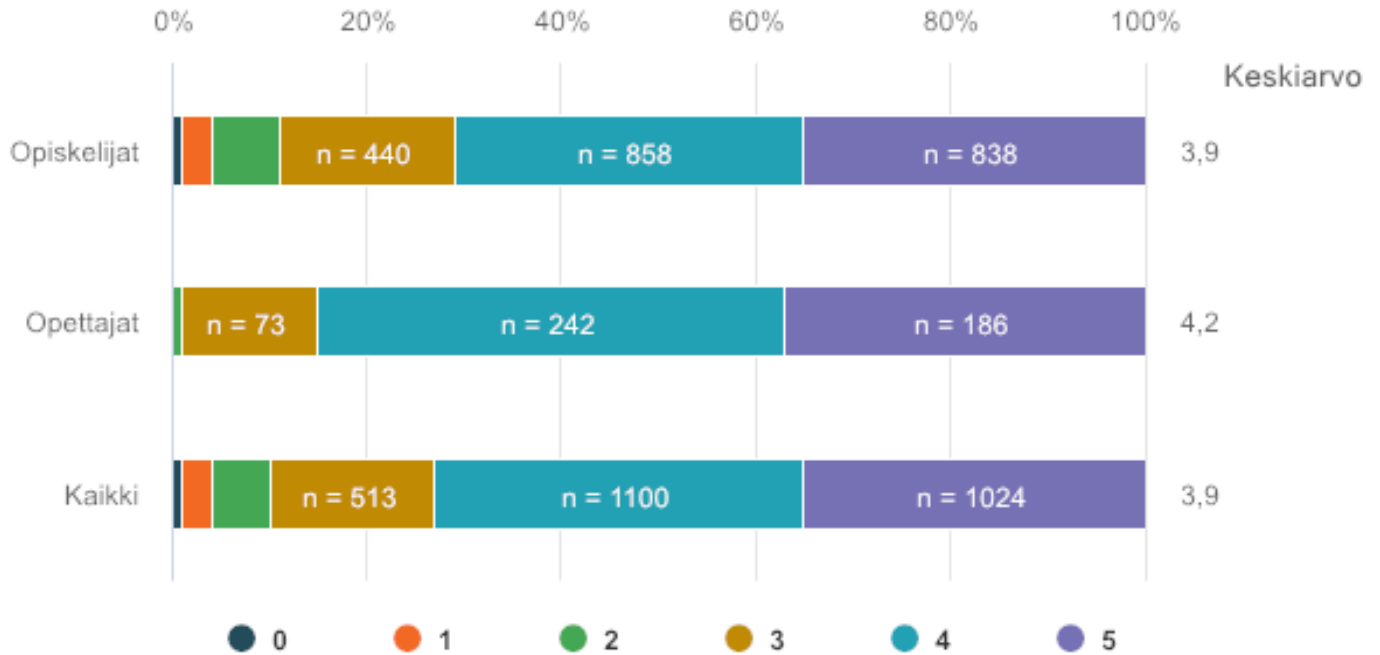
35. Palauta mieleesi edellä kuvaamasi syksyn 2020 aikana suorittamasi (opiskelijat) tai opettamasi (opettajat) opintojakso, ja arvioi seuraavia asioita sen osalta.

0 = ei toteutunut lainkaan, 1 = välttävästi, 2 = tyydyttävästi, 3 = hyvin, 4 = kiitettävästi, 5 = erinomaisesti (EOS = ei sovellu/en osaa sanoa)

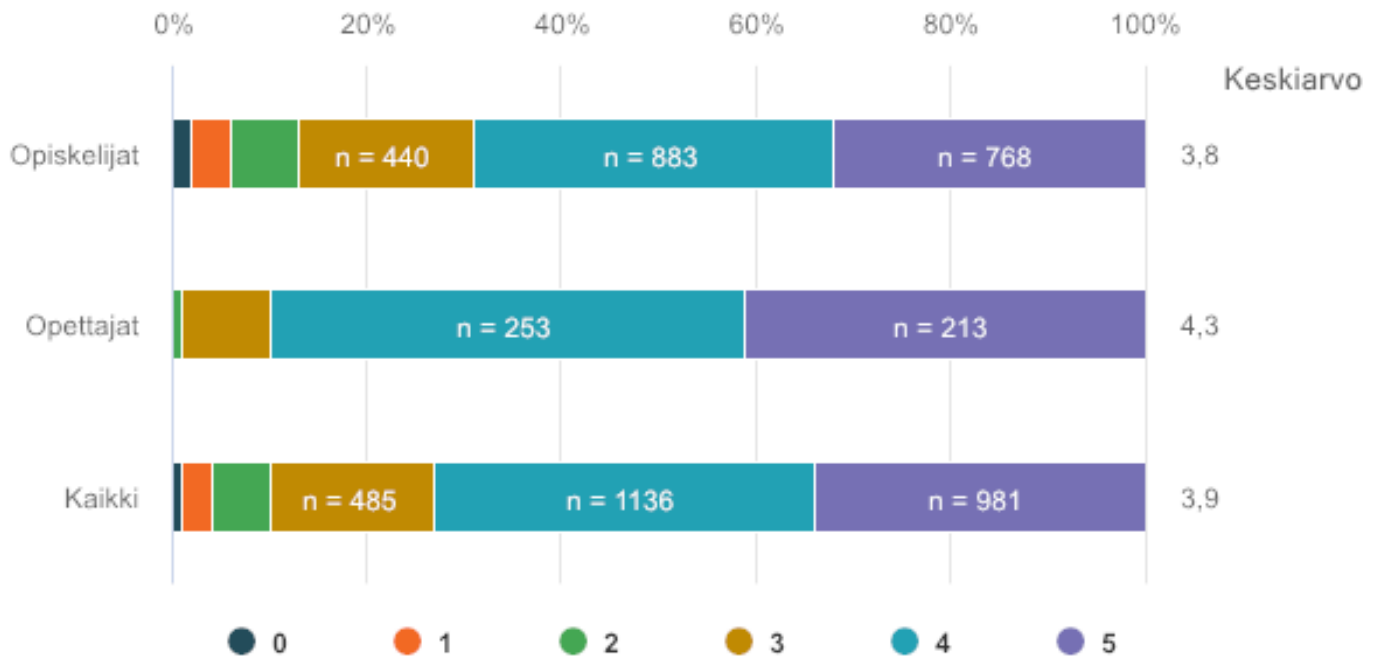
Vastaajien määrä: 3082

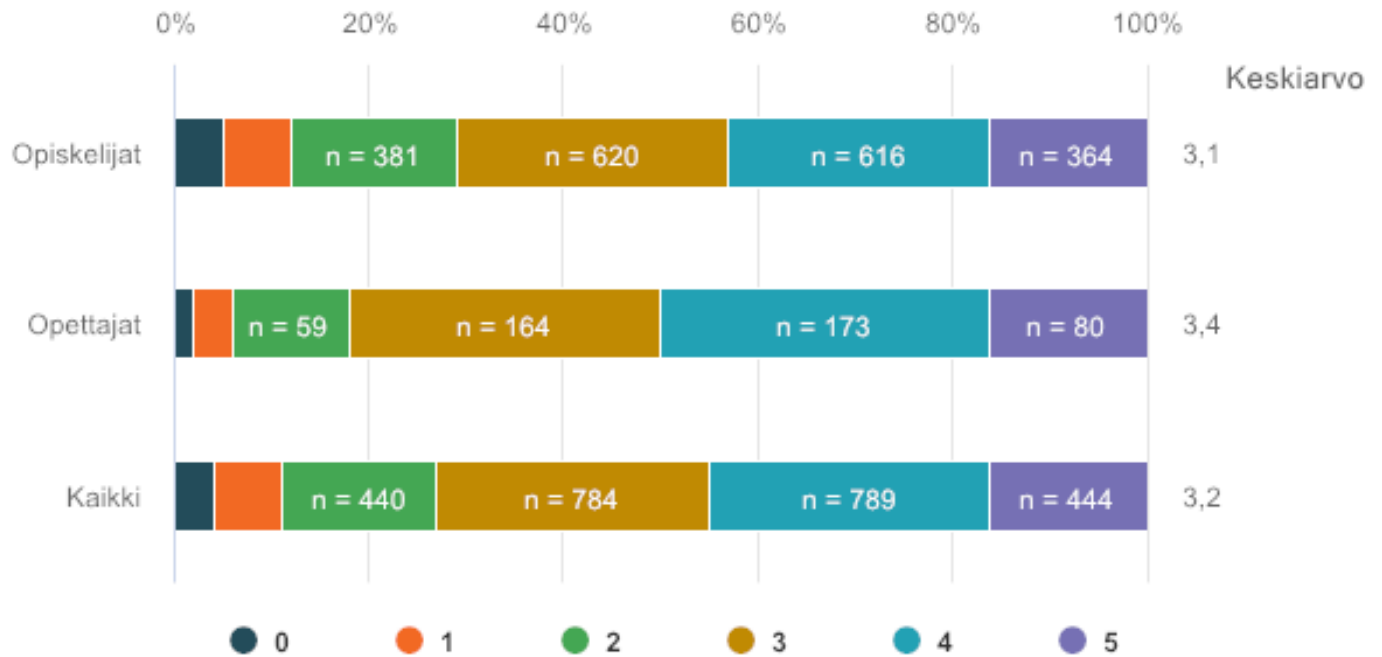
Opettajalla oli hyvä opetusosaaminen.

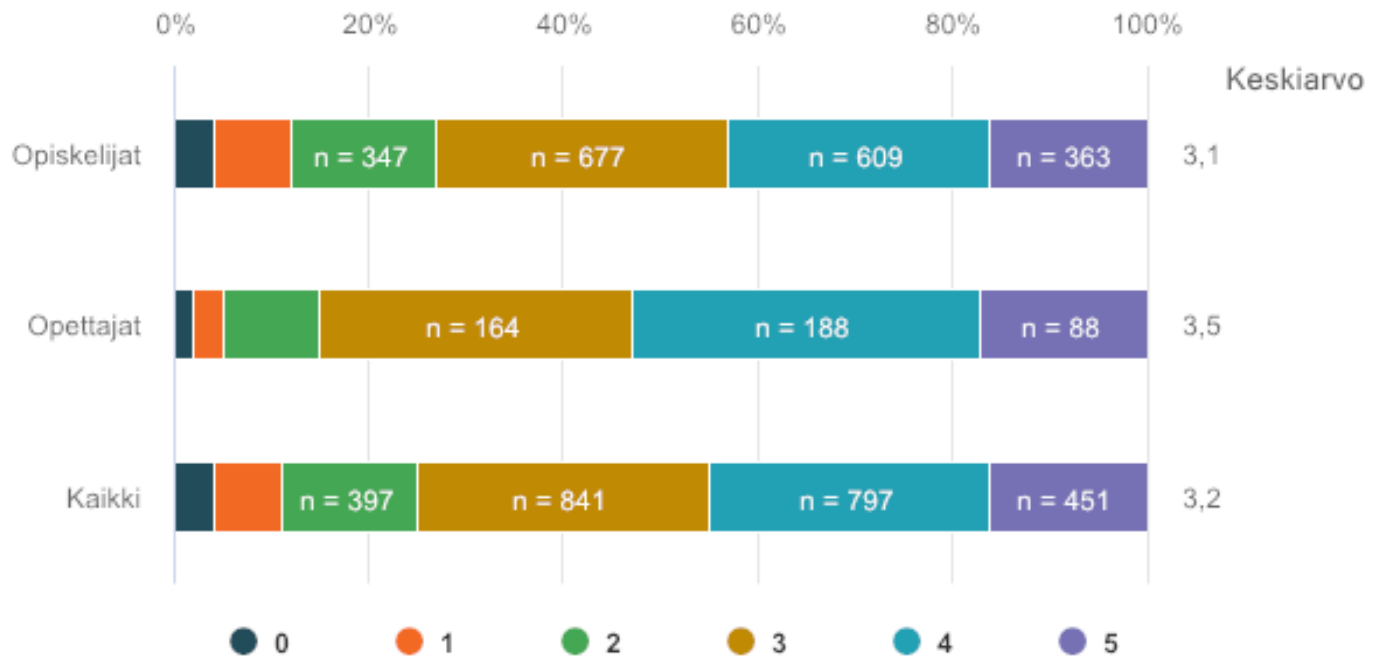
Opetus tuki asian ymmärtämistä ulkoa oppimisen sijaan.

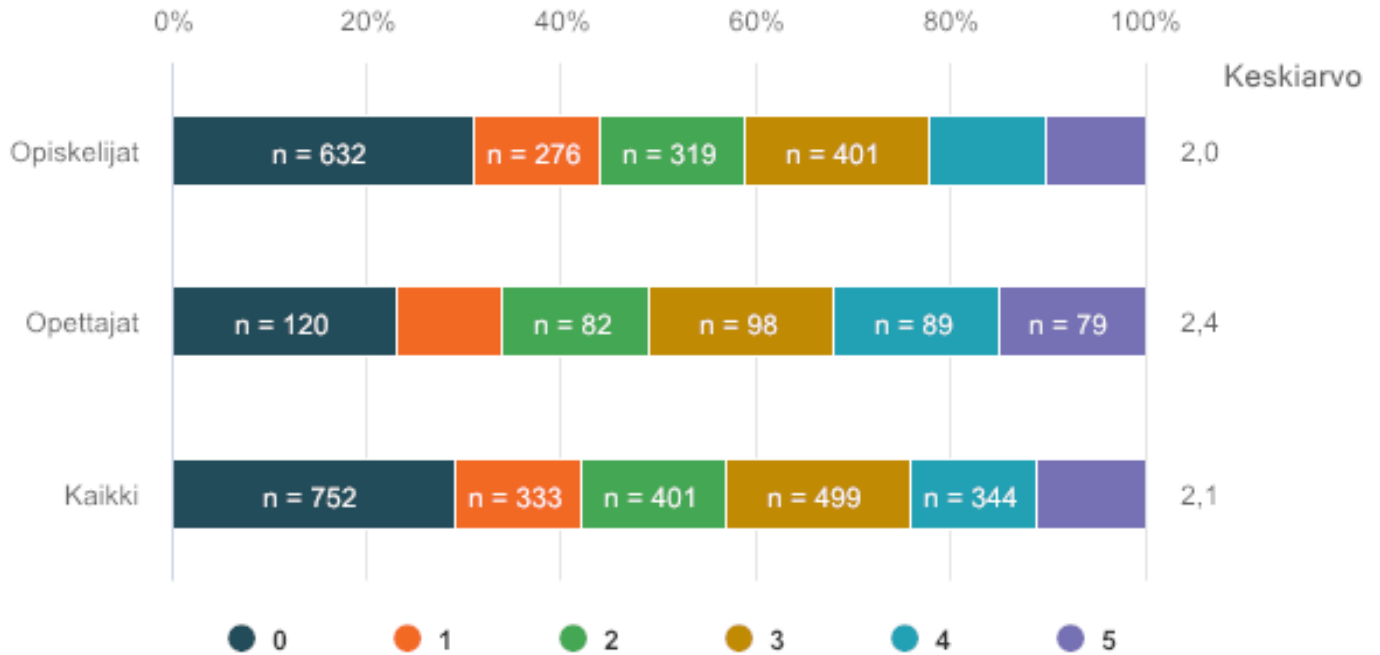
Otettiin huomioon erilaiset tavat osoittaa osaamista.

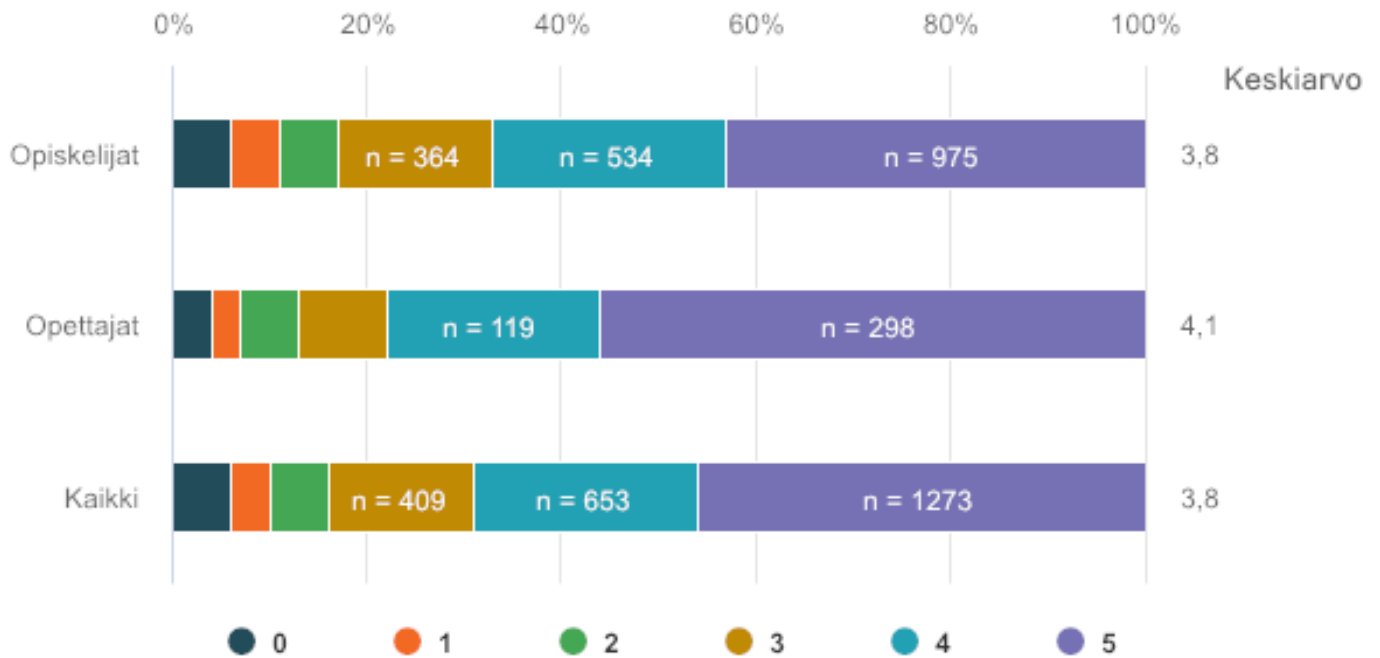
Otettiin huomioon erilaiset tavat opiskella.

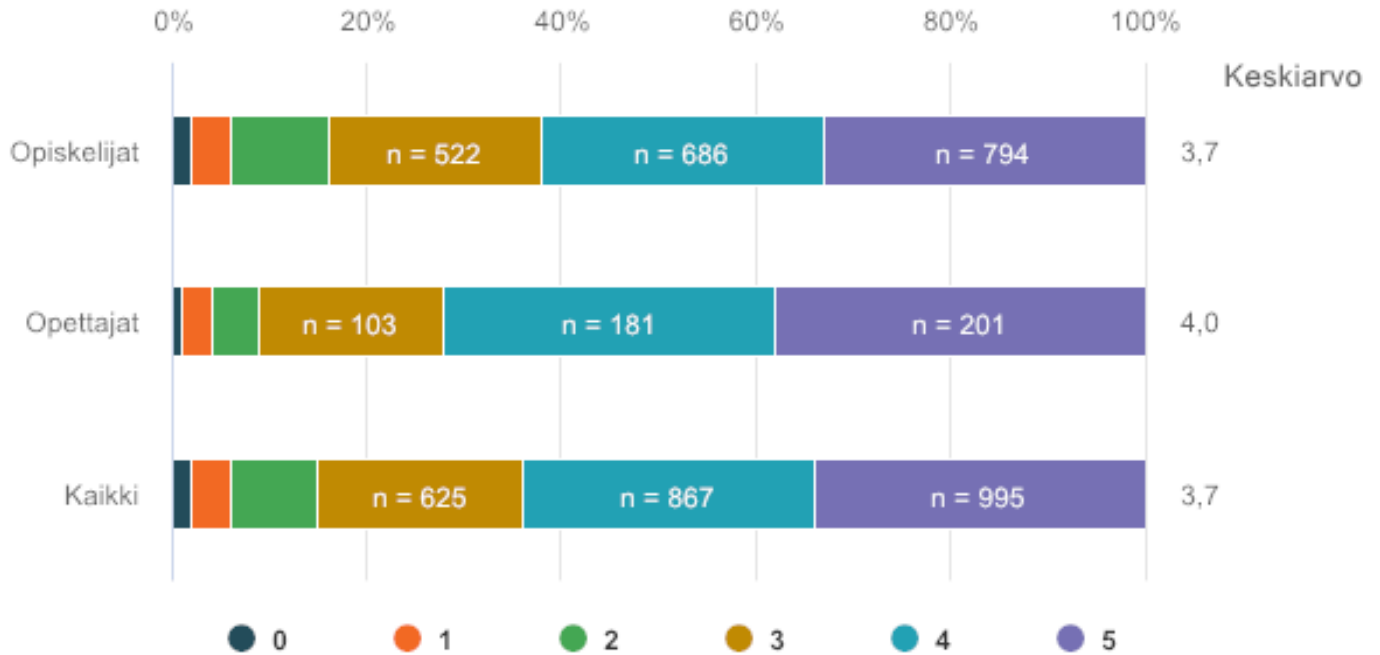
Opintojaksolla oli vaihtoehtoisia suoritustapoja.

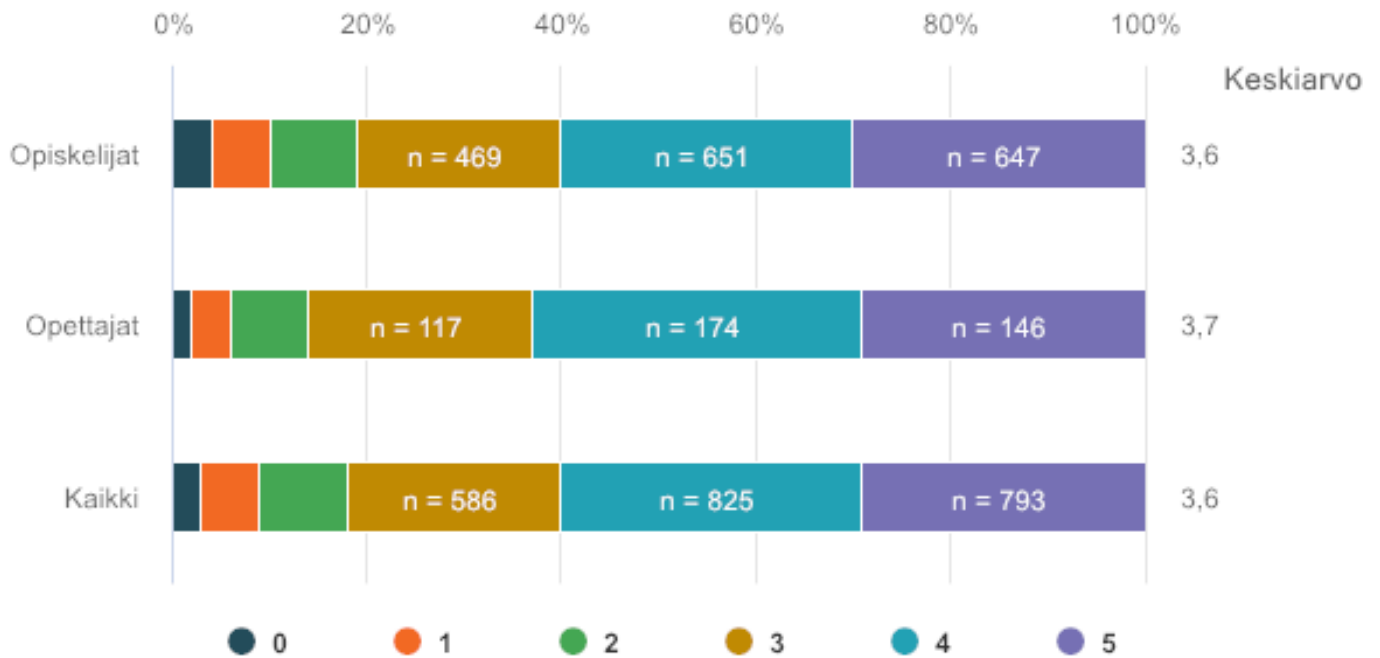
Suoritustavat olivat paikan suhteen joustavia.

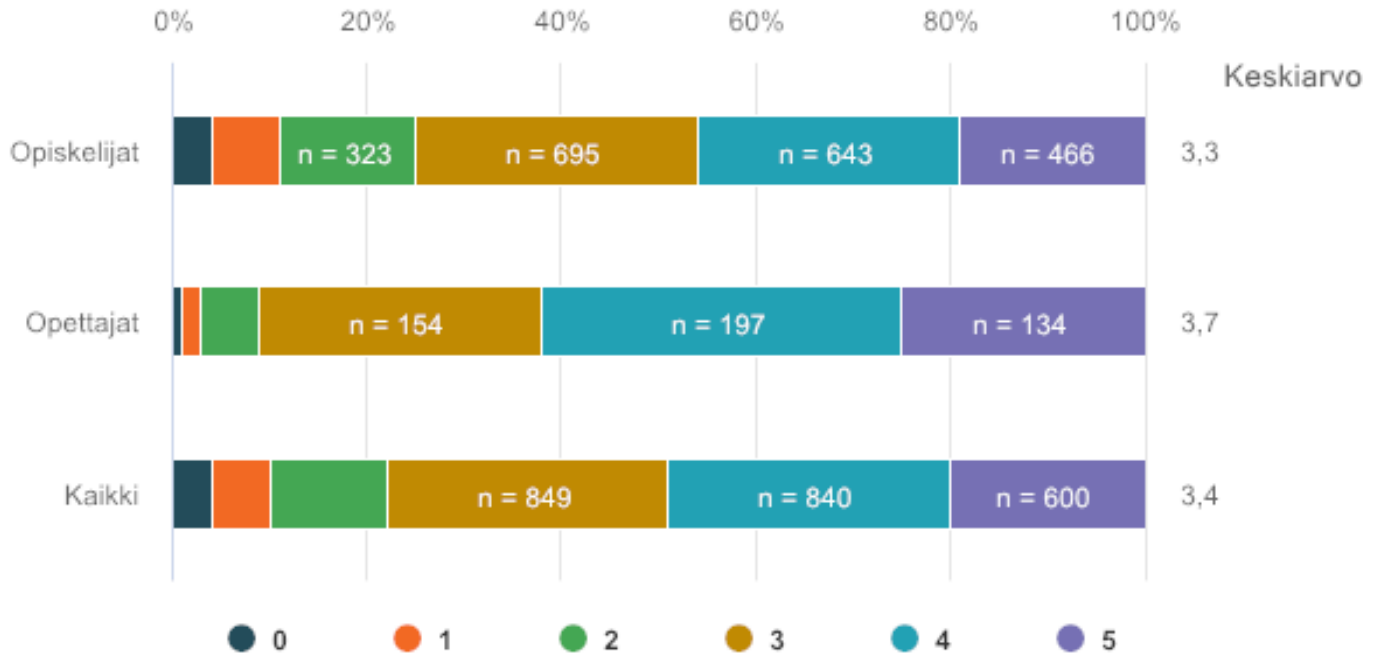
Opiskelumateriaalit sai hyvissä ajoin etukäteen.

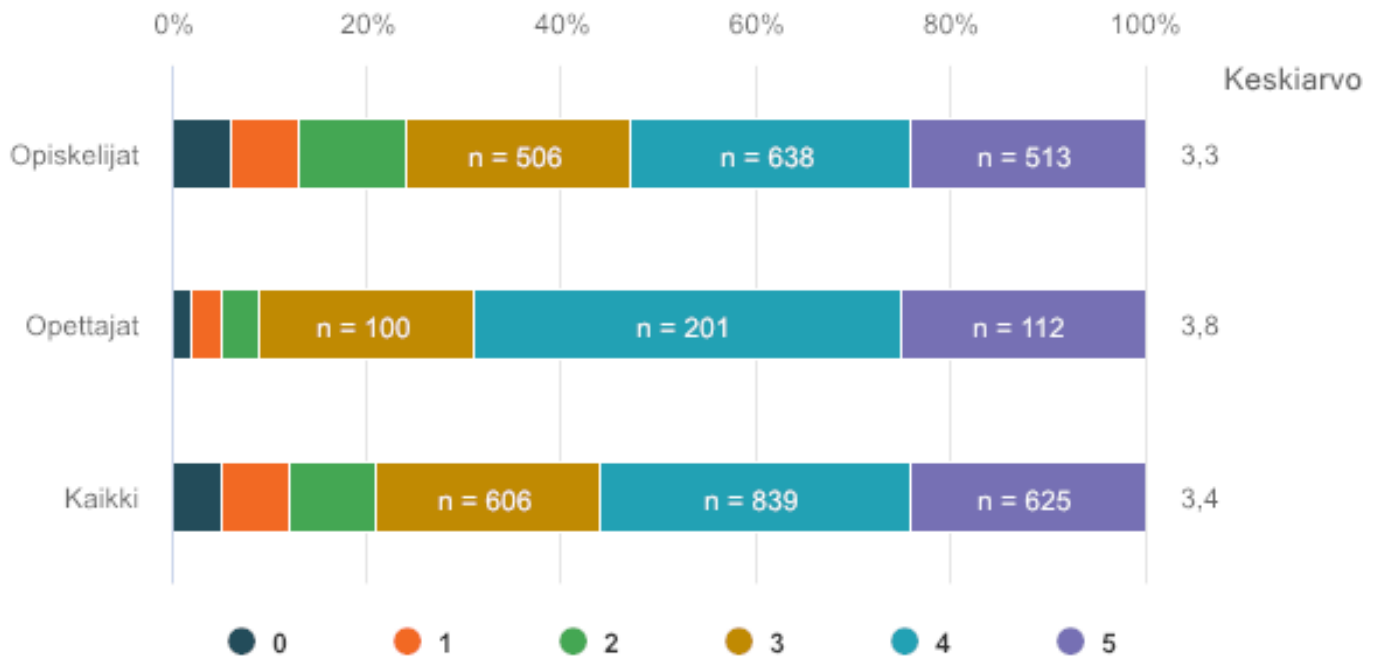
Opintojaksolta kerättiin riittävästi palautetta.

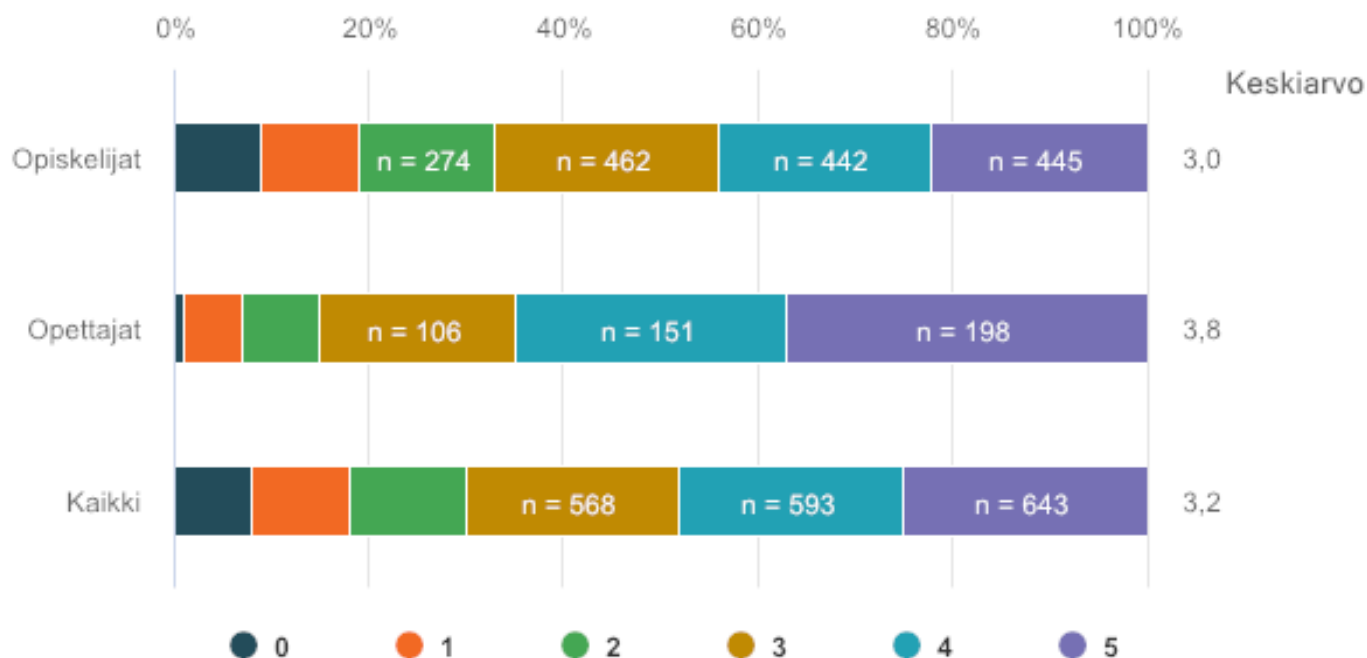
Opetuksessa käytettiin monipuolisia opetusmenetelmiä.

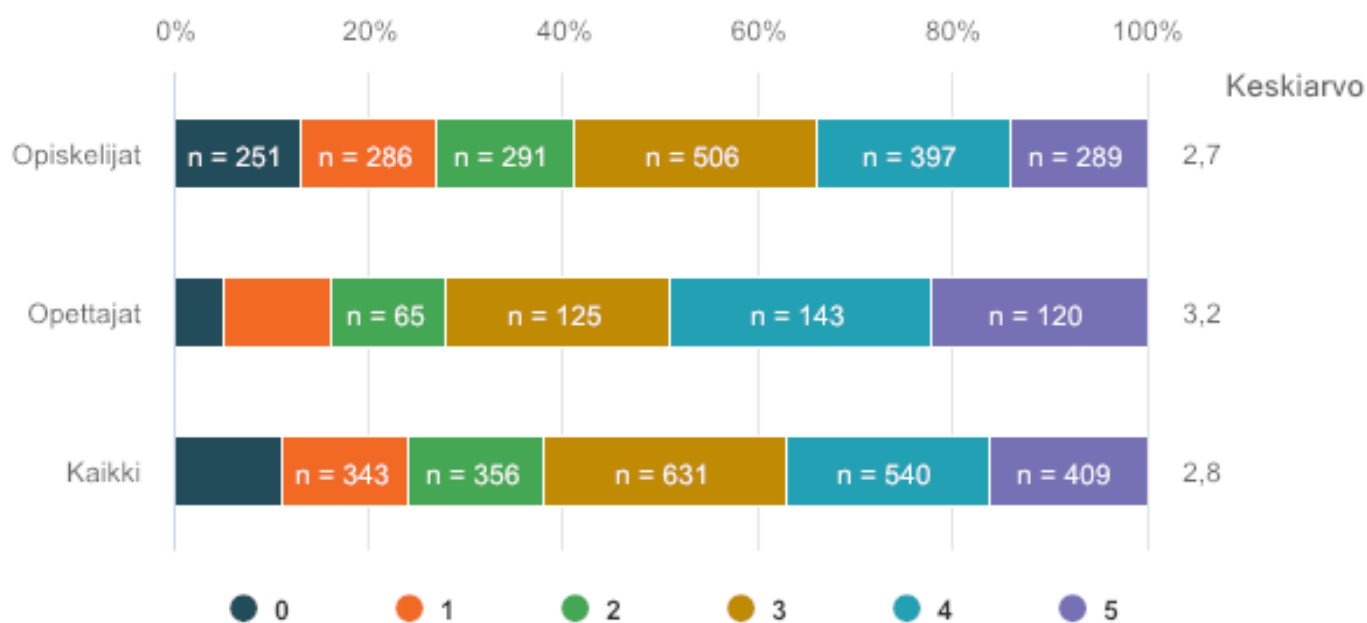
Kontaktiopetuksen ja itsenäisen työskentelyn suhde oli sopiva.

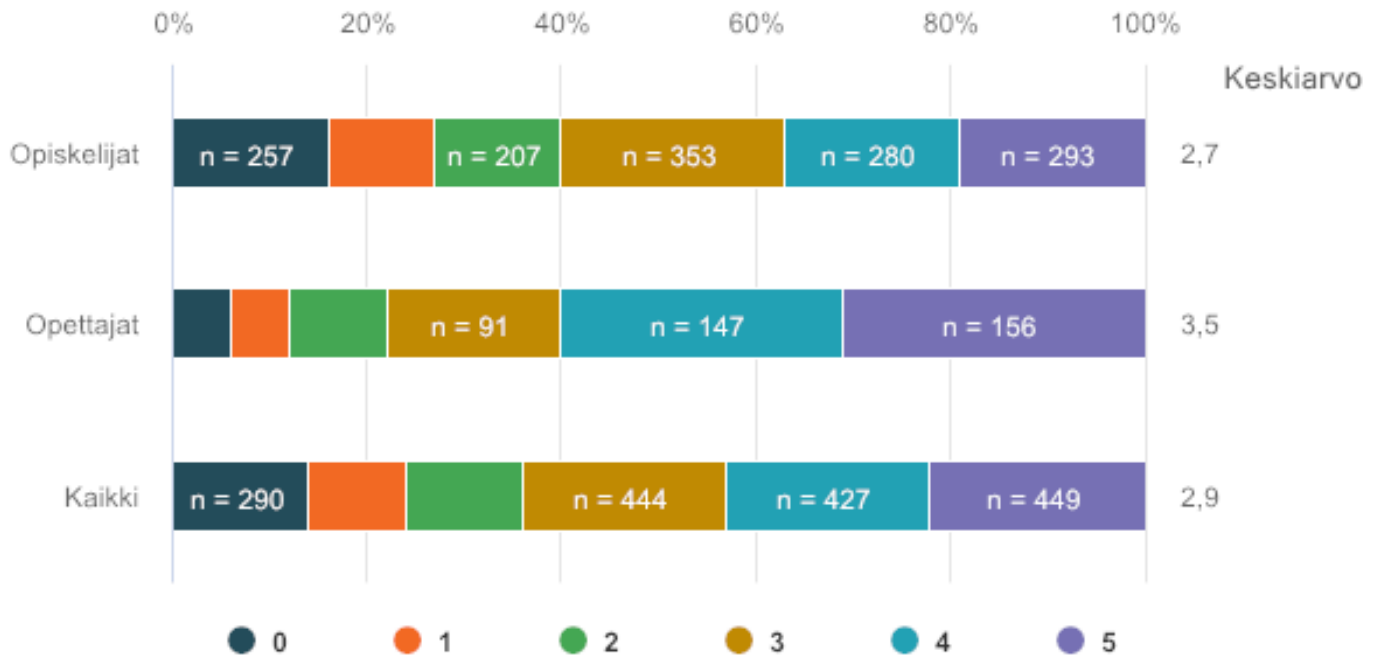
Opiskelijoilla oli mahdollisuus saada yksilöllistä ohjausta opettajalta.

Opiskelijoilla oli mahdollisuus saada palautetta eri muodoissa (esim. kirjallinen, sanallinen, 30).

Opiskelijat saivat halutessaan ohjaavaa palautetta opintojakson jälkeen.

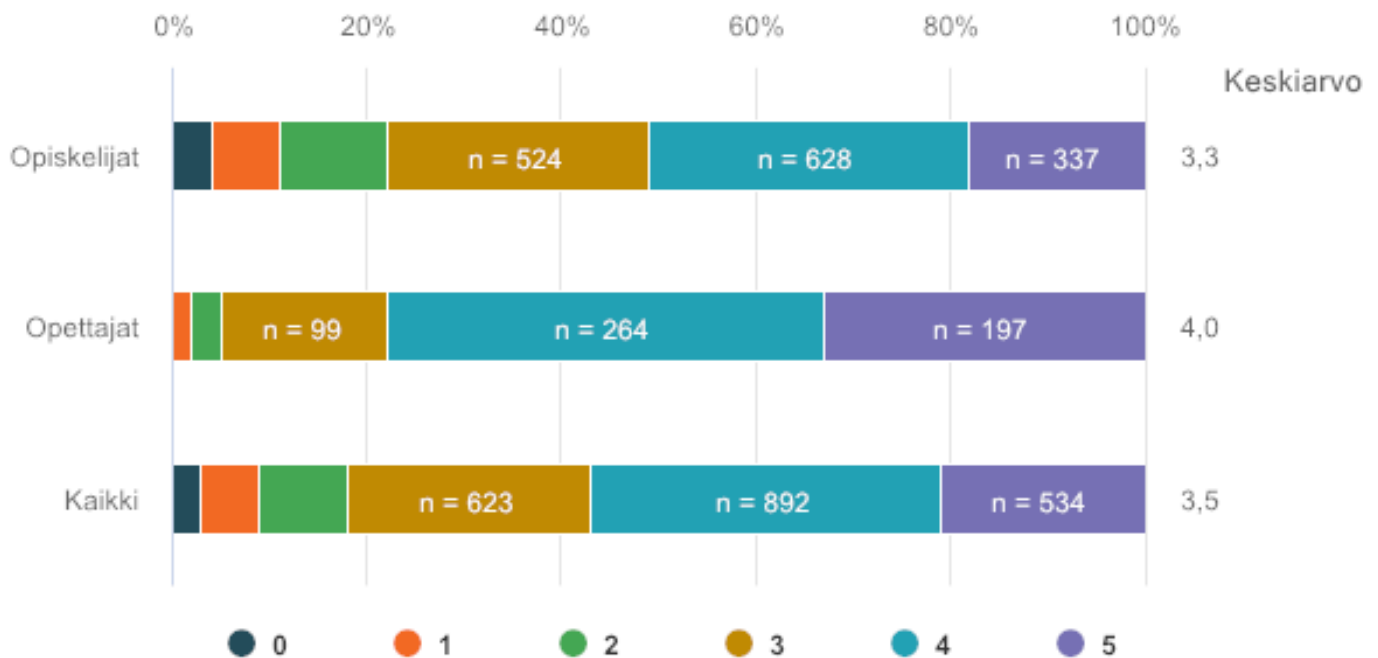

36. Arvioi seuraavia asioita yleisemmin oman pääaineesi/tutkinto-ohjelmasi (opiskelijat) tai oppiaineesi (opettajat) nykytilanteen osalta:

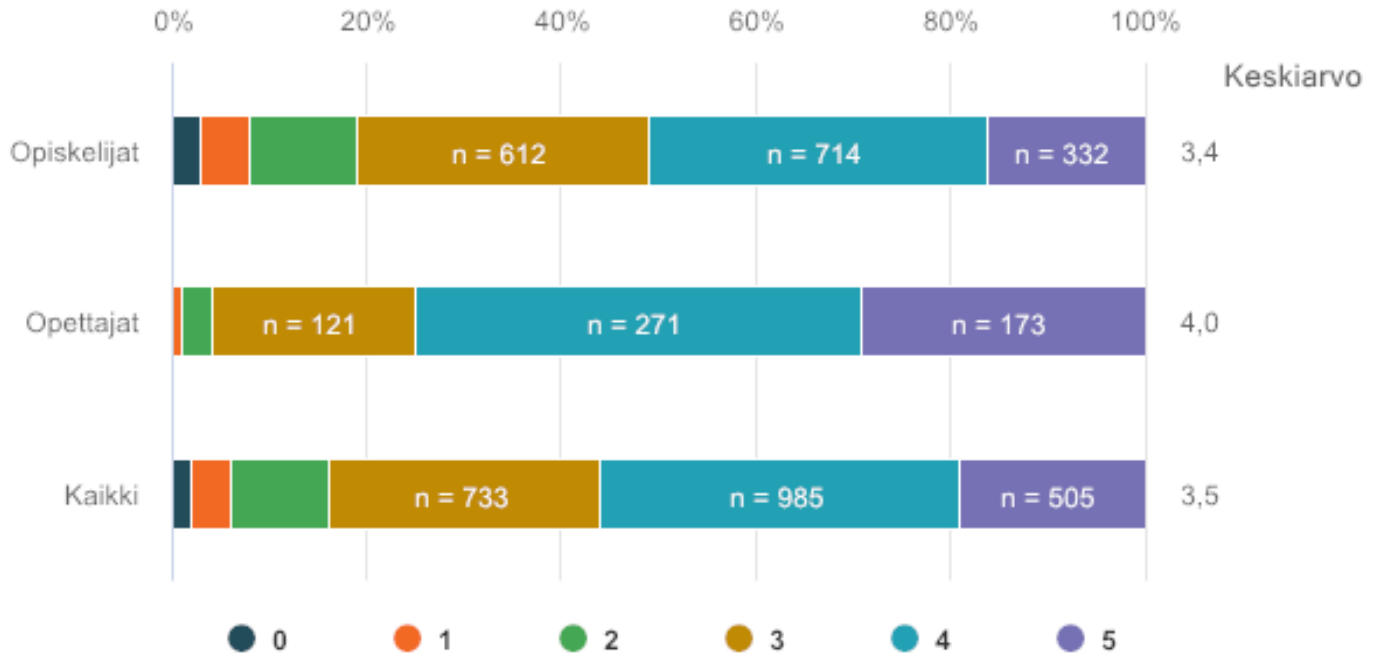
0 = ei toteudu lainkaan, 1 = välttävästi, 2 = tyydyttävästi, 3 = hyvin, 4 = kiitettävästi, 5 = erinomaisesti (EOS = ei sovellu/en osaa sanoa)

Vastaajien määrä: 3118

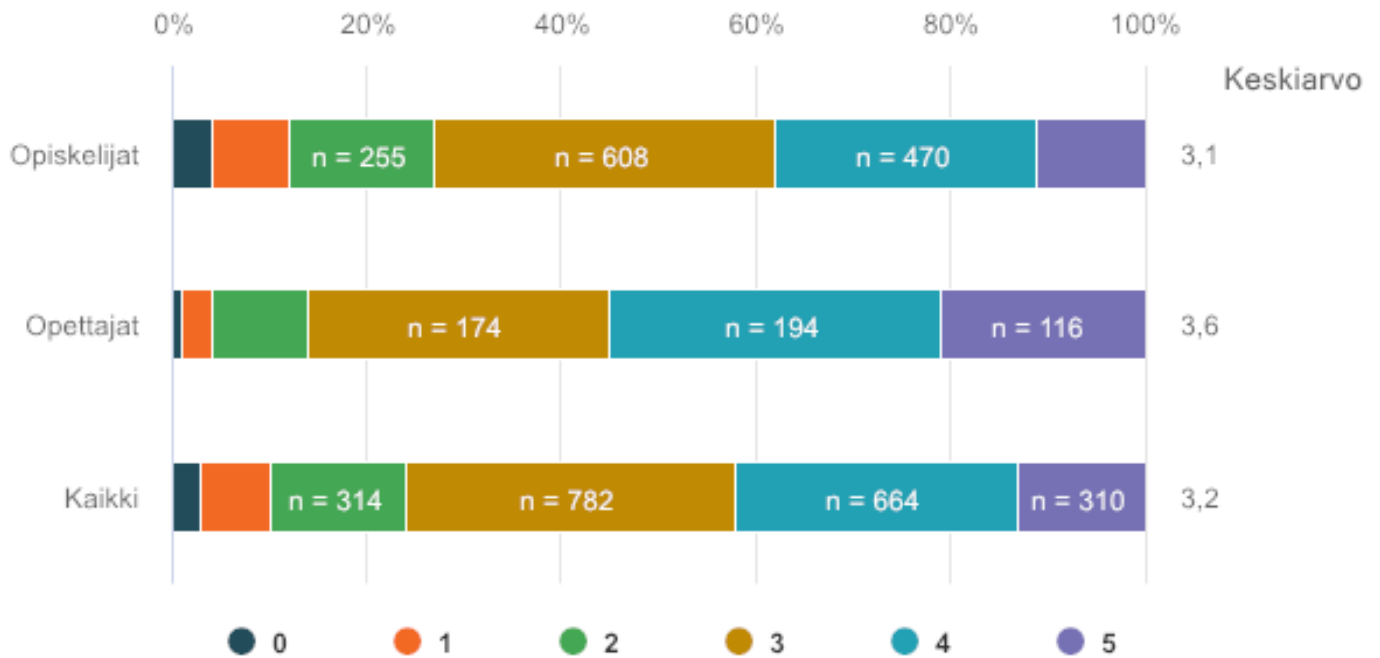
Opiskelijoiden palautteella on vaikutusta opetuksen kehittämiseen.

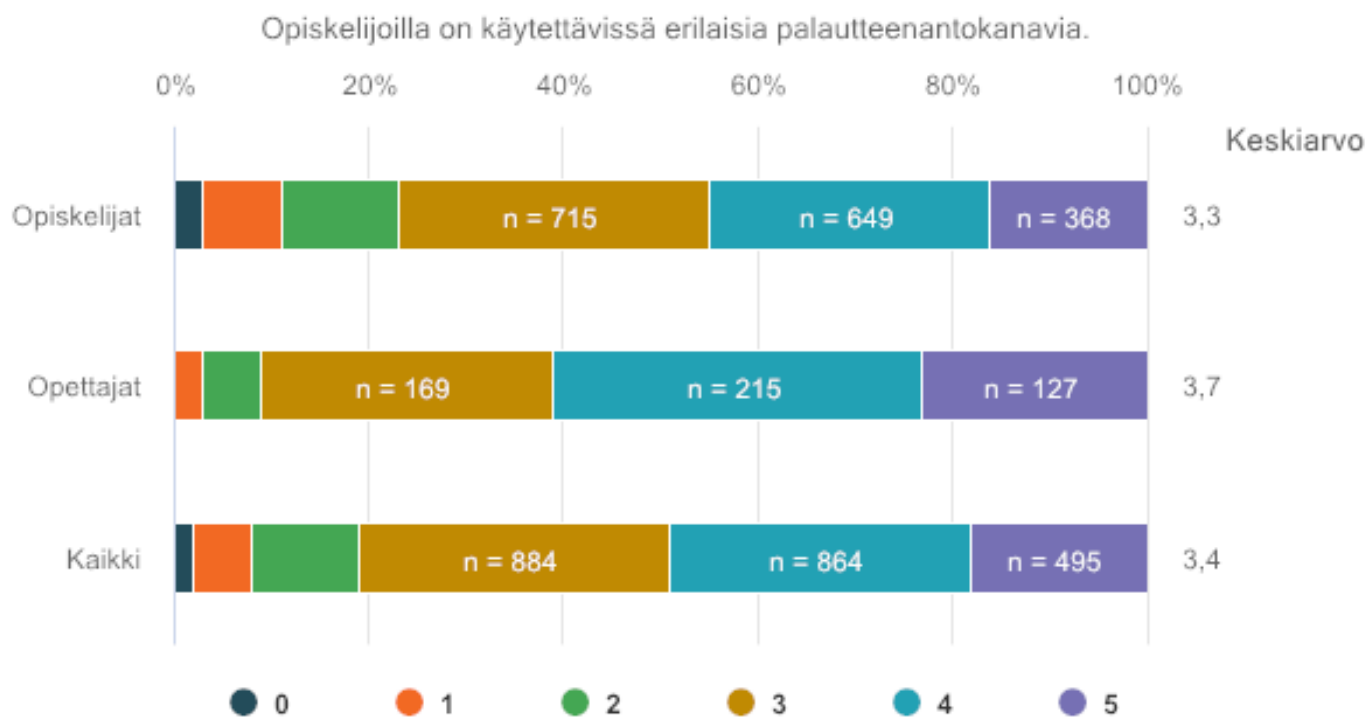
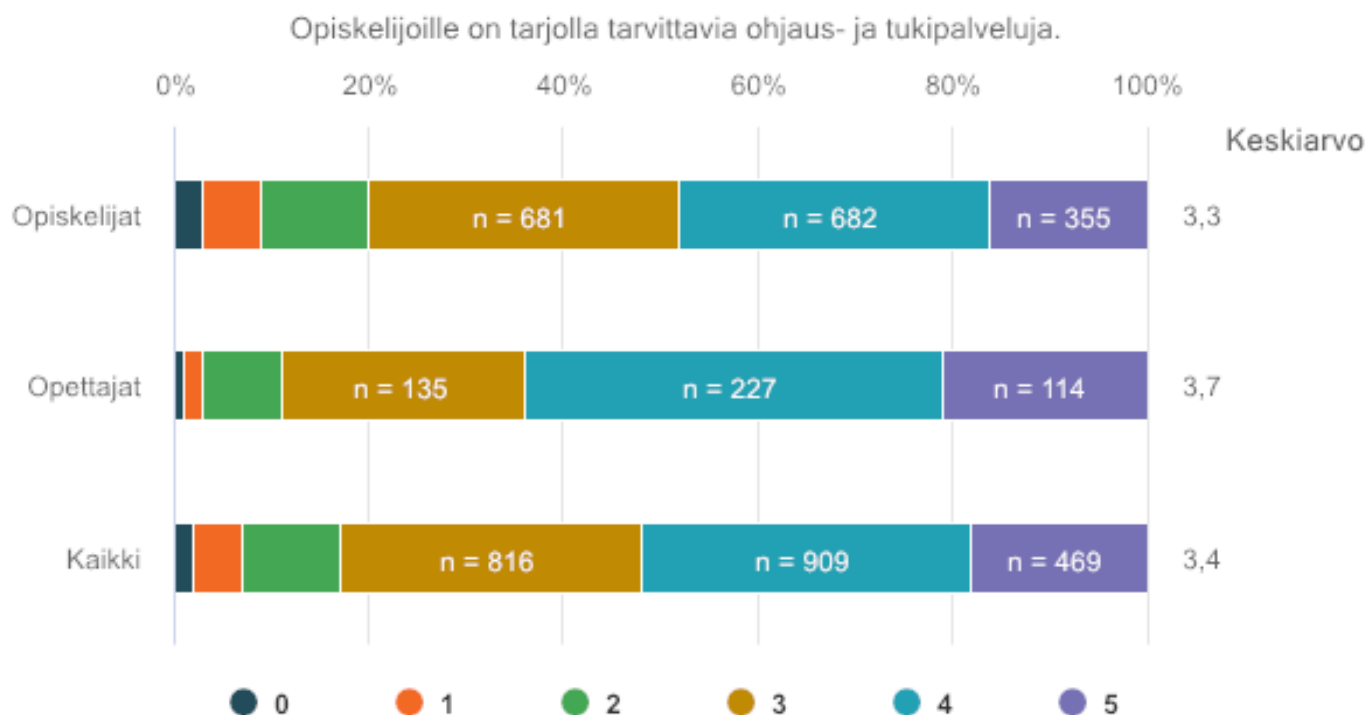

Opettajat kehittävät uusia opetusmenetelmiä.

Opettajat kehittävät uusia menetelmiä oppimisen arvioimiseen.

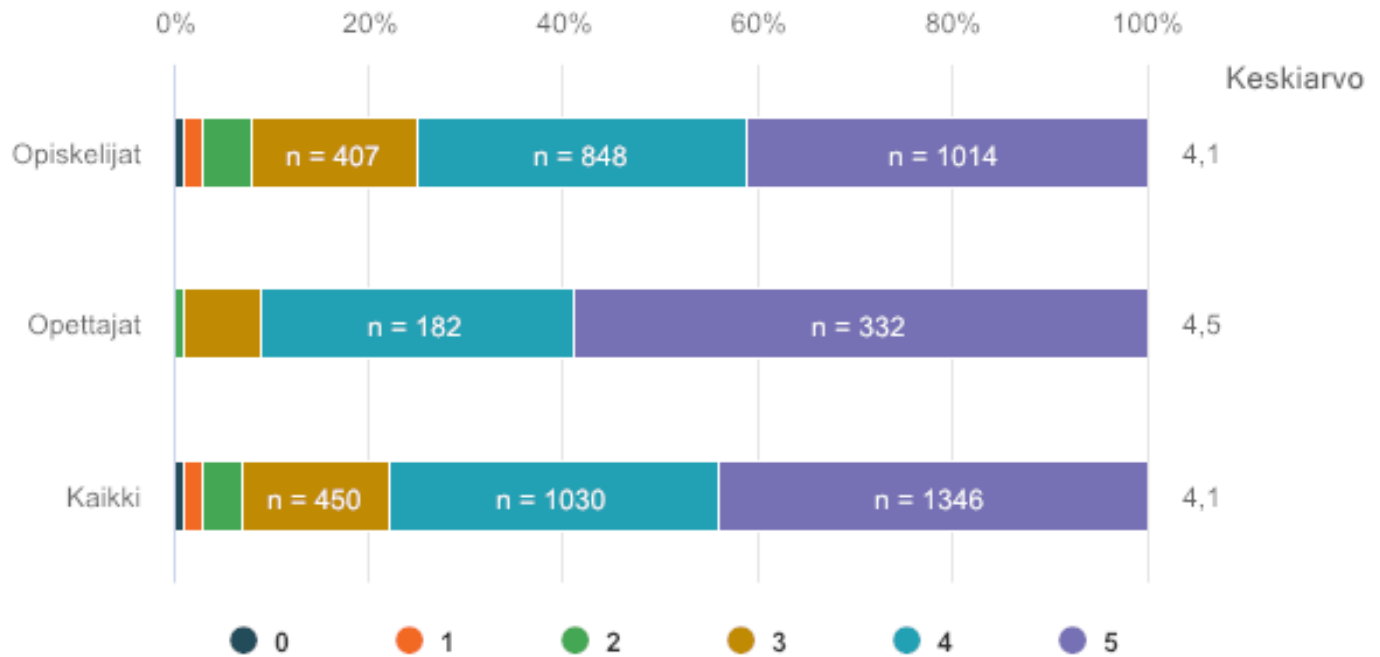

37. Arvioi seuraavia asioita edellä kuvaamasi syksyn 2020 aikana suorittamasi (opiskelijat) tai opettamasi (opettajat) opintojakson osalta.

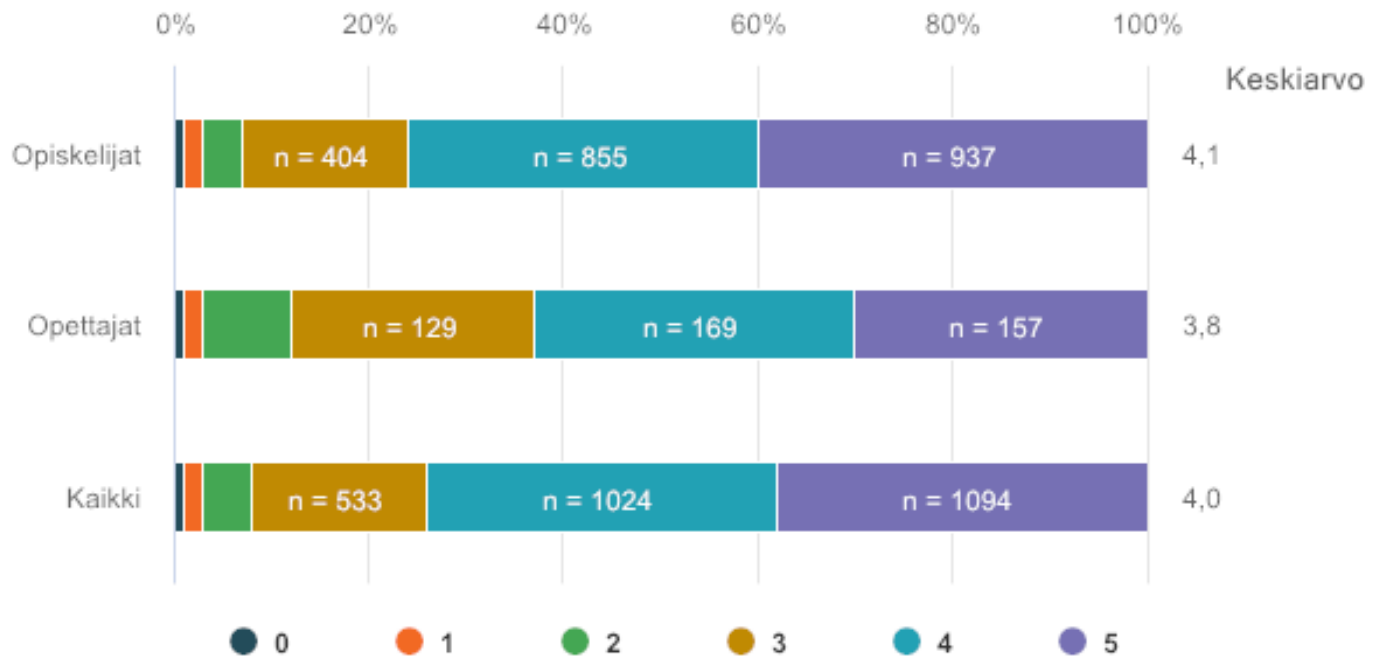
0 = ei toteutunut lainkaan, 1 = välttävästi, 2 = tyydyttävästi, 3 = hyvin, 4 = kiitettävästi, 5 = erinomaisesti (EOS = ei sovelly/en osaa sanoa)

Vastaajien määrä: 3084

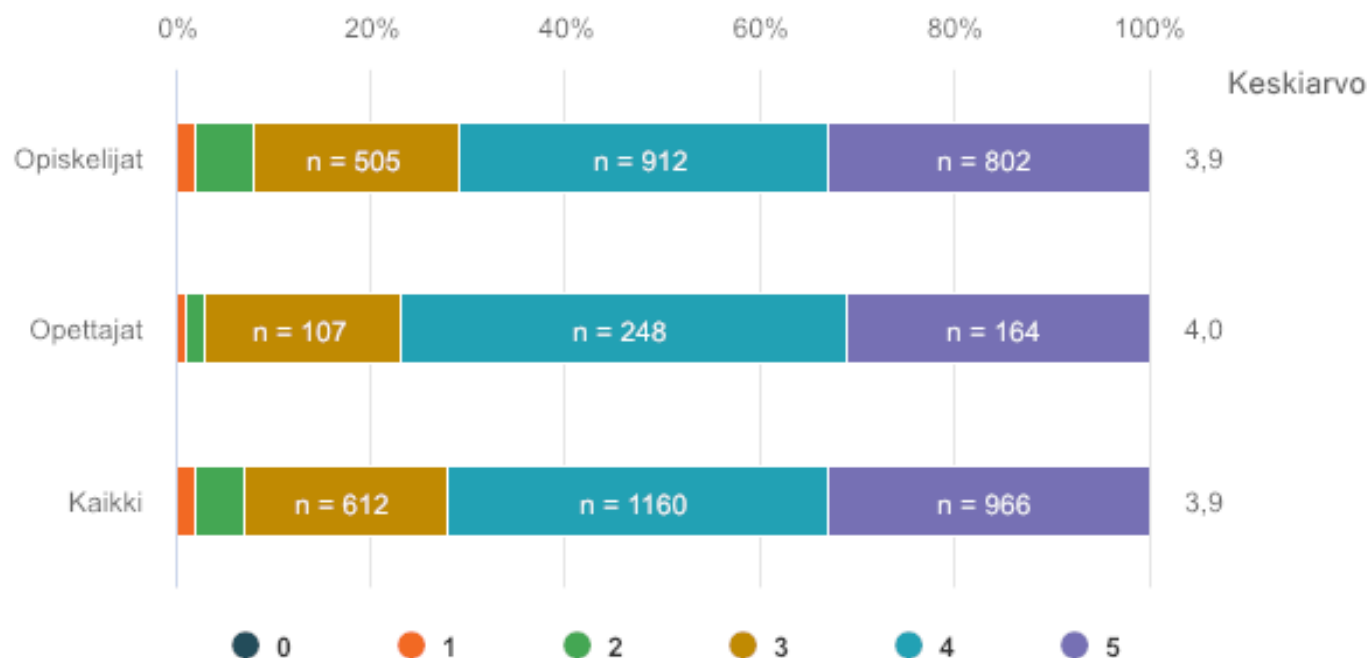
Opetus- ja opiskelumateriaalit olivat helposti saatavilla, esim. verkossa.

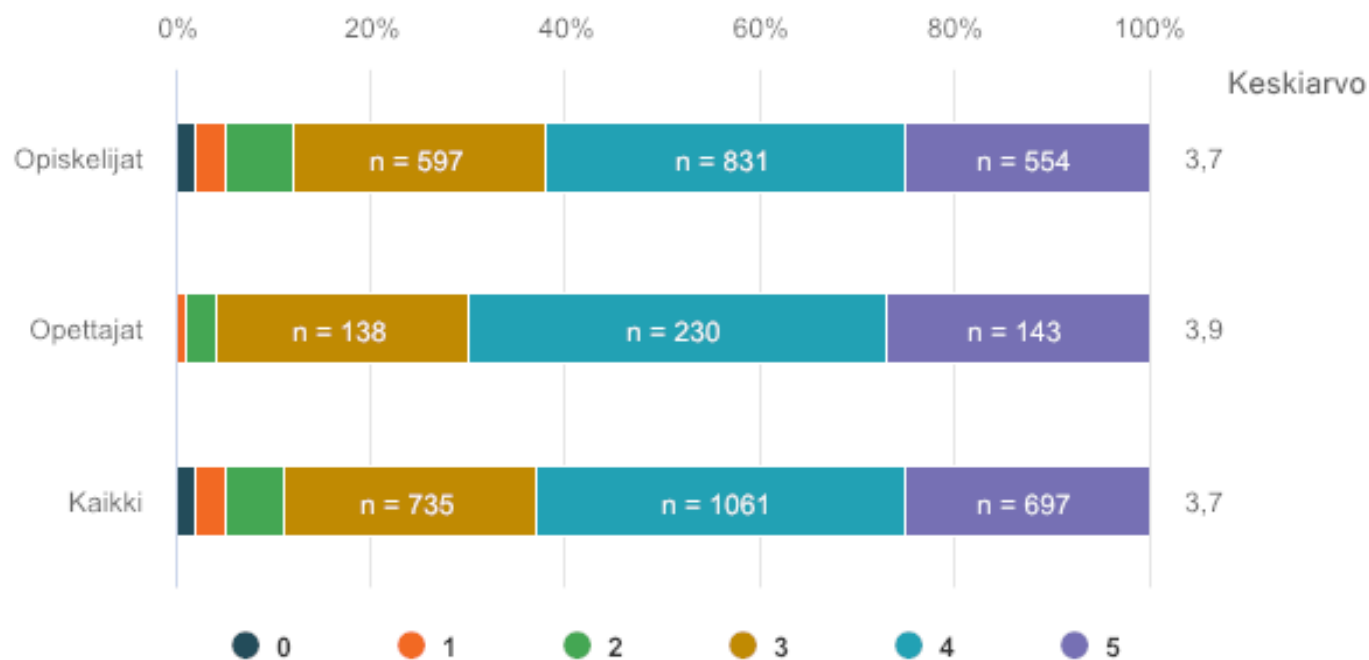
Digitaaliset oppimateriaalit olivat saavutettavia.

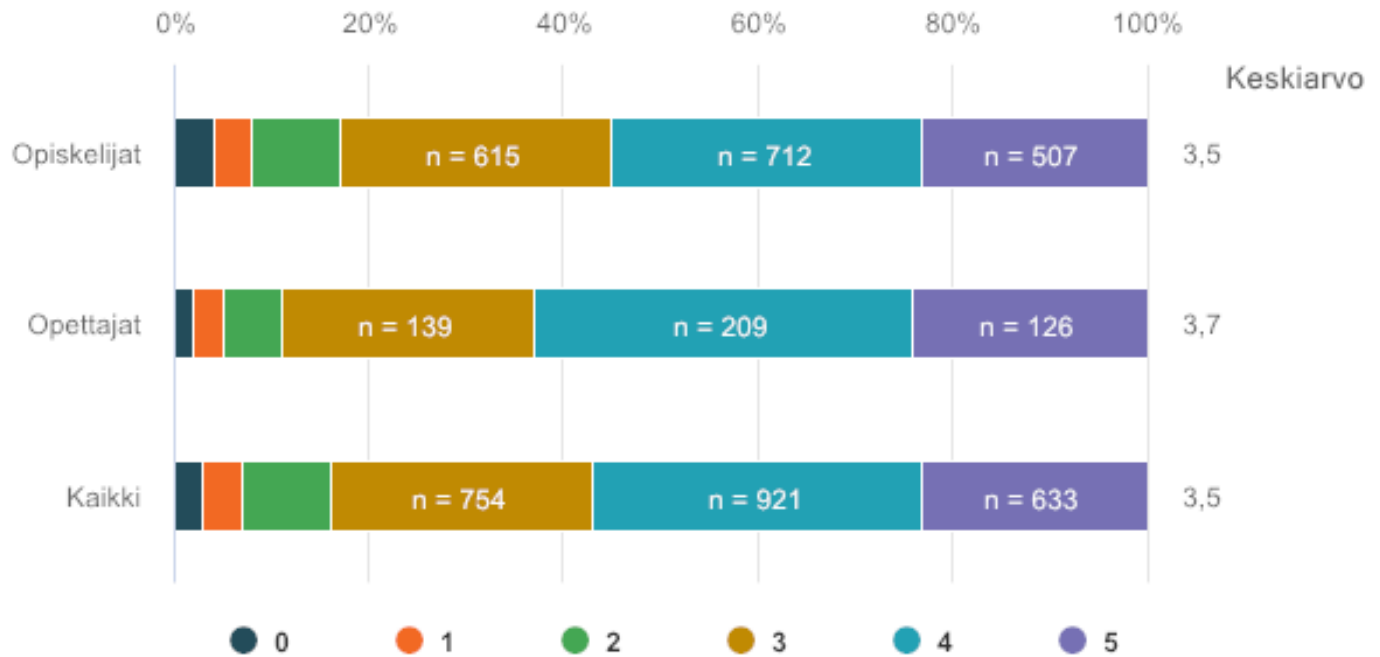
Digitaaliset oppimateriaalit olivat helppokäyttöisiä.

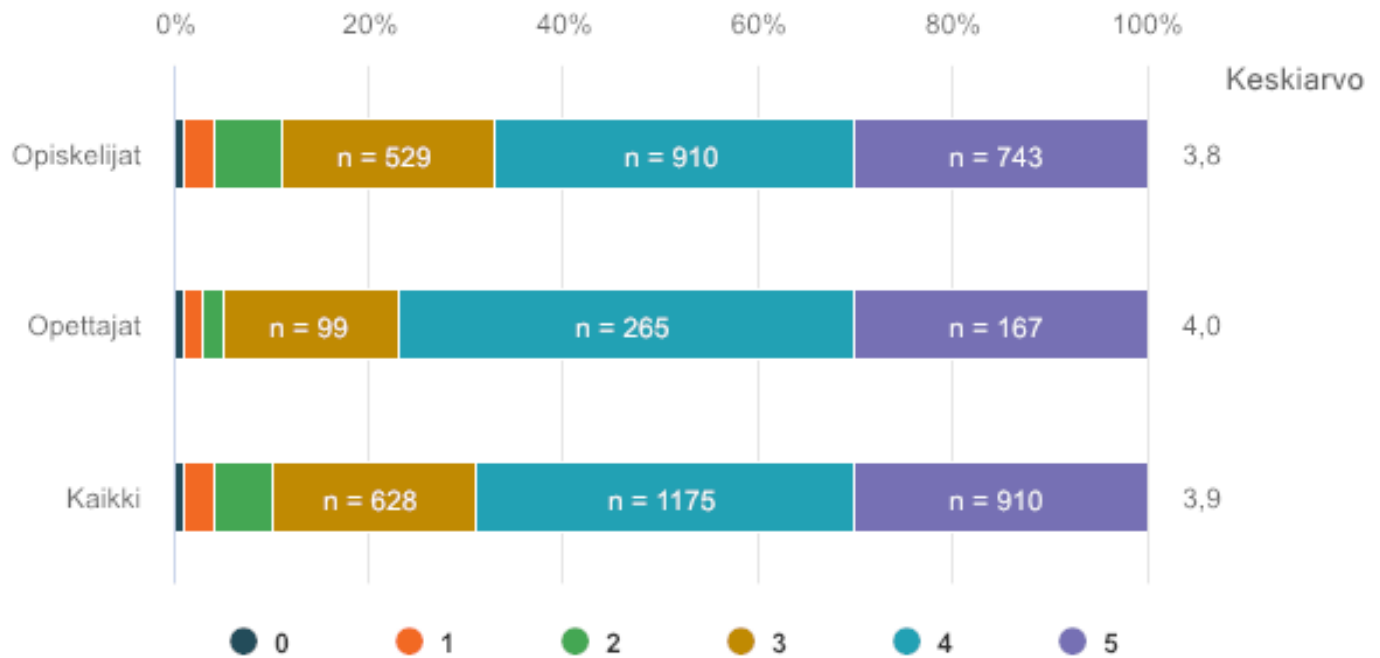
Opintojaksolla käytettiin opetusteknologiaa oppimista tukevalla tavalla.

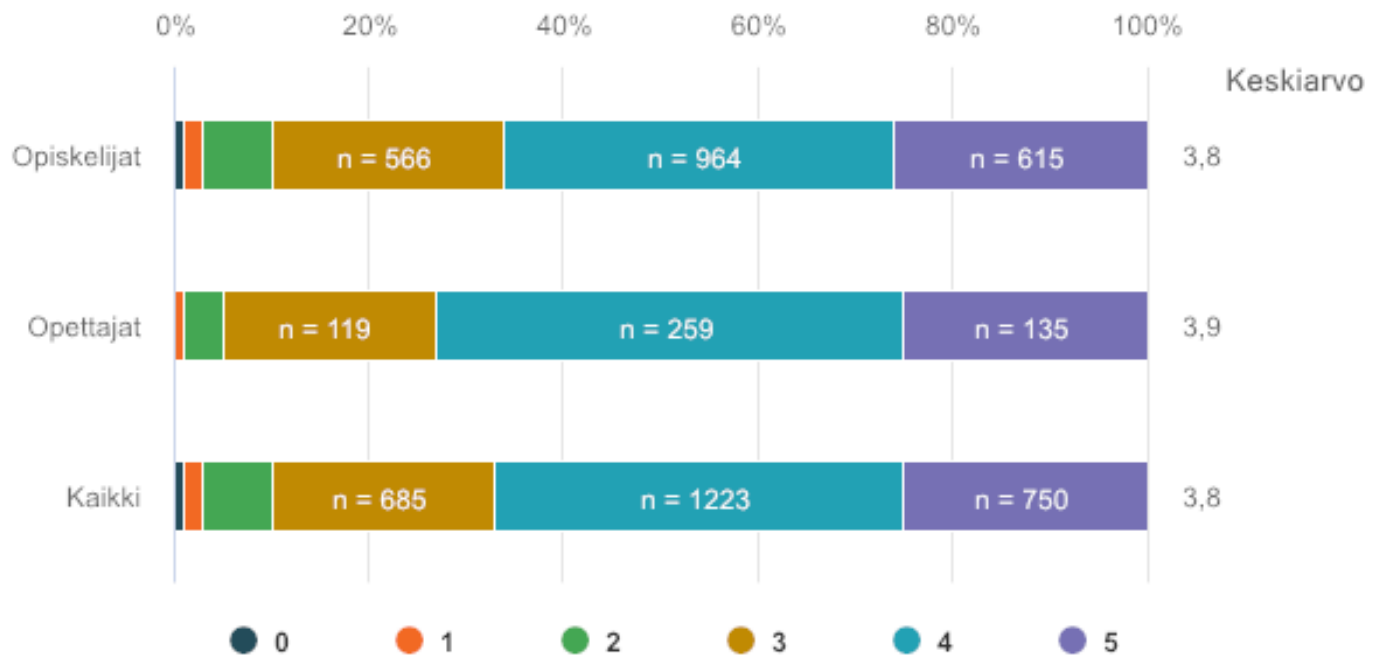
Opintojaksolla käytettiin oppimista tukevia teknisiä vuorovaikutustyökaluja.

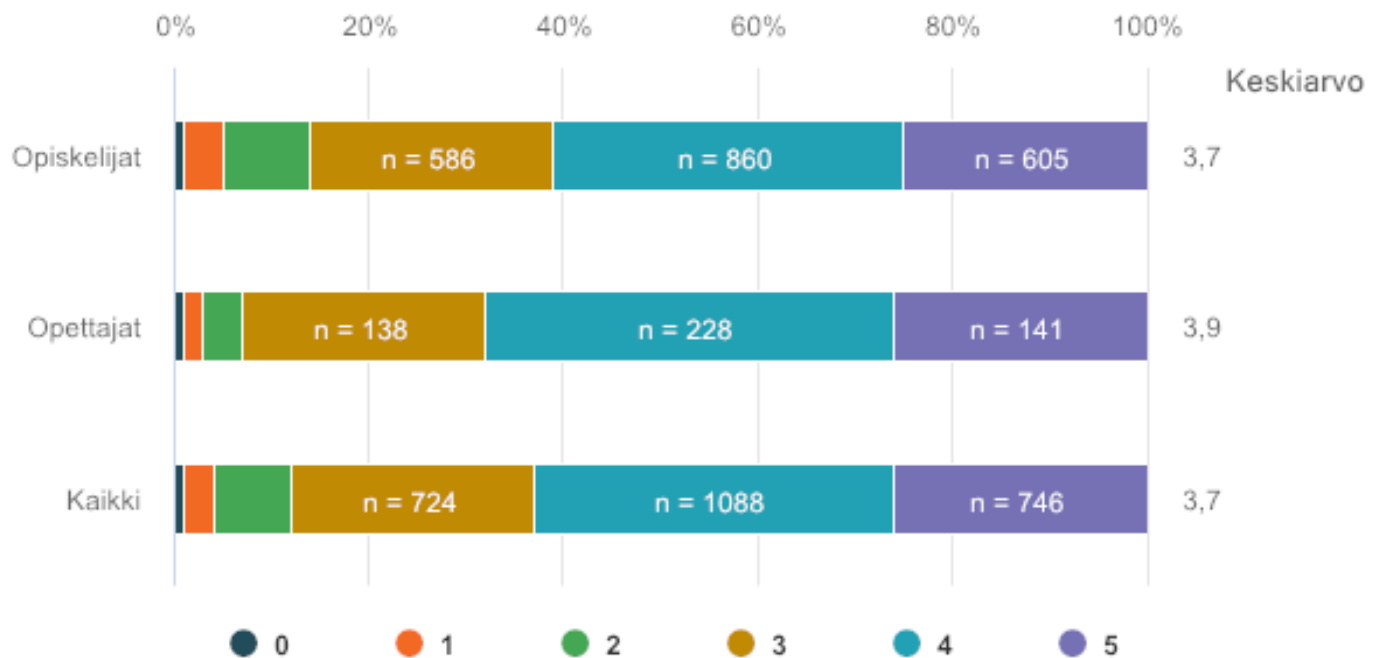
Opintojaksolla käytetty verkkoympäristö toimi hyvin.

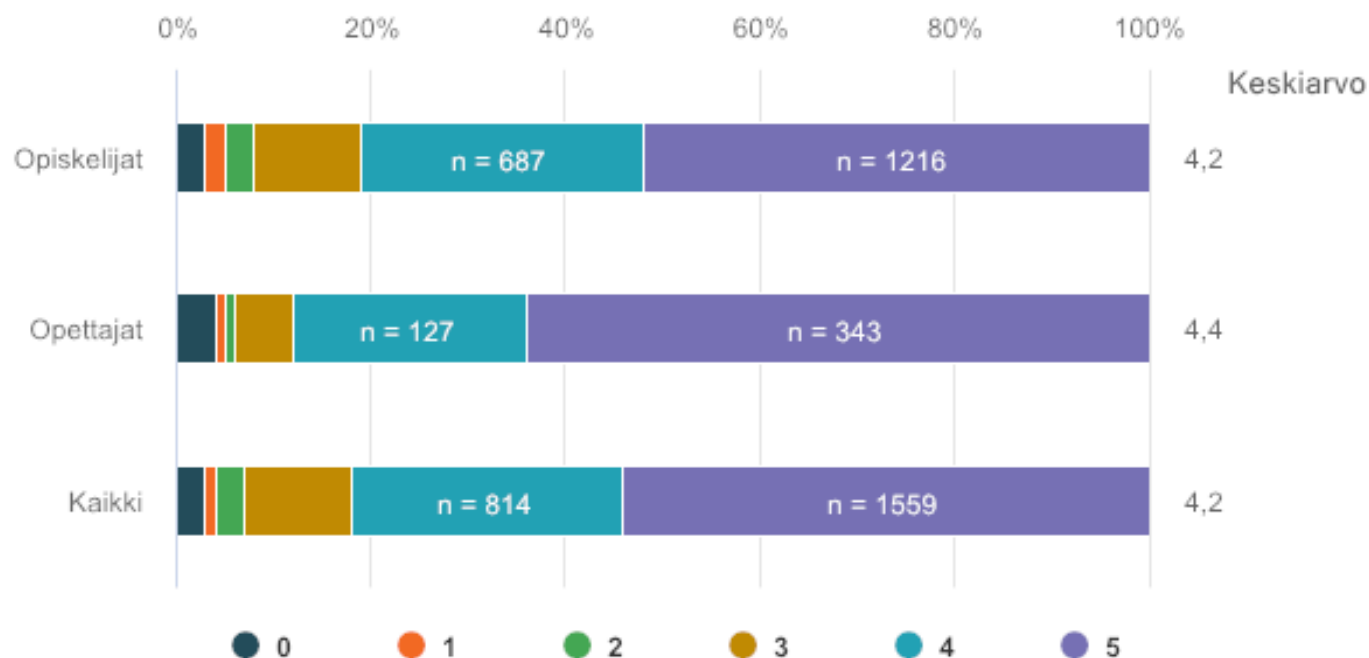
Opintojaksolla käytetty muu teknologia (esim. esitysten kuva, ääni) toimi hyvin.

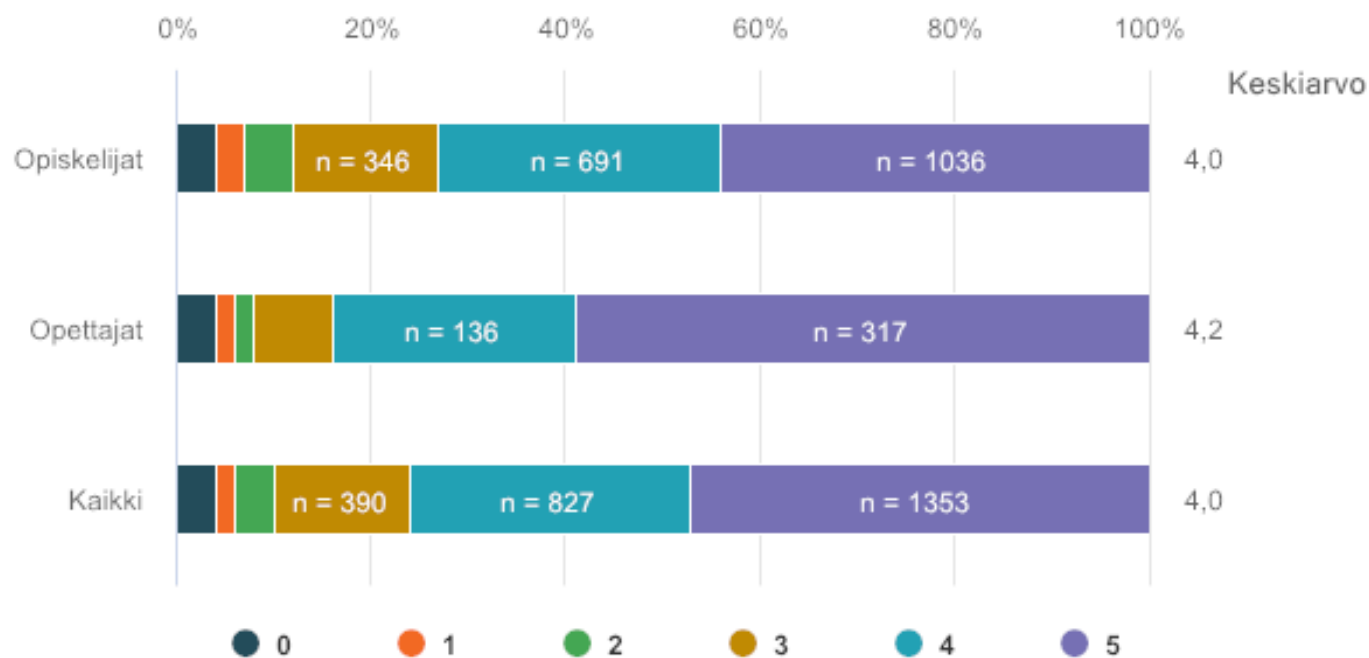
Opettajan tietotekniset valmiudet olivat hyvät.

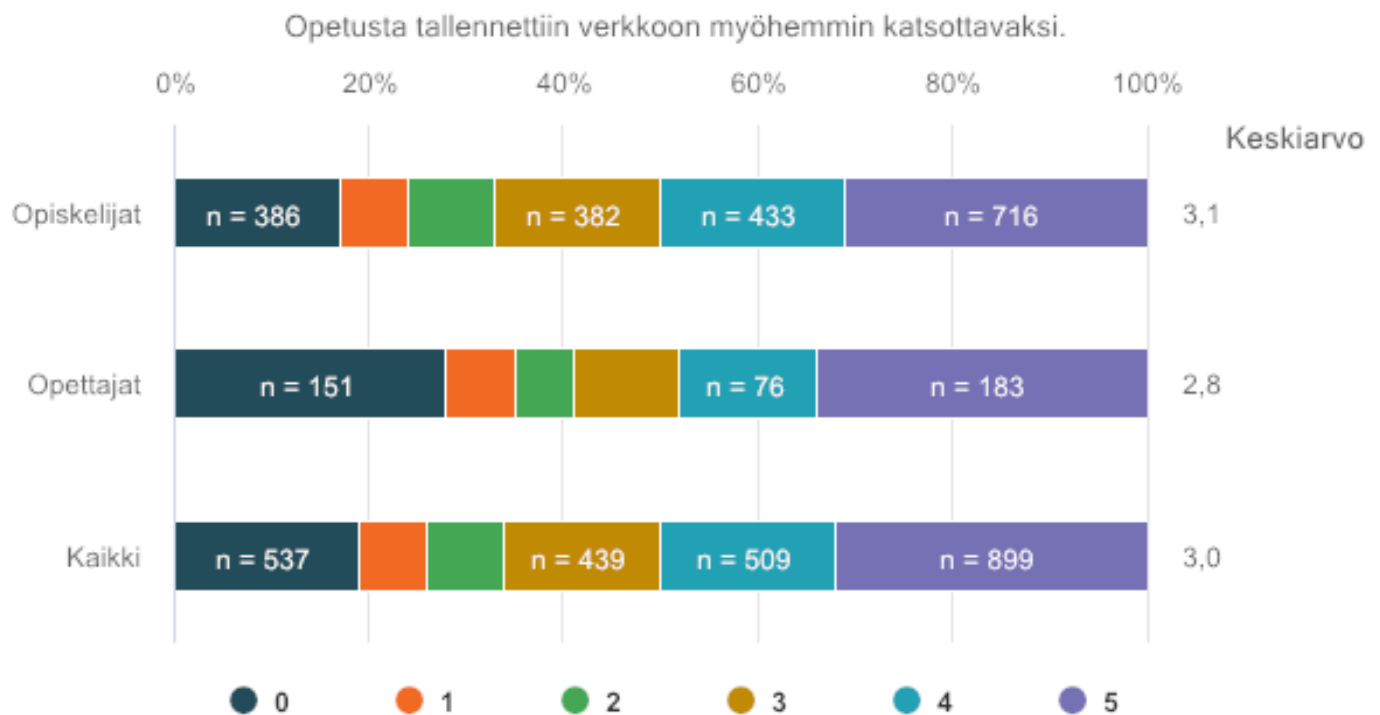

Opetusta pystyi SEURAAMAAN etäyhteyden kautta.

Opetukseen (esim. keskustelut) pystyi myös OSALLISTUMAAN etäyhteyden kautta.

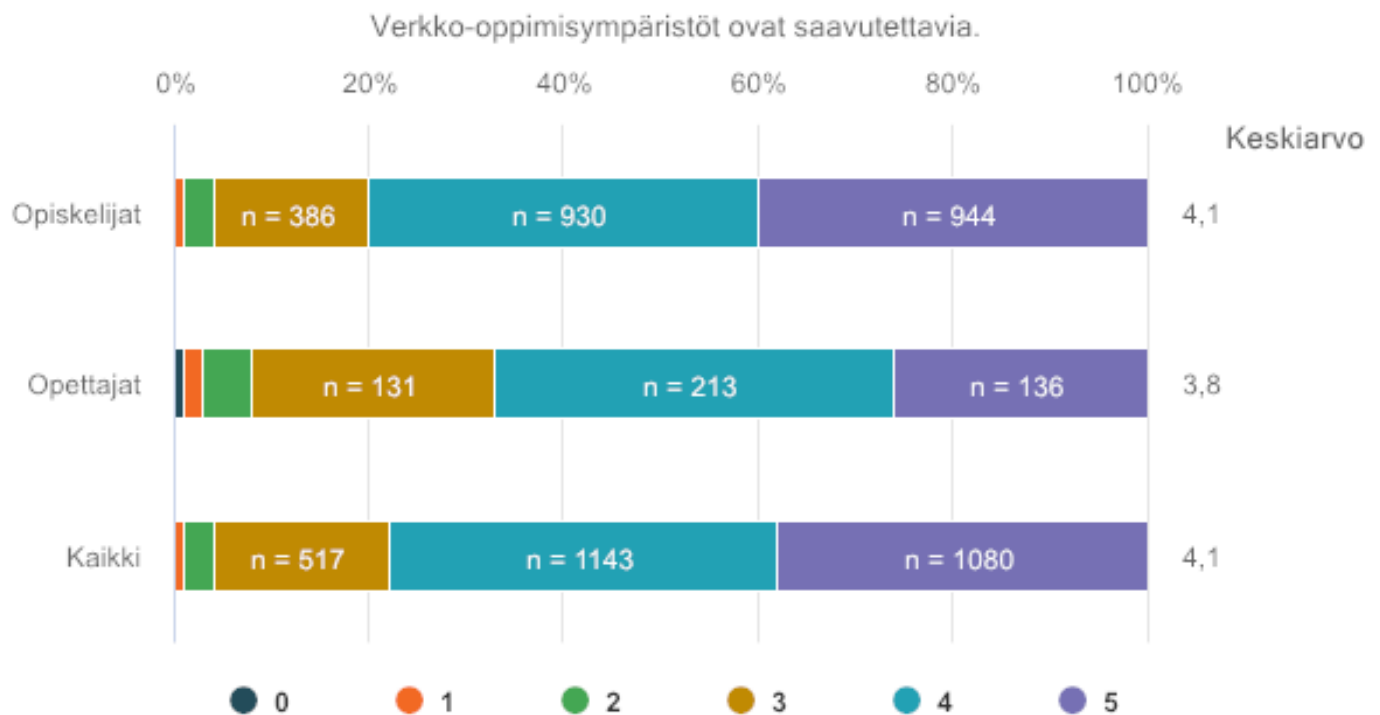

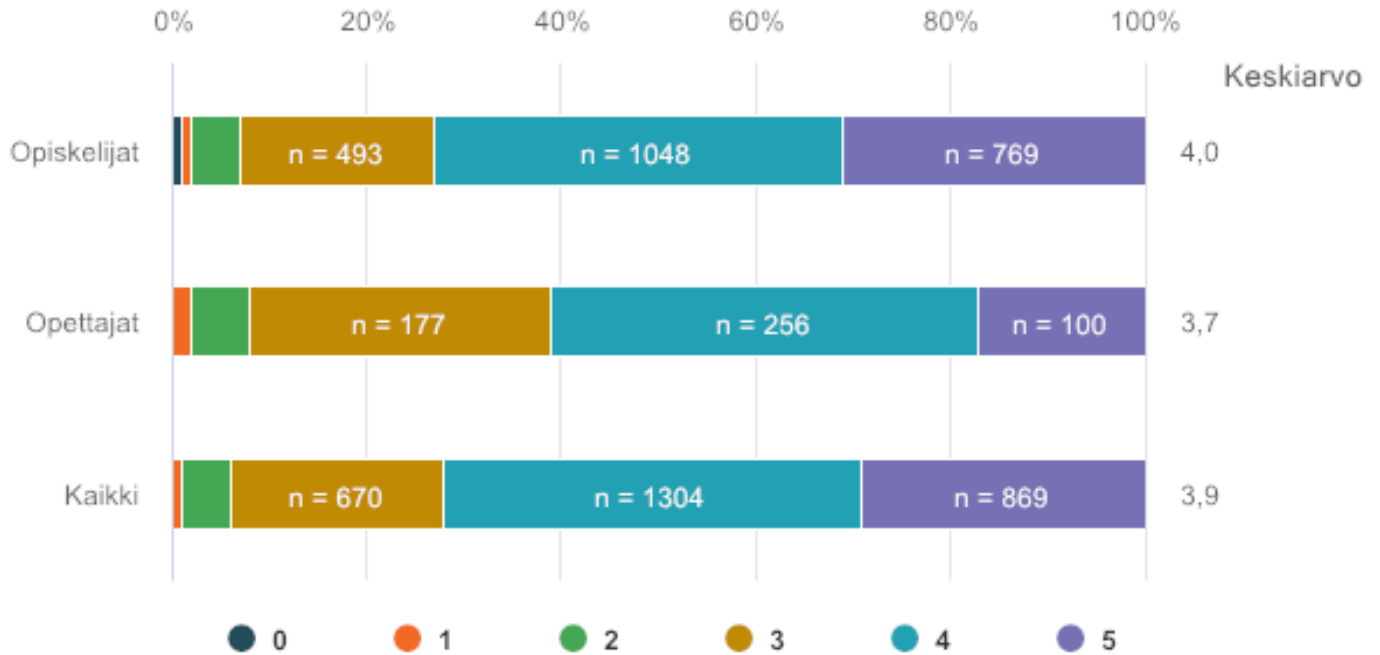
38. Arvioi seuraavia asioita yleisemmin oman pääaineesi/tutkinto-ohjelmasi (opiskelijat) tai oppiaineesi (opettajat) nykytilanteen osalta:

0 = ei toteudu lainkaan, 1 = välttävästi, 2 = tyydyttävästi, 3 = hyvin, 4 = kiitettävästi, 5 = erinomaisesti (EOS = ei sovellu/en osaa sanoa)

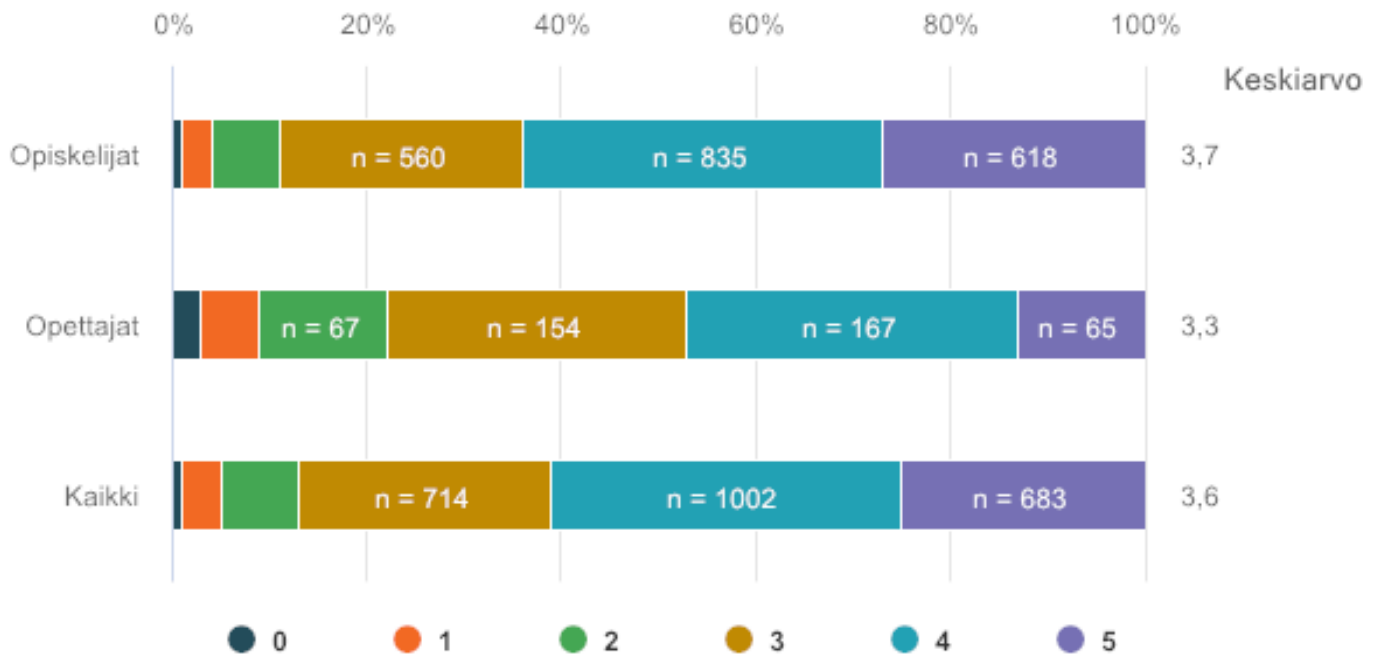
Vastaajien määrä: 3101

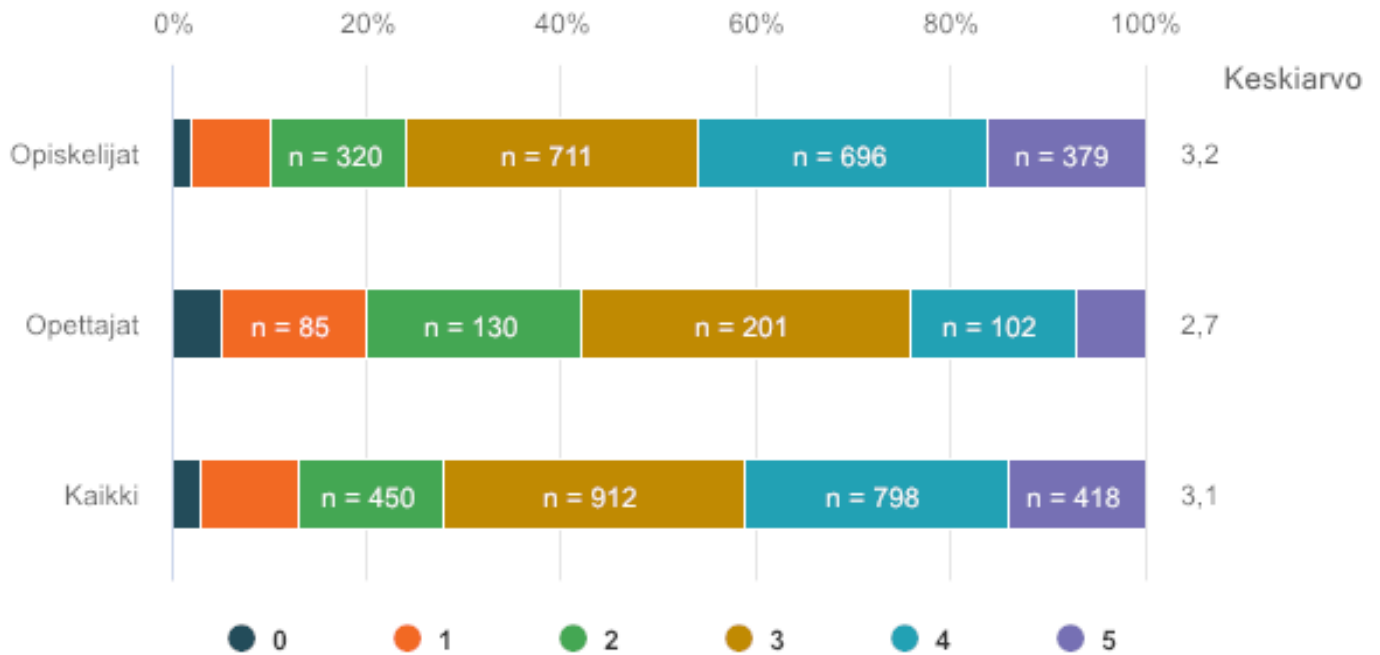
Verkko-oppimisympäristöt ovat helppokäyttöisiä.

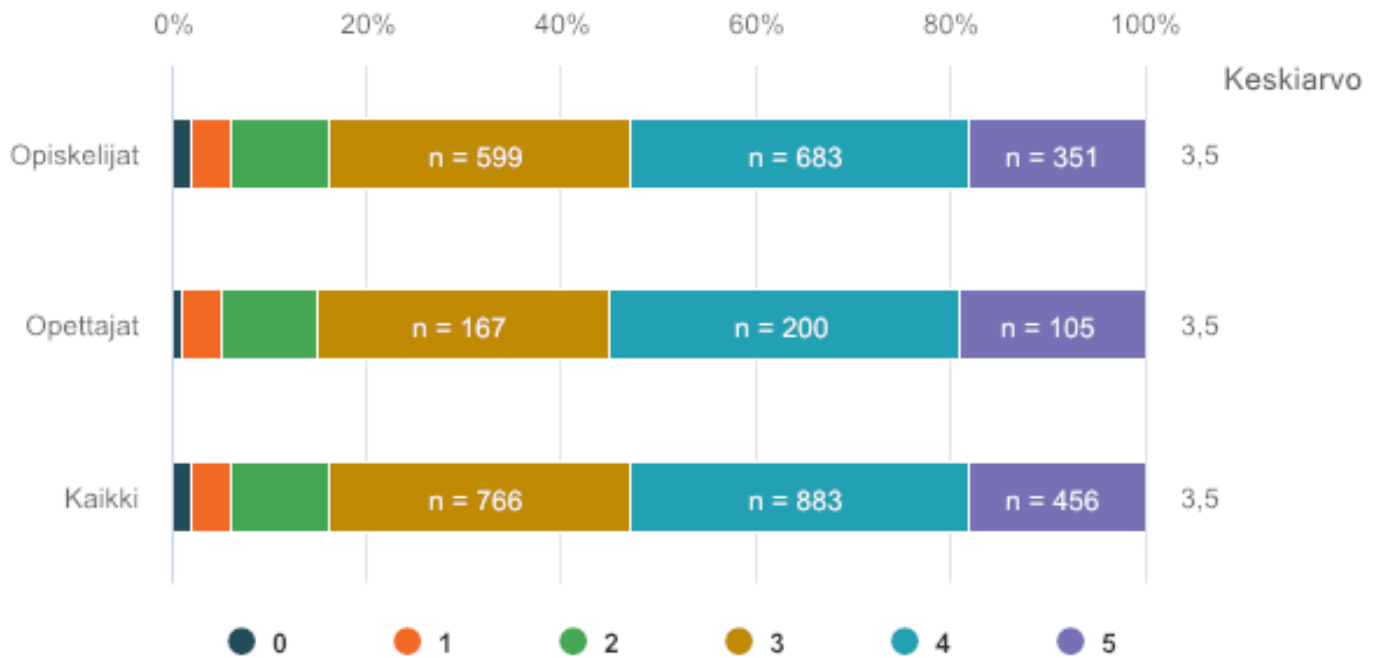
Korkeakoulun verkkosivut (mm. intra) ovat saavutettavia.

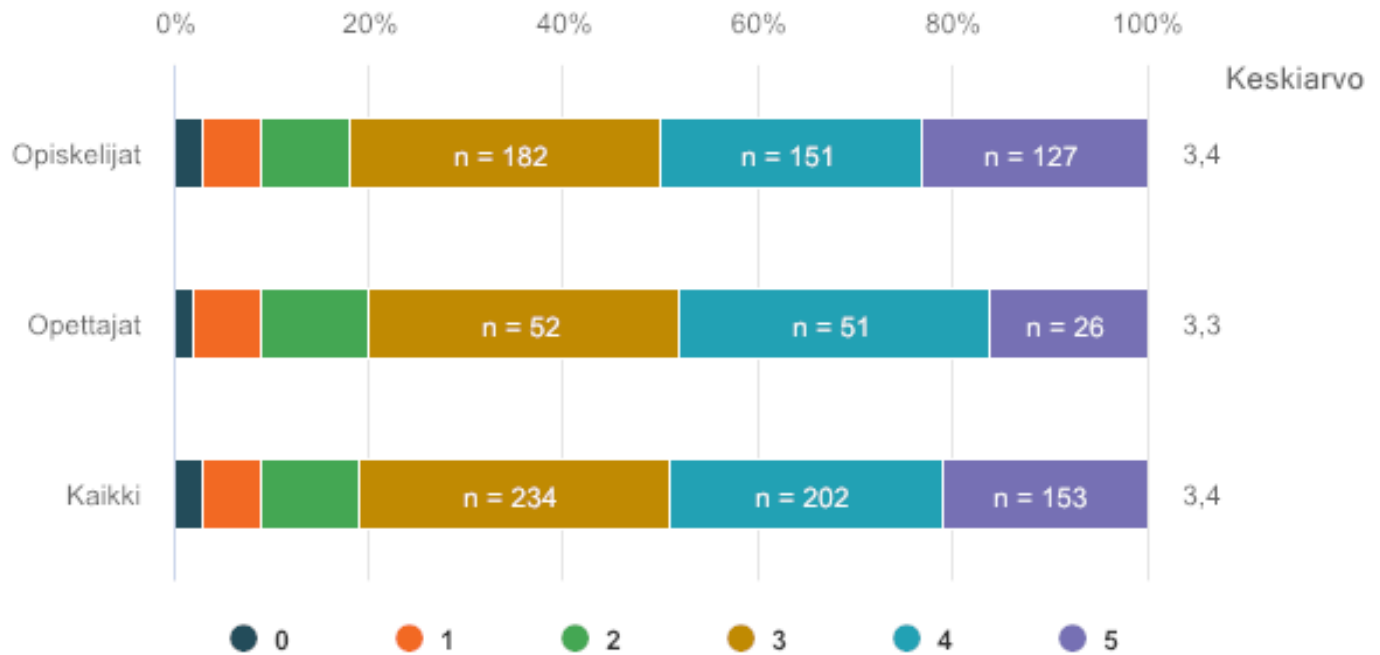
Korkeakoulun verkkosivut (mm. intra) ovat helppokäyttöisiä.

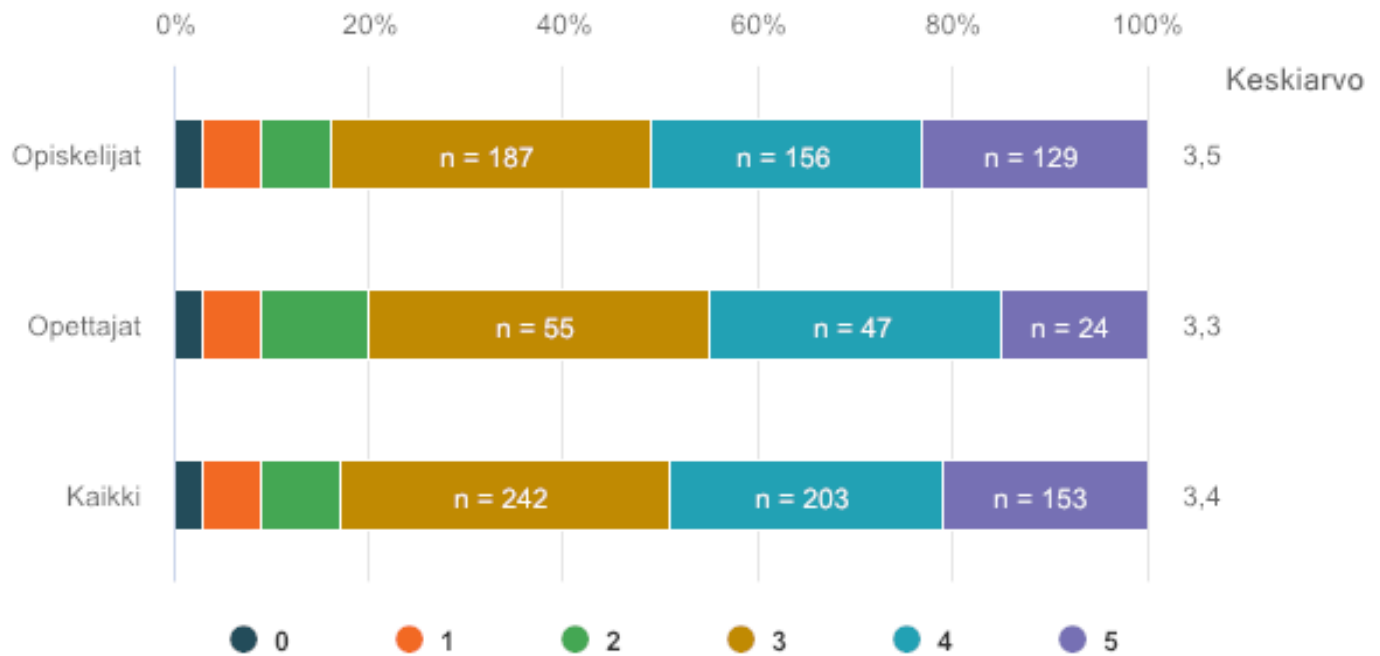
Verkko-oppimisympäristöjen ja -materiaalien käyttöön on tarjolla tukea.

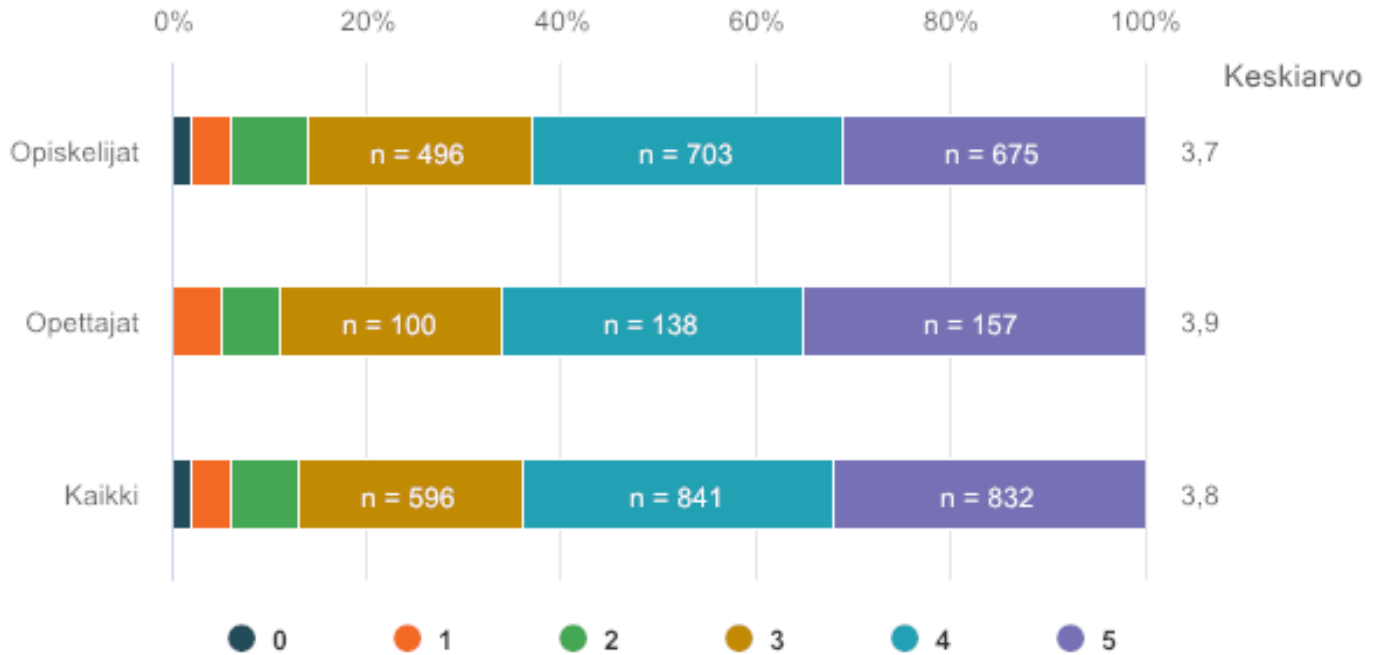
Verkkosivut mahdollistavat avustavan teknologian käytön (mm. ruudunlukija)

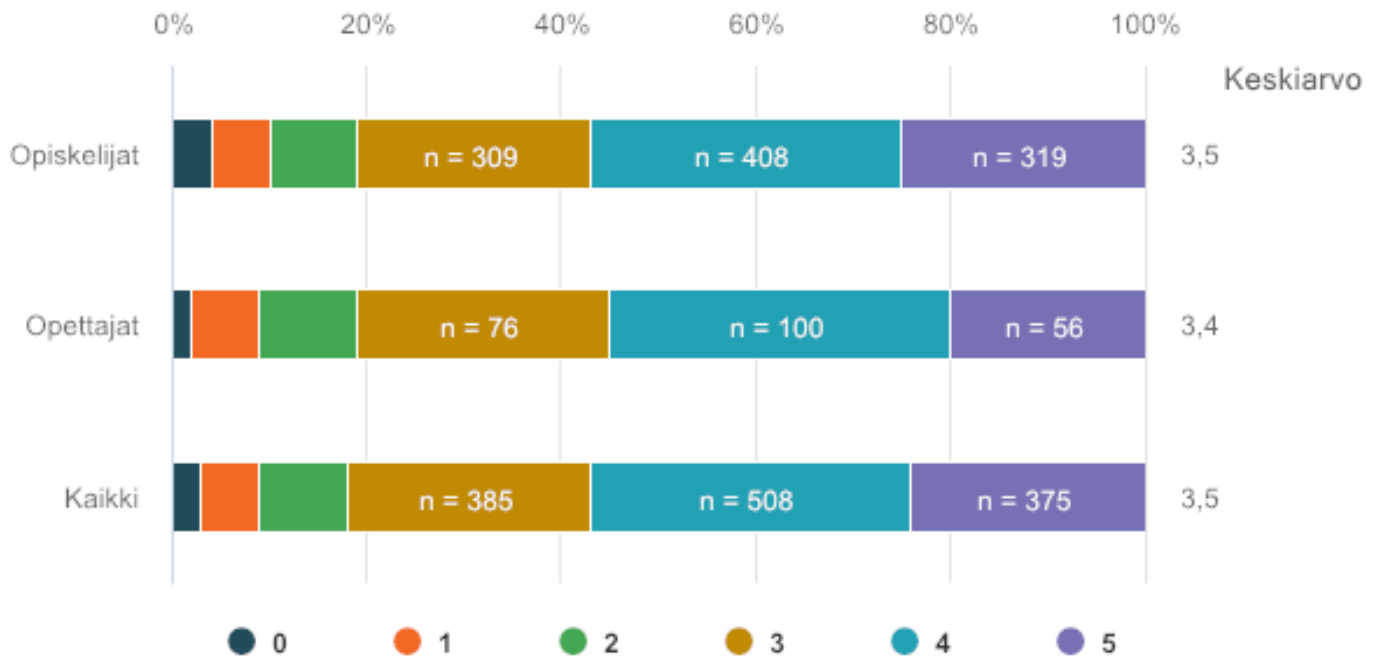
Sähköiset materiaalit mahdollistavat avustavan teknologian käytön (mm. ruudunlukija).

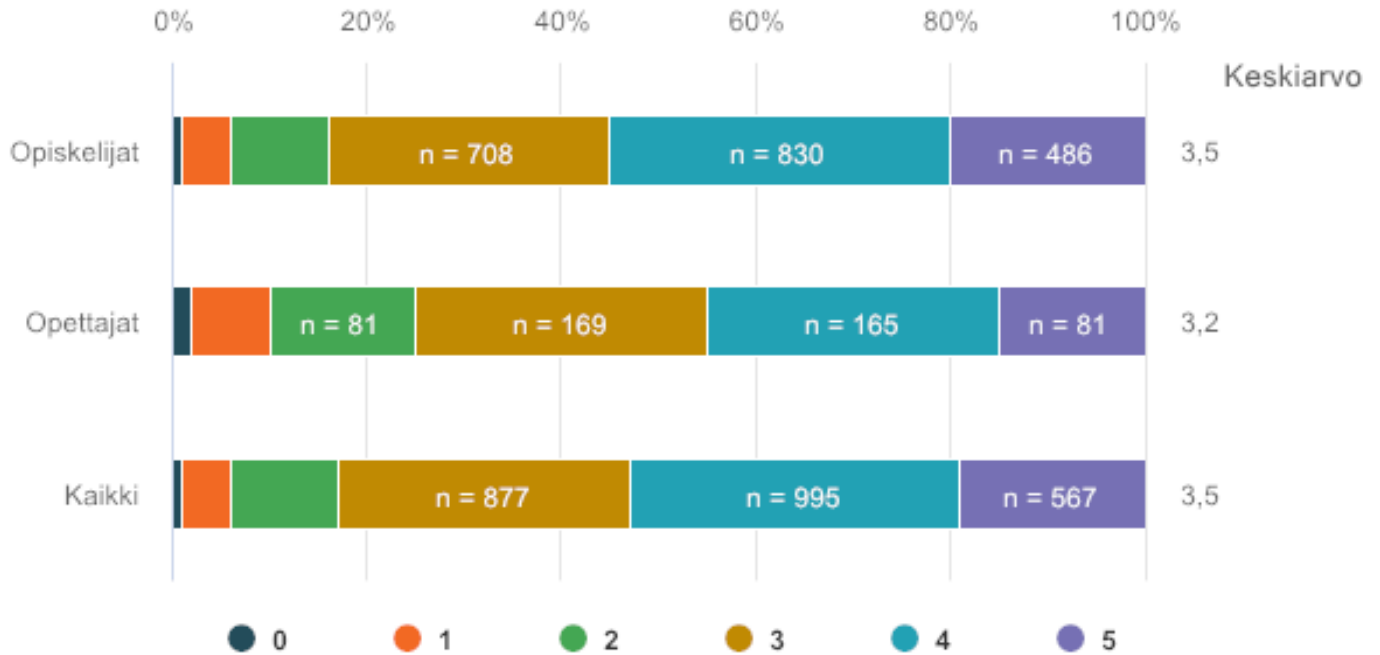
Verkkokursseja on tarjolla riittävästi.

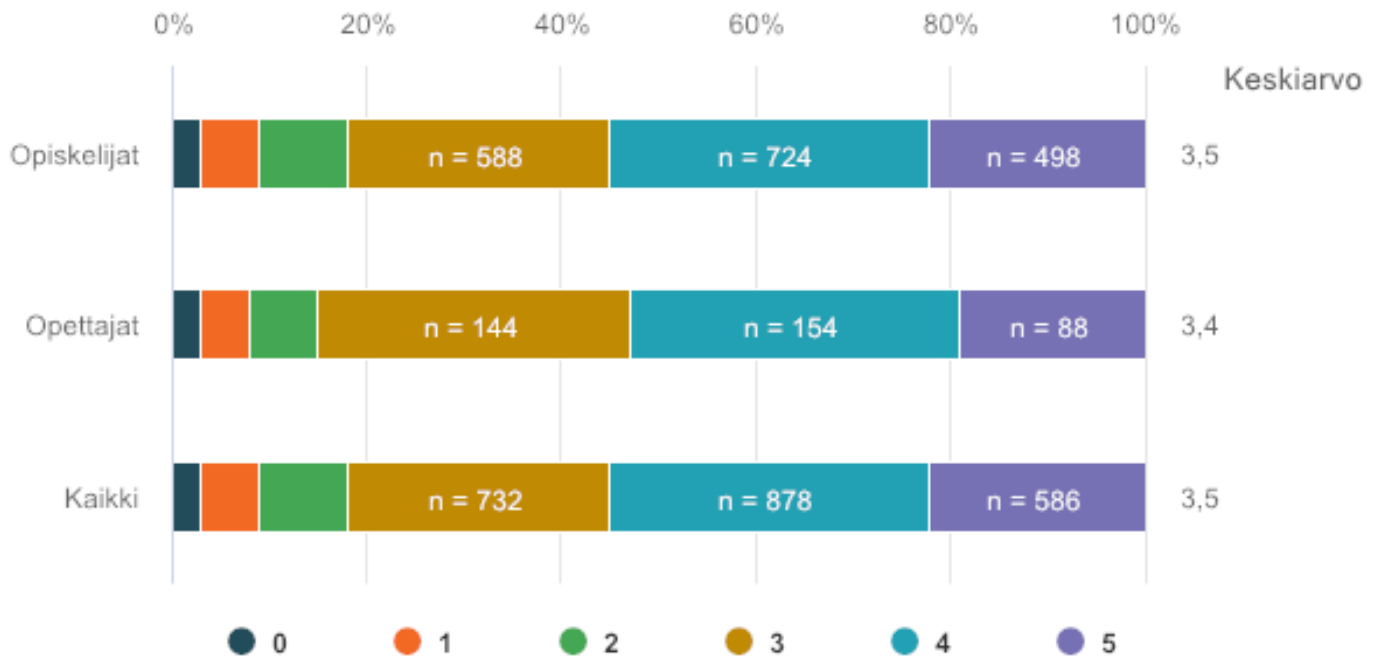
Tietokoneita on riittävästi esim. kirjastossa tai atk-luokissa opiskelijoiden käyttöön.

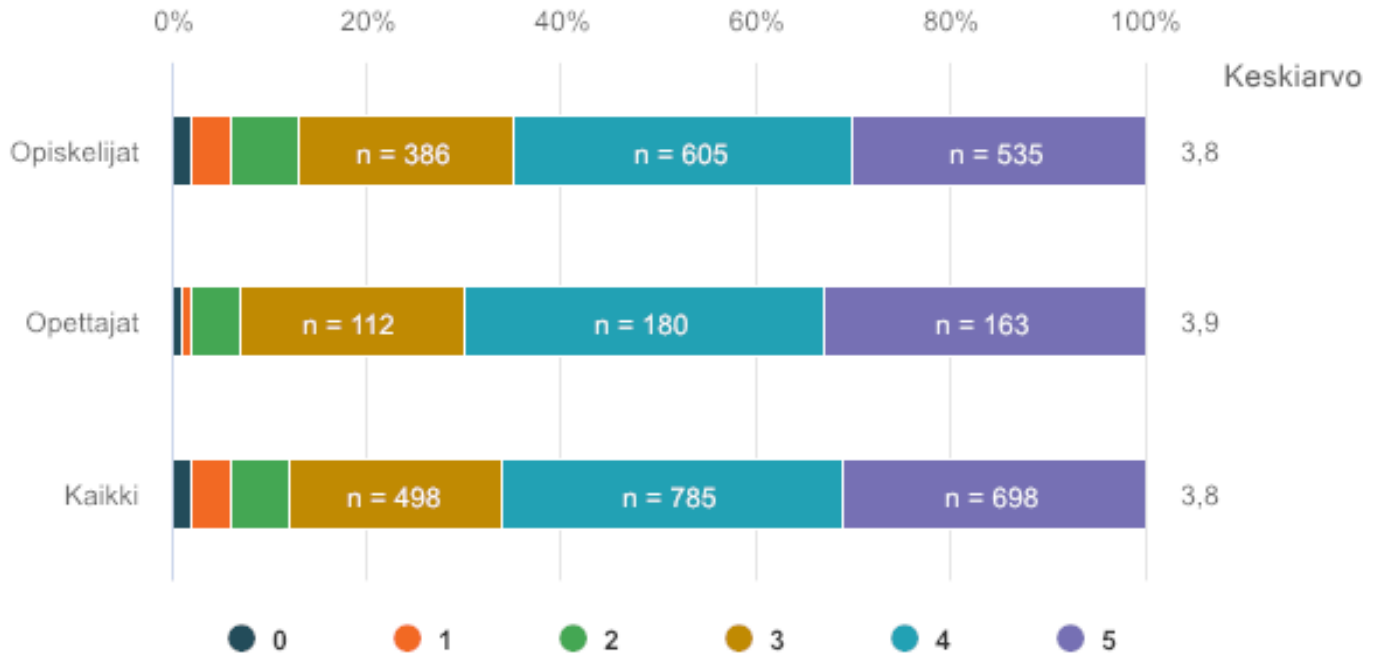
Opetukseen ja opiskeluun liittyvät tiedot löytyvät helposti verkosta.

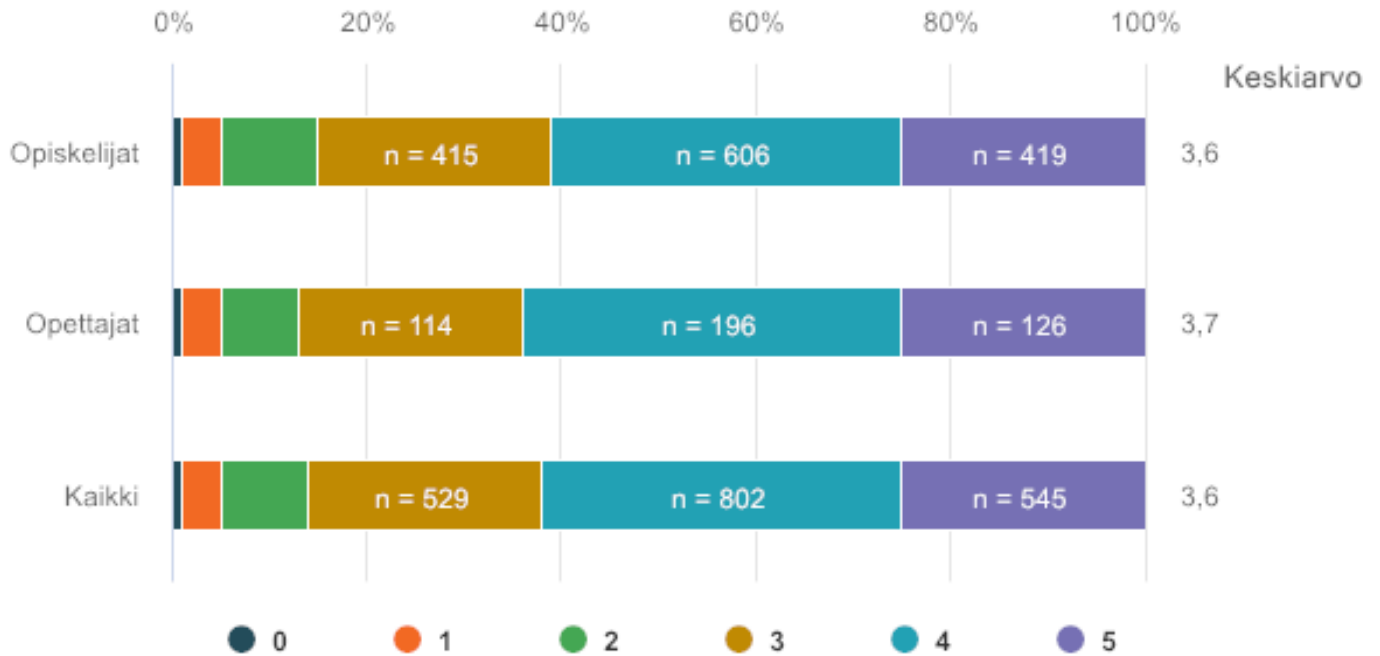
Opinnoissa tarvittavat tietotekniset laitteet ja ohjelmat on kerrottu etukäteen.

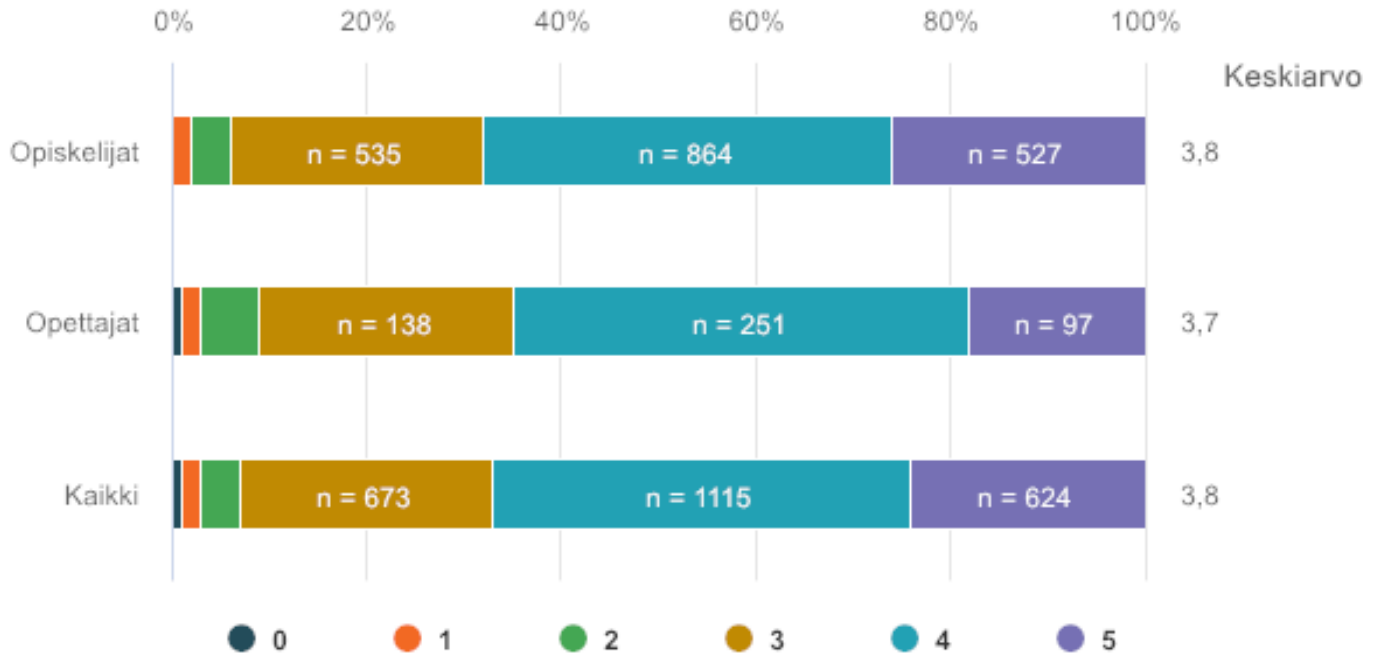
Langattomaan verkkoon on helppo päästä.

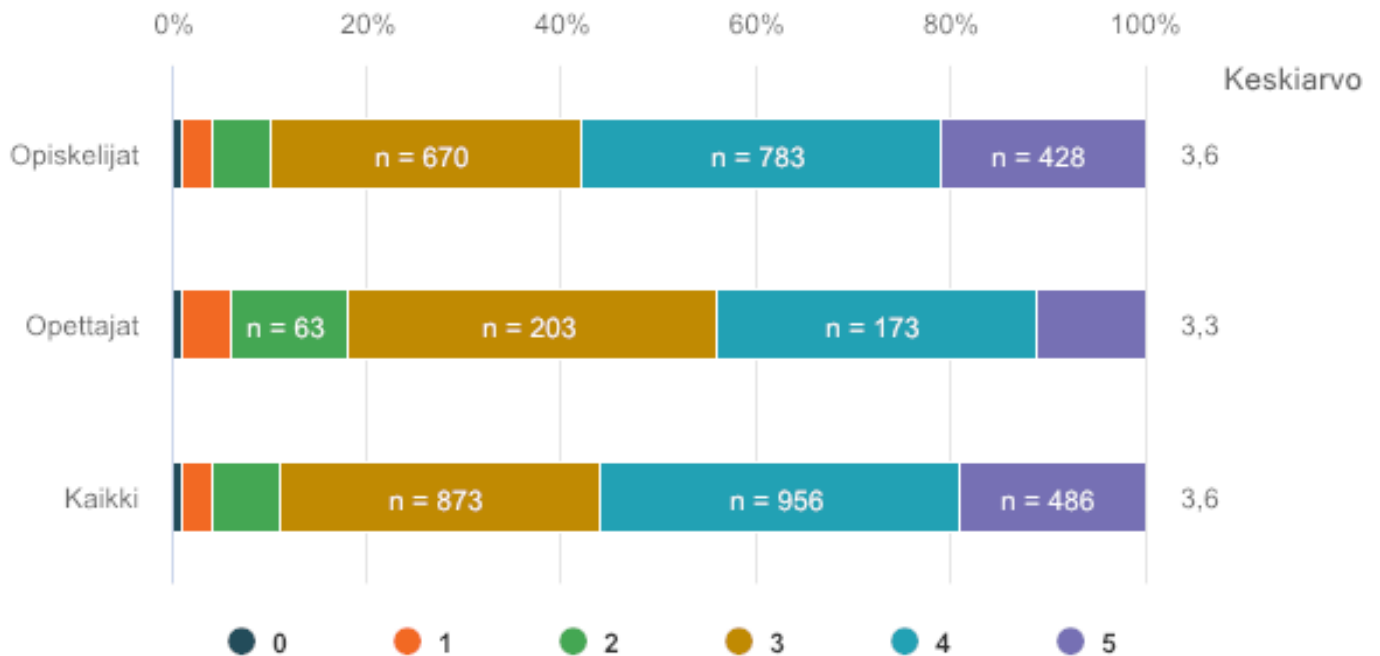
Langaton verkko toimii hyvin.

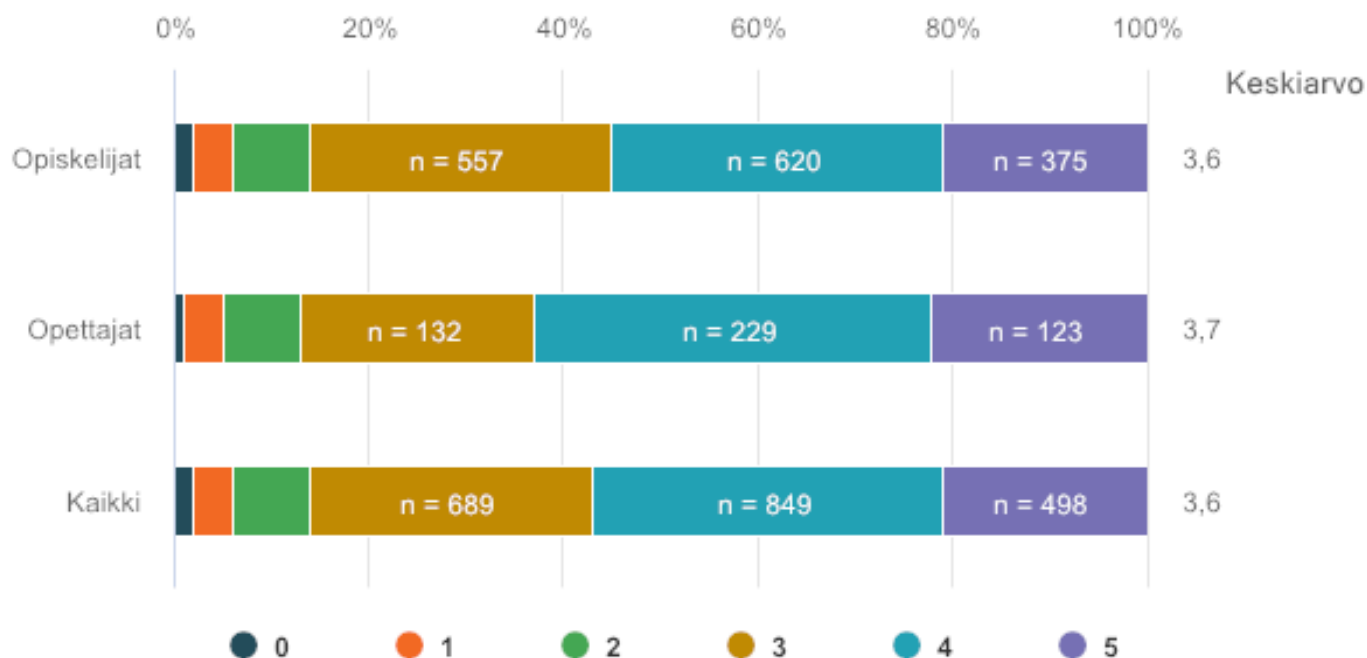
Opetuksessa ja opiskelussa tarvittava keskeinen teknologia on hyvin saatavilla.

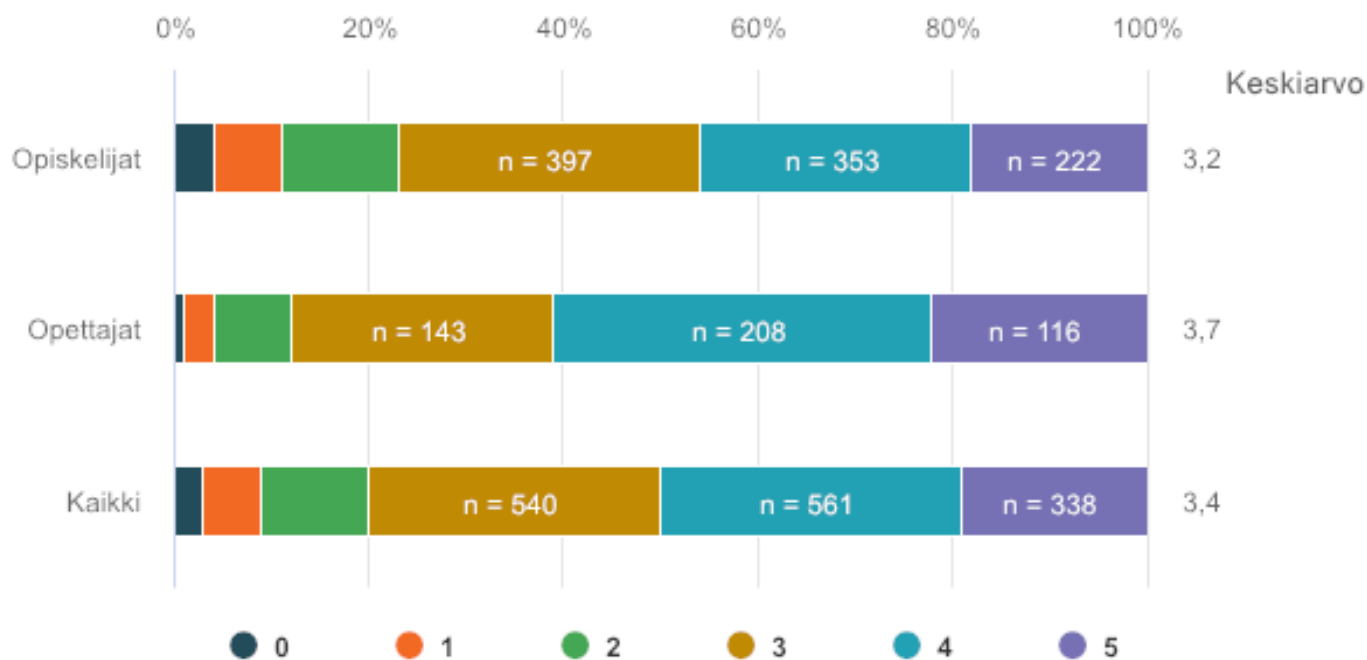
Opetuksessa ja opiskelussa tarvittavan teknologian käytön ohjeet ovat selkeitä.

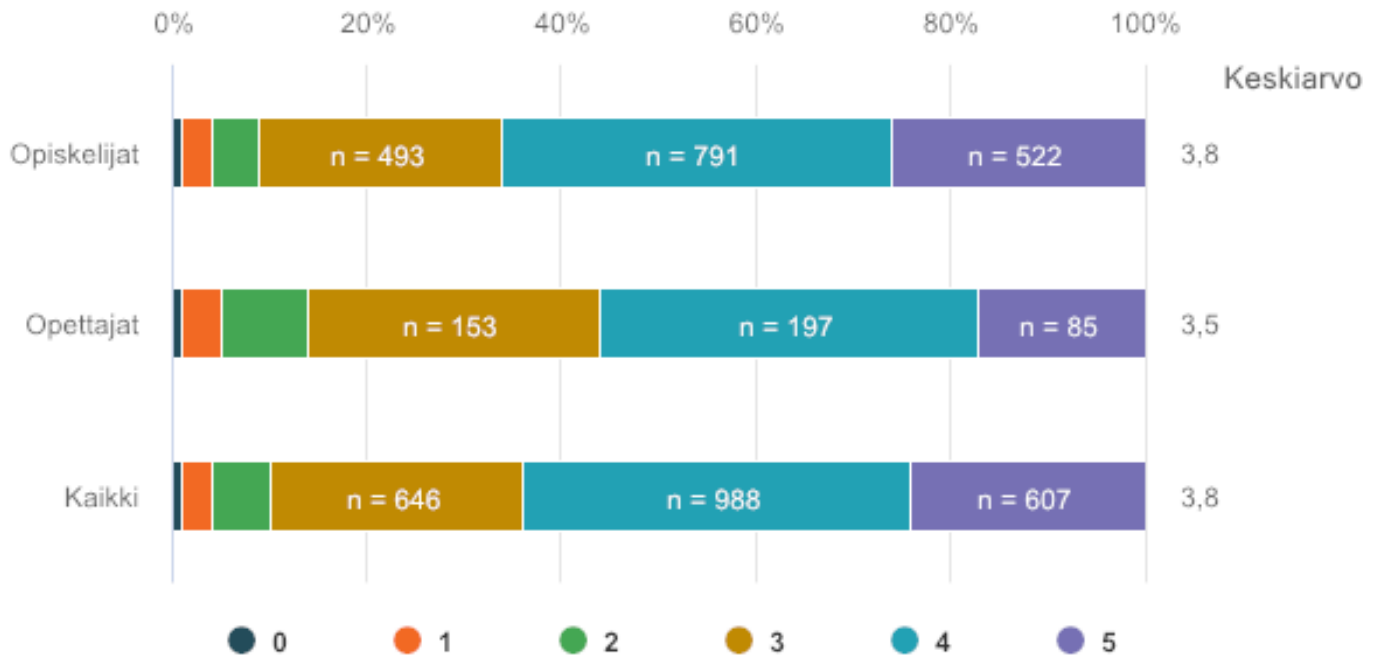
Opetuksessa ja opiskelussa tarvittavan teknologian käyttöön on saatavilla tukea.

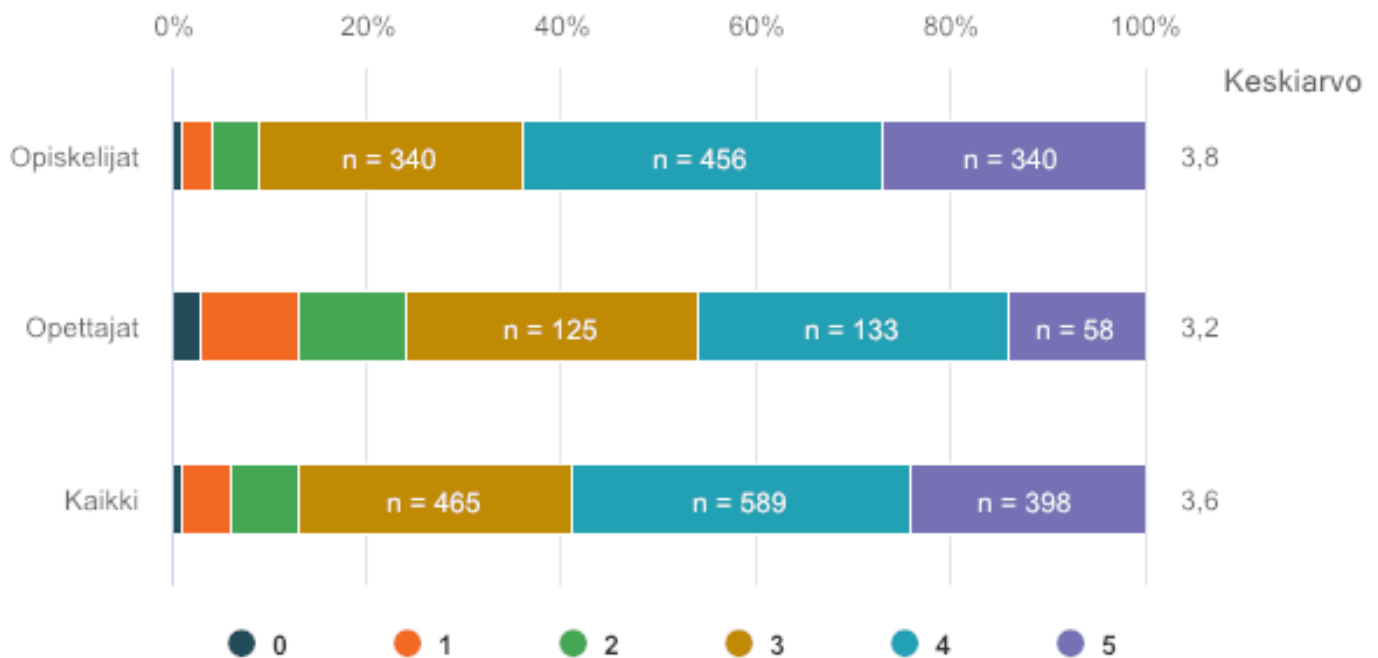
Opetuksessa ja opiskelussa tarvittavan teknologian käyttöön on saatavilla koulutusta.

Opetuksessa ja opiskelussa käytettävät laitteet ja ohjelmistot ovat yhteensopivia.

Opintohallinnossa ja opetuksessa käytettävät ohjelmistot ovat yhteensopivia.

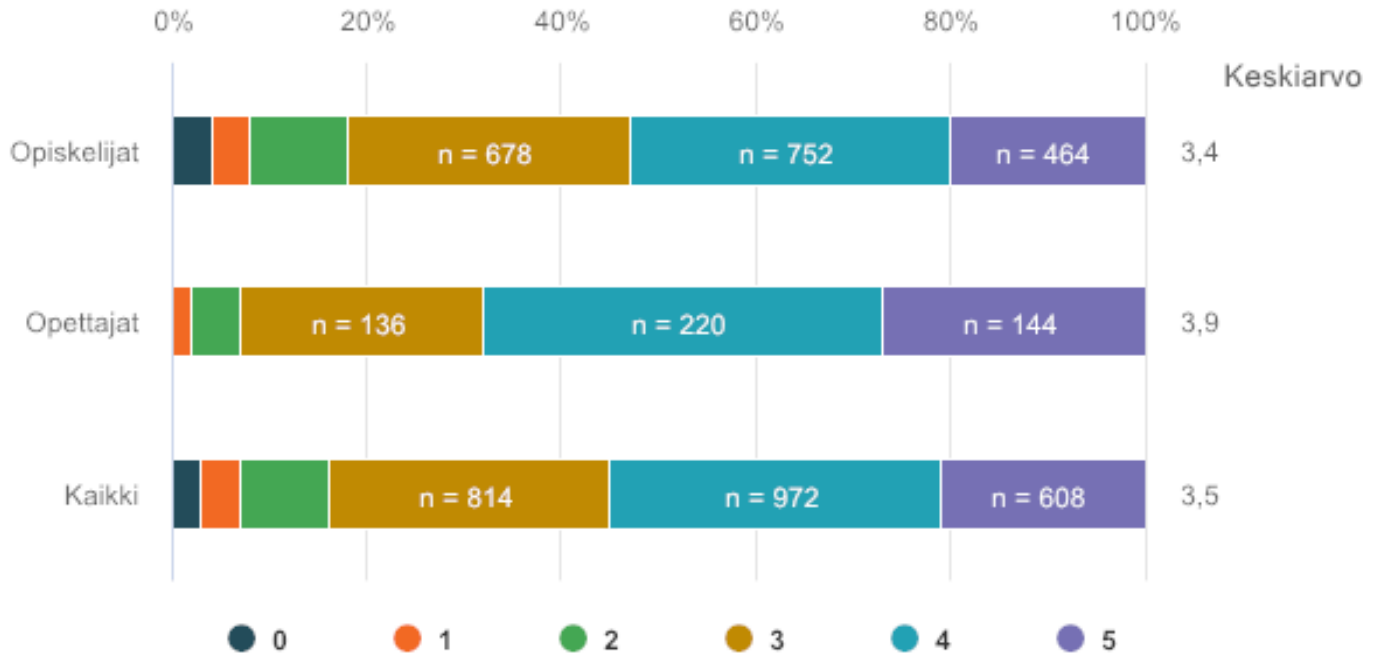

39. Arvioi seuraavia asioita edellä kuvaamasi syksyn 2020 aikana suorittamasi (opiskelijat) tai opettamasi (opettajat) opintojakson osalta

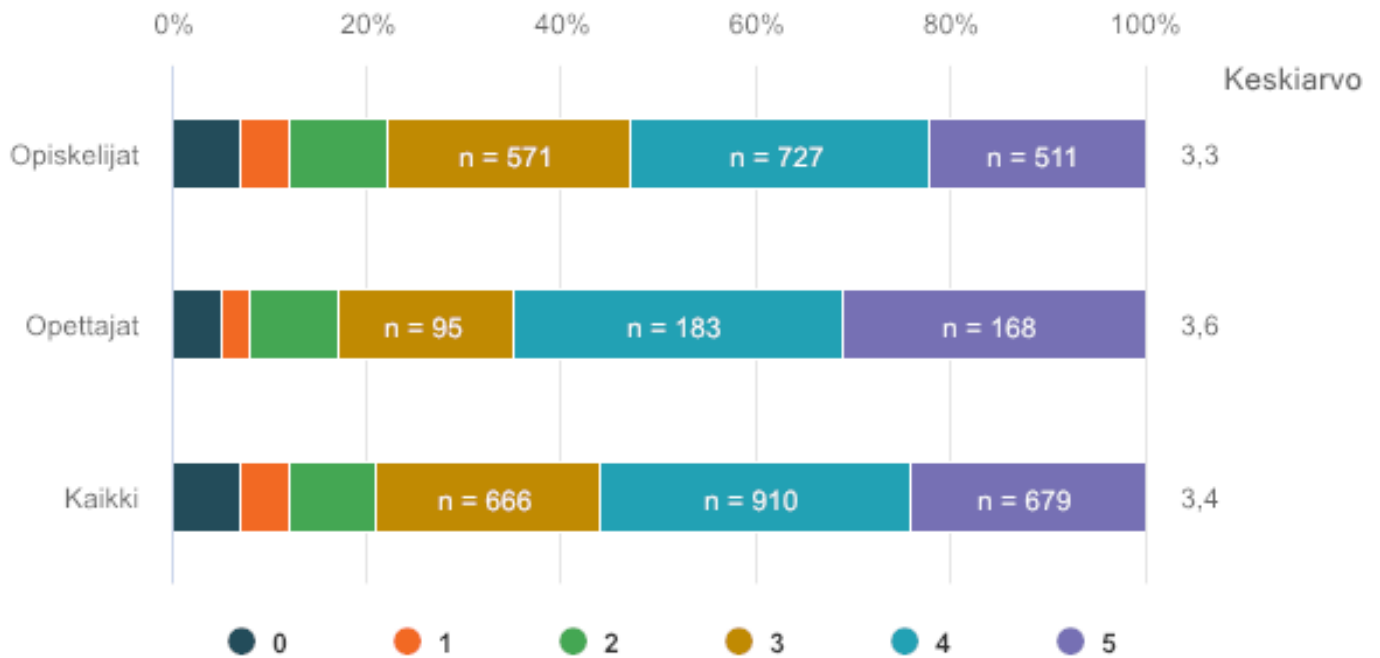
0 = ei toteutunut lainkaan, 1 = välttävästi, 2 = tyydyttävästi, 3 = hyvin, 4 = kiitettävästi, 5 = erinomaisesti (EOS = ei soveltu/en osaa sanoa)

Vastaajien määrä: 3047

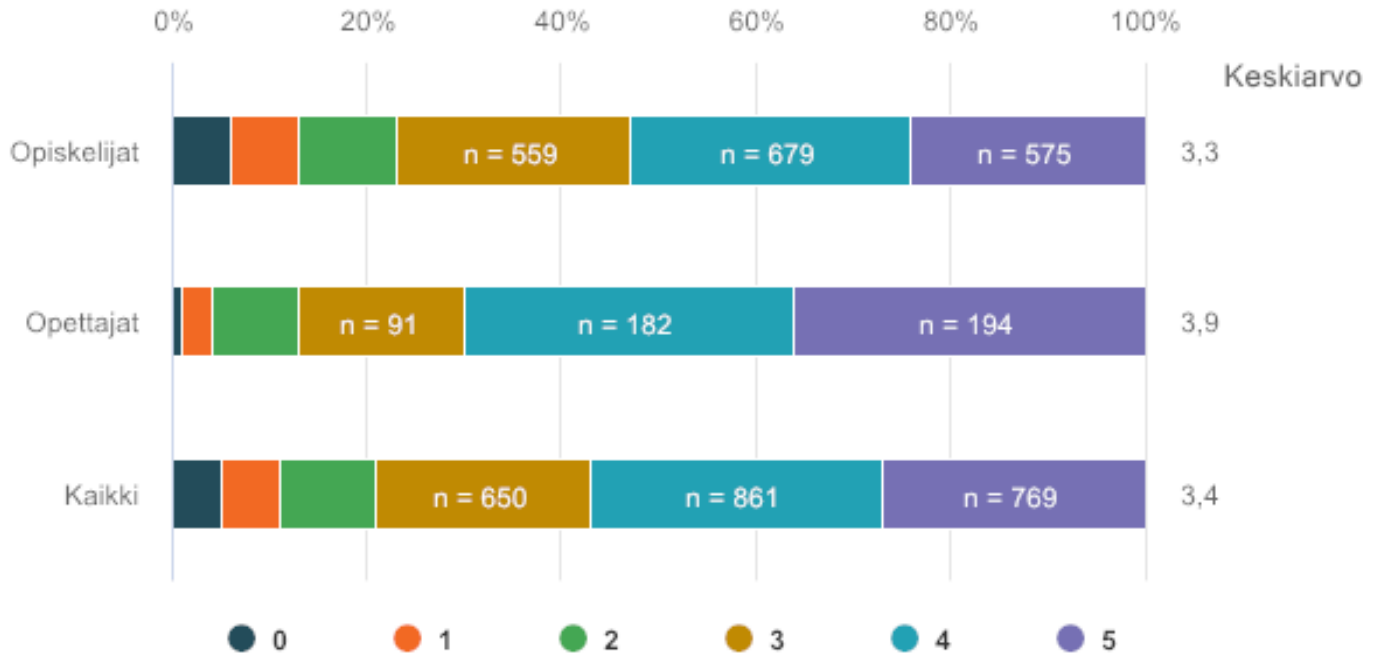
Opetuksessa käytettiin oppimista tukevia vuorovaikutuksen tapoja.

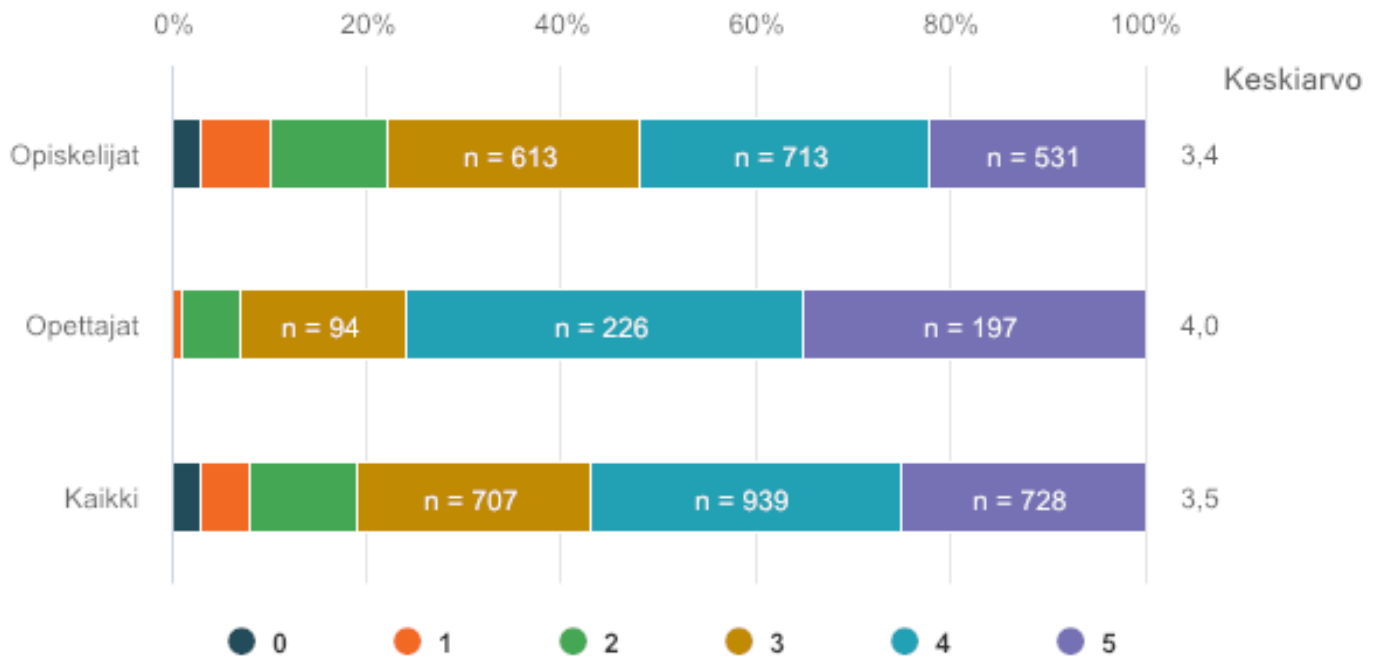
Opetustilanteissa käytettiin oppimista tukevia ryhmäkeskusteluja.

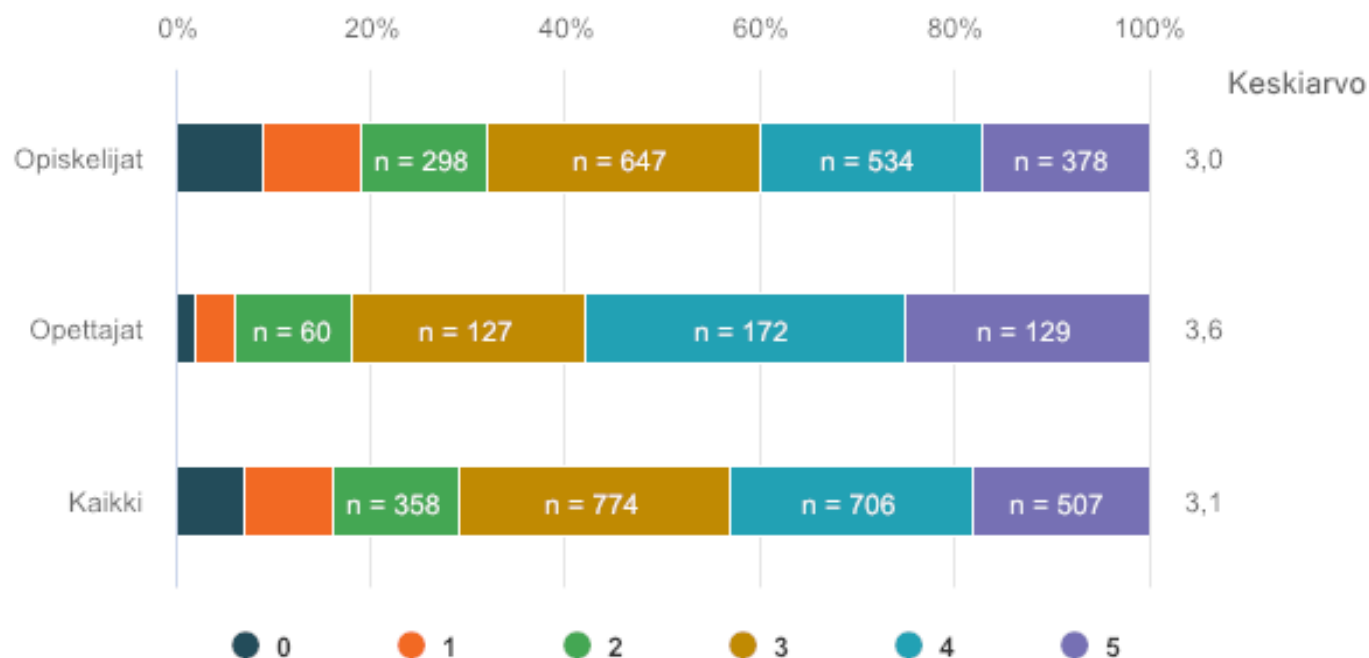
Opintojaksolla oli vuorovaikutusta muiden opiskelijoiden kanssa.

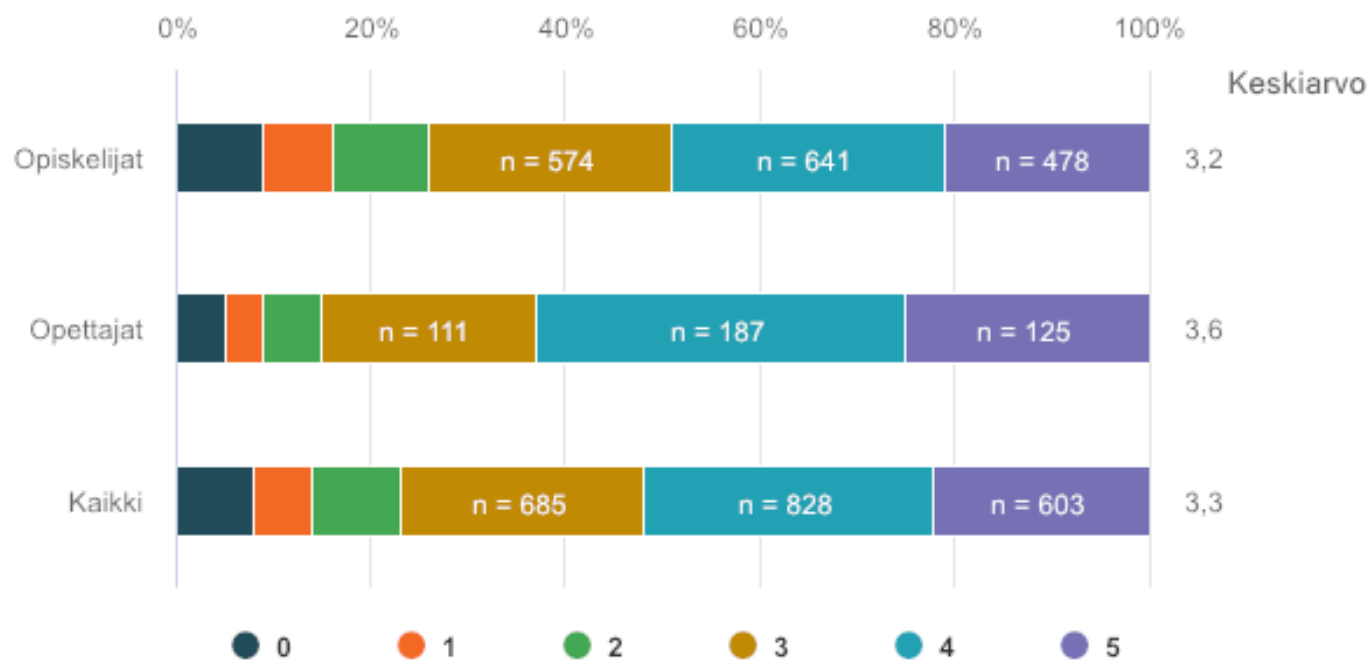
Opintojaksolla oli vuorovaikutusta opettajan kanssa.

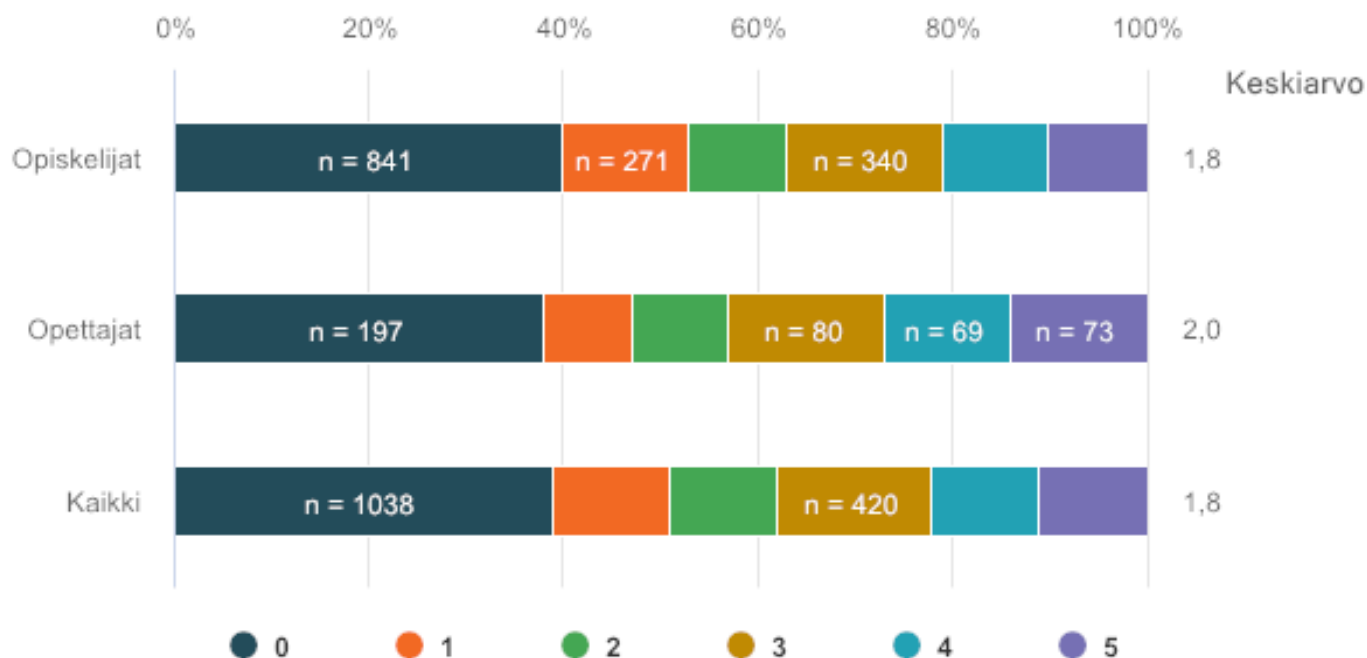
Työskentelytavat tukivat yhteisöllisyyttä.

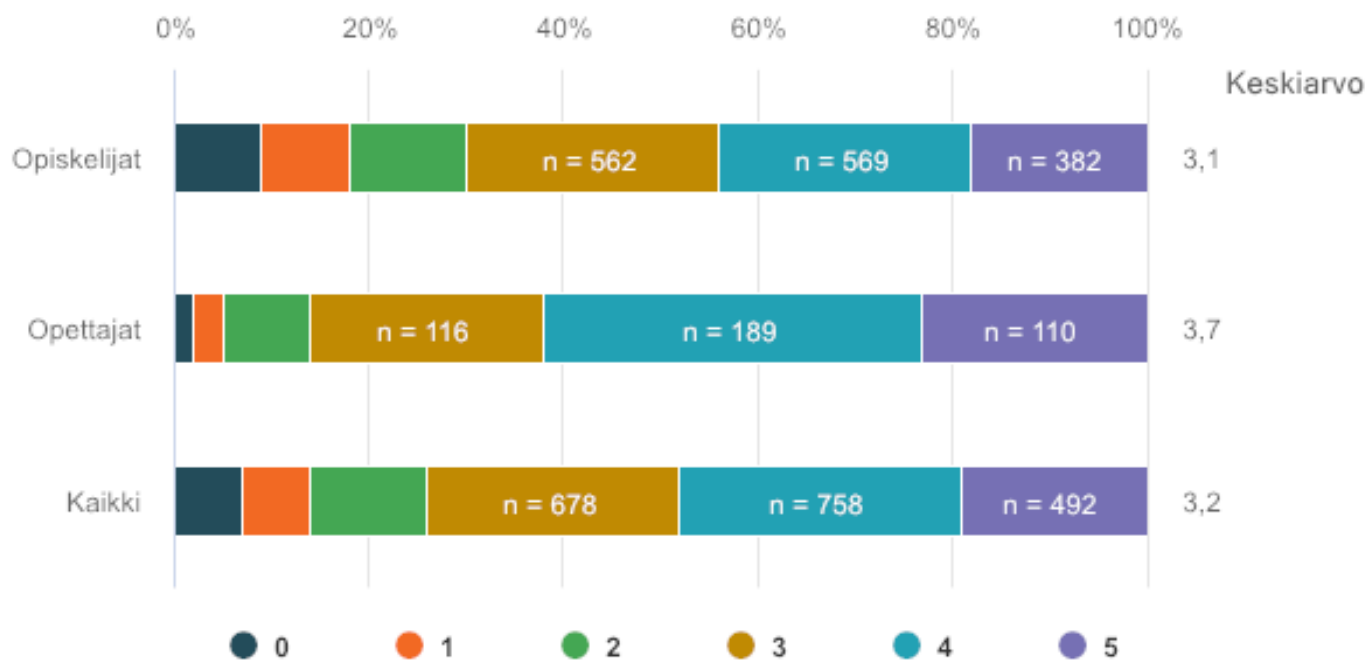
Opintojaksolla opiskeltiin sopivassa määrin ryhmissä.

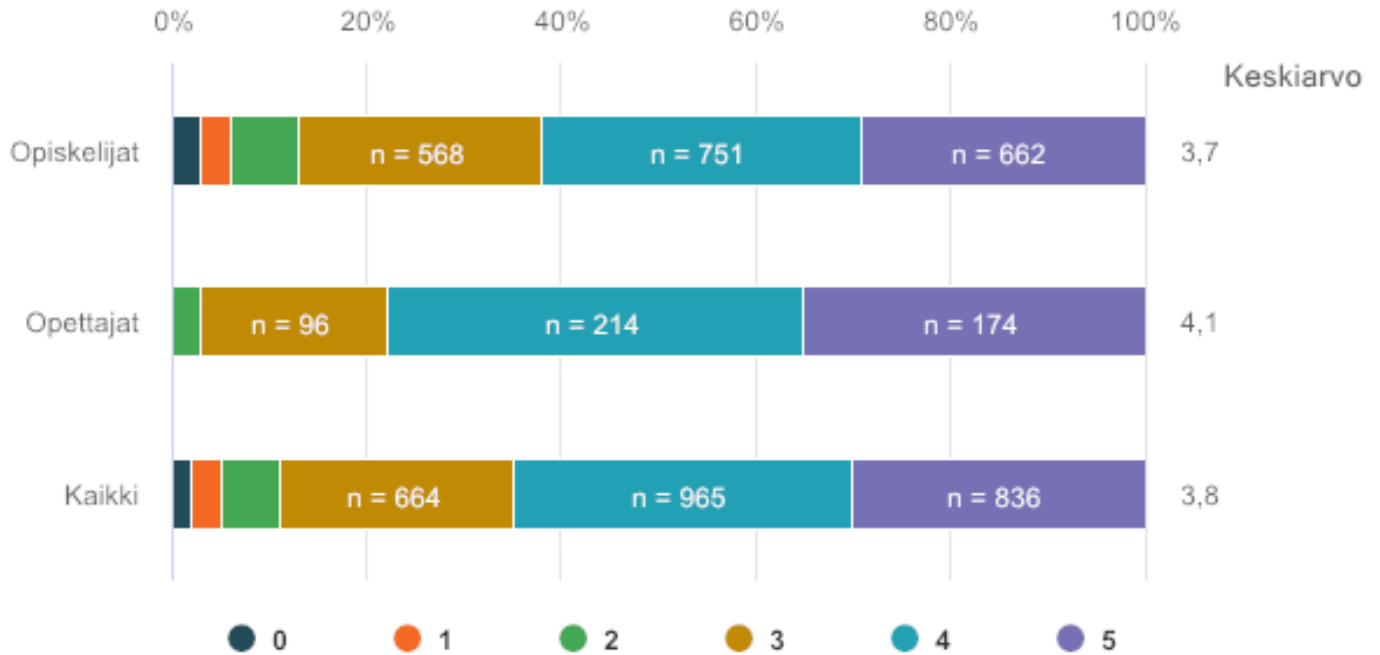
Opiskelijalla oli mahdollisuus valita yksilö- tai ryhmäsuoritustapa.

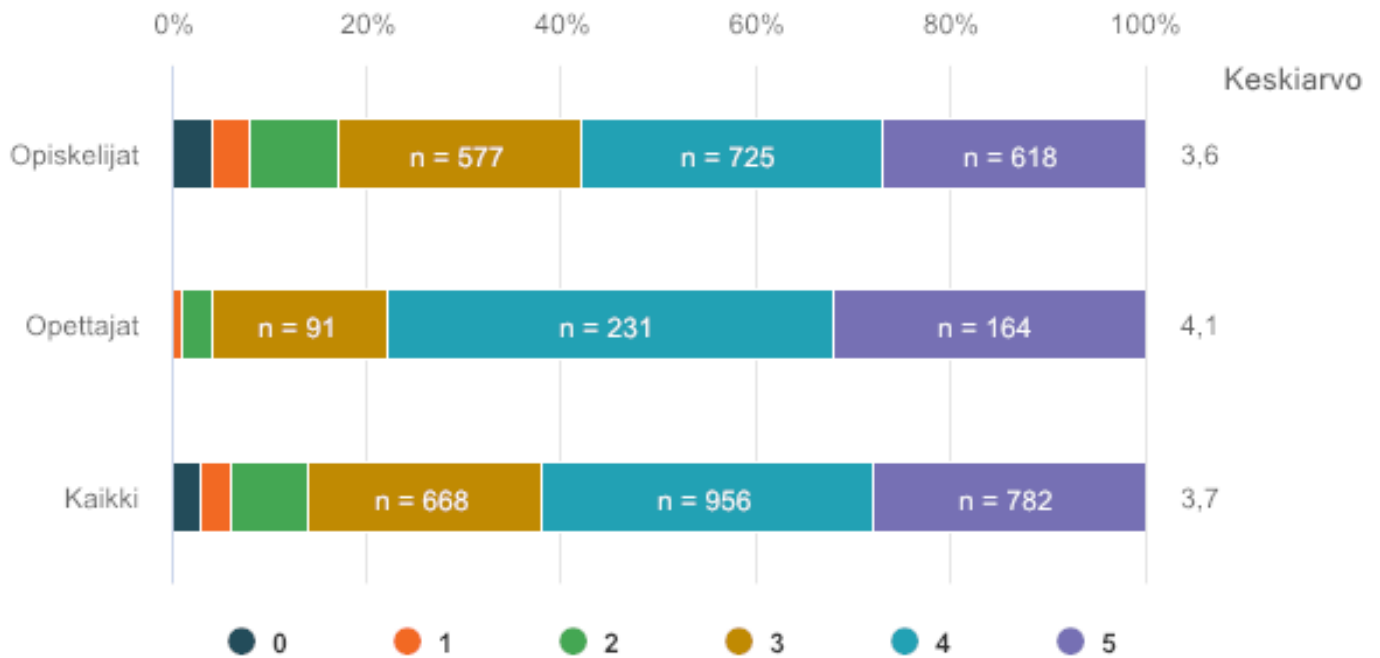
Opiskelutilanteissa oli saatavissa vertaistukea.

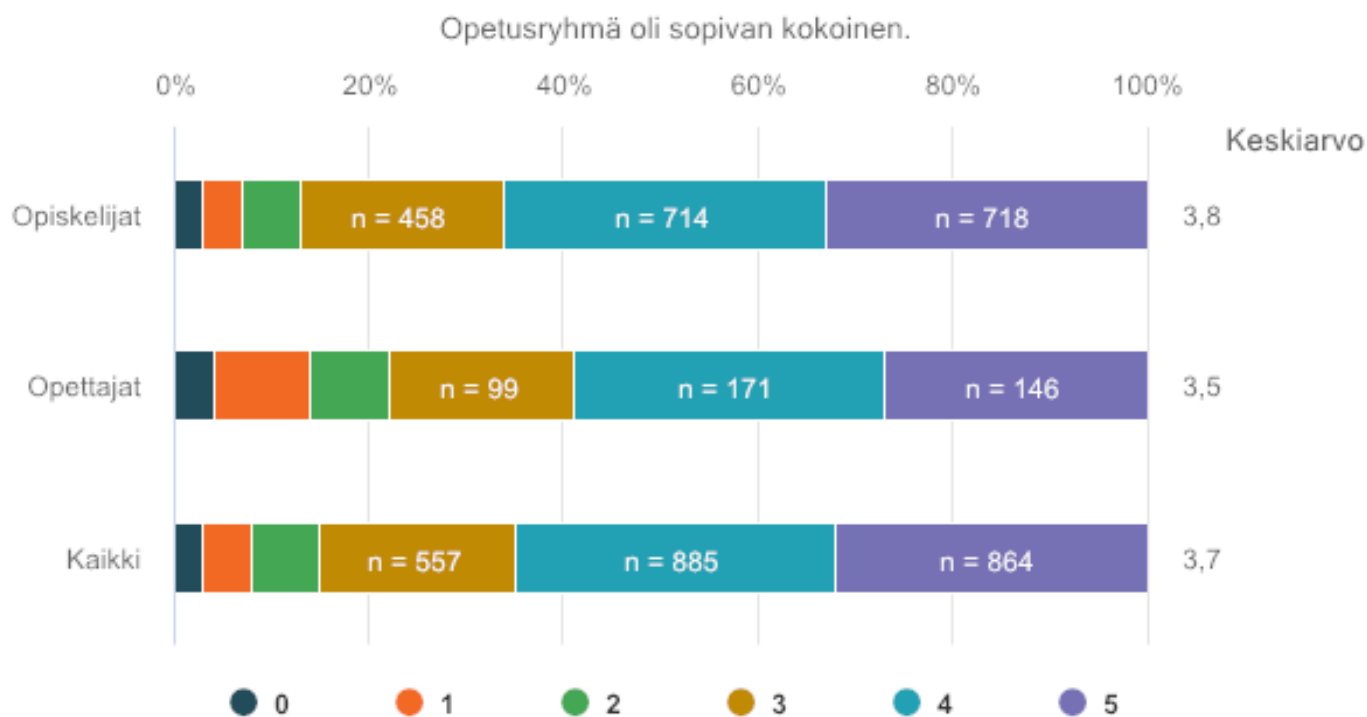
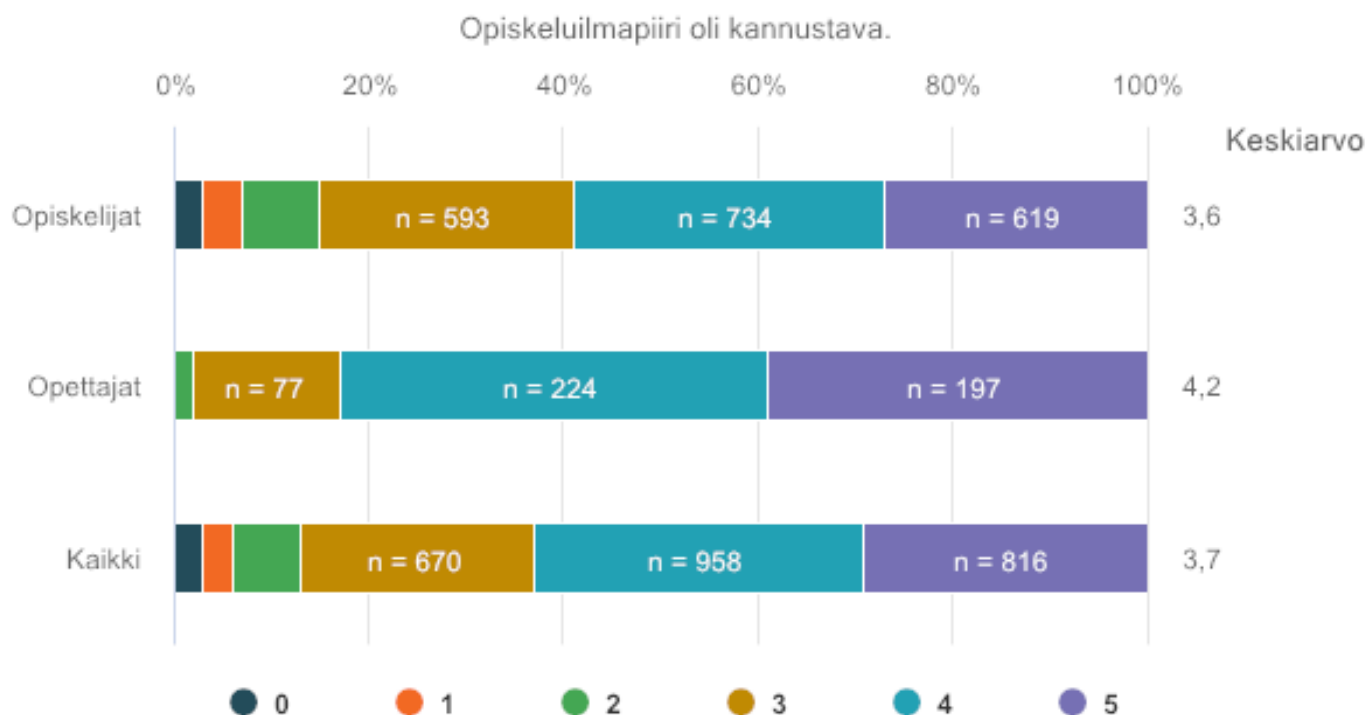

Opiskeluilmapiiri oli turvallinen, omien ajatusten ilmaisemista tukeva.

Opiskeluilmapiiri oli osallistava ja tasavertainen

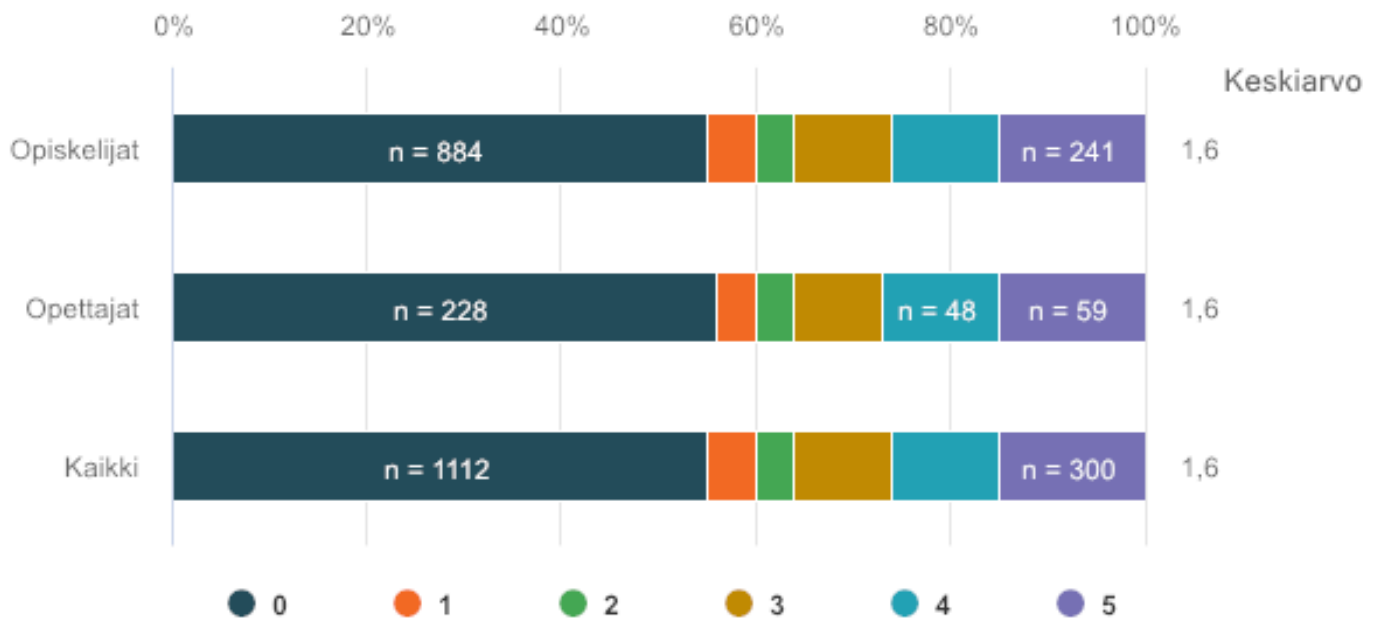

40. Arvioi ensin seuraavia asioita edellä kuvaamasi syksyn 2020 aikana suorittamasi (opiskelijat) tai opettamasi (opettajat) opintojakson osalta. Jos opiskeluun ei sisältynyt mainittuja asioita, valitse EOS (ei sovelly/en osaa sanoa).

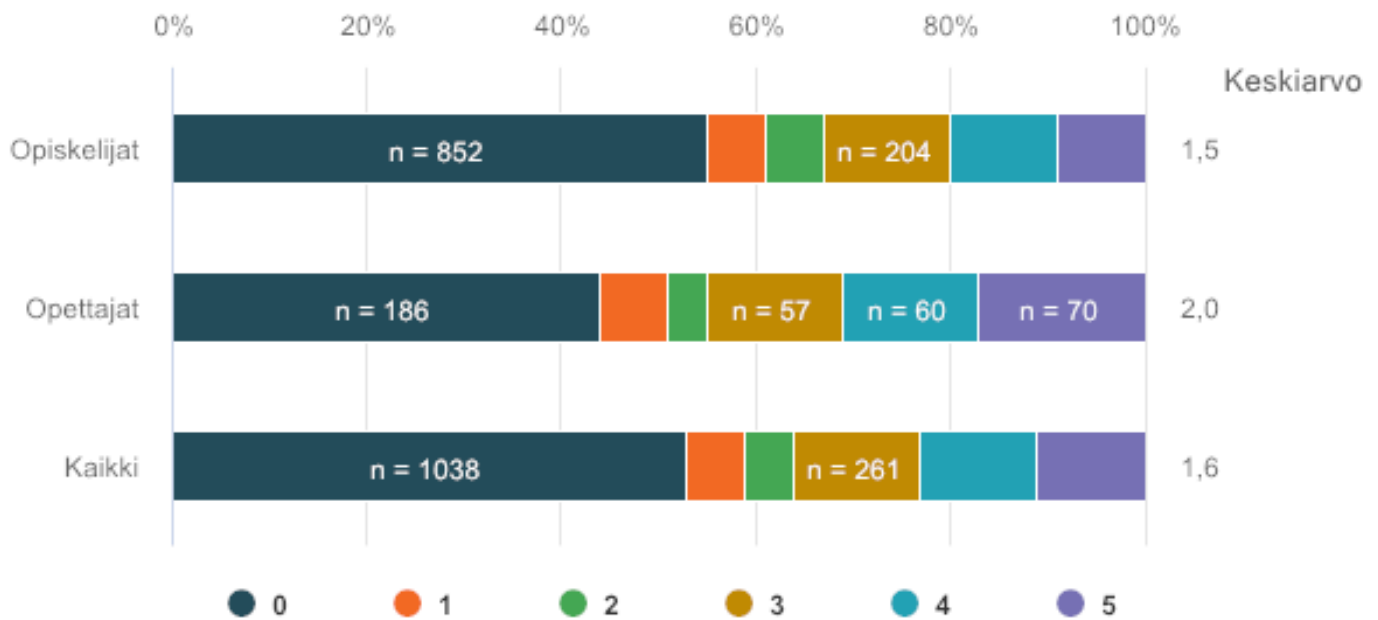
0 = ei toteutunut lainkaan, 1 = välttävästi, 2 = tyydyttävästi, 3 = hyvin, 4 = kiitettävästi, 5 = erinomaisesti (EOS = ei sovelly/en osaa sanoa)

Vastaajien määrä: 3039

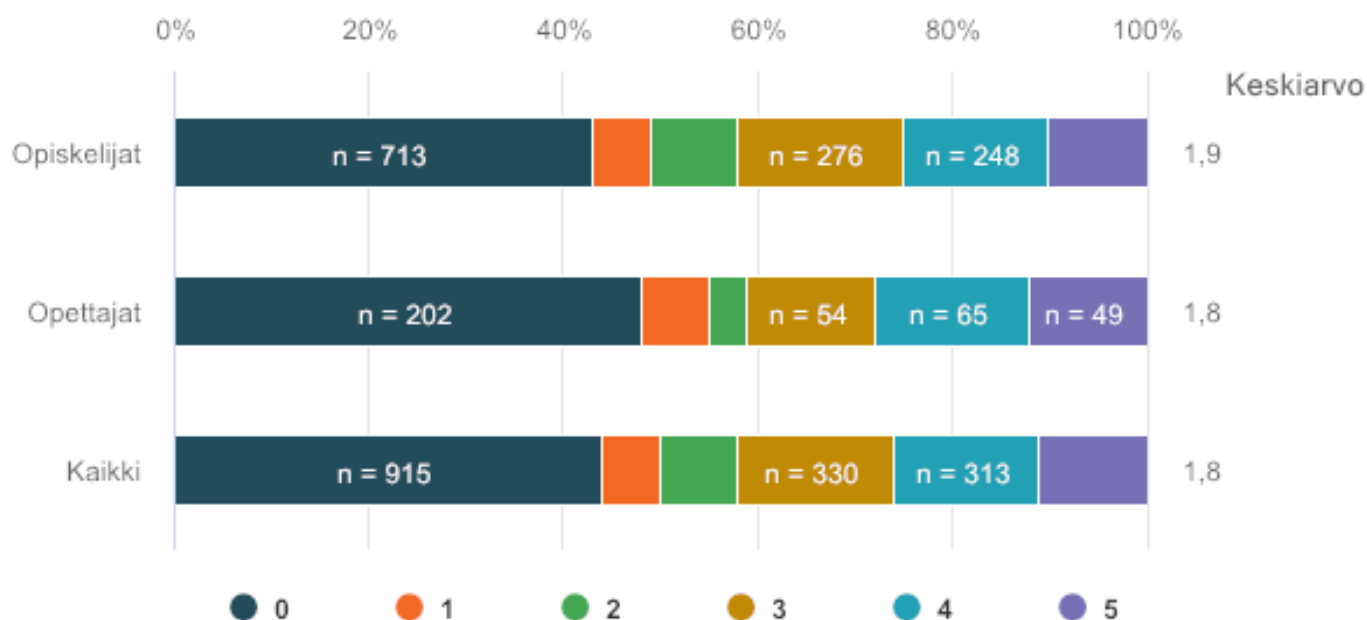
Opintojaksolla opiskeltiin myös oikeissa ympäristöissä (esim. työpaikka, laboratorio, metsä, ys)

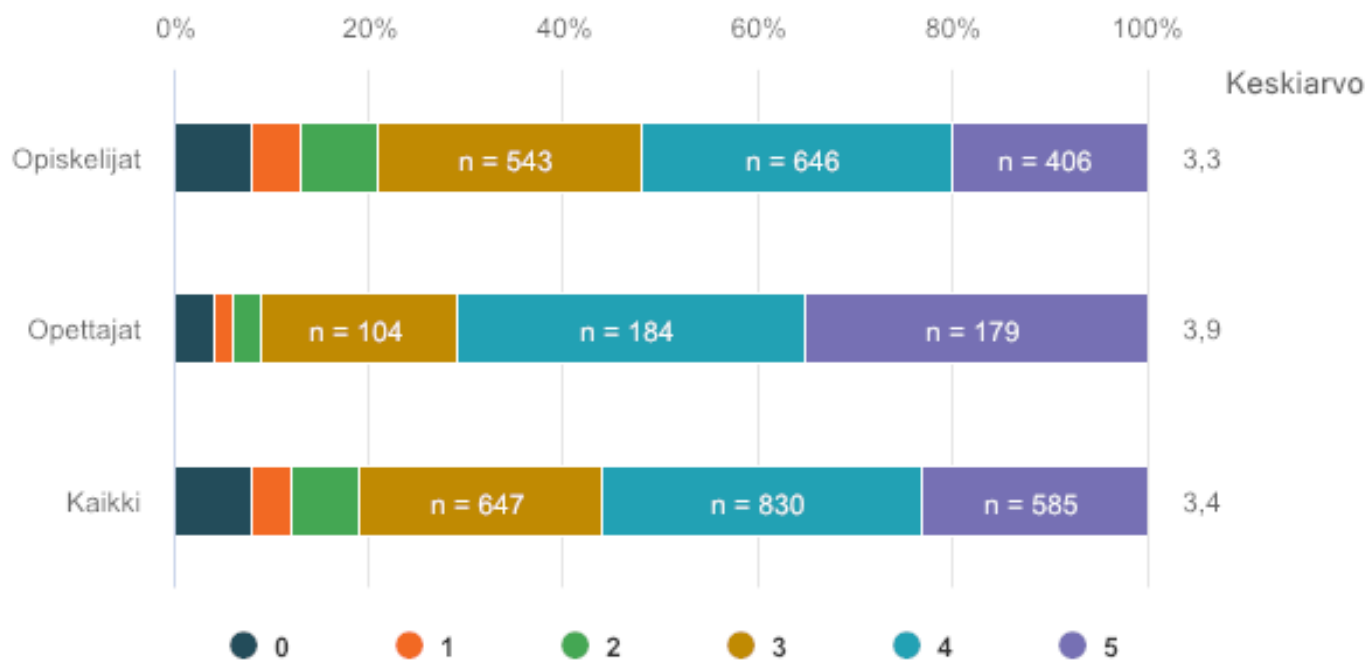
Opintojaksolla opiskeltiin työtä simuloivissa ympäristöissä (esim. simuloitu asiakastilanne, o, harjoitusyritys)

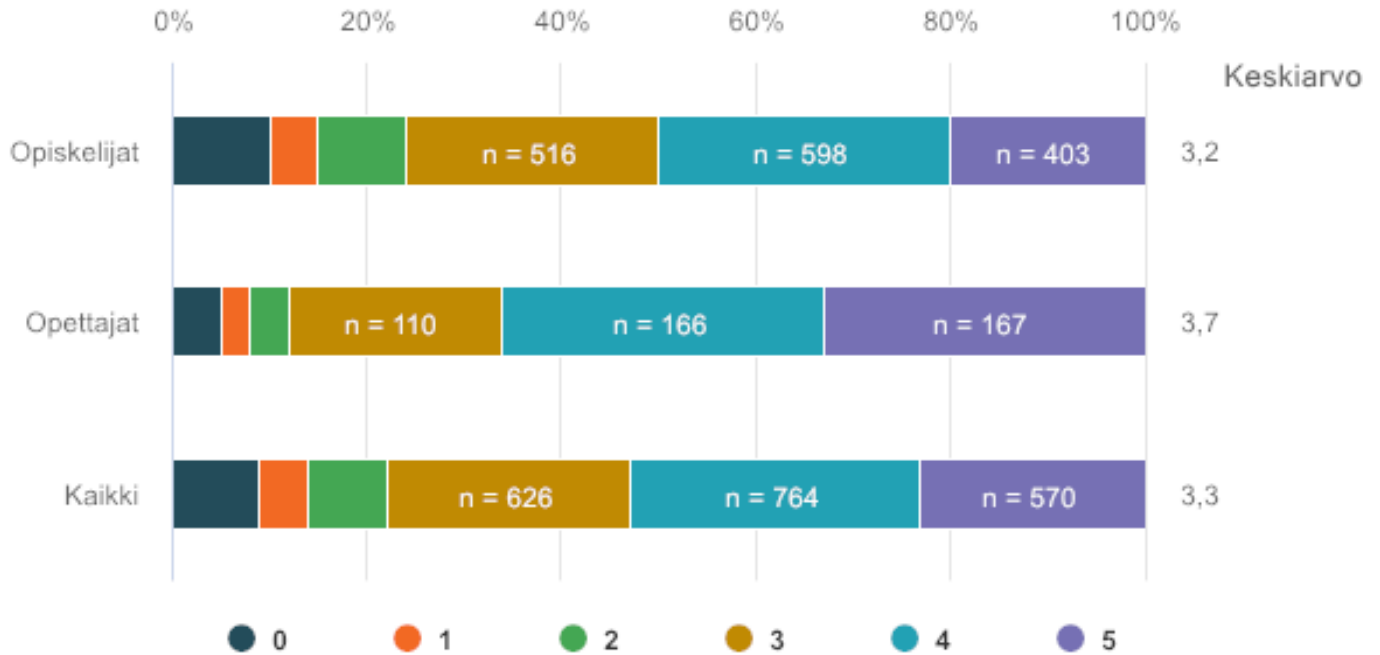
Opiskelijat olivat vuorovaikutuksessa alan työntekijöiden kanssa (esim. keskustelut, palaverit, mentori)

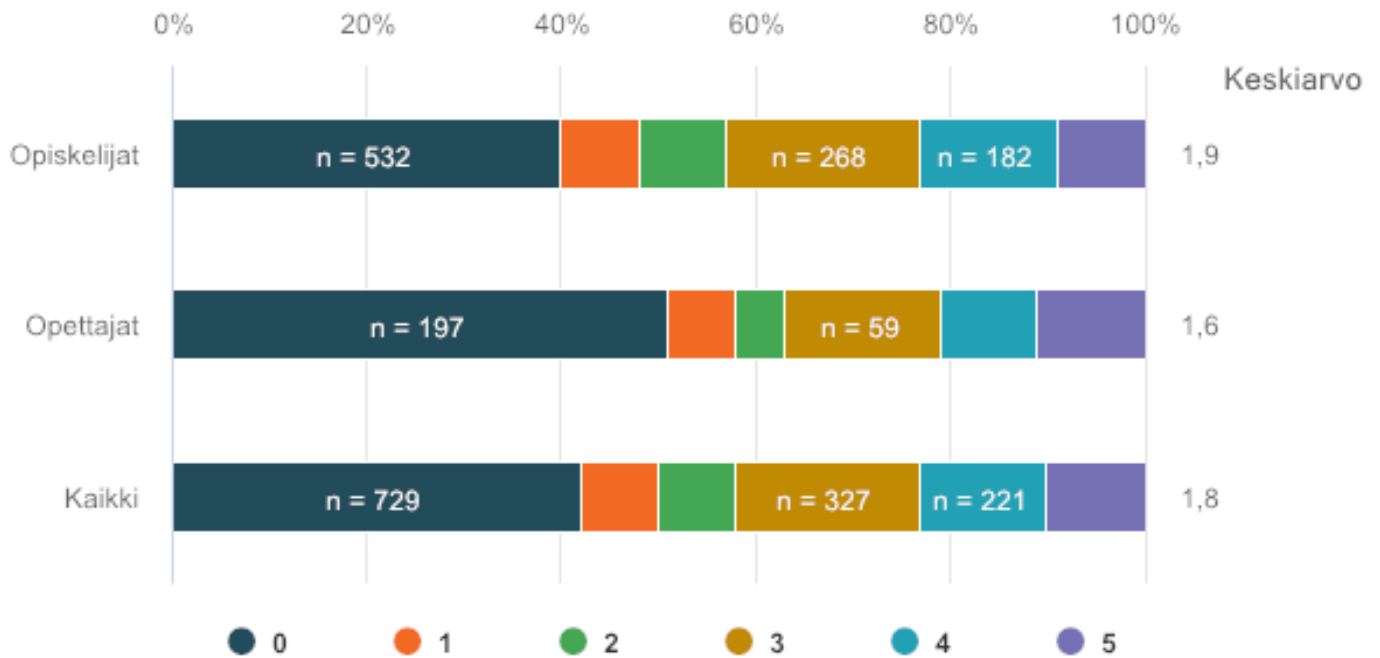
Opintotehtävät pohjautuivat oman alan käytännön ongelmiin.

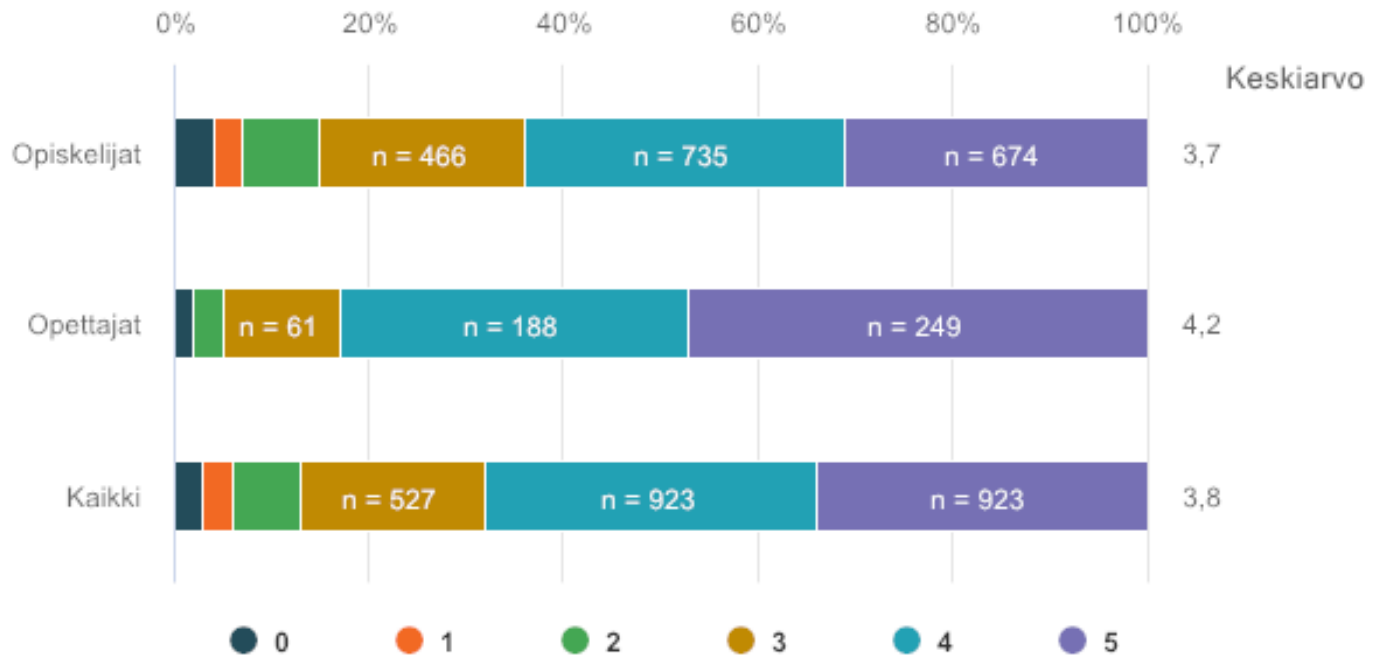
Opintojaksolla opiskeltiin alan käytännön ongelmien ratkaisemista.

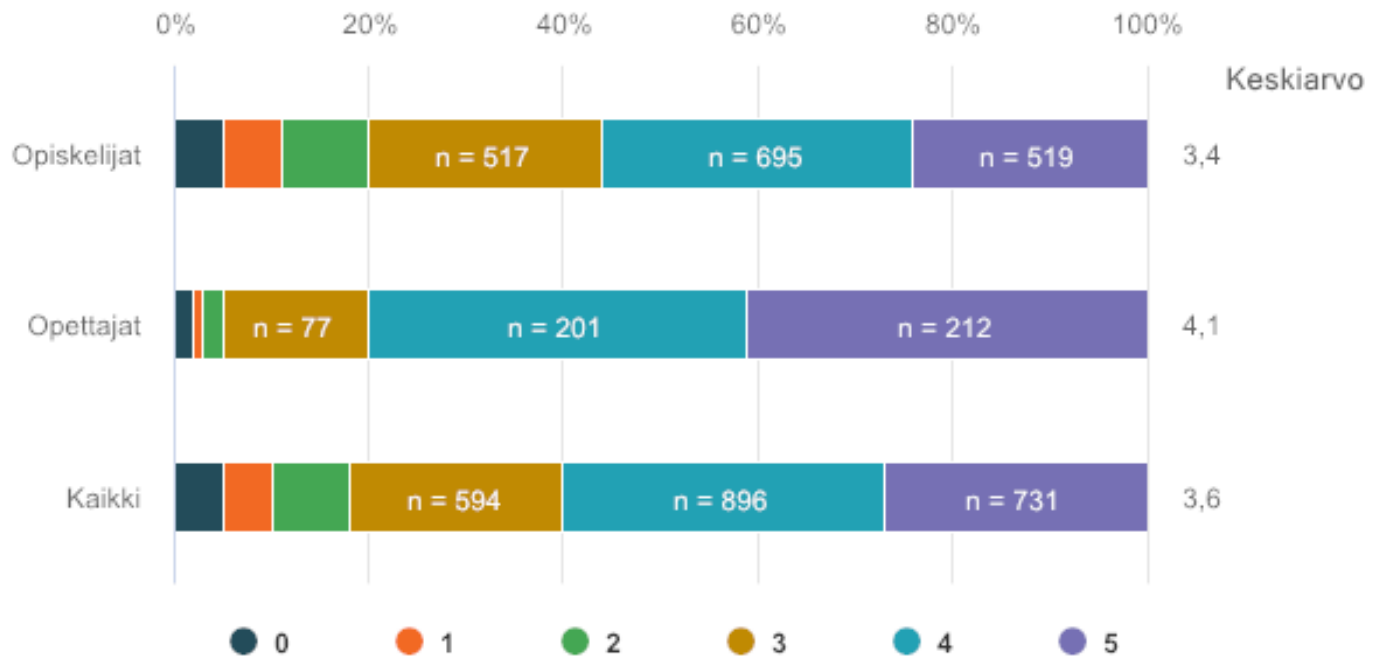
Koko opintojakso oli toteutettu oman alan kehittämisprojektina

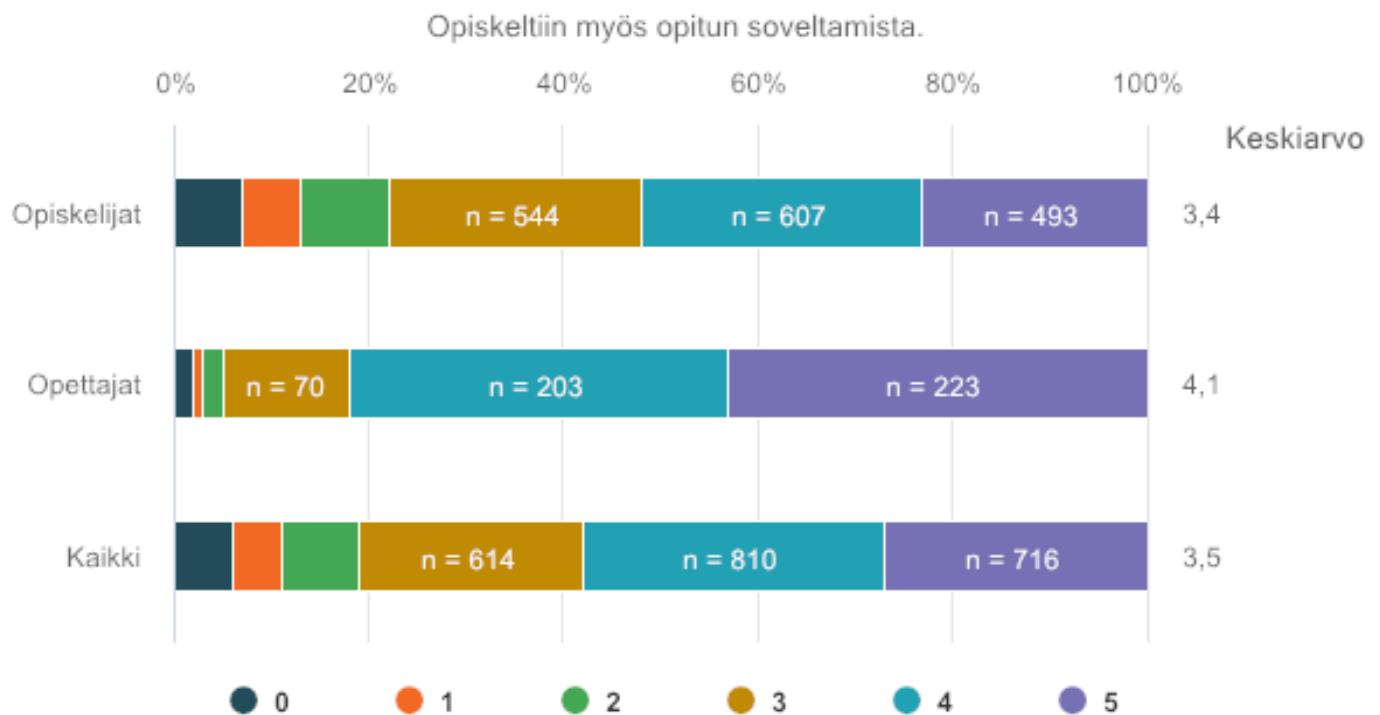

Opetuksessa käytettiin käytännön esimerkkejä.

Toteutustapa auttoi yhdistämään teorian ja käytännön

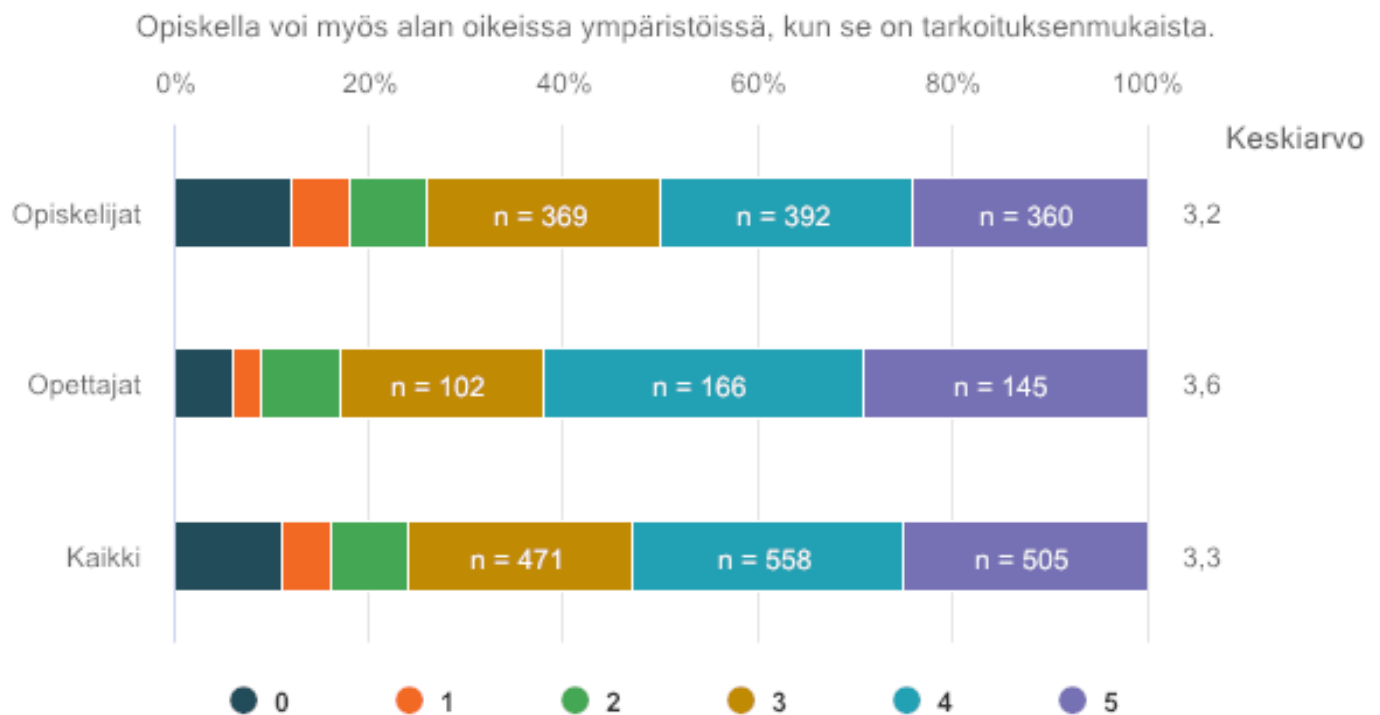

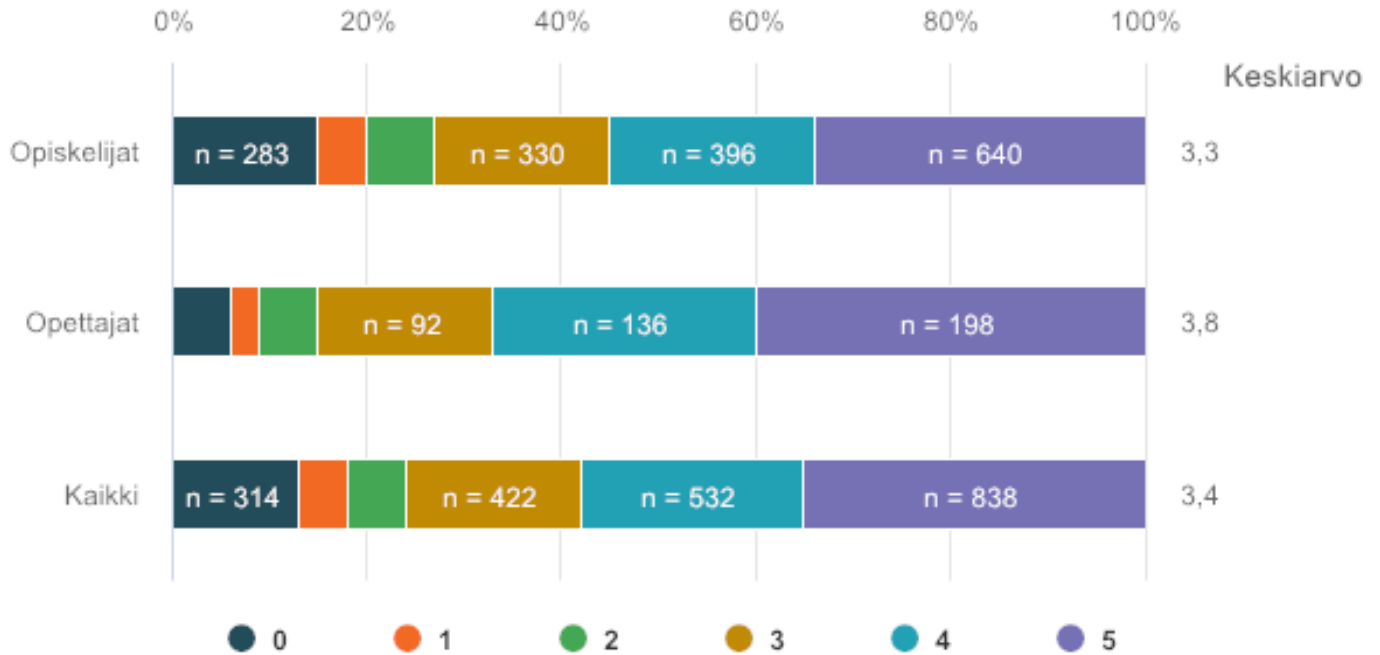
41. Arvioi seuraavia asioita yleisemmin oman pääaineesi/tutkinto-ohjelmasi (opiskelijat) tai oppiaineesi (opettajat) nykytilanteen osalta:

0 = ei toteudu lainkaan, 1 = välttävästi, 2 = tyydyttävästi, 3 = hyvin, 4 = kiitettävästi, 5 = erinomaisesti (EOS = ei sovellu/en osaa sanoa)

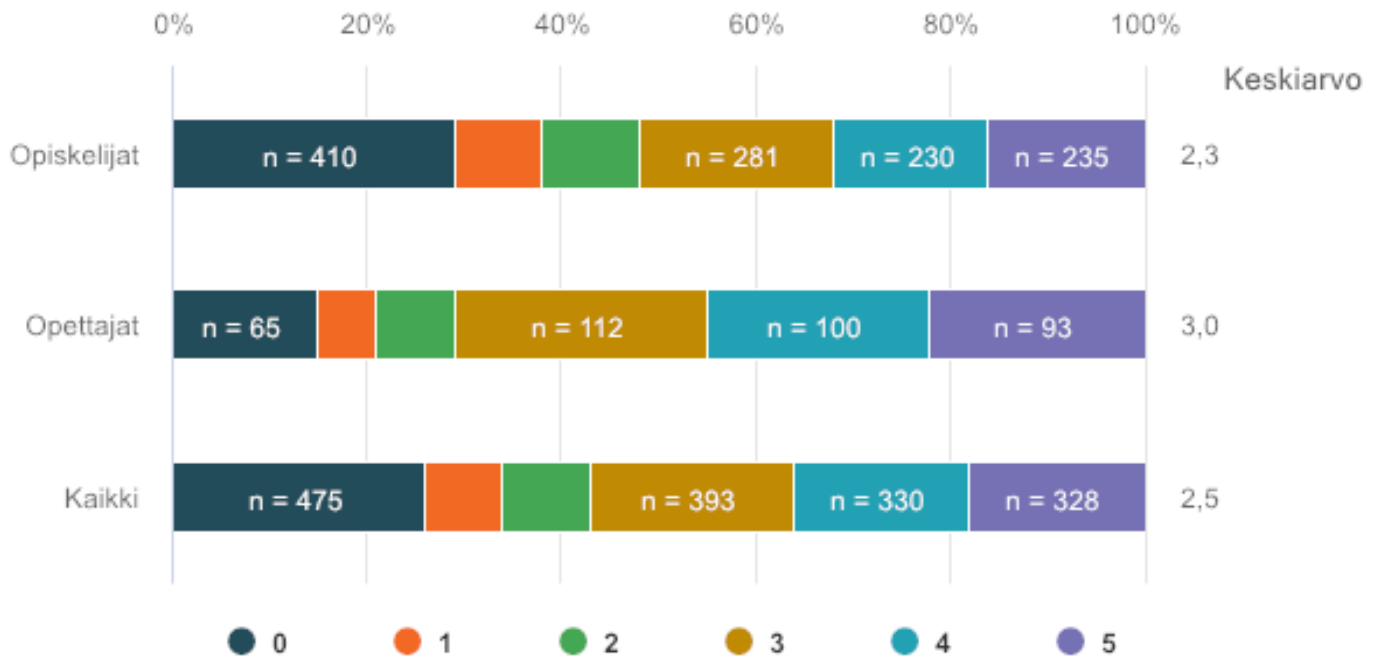
Vastaajien määrä: 3067

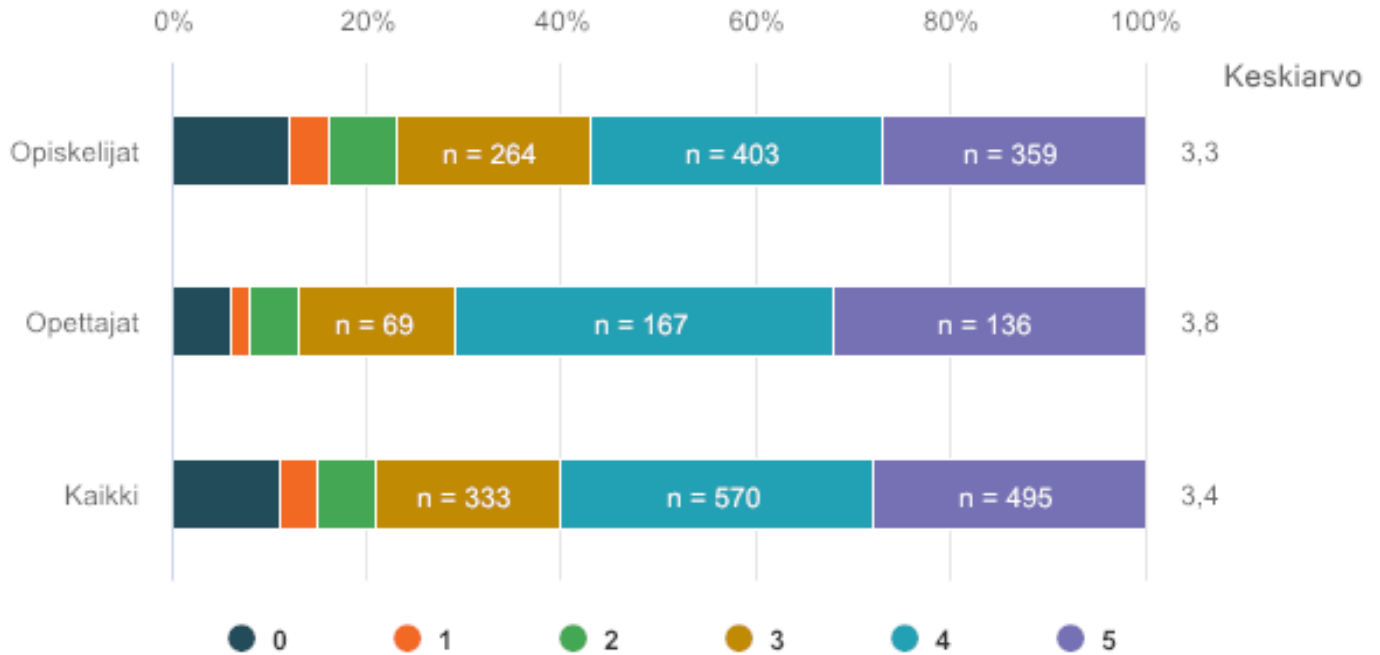
Opintoihin sisältyy käytännön harjoittelua tai työssäoppimisjaksoja.

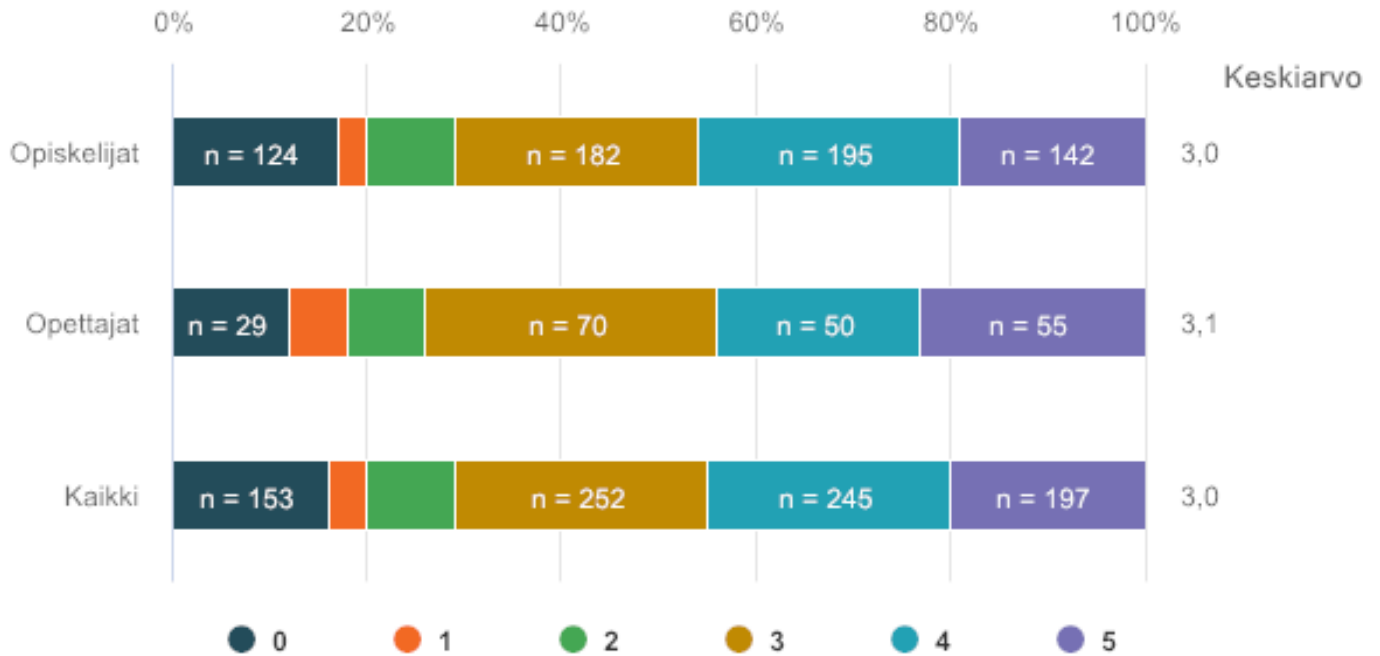
Opintoihin sisältyy muuta työskentelyä oman alan työtehtävissä.

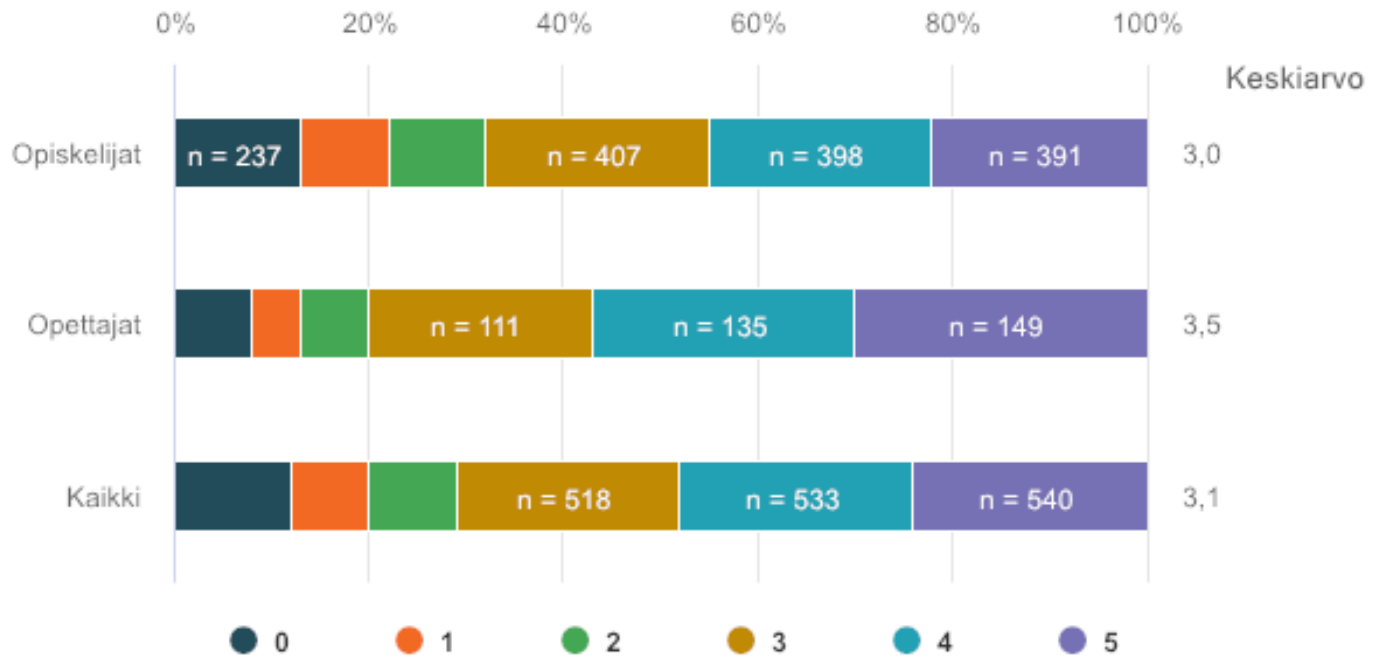
Harjoittelujen ohjauksessa tuetaan teorian soveltamista käytäntöön.

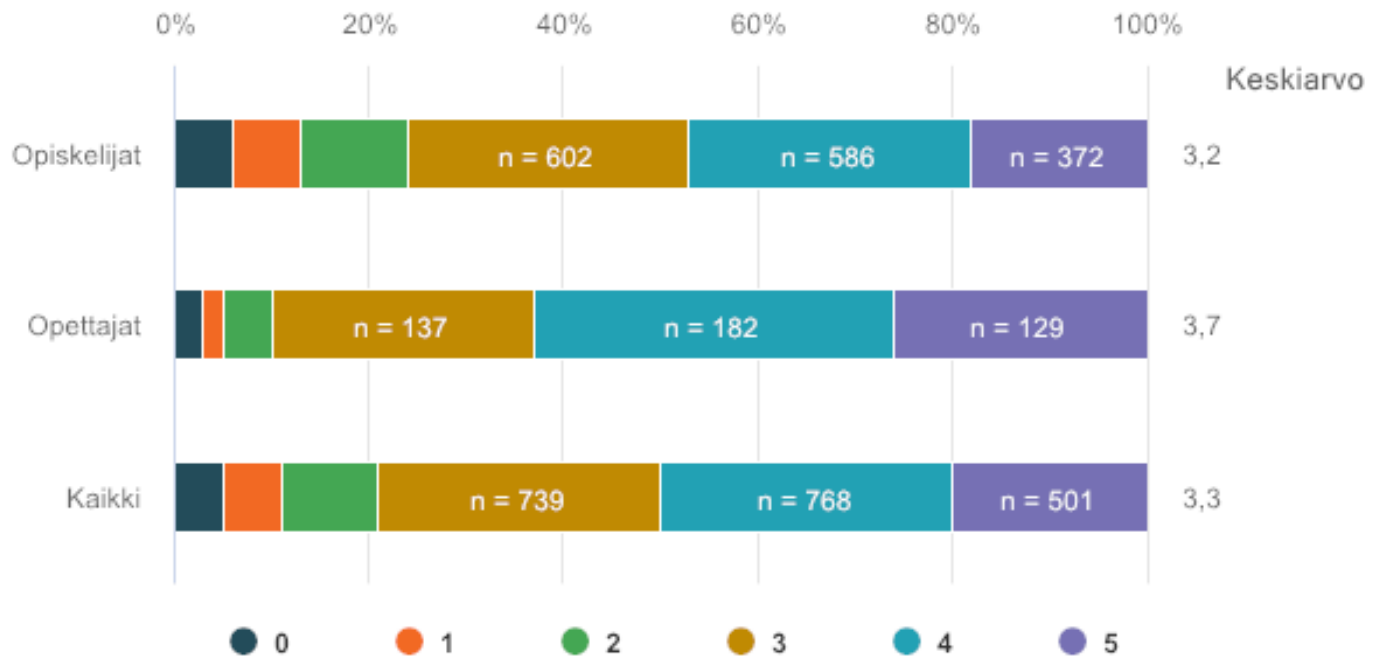
Harjoitteluissa otetaan huomioon saavutettavuus ja esteettömyys.

Opintoihin sisältyy kohtaamisia jo valmistuneiden alalla työskentelevien kanssa.

Opinnot tarjoavat hyvän kuvan alan työtehtävistä ja -mahdollisuuksista.

Opiskelijoita otetaan mukaan kehittämis- ja tutkimushankkeisiin.

